

Securitatea

STRICT SECRET

1889
Nr. 4 (12) — 1970

STRICT
SECRET

Exemplar

nr. 1581

(12)

1970

PENTRU PATRIA NOASTRĂ, REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA !

Securitatea

* * *

Interviul nostru : Dinamica fenomenului in-
fracțional de frontieră 4

Colonel GHEORGHE BĂLEANU

Să folosim mai eficient potențialul rețelei
informative de investigații 9

Locotenent-colonel GH. MINCU

Maior ION STANCU
Avertizarea, măsură de prevenire 17

Maior ION TAMEȘ

Căpitan MOISE BULA
Vă prezentăm cazul „Banu-Vernescu” 24

Colonel PAVEL SĂLCUDEAN

Eficiența destrăcărilor și a compromiterilor
demonstrată de rezultate 32

Maior POMPILIU POPA

Locotenent-major E. LUCHIAN
Rezidențele — o problemă mereu actuală 38

Maior MIHAI DAVID

Inculpați în sutană 43

Colonel D. IONESCU

Maior D. BĂLTĂȚEANU
Încercări legionare prezente de influențare
a unor tineri 48

Colonel EREMIA FLOREA

Locotenent-colonel GH. BÎRZOI
Autorii înscrisurilor din acțiunea „Călătorul”
au fost descoperiți 56

Locotenent-colonel AL. PEREȘ

Locotenent-major S. BOGDAN
Tentativa a eșuat 61

Locotenent-colonel ION MARIN	
Locotenent-major D. MARINESCU	
Mai multă fermitate și temeinicie în începerea urmăririi penale ; operativitate în desfășurarea cercetării	64
Colonel DUMITRU GHERGUT	
Asigurarea contrainformativă a aplicațiilor militare ; învățăminte rezultate din activitatea organelor de contrainformații pe timpul aplicațiilor militare	67
Colonel EUGEN JELEDINȚAN	
Unele concluzii rezultate din desfășurarea aplicațiilor cu inspectoratele de securitate județene	74
Major ION ANGHELESCU	
Al VII-lea simpozion internațional de criminalistică — București 1970	80
Colonel ION NARDIN	
În legătură cu posesorul de pașaport pentru cetățean român domiciliat în străinătate	84
Locotenent-colonel N. BOGDĂNESCU	
Căpitan NICOLAE UDUBAȘA	
Procedee de legătură impersonală în transporturi și industria minieră	87
Locotenent-major V. MIHĂILĂ	
Șeful de birou în sistemul structurii funcționale a aparatului de securitate	94
Major COSTICĂ IOAN	
Căpitan TEODOR NICHIFOR	
După o muncă perseverentă, acțiunea „Delta” a fost finalizată	98
Căpitan ing. TUDOREL STAMATE	
Un sector vulnerabil : Industria alimentară	103
Major H. HAIRABEDIAN	
Mirarea inginerului „M.I.”	107
Căpitan DUMITRU DĂNĂU	
Dincolo de aparențe	110
Locotenent-colonel ȘTEFAN BLAGA	
Căpitan FLOREA GIOADĂ	
Învățămintului — un larg caracter aplicativ	116
Locotenent-colonel M. MOLEA	
Aspecte privind raportul de cauzalitate în dreptul penal	120
* * *	
Schimburi utile de păreri ; scurte însemnări pe marginea unor consfătuiri	126
* * *	
De peste hotare	130
* * *	
Cum rezolvați cazul ?	134
* * *	
Rezolvarea speței publicate în Nr. 3 (11)—1970	135
* * *	
Scrisori către redacție	138
* * *	
1 în schimbul a 4481 (traducere din revista „Stern”)	141
* * *	
Poșta redacției	149
* * *	
Index legislativ	150

**LA
MULTI
ANI!**

Dinamica fenomenului infracțional de frontieră

Cunoscută fiind importanța care se acordă în prezent plecărilor în străinătate și tentativelor de evaziune, redacția a apreciat că ar fi util să prezinte cititorilor câteva date și probleme în legătură cu dinamica fenomenului infracțional de frontieră.

Ne-am adresat în acest sens tovarășului colonel Gh. Pele, șeful Direcției pentru pașapoarte, evidența străinilor și controlul trecerii frontierei, care a avut amabilitatea să ne răspundă la câteva întrebări puse pe această temă.

REDACTIA :

Vom începe cu o întrebare directă. În ultima perioadă, numărul infracțiunilor de frontieră a înregistrat o creștere ori o scădere ?

Colonel GH. PELE :

O creștere, din nefericire. Cifric vorbind, în 1969 au săvârșit infracțiunea de tentativă, ori de trecere

frauduloasă a frontierei de stat cu 27,5% mai mulți indivizi decât în anul 1968, iar în semestrul I al anului 1970 au fost descoperiți cu 45,6% mai mulți infractori decât în perioada corespunzătoare a anului 1969. Atenția care se acordă și pe care trebuie s-o acordăm în continuare problemei acesteia este după cum se vede justificată.

REDACȚIA :

Care este vîrsta medie și profesia cetățenilor români care fug sau încearcă să fugă din țară ?

Colonel GH. PELE :

Majoritatea sînt oameni tineri, persoane care nu au mai mult de 25 de ani. În primul semestru al anului 1970, numărul infractorilor din rîndurile tineretului a crescut cu 39,2%, comparativ cu perioada corespunzătoare a anului trecut.

Sub aspectul profesiei, avem de-a face mai mult cu persoane fără ocupație, cu elevi și chiar cu muncitori.

REDACȚIA :

În ceea ce privește motivele care i-au determinat pe acești infractori să acționeze, există anumiți factori comuni ? Ne referim la motivele mai des invocate care ar putea constitui indicii pentru ofițerii noștri în munca de prevenire.

Colonel GH. PELE :

Înțeleg. E vorba de fapt despre compoziția elementului infracțional. Se disting trei grupe principale.

Avem de-a face în primul rînd cu elemente care au fost condamnate pentru comiterea unor infracțiuni de drept comun sau care sînt urmărite de organele de cercetare penală. Este concludent în acest sens cazul cetățeanului român Manolescu Ovi-

diu — născut la 26 iunie 1946, fără ocupație, căsătorit, cu domiciliul în București. Acest individ a fost condamnat de cinci ori pentru comiterea infracțiunii de tentativă și trecere frauduloasă a frontierei, iar la 23 iunie 1970 a fost reținut pentru o nouă tentativă. De remarcat că, în 1969, Manolescu reușise să treacă fraudulos frontiera în R.F. Iugoslavia, iar de acolo să ajungă în Occident, și să revină în țară, tot pe cale ilegală.

O a doua grupă o formează tinerii lipsiți de supravegherea părinților, sau fără o bază educativă formată. Aceștia se lasă conduși de sentimente aventuriste. Exemple în acest sens sînt suficiente. Iată de pildă, Baniș Ion, din Timișoara, născut în 1954, Căpîlneanu Dimitrie, din Mediaș, născut în 1953, Varga Andrei, elev la Școala profesională a Uzinelor mecanice din Timișoara, născut în 1952 și alții care, la fel ca ei, n-au împlinit încă vîrsta de 20 de ani. A treia grupă o formează elementele ale căror rude se află în străinătate, plecate sub diferite forme și în diferite perioade. Celor din această grupă li s-a refuzat în mod repetat acordarea vizei de ieșire din țară.

REDACȚIA :

Într-un articol al dumneavoastră, apărut în numărul 2 din 1970 al publicației noastre, subliniați faptul că unii infractori se folosesc de acte false, de complici și de metode care dovedesc oarecare pregătire în

materie. Au mai avut loc asemenea tentative „calificate“ ?

Colonel GH. PELE :

Bineînțeles. Uneori, asemenea persoane sînt transportate pînă la graniță cu autoturismele unor străini și se servesc de complicitatea unor cetățeni din zonele de frontieră. Alți indivizi se ascund în mijloacele de transport în comun sau particulare, în navele sub pavilion capitalist care intră în porturile române.

Desigur foarte periculoasă este acea categorie la care vă referiți, a celor care încearcă să fugă „cu acte în regulă“. Au fost identificați astfel cîțiva cetățeni străini care se ocupă cu scoaterea frauduloasă din țară, folosind metoda pașapoartelor falsificate, a substituirii de persoane. Deținem date clare care atestă complicitatea unor persoane sau grupuri din străinătate, la scoaterea ilegală din R. S. România a cetățenilor interesați, contra unor sume de bani. Pentru fiecare persoană sumele variază între 2 000 și 5 000 de dolari sau echivalentul acestora în valuta altor state. Aceste sume sînt încasate de la cei ce urmează să părăsească țara sau de la rudele și cunoștințele acestora din afară, rude dispuse să plătească.

REDACȚIA :

Se poate spune că avem de-a face cu niște persoane specializate în asemenea infracțiuni ? Cu niște profesioniști ?

Colonel GH. PELE :

Nu numai cu niște profesioniști, ci chiar cu grupuri organizate, dintre care două — pe care le cunoaștem pînă în prezent — funcționează pe teritoriul R.F. a Germaniei sub denumirile de „Inform“ și „Ajutoul fugarilor“.

Loflier Wolfgang, Griess Robert și Wagner Fritz au fost identificați ca fiind cei mai activi din cadrul celor două grupuri. Mai știm desigur și de preocupările asemănătoare ale unor persoane izolate din Italia, Grecia, Austria și R. F. a Germaniei.

REDACȚIA :

Și cum acționează, de regulă, acești indivizi ?

Colonel GH. PELE :

De regulă, folosesc pașapoartele falsificate în străinătate sau în țară la noi. Alteori asemenea elemente se folosesc de documente valabile, de documentele lor cu care au intrat în țară ; le predau persoanelor ce urmează să le folosească, iar după ce se asigură că acestea au trecut frontiera, declară pașapoartele pierdute.

REDACȚIA :

Asemenea metode sînt deseori folosite ?

Colonel GH. PELE :

În ultimii doi ani au reușit să iasă fraudulos din țară, folosind astfel de

documente, 11 cetățeni români și cinci cetățeni ai R. D. Germane. Un număr de trei pașapoarte au fost descoperite cu ocazia controlului de frontieră. Menționez că 18 din cele 19 pașapoarte erau de proveniență vest-germană.

REDACȚIA :

Ați vrea să ne expuneți mai detaliat câteva dintre cazurile petrecute ?

Colonel GH. PELE :

Da. Să-l luăm, de pildă, pe cetățeanul vest-german Held Rondal, care în luna mai 1969 a reușit să scoată în mod fraudulos din țară pe cetățeanul român Wachter Martin din Sibiu. Held Rondal a revenit apoi în România în luna iunie a aceluiași an, sub altă identitate, împreună cu doi „turiști“. Intenția celor trei era de a scoate din țară încă doi cetățeni români. În acest scop, pașapoartele turiștilor, care îl însoțeau pe Held Rondal, au fost falsificate prin înlocuirea fotografiilor cu cele ale cetățenilor români, urmînd ca, după ieșirea acestora din țară, să fie declarate pierdute de către titulari. Fiind reținuți și cercetați, a rezultat că Held Rondal face parte dintr-un grup din Berlinul Occidental, care se ocupă cu asemenea scoateri clandestine.

Și nu este singurul caz. Asupra cetățenilor vest-germani Köbke Adolf și Köbke Ilse s-a descoperit, în luna mai 1970, o trusă com-

pletă pentru falsificat documente de trecere a frontierei. Mai sînt folosite și alte metode. De pildă, la sfîrșitul lunii septembrie a.c. au fost reținuți cetățenii vest-germani Müller Wilhelm, Gluch Otto și Corban Georg, asupra cărora s-au găsit : un pașaport diplomatic pe numele de Corban Georg eliberat de autoritățile din Luxemburg, avînd aplicată în fals viza turistică de intrare în România, un pașaport vest-german pe același nume cu fotografia cetățeanului român care urma să plece, precum și instrumentele de falsificare cu care s-a făcut înlocuirea fotografiilor. Sus-numiții au declarat că fuseseră trimiși în țară de către un compatriot al lor, cunoscut că se ocupă cu organizarea scoaterii frauduloase a unor cetățeni din țările socialiste. Acesta deține instrumente diplomatice în alb pe care le completează personal, aplicînd în fals vize și ștampile de intrare prin punctele de frontieră.

REDACȚIA :

Este chiar atît de ușor de procurat documente diplomatice în alb ?

Colonel GH. PELE :

Fapt este că se procură. Și de ce să ne mirăm prea mult, din moment ce unii funcționari ai reprezentanțelor diplomatice ale R. F. a Germaniei, în R. S. F. Iugoslavia și în R. S. România, nu sînt tocmai străini de aceste acțiuni de scoatere frauduloasă.

Se cunoaște, de pildă, că reprezentanța diplomatică vest-germană din Belgrad sprijină pe unii cetățeni români, de naționalitate germană, care ajung legal sau ilegal pe teritoriul Iugoslaviei, eliberându-le documente pe baza cărora pot ajunge în Occident.

De asemenea, Ambasada R. F. a Germaniei la București a eliberat documente de călătorie false unor cetățeni ai R.D.G., indicându-le să treacă fraudulos în R.S.F. Iugoslavia de unde, fără riscuri, pot ajunge în R.F. a Germaniei.

Nu excludem existența unei eventuale legături între unii funcționari ai reprezentanțelor diplomatice vest-germane la Belgrad și București și membrii grupurilor despre care am amintit, din R.F. a Germaniei.

REDAȚIA :

Aceștia din urmă, au deci și altfel de legături ?

Colonel GH. PELE :

Da. Deținem informații că țin legătura cu persoane din conducerea lagărelor de transfugi din Austria și din Italia, în scopul identificării unor rude sau cunoștințe ale cetățenilor români interesați să plece ilegal din țară. Cu aceștia, reprezentanții celor două grupuri încheie ulterior contracte în acest sens. Și, tot în schimbul unor sume de bani, sprijină plecarea clandestină din țară a persoanelor interesate și unii cetățeni iugoslavi. Aceștia vin frecvent în Ro-

mânia, identifică persoanele respective, le dau pașapoartele falsificate sau se angajează să-i călăuzească peste frontieră prin alte locuri decât cele stabilite pentru controlul documentelor.

Din cercetarea unor infractori de frontieră, cât și informativ, s-a stabilit că, în majoritatea cazurilor, cetățenii iugoslavi complici sînt din rîndul acelor care lucrează în R.F. a Germaniei și Austria sau domiciliază temporar pe teritoriul acestor țări, parte dintre ei avînd legături cu membrii grupurilor menționate din R.F. a Germaniei.

REDAȚIA :

Acestea fiind faptele, v-am ruga să ne spuneți și ce măsuri s-au luat ori urmează a se lua ?

Colonel GH. PELE :

În ce privește activitatea pe teritoriul R.S. România a cetățenilor iugoslavi, au fost informate organele de securitate ale R.S.F. Iugoslavia. Iar la data de 28 octombrie 1970, a fost primit în audiență la unitatea noastră Wolf Bernhardt, consilier al Ambasadei R.F. a Germaniei la București, cu care ocazie i s-au prezentat anumite ilegalități săvîrșite de unii cetățeni vest-germani care ne-au vizitat țara în calitate de turiști. Diplomatul vest-german ne-a asigurat că va încunoștința organele competente din R.F. a Germaniei.

Inspectoratul general al miliției a

informat, la rîndul său, poliția R.F. a Germaniei despre acțiunile întreprinse pentru scoaterea ilegală din țară a unor cetățeni români de către persoane din R.F. a Germaniei.

Pe plan intern, Consiliul Securității Statului și Ministerul Afacerilor Interne, în scopul prevenirii comiterii unor asemenea infracțiuni, au trecut în această perioadă la avertizarea unor cetățeni români semnalati cu intenții de trecere frauduloasă a frontierei, fapt care s-a reflectat pozitiv în comportarea ulterioară a acestora. S-au organizat și demascări ale unor persoane semnalate cu intenții de trecere frauduloasă a frontierei de stat. În evidențele Direcției generale pentru pașapoarte și la formațiuni au fost trecute elemente care au comis infracțiunea de tentativă sau trecere frauduloasă a frontierei de stat, pentru a nu li se acorda viza de ieșire din țară, în cazul că vor solicita plecarea temporară în străinătate.

REDACTIA :

Ați amintit la începutul discuției de o creștere a fenomenului infracțional în acest domeniu.

Care sînt cauzele? Poate fi vorba și de eventuale carențe în munca noastră?

Colonel GH. PELE :

Fenomenul există, deci și cauze trebuie să existe. Pot spune că măsurile luate de organele Consiliului

Securității Statului și ale Ministerului Afacerilor Interne, atît pe linia activității de prevenire, cît și în ce privește urmărirea și prinderea infractorilor, sînt tot mai bine organizate, mai numeroase și mai eficiente. Aceasta se explică, în primul rînd, prin faptul că mai ales în cursul anului 1970, au fost aplicate cu mai multă consecvență prevederile actelor normative ce reglementează activitatea de vize și pașapoarte, nemai-acordîndu-se cu ușurință vizele de plecare peste graniță. Ca urmare, în 1970, numărul cetățenilor români care au rămas ilegal în străinătate a fost redus de circa 5 ori comparativ cu anul 1969. A crescut, de asemenea, răspunderea organelor Consiliului Securității Statului față de sarcina descoperirii tuturor cazurilor ce cadrează acest fenomen infracțional.

În ce privește cauzele, să ne reamintim vîrsta infractorilor. Aproape 50% din acest gen de infracțiuni sînt comise de tineri pînă la vîrsta de 25 de ani. Cred deci că munca de educație în familie și în școală mai prezintă deficiențe sub acest aspect. Cît privește organele noastre, se poate spune că acțiunile de prezentare în scop educativ, prin diverse mijloace, a unor exemple de acest gen în rîndurile tineretului, sînt insuficiente.

Acțiunile de influențare obștească — avertizarea și demascarea unor cetățeni cu intenții de trecere frauduloasă a frontierei — vor constitui și în viitor mijloace de prevenire. De asemenea, în atenția noastră trebuie să stea și mai mult familiile care au rude peste graniță și ai căror membri sînt atrași și tentați sub diferite forme de către cei din afară, la comiterea acestor infracțiuni.

Să folosim mai eficient potențialul rețelei informative de investigații

● Colonel GHEORGHE BĂLEANU

Cerințele executării investigațiilor în mod operativ, calificat și conspirat, au dus la crearea unei rețele compusă din colaboratori, rezidenți, gaze de case de întâlniri sau surse ocazionale, formată din persoane cu o mare diversitate de profesii, pregătire și preocupări cotidiene.

Aceste surse au fost folosite timp îndelungat, cu predilecție pentru executarea lucrărilor de investigații. În ultimul timp însă, ca urmare a măsurilor luate de către Consiliul Securității Statului, de folosire mai eficientă a rețelei informative în munca de supraveghere informativă generală, această rețea a obținut mai multe materiale, unele cu conținut valoros, pe baza cărora unitățile informative au organizat urmăriri speciale, și-au verificat semnalările deținute prin alte surse, ori au documentat activitatea infracțională a

persoanelor urmărite pe diferite linii.

Astfel, un număr mare de semnalări s-au obținut despre activitatea și legăturile unor străini veniți în țara noastră în scopuri comerciale, turistice etc. De exemplu, despre E.M., reprezentant al unei firme vest-germane, s-au trimis de către Direcția a XII-a în mod succesiv la Direcția a III-a mai multe note cu informații. Semnalări importante au fost furnizate de colaboratorii Direcției a XII-a și despre unii străini veniți cu ocazia Tîrgului Internațional București 1970.

Un număr apreciabil de semnalări s-au obținut atît în Capitală cît și în unitățile din teritoriu, cu privire la manifestări și activități dușmănoase orînduirii noastre de stat. De pildă, Direcția a XII-a a trimis mai multe semnalări Inspectoratului de securitate al municipiului București

despre un grup de persoane, care comentau dușmănos activitatea conducerii noastre de partid, persoane care în final au fost avertizate. S-au mai obținut informații prețioase despre un fugar care în prezent lucrează la postul de radio „Europa Liberă”, despre o serie de străini, ce au făcut obiectul luării unor măsuri informative etc.

Multe informații cu profil naționalist iredentist maghiar sau german au fost date și de alți colaboratori ai organelor de investigații din inspectoratele județene de securitate Cluj, Brașov, Timiș etc.

Așa de exemplu, rezidentul „Tomșa”, al compartimentului de investigații Brașov, informa de curind, că un scriitor se întâlnește la domiciliul său cu mai multe elemente legionare împreună cu care comentează dușmănos politica statului nostru și recită diferite poezii ale unor scriitori legionari. Un emisar din S.U.A. a fost semnalat de o colaboratoare de la compartimentul de investigații al Inspectoratului de securitate Cluj că desfășoară activitate de propagandă penticostală. După documentarea cazului, străinul a fost expulzat.

În anul 1969 s-a editat lucrarea „Contribuția rețelei informative de investigații în realizarea supravegherii informative generale, cooperarea pe această linie cu unitățile informative”. Cu toate că acest material a răspuns la principalele probleme care privesc utilizarea rețelei informative de investigații, după un an de la apariția ei, nu se poate vorbi totuși de o ridicare valorică a muncii informative, a calității semnalărilor, la nivelul posibilităților existente.

Pentru documentarea acestei aprecieri, consider edificatoare câteva cifre care se referă numai la rețeaua de colaboratori din București. Astfel,

deși în 1970 ritmicitatea semnalărilor obținute a avut, față de 1969, un spor de aproximativ 70%, media de semnalări este numai de una la cinci colaboratori. Adăugînd faptul că o parte din rețea nu a făcut nici o semnalare atît în 1969, cît și în 1970, iar alte semnalări se referă la aspecte de importanță minoră și nu pe profil de securitate, ne putem da seama că mai sînt multe de făcut pentru folosirea tuturor posibilităților informative ale fiecărei surse.

În general, colaboratorul de investigații trebuie să cunoască bine tehnica culegerii informațiilor, ca oricare colaborator al unei unități informative, să fie specializat în obținerea de informații, pe linie de contraspionaj, contrainformații economice, informații interne. Într-un cuvînt, el trebuie să fie în măsură să sesizeze operativ tot ce afectează interesele statului nostru.

Pentru aceasta însă sînt necesare întâlniri mai frecvente cu colaboratorii, stabilirea în concret a sarcinilor pe care le pot rezolva, asigurarea unei conspirativități depline a colaborării cu organele de securitate.

Spre exemplu, ofițerii de investigații de la Inspectoratul de securitate județean Constanța sînt preocupați în mare măsură de conspirarea și mărirea eficacității rețelei informative; 40% dintre colaboratori sînt dați în legătura rezidenților, iar pentru întâlniri și-au creat un număr corespunzător de case de întâlniri. Ca urmare, în 1970, au primit un volum considerabil de informații despre activitatea turiștilor străini pe litoral, precum și despre elementele din baza de lucru. Iată deci că se poate face o muncă bună și cu rezultate concludente.

Formarea și perfecționarea unor calități la colaborator nu pot fi concepute însă decît în procesul întâlnirilor sistematic organizate, a unei

munci perseverente din partea fiecărui ofițer investigator. Cu fiecare colaborator trebuie stabilite modalitățile de furnizare operativă a informațiilor obținute. În acest scop, în cadrul Biroului dispecerat al unității noastre, s-a creat în ultimul timp o permanență pentru primirea informațiilor de la rețeaua noastră de colaboratori din Capitală.

O importanță deosebită trebuie să acorde ofițerii de investigații colaboratorilor care-și desfășoară activitatea în unități economice productive sau în instituții de stat. Aceasta pentru că în Capitală, circa 60% dintre colaboratorii de investigații se află în aceste locuri.

După datele care se cunosc, în multe sectoare se petrec lucruri grave, care afectează economia națională, sau știrbesc din prestigiul țării noastre în relațiile economice cu alte state. Unele dintre aceste acțiuni prezintă aspecte suspecte de diversiune sau de sabotaj. La prevenirea unor asemenea activități, la depistarea elementelor dușmănoase din economie, nu își pot aduce oare o contribuție mai mare colaboratorii subunităților de investigații, care lucrează în aceste sectoare? Desigur că da.

Atenția rețelei informative din aceste compartimente trebuie îndreptată spre stabilirea unor aspecte în legătură cu nefolosirea întregii capacități a utilajelor aduse din import, nerespectarea obligațiilor contractuale cu furnizorii sau beneficiarii străini, calitatea necorespunzătoare a unor produse sau utilaje importate etc. În final, această rețea poate să depisteze și cauzele care determină anumite persoane să acționeze într-o direcție negativă.

Și pînă acum au fost furnizate informații prețioase, pe linie economică, de către unii colaboratori ai subuni-

tăților de investigații. De exemplu, „Lebu Victor”, de pe raza Inspectoratului de securitate Timiș, a dat în mai multe rînduri informații care se refereau la degradări, fisurări ale tunelurilor din zona Porților de Fier, ori la superficialitatea cu care se lucra la construirea și recepționarea unor lucrări pentru protejarea infrastructurii căii ferate din acel sector. Colaboratorul „Constăntean”, al Inspectoratului de securitate Brașov, semnală că la o uzină de interes republican, un inginer însărcinat cu supravegherea lucrărilor tehnice favorizează pe specialiștii germani. Utilajele furnizate erau montate defectuos, ceea ce ducea la repetate întreruperi ale procesului de producție.

Cu toate aceste rezultate informative, *trebuie spus că, datorită modului cum a fost concepută folosirea rețelei de investigații, aceasta încă nu participă, cu toată capacitatea ei, la munca de contrainformații economice.*

În instituțiile de stat s-au constatat cu ocazia controalelor făcute de către ofițeri de securitate multe nereguli, ajunse pînă la nepăsare în apărarea secretului de stat. Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 957 cu privire la relațiile cetățenilor români cu străini s-a văzut că este deseori încălcată.

Rețeaua informativă a Serviciului de Investigații a furnizat, în 1970, un număr de 900 informații de acest gen, numai din instituțiile Capitalei. O instruire și mai concretă a acesteia, în funcție de locul unde își desfășoară activitatea, ar ridica calitatea și numărul informațiilor, ar putea duce la descoperirea elementelor interesate să exploateze în scopuri dușmănoase neajunsurile existente în minuirea, multiplicarea și păstrarea documentelor secrete.

Prin natura activității lor, unii colaboratori ai ofițerilor de investigații au

contacte diverse cu specialiști străini. Or, se cunoaște că, în rîndul specialiștilor străini care lucrează în economie, sînt cadre și agenți ai serviciilor de spionaj care desfășoară activitate informativă sau contrainformativă, prelucrează dușmănos unele elemente sau le îndeamnă să emigreze în Occident. De aceea, apreciez că o analiză mai atentă ar rezolva încadrarea informativă a multor specialiști străini fără să fie nevoie de noi recrutări din partea ofițerilor care deservesc obiectivele în cauză.

Pentru acordarea vizei de plecare în străinătate, în interes particular sau de serviciu, unitățile informative au solicitat direcției noastre, în anul 1970, un număr foarte mare de investigații. În afară de acestea, de la rețeaua informativă de investigații din Capitală, antrenată în stabilirea comportamentului persoanelor cunoscute că urmează să facă deplasări în străinătate, s-au obținut în această perioadă peste 180 de semnalări, cu privire la acte pregătitoare de rămînere în străinătate. Multe dintre aceste acte erau făcute de tehnicieni, ingineri, medici sau alți specialiști cu pregătire superioară.

În munca de prevenire a rămînelor în străinătate, un lucru nu este totuși pe deplin pus la punct și anume: deși se cunoaște că, de regulă, elementele interesate să rămână în străinătate fac pregătiri în acest sens abia după primirea aprobării de plecare din partea organului de pașapoarte, totuși, pînă nu de mult, la unii ofițeri a existat optica greșită de a nu avea în atenție în continuare persoanele asupra cărora s-au făcut lucrări de investigații. Ca ur-

mare, numai în București, dintre elementele care au rămas în străinătate în anul 1970, 50% au fost verificate prin investigații înainte de a li se da avizul. Or, aceste elemente trebuiau urmărite mai atent abia după ce primiseră avizul de plecare.

Aceeași atenție trebuie să li se acorde celor în cauză după înapoierea din străinătate, pentru a se putea stabili dacă în comportarea lor au intervenit anumite modificări.

Obligativitatea apare însă deopotrivă și din partea ofițerilor unităților informative, care trebuie să comunice ofițerilor de investigații, în mod obligatoriu, în ce spațiu se deplasează persoanele ce urmează a fi investigate și cînd, iar pentru intensificarea supravegherii informative, să se comunice și dacă li s-a aprobat plecarea. Aceste date sînt absolut necesare pentru a dirija colaboratorii în mod concret către persoanele ce fac obiectul plecării.

Cîteva sublinieri doresc să fac și pentru colaboratorii care sînt situați în mediul înconjurător unităților militare sau în cartiere unde locuiesc mulți militari. Prima remarcă este că în prezent sînt foarte puține informațiile venite de la rețeaua noastră de investigații care să indice interesul anumitor persoane față de profilul unităților militare, de activitățile ce se desfășoară, de cantitatea sau calitatea armamentului din dotare, de transportul de tehnică specială, de trageri experimentale, interesul față de anumite aplicații, dislocări sau alarmări, prezența în mediul unităților a unor cetățeni străini care intră în contact cu militari sau membrii familiilor lor.

Trebuie știut că nu puțini sînt ofițerii care angajează pentru pregătirea copiilor diferite categorii de profesori, mulți dintre aceștia avînd antecedente sau legături suspecte și care, o dată intrați în anturajul ofițerilor, pot obține diferite informații militare. De aceea, se impune stabilirea unei legături strinse între ofițerii investigațori și ofițerii de contrainformații din toate garnizoanele militare, pentru a stabili de comun acord, în cele mai mici detalii, sarcinile colaboratorilor noștri ce au posibilități pe această linie.

Din multiplele exemple de acest gen, să-l luăm pe cel al italianului „Aurel”, lucrat de Inspectoratul de securitate Bihor. „Aurel” s-a împrietenit cu fiul unui colonel inginer constructor în Ministerul Forțelor Armate. În lipsa ofițerului de acasă străinul îi vizita domiciliul. Prin intermediul fiului ofițerului, „Aurel” a intrat în legătură cu un alt locotenent-colonel din garnizoana Oradea. Și compartimentul de investigații din Inspectoratul de securitate Galați a descoperit, prin colaboratorul „Georgescu Ion”, legătura între un militar în termen și un specialist vest-german, care era suspect de culegeri de informații militare.

Cred însă că mult mai mulți colaboratori ai subunităților de investigații ce se află în mediul militar ar putea să-și aducă o mai mare contribuție pe linie de contrainformații militare, dacă s-ar analiza pe garnizoane, amănunțit, această problemă.

Rețeaua de investigații poate să-și aducă o contribuție însemnată și pe linia identificării autorilor de înscrisuri cu conținut dușmănos. Apreciez că în multe situații colaboratorii direcției

noastre ne pot furniza informații despre manifestări dușmănoase cu un conținut similar înscrisurilor difuzate, iar apoi, pe baza unei analize se poate strînge cercul celor bănuți că sînt autori. În acest scop însă, unitățile informative trebuie să pună la dispoziția ofițerilor de investigații datele necesare, pentru ca aceștia să știe ce să urmărească. Ca tehnică, ofițerii de investigații nu vor informa colaboratorii lor despre existența unor asemenea înscrisuri, ci vor discuta în procesul întîlnirilor o gamă de probleme, printre care și cele care ne interesează pe această linie, obținînd de la ei date despre persoanele care au manifestări similare cu conținutul înscrisurilor dușmănoase sau alte informații ce ajută la identificarea autorilor. Fiecare ofițer va trebui să cunoască posesorii de mașini de scris din zona de activitate, elementele pretabile la acțiuni de difuzare a înscrisurilor cu conținut dușmănos. Se impune un contact permanent cu unitățile informative și, în special, cu Direcția a IX-a, pentru analizarea modului în care ne putem aduce contribuția pe această linie.

Dar rețeaua informativă de investigații ar putea să-și aducă o contribuție de calitate și în obținerea de informații despre preocupările, legăturile, concepțiile politice ale multor elemente lucrate chiar în cadrul urmăririi informative speciale. Din cît se cunoaște, multe elemente ce formează obiectul muncii de securitate nu sînt pe deplin asigurate informativ la domiciliu, în timp ce în imobil, pe stradă, în apropierea lor, sînt colaboratori ai noștri nefolosiți la nivelul posibilităților reale.

În unele cazuri, cu totul izolat, în

Capitală, direcțiile informative și I.S.M.B.-ul au solicitat sprijinul rețelei de investigații pentru încadrarea informativă la domiciliu a unor elemente ce se aflau în lucru, pentru crearea condițiilor de folosire a măsurilor speciale, pentru obținerea de probe de scris de la elemente suspecte că au difuzat înscrisuri dușmănoase. În procesul acțiunilor și la sfârșitul acestora, unitățile informative au adus mulțumiri ofițerilor investigatori pentru modul calitativ în care au realizat pătrunderile informative și pentru rezultatele obținute.

Puține informații se obțin însă de către rețeaua noastră de investigații despre legionari, sectanți, foști condamnați. Și aceasta pentru că ofițerii investigatori nu cunosc întotdeauna existența acestor elemente dușmănoase și în general au puține cunoștințe despre formele și metodele de activitate ale elementelor din aceste categorii.

Este necesar să se știe că în cadrul unității noastre funcționează un dispecerat unde sînt luate în evidență toate sursele noastre (colaboratori, rezidenți, ofițeri de securitate în rezervă, gazde O.N.T., membrii ai familiilor cadrelor noastre) pe cartiere, străzi, imobile, precum și locul lor de muncă.

Unitățile informative interesate să folosească rețeaua sus-amintită în realizarea unor măsuri informative speciale, se pot adresa dispeceratului nostru pentru a verifica dacă într-un anumit loc există o sursă informativă, iar în caz afirmativ să formuleze o cerere de folosire a ei pentru rezolvarea cazului respectiv. Se pot ivi și situații cînd este necesară transfera-

rea periodică a unei surse de a noastră la unitatea informativă interesată, atunci cînd situația operativă cere ca legătura cu ea să o țină doar ofițerul ce lucrează acțiunea.

Ofițerii de investigații pot și trebuie să organizeze, împreună cu ofițerii unităților informative, și urmărirea informativă la domiciliu a elementelor cunoscute sau pretabile la acțiuni dușmănoase, a celor care și-au manifestat intenții teroriste, a alienaților mintali, de pe itinerariile sau din cartierele ce urmează a fi vizitate de către conducătorii de partid și de stat, ori de către delegații guvernamentale străine.

Rețeaua de investigații are obligația să semnaleze pe deținătorii de arme și muniții care nu sînt declarate la organele de miliție, pe cei care dețin substanțe explozive, radioactive, toxice ori bacteriologice.

În altă ordine de idei, ofițerul de investigații trebuie să facă un studiu temeinic al zonei de responsabilitate. El trebuie să știe toate așa-zisele puncte vulnerabile din zonă, persoanele dușmănoase, elementele pretabile la anumite acțiuni ostile și locurile dosnice unde ar putea avea loc diverse întâlniri, plasări de conținut, ascunzători. Aceste puncte trebuie ținute periodic sub observare de către rețeaua informativă de investigații, iar atunci cînd apar semnalări cu conținut operativ, să se ia măsuri de verificare, împreună cu unitățile informative.

La nivelul activităților pe care le realizăm, ofițerii de investigații obțin și multe informații care nu intră în competența organelor de securitate : contrabandă, posesori de

aur nedeclarat, valută, venituri ilicite, sustrageri din avutul obștesc, precum și alte infracțiuni de drept comun. Este necesar ca aceste informații să fie operativ comunicate secției sau sectorului de miliție.

În același timp, pe baza relațiilor de muncă cu ofițerii și subofițerii organelor de miliție, ofițerii de investigații vor căuta să obțină de la aceștia acele informații primite de rețeaua miliției, pe profil de securitate, să stabilească posibilitățile ce le au sursele acestora de a furniza în continuare informații despre persoanele vizate și să asigure ca aceste informații să ajungă rapid unității informative interesate, pentru informare și măsuri.

În vederea realizării unei cooperări mai bune pe linia celor de mai sus, s-a hotărât ca împreună cu conducerea Inspectoratului de miliție al municipiului București, să analizăm la nivelul sectoarelor de miliție ce măsuri mai trebuie luate din partea ambelor organe, pentru ridicarea eficienței rețelei informative. Consider că asemenea măsuri pot fi luate și la nivelul inspectoratelor județene.

Am arătat mai sus numai câteva din multiplele posibilități pe care le are rețeaua de investigații în vederea obținerii de informații, despre activitatea elementelor dușmănoase. Vreau să subliniez că această rețea și-a adus pînă în prezent o importantă contribuție, meritul fiind al tuturor ofițerilor de investigații. *Dar doresc să se înțeleagă că rețeaua de care dispunem pe linie de investigații în Capitală și în țară poate să contribuie mai mult la realizarea supravegherii informative, la nivelul cerin-*

țelor ordinelor conducerii Consiliului Securității Statului.

Consider că, pentru îmbunătățirea muncii rețelei informative de investigații este necesar să se ia măsuri de selecționare a colaboratorilor ce au posibilități reale de informare după care să se asigure instruirea lor în raport de locul unde se află și de particularitățile fiecăruia. Pentru ca munca să dea într-adevăr rezultate bune este însă necesar să se asigure și conspirativitatea legăturii. În acest sens, trebuie depășită concepția unor ofițeri de investigații de a nu-și crea un număr suficient de rezidenți și de case de întîlniri.

În ce privește munca de recrutare, o atenție deosebită trebuie acordată acelor surse ocazionale cu care se lucrează de mai mult timp și gazdelor O.N.T. care dovedesc pricepere și atașament față de organele de securitate, precum și ofițerilor de rezervă, care pot constitui un ajutor deosebit.

În concepția noastră trebuie să intre crearea unei rețele prin care să executăm lucrări calificate de investigații. Dar cu această rețea trebuie să ne întîlnim organizat, direct sau prin rezidenți, în mod periodic, chiar dacă nu este solicitată pentru lucrări, spre a obține informații și pentru a-i asigura instruirea necesară.

Menționez, în final, că cerințele arătate în legătură cu folosirea mai completă și eficientă a potențialului informativ existent pe linia rețelei de investigații se pun în egală măsură și pentru subunitățile similare din inspectoratele de securitate județene, care și ele dispun în localitățile unde își desfășoară activitatea de o rețea numeroasă și capabilă de rezultate superioare celor obținute pînă în prezent.

AVERTIZAREA MĂSURĂ DE PREVENIRE

Prevenirea în fază incipientă a acțiunilor de natură să aducă atingere securității statului a constituit o preocupare permanentă a ofițerilor din Inspectoratul de securitate al județului Argeș. Eforturile ofițerilor au fost și sînt îndreptate spre luarea unor măsuri corespunzătoare, în vederea cunoașterii temeinice și permanente a activității persoanelor urmărite, pentru a interveni și contracara la timp eventualele acțiuni ostile pe care acestea le-ar putea întreprinde.

Ca măsură de prevenire s-a folosit cu prioritate avertizarea unor persoane cu concepții ostile și mentalități înapoiate. Se poate arăta că cele mai multe avertizări și-au realizat scopul urmărit, prin aceea că s-a prevenit la timp comiterea unor infracțiuni de natură să aducă atingere securității statului, asigurîndu-se

totodată respectarea prevederilor legislației în vigoare.

În procesul avertizărilor, care s-au efectuat — în majoritatea cazurilor — la sediul inspectoratului, la consiliile populare comunale și la locurile de muncă ale persoanelor în cauză, cei avertizați și-au dat seama că se află în atenția organelor de securitate și, înțelegînd că încercările lor de a trece la comiterea de infracțiuni vor fi descoperite și că vor fi trași la răspundere penală conform legii, s-au abținut de la comiterea de infracțiuni. Persoanele avertizate au recunoscut în întregime sau în parte faptele săvîrșite, angajîndu-se că, în activitatea lor de viitor, vor respecta legile statului și regulile de conviețuire socialistă. Unele dintre ele și-au exprimat chiar mulțumirea — verbal sau în scris — față de organele de securitate pentru faptul că au fost oprite la timp, din inten-

țiile și pornirile lor, îndreptate împotriva ordinii sociale și de stat din țara noastră.

Făcînd o situație statistică a avertizărilor realizate în anul 1970 în județul nostru, ne putem da seama de ponderea pe care o dețin diferite categorii de elemente. Astfel, din cele 91 persoane avertizate, 33 sînt foști legionari, 14 membrii ai fostelor partide burgheze, 6 foști exploatare, 17 foști condamnați pentru activitate desfășurată împotriva securității statului, 2 sectanți, 2 din fostul aparat de represiune burghez și 17 necunoscuți în evidențe.

Majoritatea persoanelor avertizate, respectiv 56, provin din mediul rural, 22 sînt din municipiul Pitești, iar 13 domiciliază în alte localități urbane din județul Argeș.

După vîrste, se remarcă faptul că majoritatea persoanelor avertizate au peste 50 ani. Astfel, 18 au vîrsta între 18 și 50 ani, iar 73 au vîrsta de peste 50 ani.

Menționăm că dintre persoanele avertizate, 30 sînt agricultori în cooperativele agricole de producție sau în gospodăriile personale, 20 sînt intelectuali (în majoritate învățători și preoți), 16 muncitori și tehnicieni, 6 meseriași, 13 pensionari, 3 elevi și 3 persoane fără ocupație.

Din cele de mai sus se desprinde concluzia că ponderea persoanelor avertizate o dețin foștii legionari, persoanele în vîrstă, cele domiciliate în mediul rural și cu prioritate agricultori și intelectuali de formație burgheză, cu concepții și mentalități înepoate.

Din studiul efectuat asupra modu-

lui în care s-a aplicat măsura avertizării, a materialelor obținute de la rețea și prin alte mijloace ale muncii, a rezultatelor obținute în urma avertizărilor, se desprind învățăminte prețioase pentru munca practică de prevenire a acțiunilor ce ar putea aduce prejudicii securității statului.

Experiența acumulată de ofițerii noștri din practica avertizărilor a demonstrat în toate cazurile *necesitatea de a stabili oportunitatea întreprinderii măsurii respective și de a verifica legalitatea materialelor în baza cărora s-a adoptat hotărîrea de efectuare a avertizării.*

Așa, spre exemplu, la 13 august 1970 a fost avertizat B.G., salariat la o întreprindere argeșeană, necunoscut cu antecedente politice, fost condamnat pentru delapidare. Cel în cauză a fost semnalat de un membru de partid pentru că avea manifestări dușmănoase împotriva comuniștilor, aducea injurii și calomnii la adresa conducătorilor de partid și de stat și manifesta intenții teroriste. Aceste aspecte erau confirmate în parte și de rețeaua informativă. S-a mai stabilit că B.G. avea viciul beției și era înrăit datorită faptului că i se confiscase averea ca urmare a condamnării pe care o suferise. S-a apreciat că era necesară avertizarea pentru a-l determina să înceteze cu afirmațiile ostile. În procesul avertizării, el a manifestat deplină sinceritate, menționînd că atunci cînd este sub influența alcoolului nu se poate stăpîni. Cu toate că s-a angajat că-și va schimba totalmente comportarea, a rămas sub supraveghere atentă.

Acum cîtva timp a fost avertizat, la sediul inspectoratului nostru, nu-

mitul P.C., muncitor la o întreprindere de construcții din Pitești, lucrat prin acțiune informativă ca fost moșier și semnalat cu atitudine potrivnică orînduirii noastre socialiste. Pe parcursul supravegherii, ne fusese semnalat cu afirmații ostile, cu comentarii tendențioase la adresa noului sistem de salarizare, cu injurii și calomnii la adresa comuniștilor. S-a trecut la avertizarea sa, plecîndu-se de la considerentul că P.C., deși se purta în felul arătat mai sus, era totuși prudent și se manifesta dușmănos mai mult față de informatori. În procesul avertizării, a fost determinat să recunoască atitudinea lui dușmănoasă față de regimul socialist din România, a mulțumit organelor noastre pentru că l-au prevenit și s-a angajat că nu va mai vorbi dușmănos. În prezent se află în contact pentru influențare și atragere la colaborare.

Acum cîteva luni a fost semnalat elevul R.P. din clasa a XII-a a unui liceu din Pitești, care, adresîndu-se lui Cornel Chiriac de la postul de radio „Europa Liberă”, scria despre „raza de lumină și de speranță pe care le-o aduce „Metronomul”, despre „viața mohorîtă pe care o duce” etc. Din conținutul scrisorii reieșea atitudinea net dușmănoasă a lui R.P. și pericolul deosebit de grav care exista în situația că organele de securitate n-ar fi intervenit la timp pentru corectarea comportării elevului și pentru preîntîmpinarea extinderii unei astfel de atitudini în rîndul tinerilor cu care cel în cauză venea în contact. Adus la conducerea inspectoratului, elevul R.P. și-a recunoscut faptele de care se făcea vinovat și a solicitat să fie iertat, pro-

mițînd în același timp că pe viitor își va corecta întreaga atitudine și comportare. Avînd în vedere poziția pe care s-a situat în procesul avertizării, R.P. a fost recrutat ca informator, în prezent fiind folosit cu rezultate bune pe linia tineretului studios.

Fostul legionar S.H., fost condamnat, urmărit prin acțiune informativă, a fost avertizat pentru că se stabilise că își menținea ideile legionare, că întreținea relații cu legionari foști condamnați, își manifesta ura împotriva orînduirii socialiste din România și începuse să întreprindă acțiuni de îndoctrinare legionară a unui tînr. S-a avut în vedere că activitatea lui S.H. nu se putea proba pentru începerea urmăririi penale, deoarece discuțiile dușmănoase le purta numai față de informatori și soția sa, iar încercările de îndoctrinare legionară a tînrului prezentau pericolozitate. Avertizarea acestuia s-a efectuat la conducerea inspectoratului, în prezența soției. După avertizare a încetat să mai desfășoare activitate dușmănoasă, nu mai primește la domiciliu decît persoane din rîndul rudelor sale. Eficiența avertizării este dovedită atît prin rețeaua informativă, cît și prin măsurile speciale.

Din exemplele de mai sus se desprinde faptul că verificarea cu atenție a legalității materialelor ce stau la baza avertizării, cît și oportunitatea acestei măsuri sînt elemente de care trebuie să se țină seama în fiecare caz în parte. Astfel, dacă în cazul lui S.H. nu s-ar fi luat măsura avertizării exista pericolul ca fostul le-

gionar să reușească să realizeze scopul acțiunilor sale — îndoctrinarea legionară a tînărului — și să-și extindă influența asupra altor persoane.

Alegerea celui mai bun loc pentru efectuarea avertizării și invitarea unor factori de răspundere din localitate, de la locul de muncă, a unor persoane cu influență și autoritate asupra celui avertizat, a rudelor acestuia, constituie, de asemenea, o condiție a determinării poziției viitoare a celui avertizat.

Spre exemplu, despre G.I., salariat la o fabrică de cherestea, fost condamnat, s-a stabilit pe două linii informative că, în diverse împrejurări, a făcut afirmații cu caracter dușmănos referitoare la salariile muncitorilor, la nivelul de trai al oamenilor muncii și la unele măsuri luate de partid și guvern. Constatîndu-se că este predispus a-și intensifica activitatea dușmănoasă, s-a hotărît avertizarea sa, care s-a efectuat la locul de muncă, în prezența secretarului Comitetului de partid al fabricii, a inginerului șef, a maistrului său și a altor patru muncitori, colegi cu el de muncă. Cadru organizat în care a avut loc avertizarea l-a determinat pe G.I. să recunoască manifestările pe care le-a avut, să mulțumească pentru că a fost prevenit și să promită tuturor celor prezenți că nu va mai comite asemenea fapte.

Avertizarea lui D.V., lucrător la o rafinărie din Pitești, necunoscut cu antecedente penale și politice, dar despre care se stabilise că, în diferite împrejurări, a adus calomnii la

adresa comuniștilor, a conducătorilor de partid și de stat, s-a organizat la sediul rafinării și s-a efectuat în prezența directorului general și a secretarului Comitetului de partid, fapt ce a avut influență asupra poziției lui viitoare. Chiar în procesul avertizării D.V. a demascât atitudinea de la locul de muncă al unor colegi de serviciu care puneau în pericol securitatea obiectivului în care lucrează. Ulterior, s-a stabilit informativ că D.V. și-a schimbat atitudinea, nemaivînd manifestări dușmănoase.

În august a.c. a fost avertizat numitul M.C., țaran cooperator într-o comună a județului Pitești, fost membru P.N.Ț., urmărit de către noi, pentru manifestări dușmănoase la adresa orînduirii sociale și de stat din țară și pentru afirmații negative în legătură cu evenimentele politice internaționale. La avertizare, care a avut loc la sediul Consiliului popular comunal, au fost invitați reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat, cîțiva cetățeni, printre care și rude ale acestuia. Prezența lor l-a determinat pe M.C. să recunoască în întregime afirmațiile dușmănoase pe care le-a făcut, el angajîndu-se că în viitor nu va mai comite asemenea fapte. Materialele informative primite ulterior dovedesc că persoana respectivă își ține promisiunea.

Exemplele de mai sus ilustrează cu prisosință faptul că invitarea unor persoane cu influență și autoritate la efectuarea avertizărilor determină, pe de o parte, ca persoana avertizată să-și respecte angajamentul luat în fața autorităților, iar pe de altă parte, crează premisele unei supravegheri

mai atente a comportării celui avertizat și crează, de asemenea, un curent al opiniei colective, în ceea ce privește combaterea, educarea și recuperarea altor persoane care sînt predispuse să comită fapte antisociale.

Un alt aspect ce se desprinde este acela că *menținerea sub influență a persoanelor avertizate de către ofițerul de securitate, le duce la o înțelegere mai justă a problemelor actuale, le determină să-și schimbe concepțiile de viață, realizîndu-se deseori și apropierea necesară atragerii la colaborare.*

Așa, de pildă, în prima jumătate a acestui an, a fost avertizat fostul legionar P.G., membru al C.A.P. dintr-o comună, fost condamnat în anii 1952 și 1959 pentru uneltire contra ordinii sociale, despre care s-a stabilit pe două linii informative că interpreta în mod dușmănos unele evenimente internaționale, realizările regimului nostru și că făcea aprecieri negative la adresa cooperativelor agricole de producție. În timpul avertizării, pentru care a fost invitat la sediul inspectoratului, a recunoscut că în multe ocazii, sub forma unor glume, făcea afirmații cu caracter dușmănos. P.G. și-a luat angajamentul că-și va schimba atitudinea, însă a solicitat ca și noi să-l ajutăm, în sensul că unele persoane cu trecut ca al lui îl provoacă la afirmații și discuții dușmănoase. Mergîndu-se în întîmpinarea rugăminții lui, P.G. ne-a asigurat că ne va aduce asemenea provocări la cunoștință. După mai

multe întîlniri, s-a constatat că el a fost sincer în afirmațiile făcute și că a furnizat date ce prezentau interes pentru organele de securitate și de miliție, date confirmate de rețeaua informativă existentă în comună. Avînd în vedere aceste aspecte, s-a procedat la recrutarea lui P.G. ca informator. În prezent el furnizează materiale utile despre persoanele din baza de lucru.

În aprilie 1970 a fost avertizat C.M., moșier expropriat, în prezent dulgher la un trust de construcții, care fusese semnalat pe două linii informative că se manifesta dușmănos împotriva orînduirii socialiste din România. C.M. comenta nefavorabil, la locul de muncă, noul sistem de salarizare și normare a muncii, afirma că el „va reîntra curînd în posesia moșiei” etc. În procesul avertizării, care a fost organizat la sediul inspectoratului, dîndu-și seama că organele de securitate cunosc întreaga lui activitate, C.M. și-a recunoscut manifestările, iar în final, ne-a adus la cunoștință, din proprie inițiativă, amănunte despre atitudinea altor persoane care, ca și el, obișnuiau să facă afirmații nefavorabile la adresa unor măsuri întreprinse de partid și de stat. În timpul avertizării, s-a apreciat că poate fi util organelor de securitate și s-a hotărît menținerea lui în contact pentru influențare pozitivă. După mai multe întîlniri efectuate cu el, avînd în vedere valoarea datelor furnizate și comportarea pe care a adoptat-o după avertizare, atitudine verificată

prin materialele primite de la rețea, s-a trecut la recrutarea lui ca informator.

Trebuie menționat că *atunci cînd nu există o corelare a tuturor factorilor meniți să ducă la o bună organizare a punerii în aplicare a măsurii avertizării sau nu se respectă unele cerințe necesare, constînd în alegerea timpului oportun, a locului, a procedului etc., persoanele respective își reiau activitatea dușmănoasă, chiar dacă pentru o perioadă încetează sau manifestă prudență și reținere.*

Așa este cazul numitului Z.A., fost șef de sector legionar, învățător pensionar într-o comună. El a fost avertizat pentru propagandă dușmănoasă și pentru atitudinea ostilă pe care o avea față de C.A.P. În procesul avertizării, Z.A. și-a recunoscut poziția sa dușmănoasă, dar pe parcursul discuțiilor a afirmat că nu va renunța la ideile sale în viitor, deoarece el a fost „un adevărat legionar, nu ca oricare altul”. Totodată a susținut că legionarii „n-au putut realiza prea mult, deoarece au stat prea puțin la putere și n-au avut timpul necesar”. Deși a fost combătut în concepțiile sale, a continuat să-și susțină convingerile. Constatîndu-se că este un element înrăit, a rămas să fie urmărit în continuare. Ulterior, a fost semnalat de rețea că a făcut noi afirmații tendențioase la adresa politicii partidului și guvernului. În această situație, s-a organizat compromiterea lui față de anturajul și mediul în care trăiește, exploatîndu-se unele condiții

operative reale. Rezultatele acestei măsuri n-au întîrziat să se vadă. În ultimul timp nu mai este luat în seamă de cetățeni, iar el se autoizolează.

În luna martie 1970 a fost avertizat L.D., fost legionar, condamnat în anii 1952 și 1959 pentru activitate de propagandă dușmănoasă desfășurată împotriva securității statului. La baza avertizării au stat materiale informative verificate, din care rezulta că fostul legionar L.D. făcea comentarii dușmănoase la adresa orînduirii socialiste din România și a cooperativelor agricole de producție. În timpul avertizării și-a recunoscut faptele de care se făcea vinovat și a asigurat organele noastre că pe viitor va avea o comportare corectă. La puțin timp după avertizare, respectivul și-a reluat activitatea potrivnică statului nostru, fiind semnalat de rețeaua informativă cu manifestări dușmănoase. S-au primit, de asemenea, pe adresa conducerii inspectoratului sesizări scrise referitoare la atitudinea lui dușmănoasă, care confirmă materialul informativ. Urmează ca împotriva acestuia să luăm măsuri corespunzătoare.

La baza rezultatelor bune obținute în practica avertizărilor pe anul 1970, printre altele, a stat *pregătirea temeinică și organizarea procesului propriu-zis al avertizării*. În acest sens, s-a ținut seama ca persoana urmărită să fie cunoscută multilateral (pregătire culturală, mentalități, trăsături de caracter, vicii, relațiile pe care le are, comportarea), mergîndu-se pînă la cunoașterea din punct de vedere

al stării sănătății fizice și psihice. Au fost, de pildă, cazuri cînd, asupra unor persoane care sufereau de maladii cardiace, s-a luat măsura contactării lor la domiciliu, în vederea influențării pozitive.

Pentru cunoașterea persoanei ce urma să fie avertizată, s-a avut în vedere studierea întregului material obținut în procesul urmăririi, cît și a altor materiale obținute anterior. Acest lucru a fost necesar deoarece unele dintre persoanele care făceau obiectul avertizării fuseseră lucrate prin diverse forme, iar materialele au fost clasate ca fiind — la vremea aceea — de mică importanță. S-a considerat că numai în acest mod se poate ajunge la o concepție realistă asupra persoanelor, la o cunoaștere completă a profilului lor moral și, în raport de aceasta, s-a putut stabili precis modul în care să se efectueze avertizarea, ce probleme vor fi abordate și ce aspecte nu se vor discuta.

În cadrul inspectoratului nostru, avertizării i s-a acordat o atenție deosebită, în sensul că toate propunerile de avertizare făcute de ofițeri au fost analizate detaliat de șefii lor, sub aspectul oportunității, al respectării principiilor legalității socialiste și a legalității materialelor pe baza cărora se propunea avertizarea. Numai după aceasta cazul a fost supus spre aprobare conducerii inspectoratului, care întotdeauna, în baza convingerilor formate asupra persoanei, a hotărît locul, procedeul și cine va efectua avertizarea.

Toate avertizările efectuate în cursul anului 1970 au fost făcute de către ofițeri cu experiență în munca de securitate. Așa se explică faptul că majoritatea persoanelor avertizate au recunoscut deschis profundul umanism cu care au fost tratate, s-au creat premisele unei apropieri și încrederi a acestora față de organele securității statului, iar în cadrul inspectoratului nu am avut încălcări ale legalității socialiste sau abateri de la ordinele și instrucțiunile Consiliului Securității Statului.

Numărul mare de avertizări efectuate pînă în prezent dovedește nu intensificarea activității dușmănoase pe raza județului Argeș, ci ridicarea la un nivel calitativ superior a muncii de securitate în general, a muncii de prevenire în special. Așa s-a făcut că în avertizările efectuate nici o persoană nu a fost trasă la răspundere pentru fapte care nu-i aparțin, lucru ce a fost constatat de organele venite în control din partea Consiliului Securității Statului.

Trăgînd învățămintele corespunzătoare din rezultatele bune obținute și depunînd eforturi pentru înlăturarea unor neajunsuri care se mai fac simțite în practica avertizărilor, ofițerii inspectoratului nostru vor folosi cu succes și în viitor această armă eficientă pentru preîntîmpinarea oricăror acțiuni ce ar putea aduce prejudicii securității statului.

**Locotenent-colonel GH. MINCU
Maior ION STANCU**

VĂ PREZENTĂM

Cazul

„BANU – VERNESCU“

În prezentul articol ne-am propus să împărtășim cititorilor publicației „Securitatea” aspectele esențiale ale cazului denumit simbolic „Banu-Vernescu”. Fiind o cauză deja rezolvată de Tribunalul militar teritorial București, vom renunța la terminologia impusă de regulile conspirativității și vom aduce în scenă nume și fapte autentice.

★
★ ★

Firma italiană „S.I.R.”, – Societă Italiană Resine – specializată în exportul de instalații petrochimice, a apărut pe piața românească în anul 1965, în baza unei informații cumpărate de la firma italiană „Snia-Viscosa”, informație din care rezulta necesitatea stringentă a statului român de a achiziționa o instalație de fenol-acetonă pentru Combinatul Petrochimic Ploiești.

La rîndul ei, firma „Snia-Viscosa” obținuse această informație pe cale

neoficială, de la Nicolae Hodoș, pe atunci director tehnic în Ministerul Industriei Chimice și „omul de încredere al acestei firme”. Pentru informația primită, „S.I.R.” a plătit firmei „Snia-Viscosa” un comision de 1% din valoarea contractului privind instalația de fenol-acetonă.

În vederea adjudecării contractului ce urma să se încheie cu întreprinderile noastre de comerț exterior, reprezentanții firmei „S.I.R.” au inițiat un larg sistem de înșelătorie, reușind să ducă în eroare colectivul de specialiști români însărcinați cu achiziționarea acestei instalații, prezentîndu-le la Porto Torres – Italia, un simulacru de instalație pentru purificarea fenolului. Cînd specialiștii români au fost pe punctul de a sesiza escrocheria, reprezentanții firmei „S.I.R.” au simulat o avarie a instalației, prin purjarea de fenol, determinîndu-i să renunțe la acea vizită. De asemenea, pentru a-i convinge de calitățile superioare ale fenolului obținut în instalațiile

„S.I.R.”, specialiștii italieni au făcut o serie de demonstrații cu fenol purificat, de altă proveniență. Pentru a prelua cu orice preț acest contract, Fernando Busnardo, director comercial, cu acordul conducerii firmei, a recurs la recrutarea prin corupere a mai multor persoane din țara noastră, care aveau posibilități să acționeze în favoarea firmei „S.I.R.”, furnizînd informații prețioase și acceptînd clauze contractuale favorabile.

Cu sprijinul acestor persoane, firma „S.I.R.” a reușit să înlăture concurența și să-și adjucece contractul pentru instalația de fenol-acetonă.

Încheierea contractului s-a realizat în condiții dezavantajoase pentru economia noastră națională. Pagiube pentru partea română s-au ivit însă ulterior și continuă să se înregistreze și în prezent.

Lucrările de montaj ale instalației contractate începeau în toamna anului 1965, sub conducerea inginerului Atilio Mantegazza, om de bază al firmei „S.I.R.”, specializat în acțiuni de înșelare și de recrutare a partenerilor. Acesta desfășoară o activitate serioasă pentru a acoperi viciile contractului și a recruta noi elemente cu posibilități pentru acțiuni viitoare. El a recrutat astfel pe informatoarea noastră „Ligia”, la care însă — de comun acord cu Alfredo Bolognini, succesorul său, — renunță ulterior pe considerentul unor posibilități reduse de informare ale acesteia.

La rîndul său, Alfredo Bolognini se prezentase la post cu instrucțiuni clare din partea conducerii firmei, urmărind să asigure reușita probelor de garanție, conform clauzelor contractuale. Misiunea sa era dificilă; în sensul că trebuia să găsească soluția care să-i permită obținerea unui consum specific de cumen (materie primă) de 1 400 kg/tonă fenol, clauză

ideală pentru o astfel de instalație, „garantată” intenționat de „S.I.R.” pentru adjudecarea contractului, dar imposibil de realizat cu tehnologia acestei firme.

Prin diverse șiretlicuri tehnice și prin depozitarea în instalație a unei cantități suplimentare de cumen, Alfredo Bolognini reușește să asigure, în cele 12 zile cît a durat perioada de garanție, „consumul garantat”. Ba mai mult chiar, obține o cifră superioară. În ideea reușitei acestei înșelăciuni el fusese instruit ca, în situația cînd manevrele vor fi sesizate de specialiștii români, să deterioreze aparatele de măsură și control și să distrugă diagramele.

Pe baza informațiilor pe care le primisem, unele carențe și dificultăți au fost sesizate conducerii Combinatului Petrochimic Ploiești, dar directorul general al acestui combinat, Traian Vulpe, n-a luat nici o măsură, lăsînd să se întrevadă că aceste carențe sînt inerente unei astfel de lucrări, în faza montajului și a probelor. Atitudinea lui Traian Vulpe va căpăta o semnificație în cele ce urmează.

O dată cu încheierea probelor de garanție se recepționează instalația. Aparent afacerea satisface ambele părți.

Evident, în anul 1968, cînd această afacere se termina, organele Consiliului Securității Statului, deși îl urmăreau pe Alfredo Bolognini și pe alți tehnicieni ai „S.I.R.”, nu erau în posesia unor date care au fost cunoscute abia în anul 1970, cînd cercetarea penală a lămurit definitiv acest caz. În schimb se dețineau încă de atunci informații asupra unor deficiențe ale instalației de fenol-acetonă, cît și asupra legăturilor suspecte ale specialiștilor italieni cu diferiți cetățeni români.

Cum era și firesc, încurajată de reușita acestei afaceri, „S.I.R.” își punea problema inițierii și a altor tranzacții de acest gen.

În cursul anului 1969, Alfredo Bolognini reappare în R.S. România de data aceasta însă în calitate de comerciant al firmei „S.I.R.”, ce concursa acum în cadrul tratativelor ce se purtau la Ministerul Industriei Chimice și Industrialimport, pentru furnizarea unei instalații de piroliză. Aceasta urma să se monteze la Combinatul Petrochimic Pitești.

Pe baza informațiilor anterioare obținute de organele noastre și având în vedere noua calitate a lui Alfredo Bolognini, activitatea de urmărire informativă a acestuia s-a intensificat și au rezultat următoarele :

Organele Inspectoratului de securitate al județului Prahova au sesizat faptul că, în anul 1969, Alfredo Bolognini l-a vizitat în câteva rânduri pe Traian Vulpe la combinat. Erau vizite aparent oficiale, motivate de necesitatea rezolvării unor probleme pe care le ridica instalația de fenol-acetonă.

În același an însă, se deținea și o informație referitoare la excursia efectuată de Traian Vulpe, în noiembrie 1968, în Italia, împreună cu alte două familii. Cu această ocazie, rezulta că Alfredo Bolognini îi schimbăse lui Traian Vulpe suma de 20 000 lei la un curs foarte convenabil și că, ajuns la Milano, directorul român se desprinsese de grup, lipsind 24 de ore. După reîntoarcerea sa în cadrul grupului, la o masă organizată la hotelul „American” din Milano, Traian Vulpe îi determinase pe însoțitorii săi să jure că, în patrie, nu vor vorbi despre cele întâmplate.

Urmărirea informativă a lui Traian Vulpe și a lui Alfredo Bolognini a scos în evidență o mare

prudență din partea lor. Uneori, cei doi plecau de la Combinatul Petrochimic Ploiești, fiecare cu mașina sa, iar pe parcurs, Traian Vulpe își continua călătoria în mașina lui Alfredo Bolognini. Pentru organele noastre legătura acestora apărea deosebit de suspectă și ne-a permis să tragem concluzia că transmiterea informațiilor se făcea în mașină, pe traseul Ploiești-București.

Pe măsură ce tratativele pentru instalația de piroliză avansau, contactele dintre cei doi căpătau un caracter tot mai suspect ; Alfredo Bolognini devenise insistent în convocarea lui Traian Vulpe la întâlniri.

Organele noastre au luat măsuri complexe de a asigura un control atotcuprinzător asupra acestor contacte pentru a lămuri natura discuțiilor dintre cei doi. O problemă delicată pentru noi a fost aceea a înzestrării unor mașini ale O.N.T.-ului, pe care Alfredo Bolognini le închiria, cu mijloace speciale. Până la urmă această sarcină a fost rezolvată printr-o mulțime de măsuri combinate și soluții tehnice, dar nu ne-a dat o satisfacție deplină. Schimbarea repetată a modului de lucru al lui Traian Vulpe și Alfredo Bolognini, a impus noi sarcini deosebite.

În ziua de 7 martie 1970, Traian Vulpe a avut o întâlnire suspectă cu Alfredo Bolognini la cofetăria „Nestor” unde, în timpul discuțiilor, cei doi au făcut însemnări în agendele personale. Momentul a fost fixat de organele de filaj, iar ulterior, în timpul cercetărilor, fotografiile realizate au fost de mare valoare.

Prin soția lui Traian Vulpe, la 19 martie, seara, Alfredo Bolognini i-a fixat acestuia o întâlnire în fața gării de sud din Ploiești. De menționat că Alfredo Bolognini, folosind relațiile pe care și le crease în mediul persona-

lului O.N.T. și al hotelului, avea posibilitatea ca, în puține minute, să aibă la dispoziție o mașină a O.N.T.

Întîlnirea din 19 martie ni s-a părut deosebit de suspectă. Traian Vulpe a fost plimbat cu mașina de Alfredo Bolognini pe șoseaua de centură a orașului Ploiești. Datorită vitezei excesive cu care Alfredo Bolognini circula — era un as al automobilului, campion în materie de raliuri — măsurile noastre speciale s-au dovedit ineficace, iar încercările de filmare și fotografiere n-au dat nici ele rezultatele scontate, din cauza condițiilor de vizibilitate.

Cunoscînd evoluția tratatelor, care se aflau în stadiu de finalizare, organele noastre au tras concluzia că Alfredo Bolognini îl folosea pe Traian Vulpe în obținerea de informații care să-i permită încheierea unei tranzacții avantajoase.

După întîlnirea cu Traian Vulpe, s-a organizat o percheziție secretă asupra bagajelor lui Alfredo Bolognini, cu care ocazie au fost obținute date interesante cu privire la oferta firmei sale, precum și o notă unde erau consemnate, pe patru coloane, anumite cifre și inițiale. În momentul acela, ele nu aveau o semnificație deosebită pentru noi. Abia după arestarea lui Traian Vulpe această notiță și-a găsit adevărata valoare probatorie, întrucît și asupra directorului român a fost găsită o notă identică, ce reprezenta de fapt prețurile firmelor concurente în competiția pentru instalația de piroliză.

Datorită măsurilor cu care Alfredo Bolognini a fost „încercuit”, organele noastre au avut posibilitatea să intercepteze un mesaj codificat al acestuia, din care s-au desprins elemente suspecte ca „Esop”, „Vatican”, „Francezii” și „L-lung”, ultimele trei însoțite de anumite cifre. Adevărata sem-

nificație — așa cum s-a stabilit în procesul cercetării — era următoarea: Esop — Traian Vulpe, Vatican — C.T.I.P. ; Francezii — Lumus și Lung — Lurgi — ultimele fiind firme concurente în competiția respectivă. Cifrele reprezentau prețurile acestora la data aceea. Informațiile transmise de Bolognini în Italia erau analizate de conducerea firmei „S.I.R.” care îi răspundea cu instrucțiuni corespunzătoare.

La începutul lunii aprilie 1970, constrînși de nevoia unor informații la zi, reprezentanții firmei „S.I.R.” au organizat în saloanele hotelului „Athénée Palace” un simpozion cu tema „Instalațiile de piroliză ale firmei „S.I.R.”. Fuseseră invitate mai multe persoane cu funcții de răspundere din Ministerul Industriei Chimice și din alte instituții, printre care și Traian Vulpe. Scopul adevărat al acestui simpozion era acela de a le crea posibilitatea, lui Alfredo Bolognini și Fernando Busnardo, să ia legătura cu oamenii lor, pentru a obține informațiile de care aveau nevoie și a cunoaște evoluția punctului de vedere al Industrialimportului și Ministerului Industriei Chimice cu privire la tratativele pentru instalația de piroliză.

Organele noastre au luat însă măsura de a-l împiedica pe Traian Vulpe să dea curs invitației. Aceasta pentru a-l determina pe Alfredo Bolognini să-l contacteze în afara unui cadru oficial, adică în condiții mai avantajoase pentru noi. Pe moment, Traian Vulpe a reacționat zgometos, amenințînd cu demisia. Ulterior s-a calmat însă, dînd o altă justificare de natură să-i scuze gestul inițial.

Considerînd probabil că s-a achitat de obligații față de Alfredo Bolognini și dîndu-și seama de pericolozitatea jocului în care intrase, Traian Vulpe n-a mai dat curs cererilor ul-

terioare ale lui Alfredo Bolognini, de a se întâlni.

Prin verificări minuțioase și o urmărire atentă a lui Giuseppe Casiraghi, un alt reprezentant al firmei „S.I.R.” apărut în această afacere, organele noastre au stabilit în ultimul moment un aspect nou. Pentru a suscita interesul părții române privind instalația de piroliză oferită de firma italiană, reprezentanții firmei au recurs la propunerea unor afaceri paralele, anume la achiziționarea din R.S. România a unei instalații de cocs verde. În realitate, această afacere intenționau să o facă pierdută pe parcurs, după adjudecarea contractului pentru instalația de piroliză.

Analiza situației operative a lucrării (efectuată de organele Direcției a III-a, ale Inspectoratului de securitate al județului Prahova și ale Direcției a XIII-a) a scos în evidență imposibilitatea realizării unui flagrant în perioada aceea, deși acest flagrant a stat în permanență în atenția noastră, urmînd să ducă la curmarea activității străine dușmănoase.

Apreciind probele administrate în timpul urmăririi informative, conducerea Consiliului Securității Statului a aprobat reținerea lui Alfredo Bolognini și a lui Traian Vulpe.

Măsurile luate asupra celor două elemente au fost organizate pe baza unui plan temeinic conceput, care a urmărit în special ca Traian Vulpe, Ambasada Italiei și conducerea firmei „S.I.R.” să nu sesizeze reținerea lui Alfredo Bolognini.

Reținerea lui Alfredo Bolognini s-a efectuat pe baza unei combinații. El a fost chemat la Pădurea Băneasa de o „legătură interesantă”, iar pe traseu a fost oprit de organele de circulație pentru viteză excesivă. Conducătorul Inspectoratului de securitate al județului Prahova, Alfredo

Bolognini a fost supus unui interogatoriu sever. Cercetarea lui Alfredo Bolognini la Ploiești a constituit un factor psihologic deosebit de util pentru noi, care l-a determinat să facă suficiente declarații. Acestea, coroborate cu probele strînse în procesul urmăririi, ne-au permis să trecem, în ziua de 29 mai 1970, la arestarea lui Traian Vulpe.

Ofițerii însărcinați cu cercetarea penală au dat dovadă de o mare abilitate în folosirea probelor și în tratarea individuală a celor doi, reușind ca, în primele zile după arestare, să obțină un tablou complet al infracțiunilor săvîrșite de cei în cauză.

Astfel se explică și arestarea lui Fernando Busnardo, la 4 iunie 1970. Acesta, neavînd nici o știre despre Alfredo Bolognini, s-a deplasat urgent în R.S. România, deși la București se afla și Giuseppe Casiraghi (care însă a avut în permanență impresia că Alfredo Bolognini ar fi încurcat într-o combinație amoroasă). În schimb, Giuseppe Casiraghi se afla întîmplător la hotelul „Athénée Palace” în momentul cînd a fost arestat Fernando Busnardo — și desigur, a transmis imediat evenimentul Ambasadei Italiei. Pentru a salva onoarea firmei „S.I.R.”, Giuseppe Casiraghi a considerat necesar ca în timpul tratativelor să dea o altă interpretare absenței colegilor săi, Fernando Busnardo și Alfredo Bolognini, ajungînd pînă la situația penibilă de a improviza convorbiri telefonice cu Fernando Busnardo și Alfredo Bolognini, pretinzînd că aceștia „sînt reținuți de afaceri urgente la ambasadă”.

Cercetat cu operativitate, Fernando Busnardo o declarat că ultimele prețuri rezultate în competiția pentru instalația de piroliză le procurase Giuseppe Casiraghi, prin numita Lidia Marinescu, inginer principal în Minis-

terul Industriei Chimice, angajată în aceste tratative. Organele noastre au reținut și audiat pe Giuseppe Casiraghi care, nu spre lauda noastră, a reușit să ne convingă de nevinovăția sa, argumentând că lucrează numai de două luni la această firmă, dar că îi consideră capabili pe Fernando Busnardo și pe Alfredo Bolognini de fapte reprobabile.

Cercetarea penală a stabilit întreaga activitate infracțională săvârșită de Fernando Busnardo, Alfredo Bolognini și de alți tehnicieni italieni, activitate inițiată și condusă de persoane cu funcții de răspundere în consiliul de administrație al firmei „S.I.R.”.

Grație unei activități judicioase de cercetare, organele noastre au reușit să stabilească activitatea unor cetățeni români corupți de reprezentanții acestei firme. Au fost arestați și aceștia la 8 iulie 1970. Astfel, Traian Vulpe, atras la colaborare în perioada 1967–1970, a furnizat informații privind perspectivele de dezvoltare ale industriei petrochimice pe anii 1971–1975, a favorizat firma „S.I.R.”, „închizând ochii” în fața unor defecțiuni flagrante la instalația de fenol-acetonă ; la cererea lui Alfredo Bolognini a obținut prețurile concurenței în competiția pentru instalația de piroliză.

Prețul trădării sale : o pereche de ochelari cu rame din aur, alte obiecte mărunte, un autoturism pe urma să-i parvină drept „cadou din partea unei mătuși din Canada” și postul de reprezentant permanent al „S.I.R.” pentru R.S. România. Schimbul avantajos de bani făcut de Alfredo Bolognini a fost una din măsurile menite să-l stimuleze pe Traian Vulpe și să-l determine să lucreze pentru „S.I.R.”.

Iuliu Butaciu, fost director adjunct în C.S.P., a fost recrutat de Edefonti,

directorul general al „S.I.R.”, în anul 1964, în Italia, în timp ce Iuliu Butaciu prospecta piața italiană.

În anul 1965, la un apel al lui Fernando Busnardo și apoi al lui Atilio Mantegazza, Iuliu Butaciu a răspuns prompt, furnizând toate informațiile posibile, deoarece, așa cum se exprimase chiar Edefonti față de Fernando Busnardo, „Butaciu tocuse prea mulți bani de-ai firmei”. Fiind consultat de Fernando Busnardo asupra modalității de a-și adjudeca contractul pentru instalația de fenol-acetonă, Iuliu Butaciu i-a sugerat acestuia să se ofere să pună la punct gratuit instalația similară de la Onești, ofertă „pierdută” pe parcurs, dar care a contribuit și determinat partea română să acorde firmei „S.I.R.” contractul pentru instalația de fenol-acetonă. Celelalte informații furnizate de Iuliu Butaciu au permis firmei „S.I.R.” să obțină câștiguri însemnate în dauna economiei noastre naționale.

Iosub Lupu, fost șef de serviciu la Industrialimport a fost recrutat în anul 1965, în timpul tratativelor, de către Fernando Busnardo și Atilio Mantegazza, care au profitat de absența însoțitoarei lui Iosub Lupu din sala tratativelor. Iosub Lupu nu a confirmat că va lucra pentru firma „S.I.R.” dar a început să acționeze într-o asemenea manieră. A întrecut chiar așteptările reprezentanților „S.I.R.”, cărora li s-au prezentat clauze contractuale din cele mai bune și o situație favorabilă de derulare a contractului în cauză. Fernando Busnardo n-a rămas desigur insensibil și, prin Mantegazza, i-a transmis lui Iosub Lupu, la București, 1 000 dolari o dată și apoi un milion de lire italiene.

Nicolae Hodoș a prezentat o situație cu totul aparte. Cu ani în urmă, el fusese recrutat de un reprezentant al firmei „Snia-Viscosa” care, în anul

1965, l-a vîndut împreună cu informația privind nevoile noastre pentru instalația de fenol-acetonă, deoarece firma „Snia-Viscosa” își încheiase afacerile în România.

De remarcat este faptul că, inițial, Fernando Busnardo a venit în R. S. România cu oferta pentru fenol-acetonă în două exemplare, unul dintre ele fiind încredințat lui Nicolae Hodoș, iar celălalt depus oficial. Cu ocazia arestării, la domiciliul lui Nicolae Hodoș au fost găsite mai multe documente secrete, sustrate din instituția în care lucrase, fapt de altfel reținut și sancționat de instanța de judecată. Acesta deținea deja pașaport pentru a se stabili definitiv în Franța, unde soția și cei doi copii reușiseră să rămînă în mod fraudulos. Lidia Marinescu, subordonată și concubină a lui Nicolae Hodoș, a participat în permanență la tratative (și la unele excursii făcute împreună cu acesta, cu Fernando Busnardo și cu Alfredo Bolognini). Potrivit informațiilor noastre, ea ar fi acționat conform indicațiilor lui Nicolae Hodoș, în favoarea firmei „S.I.R.” (Informațiile acestea n-au putut fi însă probate). Organele noastre au stabilit că Lidia Marinescu a avut un rol determinant în acordarea contractului pentru instalația de fenol-acetonă firmei „S.I.R.” În acest sens, ea a recurs la dezinformarea conducerii Ministerului Industriei Chimice, în ceea ce privește calitatea instalațiilor „S.I.R.” și a discreditat posibilitățile interne de a realiza cu forțe proprii această instalație. Faptul că „S.I.R.” nu a mai pus la punct instalația de fenol-acetonă de la Onești i se atribuie, de asemenea, numitei Lidia Marinescu. Fiind cercetată s-a stabilit însă că, dînd dovadă de neglijență, ea i-a dat posibilitate lui Giuseppe Casiraghi să-i ia din față caietul pe care avea consemnate ulti-

mele prețuri ale firmelor concurente, angajate în competiția pentru instalația de piroliză.

Cercetarea penală a mai stabilit că firma „S.I.R.” a organizat un sector informativ bine pus la punct și că se bucură de sprijinul statului italian, care-i acordă credite și terenuri cu impozite scăzute. Acest lucru și o serie de procese scandaloase pe plan internațional au determinat în anii trecuți o anumită reacție în Parlamentul și în presa italiană, reacție rămasă însă fără rezultat. Cercetarea lui Fernando Busnardo și a lui Alfredo Bolognini ne-a permis să stabilim, de asemenea, acțiunile infracționale ale firmei „S.I.R.” într-o serie de țări ca Bulgaria, Algeria, Columbia, S.U.A. și altele, date care, pînă la finalizarea definitivă a cauzei, au constituit o armă prețioasă la dispoziția organelor noastre, deoarece cunoșteam interesul deosebit al firmei „S.I.R.” de a nu fi dată în vileag.

Apreciem că acțiunea de urmărire și de cercetare a celor de mai sus a prezentat dificultăți mari pentru organele noastre, mici însă în comparație cu cele ridicate de presiunile și intervențiile insistente făcute de delegațiile firmei „S.I.R.”, de Ambasada și de M.A.E. ale Italiei, care au intervenit în acest caz ca urmare a cererilor lui Fernando Busnardo și Alfredo Bolognini de a fi eliberați pe cauțiune.

Interesul manifestat de partea italiană a fost de o amploare deosebită și poate fi apreciat ca unic în istoria relațiilor româno-italiene. Contactele organelor noastre cu reprezentanții firmei „S.I.R.” și ai Ambasadei italiene s-au caracterizat printr-o luptă acerbă, ei urmărind să scoată cauza în afara dreptului penal și s-o plaseze tribunalului internațional (unde aveau mari șanse de cîștig), iar noi să re-

zolvăm acest caz în condițiile legalității noastre.

Perioada august-octombrie 1970 a fost marcată printr-o activitate susținută de combinații informative, care ne-au permis să stabilim punctele de vedere ale părții italiene în diferite etape, să contracarăm unele măsuri pe care le preconizau și să obținem confirmări suplimentare asupra justității măsurilor noastre luate în privința lui Fernando Busnardo și a lui Alfredo Bolognini.

De asemenea, această ultimă perioadă s-a caracterizat printr-o exploatare judicioasă a dorinței lui Busnardo și Bolognini de a fi eliberați pe cauțiune, năzuință care corespundea pe deplin intereselor noastre de a recupera importanțele pagube pricinuite de ei economiei noastre naționale. Cum era și firesc, aceasta a generat o anumită atitudine față de cei doi cetățeni italieni și noi manevre care să ne permită a determina autoritățile italiene și firma „S.I.R.” să accepte plata cauțiunii care, la drept vorbind, depășea posibilitățile familiilor celor doi.

La 17, 23 și 28 octombrie 1970, Tribunalul militar teritorial București a judecat cauza celor inculpați pronunțând următoarea sentință : Fernando Busnardo — 10 ani, Alfredo Bolognini — 9 ani ; Traian Vulpe — 10 ani ; Iuliu Butaciu — 7 ani ; Iosub Lupu — 5 ani ; Nicolae Hodoș 3 ani și Lidia Marinescu — 1 an. Instanța de judecată a admis cererea numiților Fernando Busnardo și Alfredo Bolognini de a fi eliberați pe cauțiune și, în aceeași zi, Ambasada Italiei la București a achitat Băncii Române de Comerț Exterior suma care reprezenta cauțiunea fixată.

La această realizare se mai poate adăuga faptul că, prin arestarea lui Fernando Busnardo, Alfredo Bolog-

nini și Traian Vulpe, organele noastre au prevenit încheierea contractului pentru instalația de piroliză în condiții dezavantajoase statului nostru, contract despre care Fernando Busnardo și Alfredo Bolognini au declarat în timpul cercetărilor că și-l adjudecau cu siguranță, dacă nu intervenea arestarea lor, întrucât aveau posibilități să determine celelalte firme concurente să se retragă din competiție la momentul oportun.

Vinovăția firmei „S.I.R.” s-a dovedit și în ultimul moment când, împreună cu Ambasada Italiei, pentru a evita publicitatea și o reacție nedorită în Italia, a luat măsura ca Fernando Busnardo și Alfredo Bolognini, după ce au fost eliberați, să fie ținuți mai întâi o perioadă în străinătate împreună cu soțiile, în vederea creării unui climat favorabil reîntoarcerii lor în patrie...

În încheiere, ne-am permite să subliniem că, fără abnegația, dăruirea și hărnicia de care au dat dovadă un mare număr de ofițeri din Inspectoratul de securitate al județului Prahova, Direcția a III-a, Direcția a XIII-a, Direcția a XII-a și Direcția a VIII-a, cazul „Banu-Vernescu” nu și-ar fi putut găsi rezolvarea dorită. Remarcăm, de asemenea, sprijinul larg și contribuția efectivă de care ne-am bucurat din partea întregii conduceri a Consiliului Securității Statului, precum și a șefilor unităților ce au cooperat la depistarea și finalizarea acestui caz.

Finalizarea acțiunii „Banu-Vernescu” constituie un succes al activității de contraspionaj.

Maior ION TAMEȘ
Căpitan MOISE BULA

Munca de prevenire a activităților dușmănoase a constituit unul dintre obiectivele principale ale conducerii Inspectoratului de securitate al județului Mureș, în cursul acestui an.

Din experiența noastră rezultase că măsura demascării sau a avertizării, luate singure, nu dau întotdeauna rezultatele scontate la naționaliștii maghiari și la sectanți. Uneori, după luarea acestor măsuri, elementele în

dușmănoase, măsurile amintite mai sus trebuie completate, în direcția creării sau a lărgirii disensiunilor existente în cadrul grupărilor respective, a compromiterii unor indivizi.

Pentru a ilustra practic modul în care am acționat, procedeele folosite și rezultatele obținute, vom descrie în continuare câteva cazuri mai semnificative.

Din materialele informative ce le dețineam se desprindea faptul că, în orașul Tîrgu-Mureș, numitul „Bartos”, scriitor de naționalitate maghiară, fost corespondent în perioada anilor 1940–1944 la organul de presă al partidului „Crucea cu săgeți”, a grupat în jurul său mai multe elemente intelectuale, în special scriitori. La domiciliul celui în cauză, aceștia organizau periodic întâlniri „prietenești”, în cadrul cărora purtau discuții cu caracter dușmănos, de nuanță naționalist-iredentistă. Trebuie spus că „Bartos” se bucura de prestigiu în anturajul său. Intensificînd supravegherea informativă a acestuia, pe lângă aspectele de activitate dușmănoasă, s-a mai stabilit și faptul că este un element care practică inversiunea sexuală, aspect necunoscut cercului său de prieteni din mediul intelectual.

Analizînd situația operativă în cazul de față, s-a ajuns la concluzia că, din imposibilitatea administrării unor probe concludente, nu poate fi luată măsura arestării, că demascarea sau avertizarea l-ar fi pus doar în postura de „victimă”, iar fanatismul l-ar fi făcut să-și continue activitatea dușmănoasă.

Am apreciat deci că singura măsură eficientă, care poate duce la destrămarea și încetarea activității acestui grup, este compromiterea lui

EFICIENȚA DESTRĂMĂRILOR ȘI A COMPROMITERILOR DEMONSTRATĂ DE REZULTATE

cauză au devenit mai prudente, fără a înceta însă activitatea. Chiar și în cazul arestărilor, sectanții rămași în libertate au apreciat în unele situații această măsură ca pe un motiv de intensificare a activității lor.

De aceea, în urma unei analize la nivelul colectivului de conducere, am ajuns la concluzia că, pentru a frîna și contracara activitatea elementelor

„Bartos” și crearea unor disensiuni între el și celelalte persoane. În acest scop, am exploatat în primul rînd faptul că, la domiciliul lui „Bartos”, unii dintre membrii grupului întrețineau relații amoroase cu diferite femei de moravuri ușoare, fapt care dacă ar fi fost cunoscut de opinia publică, i-ar fi compromis. Plecînd de la acest considerent, prin rețeaua informativă, s-a lansat versiunea că uneori, fiind în stare de ebrietate, „Bartos” relatează altor cunoscuți ai săi acest aspect. Concomitent cu aceasta, s-a acționat și în sensul compromiterii sale, pentru practicarea inversiunii sexuale.

Astfel, exploatîndu-se situația că unii cetățeni care cunoșteau aspectele imorale ale celui în cauză au fost anchetați de către organele de mîndre, prin rețeaua informativă s-a făcut cunoscut comportamentul său imoral, de așa manieră încît să ia cunoștință și legăturile sale. Informatorilor, care veneau în contact cu cel în cauză, li s-a trasat ca linie de conduită să folosească orice împrejurare favorabilă pentru compromiterea suspectului.

Pe această bază, într-o ocazie cînd „Bartos” se găsea în comuna sa natală, în stare de ebrietate, la sugestia unuia dintre informatori, cel în cauză s-a dezbrăcat complet, în public, fapt care a fost răspîndit în rîndul legăturilor sale. Ca urmare a acestor măsuri, relațiile dintre „Bartos” și celelalte persoane ce formau gruparea au ajuns la conflicte deschise, soldîndu-se chiar cu o bătaie între ei. „Bartos” a încercat să se justifice, învinuind pentru difuzarea celor petrecute chiar pe cei din anturajul său. La rîndul lor, aceștia au început să popularizeze aspectele de decă-

dere și imoralitate ale lui „Bartos”, care este în prezent complet izolat. Persoanele care îi formau anturajul îl evită, iar între ele există o stare de suspiciune reciprocă.

Semnificativ este și cazul unui grup de tineri cu preocupări literare din Tîrgu-Mureș care, la sfîrșitul anului 1969 și începutul anului 1970, au preconizat înființarea unui cenaclu literar și a unei reviste, scoase de sub controlul organelor competente. Scopul urmărit — după propriile afirmații — era acela de a se exprima în mod „liber”, întrucît în cenaclurile oficiale „nu puteau realiza acest lucru”.

Din datele pe care le dețineam se contura faptul că acești tineri organizau întîlniri la diferite cafenele, unde, pe lîngă probleme de literatură, purtau și discuții cu caracter naționalist dușmănos. Mai preconizau ca, pe adresa unei cofetării izolate, unde se întîlneau frecvent, să se aboneze la diferite publicații din străinătate, pentru a se inspira din ele în activitatea lor.

În urma acestei semnalări, am apreciat necesară întreprinderea unor măsuri, pentru a nu permite tinerilor în cauză să-și pună în aplicare planul. Avînd drept scop controlarea permanentă a acestei grupări, am acționat în direcția infiltrării unor informatori, care dăduseră dovadă de sinceritate în colaborarea cu organele noastre și care se bucurau de încredere din partea tinerilor ce constituiau acel grup.

Prin acești informatori, am stabilit apariția unor neînțelegeri între membrii cenaclului, în ce priveau problemele de ordin organizatoric, concepțional și personal. Astfel, nu reușiseră să cadă de acord asupra formei de

organizare a cenaclului, a conducerii, iar uneori se acuzau reciproc chiar de incompetență în materie de literatură. Cu toate acestea nu renunțaseră la ideea lor.

Analizînd personalitatea fiecărui element în parte și ținînd seama de faptul că activitatea lor era într-o fază incipientă, am urmărit recuperarea acestor tineri și destrămarea grupului. Am apreciat ca nefiind eficientă și necesară măsura arestării sau demasării lor.

Așa că, prin rețeaua informativă infiltrată, am acționat în primul rînd în direcția amplificării divergențelor create, lucru care a dus — cu toate discuțiile repetate purtate între ei — la imposibilitatea stabilirii unui punct de vedere comun în privința creării cenaclului. Cu toate acestea, de către unii membri se depuneau în continuare eforturi pentru realizarea scopului propus. Atunci, ca măsură de estompere a activității lor, am trecut la avertizarea elementelor mai active, atît pentru manifestările naționalist-dușmănoase, cît și pentru intenția creării cenaclului ilegal. În procesul avertizării, în funcție de posibilitățile pe care le aveau, unii dintre ei au fost recrutați, fiind ținuți astfel în continuare sub influența noastră și determinîndu-i să renunțe la intențiile lor. Alții, cu sprijinul organelor de partid, au fost orientați și dați sub îndrumarea unor scriitori de prestigiu, cunoscuți cu concepții sănătoase, care activau în cenaclurile oficiale. Din informațiile obținute ulterior, a reieșit că măsurile inițiate și-au atins scopul, întrucît cei în cauză au renunțat la vechea lor idee, încadrîndu-se în cenaclurile oficiale.

Din alte materiale pe care le de-

ținem rezultă că activitatea unor elemente cu concepții naționalist-iredentiste este orientată în direcția polarizării unor tineri, în scopul îndoctrinării dușmănoase a acestora. Numitul „Pastor”, de exemplu, fost condamnat pentru participare într-o organizație subversivă naționalist-șovină a atras în jurul său mai mulți tineri de naționalitate maghiară, cărora căuta să le inoculeze idei cu conținut naționalist. Edificatoare în acest sens este concepția sa, potrivit căreia educarea naționalistă a tineretului maghiar ar constitui, în prezent, principala formă de activitate ce poate fi întreprinsă împotriva statului român. În cazul în speță, fiindu-ne cunoscută activitatea sa, sarcina organelor noastre era aceea de a împiedica atragerea și inocularea tinerilor cu idei ostile statului, cît și scoaterea de sub influența lui „Pastor” a persoanelor pe care reușise să le atragă. Deși s-a încercat documentarea activității sale, din cauza prudenței manifestate de urmărit (discuta cu fiecare tînăr separat) nu s-au putut administra probe suficiente pentru tragerea la răspundere penală.

În această situație, măsurile noastre au fost îndreptate în două direcții. În primul rînd, cunoscîndu-se unele aspecte de decădere morală a celui în cauză, acestea au fost popularizate în rîndul tinerilor din anturajul său, prin rețeaua informativă. Pentru a întări convingerile acestor tineri în legătură cu comportamentul lui „Pastor”, am solicitat și sprijinul organelor U.T.C. care, prin munca educativă desfășurată, i-au făcut să înțeleagă influența nocivă pe care „Pastor” o exercită asupra lor.

Paralel s-a trecut însă și la contactarea, de către organele noastre, a

unor tineri din anturajul urmăritului. În cadrul discuțiilor purtate, li s-a arătat trecutul politic și pericolul social pe care îl prezenta acest element. În urma acestor măsuri, s-a constatat că „Pastor” a fost treptat izolat de acești tineri, care îi desconsideră acum activitatea și persoana. Asupra acestui element, organele noastre au luat și măsura avertizării, pentru a-l determina să nu întreprindă astfel de acțiuni și cu alți tineri cu care vine în contact.

Spre deosebire de cazurile exemplificate mai sus, în situația scriitoarei „Marta” din Tîrgu-Mureș (semnalată că, sub pretextul unor sfaturi în domeniul literar, desfășoară activitate de îndoctrinare naționalistă a unor tineri) s-a apreciat că, în primul rînd, să se treacă la avertizarea ei. Această măsură a fost impusă de faptul că nu exista posibilitatea compromiterii, întrucît în comportarea ei nu erau aspecte care ar fi putut să fie folosite în acest scop.

Avertizarea însă a determinat-o pe „Marta” să renunțe doar într-o oarecare măsură la activitatea pe care o desfășurase anterior, dar să caute cu insistență cine ar fi putut s-o denunțe organelor de securitate. Printre altele, a relatat că, probabil, acest lucru se datorește unui individ neidentificat, pe care l-a observat cu cîteva zile înainte ascultînd la geam și care, atunci cînd și-a dat seama că este descoperit, a dispărut în întineric.

Folosindu-ne imediat de această părere, unul dintre informatorii noștri a fost instruit să-i relateze că în seara despre care era vorba, trecînd pe stradă, pe lîngă locuința ei, l-a observat ieșind de acolo, foarte grăbit, pe numitul „Marosi Imre”, element

care de altfel făcea parte din anturajul scriitoarei. „Marta”, aducîndu-și aminte că în seara respectivă „Marosi Imre” nu fusese la ea, a început să-l suspicioneze. De menționat că studentul „Marosi Imre” era unul dintre persoanele cele mai active din anturajul scriitoarei, că fusese demascat și apoi avertizat pentru activitatea desfășurată. „Marta” cunoștea aceste aspecte și astfel suspiciunile asupra studentului s-au accentuat. De la „Marta” suspiciunile s-au extins treptat, „Marosi Imre” ajungînd să fie suspectat în prezent ca informator al nostru.

Pentru acțiunea de completă destrămare a grupului, a fost ales informatorul „Carol”, care, spre deosebire de „Marta”, este autor al unor volume de versuri ce s-au bucurat de succes. Informatorul a fost instruit să se infiltreze în rîndul tinerilor din anturajul scriitoarei și, în contactele realizate cu ei, le-a demonstrat valoarea scăzută a scrierilor celei în cauză, reușind să-i convingă despre acest fapt, de altfel adevărat. În urma acestei situații create, tinerii ce formau anturajul scriitoarei au început să nu-i mai acorde atenție și să n-o mai viziteze. În prezent, ei sînt menținuți în continuare sub influența informatorului nostru.

Rezultate deosebite s-au obținut prin măsurile de destrămare și în cadrul sectelor ilegale. Pentru a ilustra cele relatate mai sus, vom reda modul cum am acționat în cazul unor grupări de adventiști-reformiști și Martori ai lui Iehova.

În a doua jumătate a lunii august 1970 a venit în țara noastră, ca turist, „Niculescu Dumitru”, fost președinte al Conferinței generale adventist-re-

formiste, sub pretextul de a-și vizita rudele din satul Toaca, județul Mureș. Adevăratul scop vizat de cel în cauză era însă acela de a atrage de partea sa pe adventiștii-reformiști din România, în vederea creării unei a treia conferințe generale (deoarece cele două existente în S.U.A. și R.F. a Germaniei se află în conflict).

În acest scop, el a contactat mai mulți membri și conducători din București, din județele Brașov și Mureș. În timpul șederii în județul nostru a desfășurat o intensă activitate dușmănoasă, concretizată în organizarea unor adunări clandestine și în instigări ale participanților la nesupunere față de legile statului.

Pentru a curma această activitate, pe baza aprobării conducerii Consiliului Securității Statului, i s-a ridicat dreptul de ședere în România. Din analiza situației create, am ajuns la concluzia că această împrejurare poate fi folosită foarte bine și pentru compromiterea unor elemente conducătoare din cadrul sectei. În acest scop, atunci când i s-a adus la cunoștință lui „Niculescu Dumitru” și soției sale hotărîrea că li s-a ridicat dreptul de ședere în țară, ofițerul operativ le-a dat de înțeles că organele noastre cunosc activitatea lor de la predicatorul „Dan Alexandru” din Reghin și de la alți sectanți pe care cel în cauză i-a vizitat și cărora le-a povestit atît activitatea desfășurată, cît și intențiile pe care le are pe timpul șederii în țara noastră. În realitate, aceste aspecte au fost cunoscute de noi prin mijloacele muncii informative.

Cu ocazia despărțirii de rudele sale, de asemenea membri ai sectei, „Niculescu Dumitru” le-a relatat că a fost „trădat” de „Dan Alexandru” și de alți sectanți cu care a venit în

contact. Această stare de fapte a creat indignare și derută în cadrul grupării. Mai mult, o membră a sectei s-a deplasat cu mașina la Reghin și l-a tras la răspundere pe „Dan Alexandru” care, cu toate argumentele aduse de el, a fost etichetat ca „trădător” și i s-a pus în vedere că nu mai are ce căuta în comunitatea respectivă.

Aceeași curieră a făcut deplasări în comunitățile adventist-reformiste din mai multe localități, informînd pe membrii sectei despre cele „întîmplăte”. Starea de derută creată a fost accentuată și prin rețeaua informativă care, răspîndind între sectanți „faptele comise de Dan Alexandru”, a lansat peste tot ideea că fiecare trebuie să se păzească de celălalt, deoarece încă nu se știe precis care dintre ei sînt „trădători”. Tot ca urmare a acestor măsuri, suspiciuni similare s-au creat și în jurul predicatorilor „Munteanu” și „David”, din orașul Tîrgu-Mureș, care nu se mai bucură de aceeași încredere în cadrul grupărilor sectante pe care le conduc. Pentru a întări această convingere, mai mulți membri ai sectei au fost chemați la organele noastre și ascultați în legătură cu activitatea lor, creîndu-li-se impresia că au fost „trădați” de cei de mai sus. Rezultatul măsurilor întreprinse de noi a determinat pe majoritatea membrilor sectei să se suspicioneze reciproc, astfel că activitatea lor a marcat o scădere serioasă.

Multe și complicate probleme ne-a pus și gruparea iehovistă din comuna Valea Largă. Deși, în anii anteriori, împotriva elementelor sectante active din această comună se luaseră măsuri de avertizare și chiar de arestare, totuși activitatea iehovistă nu încetase, ci dimpotrivă, luase o amploare mai mare.

Inițial, noi am acționat prin rețea, exploatând în mod judicios unele divergențe apărute în problema conducerii. S-a reușit astfel ca membrii sectei să se separe în două grupuri, una fiind condusă de către „Popa Ioan”, cunoscut ca o personalitate iehovistă în întreaga țară, iar cealaltă având conducători în persoana numiților „Panduru Vasile”, „Tolan Victor” și „Mureșan Ioan”.

Cunoscându-se această situație, am acționat în continuare, tot prin rețeaua informativă, pentru adîncirea disensiunilor create.

În cadrul acestei măsuri, „Popa Ioan”, conducătorul unuia dintre grupuri, a fost chemat de mai multe ori la postul de miliție și la sediul inspectoratului nostru, lucru care a fost observat și de alți iehoviști, inclusiv de „Panduru Vasile”, „Tolan Victor” și „Mureșan Ioan”, asupra cărora s-a început urmărirea penală.

Noi cunoșteam că „Panduru Vasile” și „Tolan Victor”, în perioada cît erau servi de circuit, au sustras bani din fondul „Buna speranță” și, prin rețeaua informativă, s-a făcut cunoscut în rîndul sectanților acest lucru. Un rol important în compromiterea celor doi l-a jucat și „Popa Ioan” care, în intenția de a deveni conducător unic, a desfășurat o vie propagandă de acuzare a celorlalți.

În continuare, auzind mai mulți martori, ofițerii noștri „au scăpat” față de aceștia unele aspecte din care rezulta că „Popa Ioan” ar fi denunțatorul, lucru pe care-l răspîndeau perseverent și cele trei persoane aflate în urmărire penală. Ca urmare a acestui fapt, o parte dintre membrii grupării nu mai au încredere nici în „Popa Ioan”, considerîndu-l „trădător”. „Panduru Vasile”, „Tolan Victor” și „Mureșan Ioan” au fost deferiți jus-

tiției și condamnați, astfel că și a doua grupare a rămas fără conducători.

Ca urmare a măsurilor întreprinse, arătate mai sus, iehoviștii din această comună sînt în prezent dezorganizați, între ei creîndu-se o stare de derută și de suspiciune reciprocă.

Folosind în continuare și metoda chemării unor iehoviști la postul de miliție, pentru a crea asupra lor suspiciuni că sînt informatori ai organelor noastre, am dat posibilitate informatorilor reali să exploateze situația creată și să-și exprime părerea față de sectanți că lucrul cel mai bun este ca fiecare să stea acasă și să se mulțumească cu citirea bibliei. Drept rezultat, în prezent nu se mai poate vorbi despre o activitate iehovistă organizată în această comună.

Prin cele relatate mai sus, nu am intenționat să scoatem în evidență că destrămarea și compromiterea ar fi superioare celorlalte măsuri întreprinse de organele securității statului, pentru combaterea activității dușmănoase, ci doar că, în anumite situații, ele dau rezultate mai bune, iar uneori le completează în mod necesar pe celelalte. Eficiența oricărei măsuri este demonstrată de rezultatele ei. De aceea, trebuie să analizăm temeinic întotdeauna cînd urmează să rezolvăm o situație dată, pentru a vedea care măsuri pot da rezultatele cele mai bune.

În sfîrșit, atunci cînd vorbim despre destrămare, este foarte important să știm cum pot fi folosite în interesul nostru anumite împrejurări naturale existente sau, atunci cînd ele lipsesc, să le creăm, bineînțeles cu asigurarea aspectului de veridicitate.

Colonel PAVEL SĂLCUDEAN

REZIDENȚELE —

O PROBLEMĂ MEREU ACTUALĂ

Pentru ca organele de securitate să primească la timp informațiile de primă sesizare, și pentru a-și putea îndeplini sarcinile ce le revin pe linia prevenirii și lichidării fenomenelor infracționale, se impune o judicioasă organizare a legăturii cu rețeaua informativă.

Dar sînt ofițeri care, pentru a-și putea rezolva sarcinile pe linie informativă, au nevoie de o rețea numeroasă. În cazul acesta apare practic imposibilitatea desfășurării unei munci organizate la nivelul cerințelor, fără utilizarea de rezidențe.

În concepția noastră privind rezidențele, am avut în vedere particularitățile pe care le ridică fiecare problemă și obiectiv de pe raza de activitate a Inspectoratului de securitate

al județului Hunedoara. Astfel, în obiectivele economice în care s-a realizat o acoperire informativă pe schimburi de lucru în producție, rezidențele au fost organizate pe aceste schimburi, ținîndu-se seama de posibilitățile de realizare a unei legături operative între rezident și persoanele din rezidență, cît și între ofițer și rezident.

În formarea rezidenților, a fost acordată o mare importanță punctării, studierii și verificării celor mai corespunzătoare persoane, care pot avea calitatea de rezident. Ne-am orientat în primul rînd spre acele persoane care sînt cadre de rezervă ale Consiliului Securității Statului, precum și asupra celor mai buni informatori și colaboratori, persoane cu experiență

informativă îndelungată, oameni care, prin calitățile lor personale, pot conduce o rezidență la nivelul exigențelor actuale ale muncii de securitate.

Studiul viitoare rezidențe s-a efectuat desigur bilateral, vizîndu-se atît persoana rezidentului, cît și persoanele care urmau să fie date în legătură.

În formarea rezidențelor am avut în vedere și unele greutăți, legate de reticența manifestată de diferiți informatori care susțineau că s-ar „desconspira” dacă le-ar fi date persoane în legătură. Unii au invocat faptul că cei cu care ar urma să lucreze, din diverse motive, ar putea să aducă la cunoștința conducerii administrative activitatea lor de colaborare cu organele de securitate. Cînd am întîlnit cazuri de acest gen, s-a analizat situația fiecăruia în parte și, acolo unde s-a constatat că cel punctat ca rezident evită să lucreze în această calitate, s-a renunțat la recrutarea sa.

În instruirea fiecărui rezident s-a pus accentul pe pregătirea sa de perspectivă, încă din momentul punctării. Totodată li s-a cerut rezidenților ca, în unele măsuri pe care le iau pe linia activității de prevenire, să procedeze de așa manieră încît să nu se expună la eventuale desconspirări. S-a insistat însă pe formarea deprinderii de a înțelege ce trebuie să înfăptuiască rezidentul, ca salariat, pe baza informațiilor obținute, cînd se impun măsuri de prevenire urgente care nu pot fi comunicate imediat ofițerului de securitate.

Majoritatea rezidențelor realizate

de ofițerii din cadrul inspectoratului nostru funcționează cu un randament bun în munca informativă, constituind ajutoare prețioase pentru ofițerii de securitate.

Edificatoare în acest sens este activitatea desfășurată de rezidentul „Kovacs Arpad” din cadrul Centralei siderurgice Hunedoara, care, prin modul său de lucru cu rețeaua din legătură, a adus o contribuție însemnată la supravegherea informativă generală și la urmărirea specială. El a furnizat informații de valoare, care au contribuit la elucidarea unor cazuri aflate în lucru, precum și la realizarea unor combinații informative foarte utile.

Pornind de la specificul procesului de producție în minerit, unde pot apare evenimente soldate cu pagube grave și pierderi de vieți omenești, ne-am orientat în alegerea ca rezidenți a persoanelor care, prin postul pe care-l dețin în cadrul obiectivului, pot ajunge imediat în posesia unei sesizări privind un fenomen negativ, avînd totodată și latitudinea de a lua măsuri eficiente, care să ducă la curmarea fenomenului apărut. În acest fel, rezidenții respectivi, pe lîngă funcțiile pe care le au pe linia muncii de securitate, îndeplinesc și o altă funcție — aceea de a interveni prompt pentru prevenirea unor explozii, incendii și avarii.

Pentru a ilustra aportul rezidenților la realizarea în mod eficient a activității de prevenire, redăm cîteva exemple edificatoare.

Contrar N.T.S.-ului, dintr-un aba-

taj-cameră de la exploatarea minieră din bazinul carbonifer Valea Jiului, întregul personal a părăsit, într-o zi, locul de muncă, plecând după materiale de armare. La această activitate a fost antrenat și măsurătorul de gaze, care și-a lăsat lampa de benzină agățată de un stîlp în abataj. În timpul absenței lor, a sosit în abataj colaboratorul „Baciu Constantin”, care a găsit flacăra lămpii avansată, scoțînd fum, într-un mediu în care concentrația de metan atingea un procent de 50%. În aceste condiții s-ar fi putut produce o explozie. Colaboratorul a semnalat urgent cele constatate rezidentului „Cristea”, care se afla în control într-o galerie din apropiere. Pentru a preveni declanșarea exploziei, lampa a fost stinsă și acoperită cu o haină umezită. Rezidentul „Cristea”, la întoarcerea personalului în abataj, a dispus luarea de măsuri pentru micșorarea concentrației de metan, spre a se putea pregăti și efectua pușcarea. De asemenea, a identificat pe cei vinovați și a propus aplicarea unor sancțiuni administrative. Ulterior l-a informat despre acest caz pe ofițerul de securitate, la cererea căruia, spre a se înfăptui o acțiune de prevenire cu caracter mai larg a unor fapte de acest gen, „Cristea” a organizat o ședință cu toți șefii de brigadă, căroro le-a prelucrat cazul. Rezidentul nu s-a desconspirat, întrucît, prin postul pe care-l deține, poate lua măsuri de acest gen.

La o altă exploatare minieră din același bazin carbonifer, un inginer,

șef de zonă, din dorința „de a economisi timp” și a da o producție mai mare pe schimb, a dispus efectuarea unei pușcări, prin nerespectarea monografiei de armare, într-un abataj frontal, în care lipseau 21 stîlpi de susținere. Efectuarea unei pușcări în aceste condiții ar fi putut duce la producerea unei surpări imense, soldate cu pagube materiale și victime omenești.

În timp ce se efectuau pregătirile pentru pușcare, s-a prezentat la locul respectiv, în urma sesizării unui colaborator, rezidentul „Dumitru Anton”. Acesta a cerut șefului de zonă să sisteze pregătirile pentru pușcare și să termine mai întîi operațiunile de armare, rămînînd în abataj pînă la executarea completă a acestor operațiuni. Apoi l-a informat despre existența cazului pe ofițerul de securitate.

În ambele situații, organele noastre au verificat informațiile rezidenților și au sesizat organele procuraturii locale, pentru a efectua cercetarea penală a celor vinovați. În luarea acestor măsuri s-a avut în vedere că în minerit se ivesc situații de acest gen și că tragerea la răspundere penală a unor elemente care încalcă în mod flagrant N.T.S.-ul crează premise certe pentru înfăptuirea unei prevenirii generale mai eficiente.

La aceeași exploatare minieră, în acest an, s-a dispus de către conducerea unui sector, scoaterea unui cablu electric dintr-o galerie „fund de sac”, care urma să fie astupată

în porțiunea respectivă cu steril. Cei ce au primit această sarcină au raportat că acel cablu a fost scos. Un colaborator, controlînd după cîteva zile concentrația de metan din zonă, a găsit cablul aflat sub tensiune și acoperit parțial cu steril. A comunicat acest aspect rezidentului „Costea Avram”, care s-a deplasat la fața locului și a luat măsuri de scoatere a cablului. (În condițiile unei concentrări mari de metan, părăsirea cablului sub tensiune ar fi putut genera o explozie, deoarece izolația cablului era în unele părți deteriorată.) Ofițerul de securitate a informat ulterior despre acest aspect conducerea exploatării miniere, pentru sancționarea vinovaților.

În același bazin carbonifer, la mașina de extracție a unui puț, care este punct vulnerabil, un colaborator a remarcat prezența unei perdele de fum. A telefonat imediat rezidentului „Ștefan” care-l are în legătură. Rezidentul a oprit mașina de extracție, a decuplat tensiunea și, în urma verificării efectuate, a constatat aprinderea învelișului unui cablu al mașinii. S-au luat măsuri de remediere și s-a prevenit un incendiu, care ar fi dus la paralizarea transportului în puț. Aceste măsuri au fost luate de rezident, ca urmare a instructajului făcut, pe linia unei intervenții prompte de prevenire a avariilor ce pot avea loc în punctele vulnerabile.

La minele de cărbuni crearea unor rezidențe are deci o importanță deosebită în prevenirea evenimentelor cu efect distructiv. Tocmai din acest

motiv conducerea inspectoratului a ordonat ofițerilor de contrainformații economice să depună interes în pregătirea unor rezidențe care să contribuie, prin activitatea lor informativă și de producție, la realizarea muncii de prevenire. În darea acestui ordin s-a avut în vedere faptul că, în condițiile deservirii de către același ofițer a mai multor exploatări miniere, acesta nu poate fi prezent zilnic în fiecare obiectiv.

Lipsa unei rezidențe în anumite sectoare de activitate din minerit a dus la producerea unor evenimente nedorite, care au avut consecințe negative asupra desfășurării procesului de producție. Elocvent în acest sens este următorul caz: la sfîrșitul lunii iulie a.c., ofițerul ce deservește E.M. Lonea se afla în concediu. La puțul principal Lonea II existau unele deficiențe în conduita mecanicilor ce manipulau mașina de extracție, în sensul că aceștia nu respectau prevederile N.T.S. privind activitatea lor în timpul transportului de persoane. Un colaborator a constatat acest lucru, dar nefiind dat în legătura unui rezident, l-a așteptat pe ofițer. În ziua de 30 iulie însă, în timp ce se urca în colivii personalul pentru schimbul al doilea, unul dintre mecanici, în loc să-l dubleze pe celălalt, s-a deplasat în spatele panoului de extracție și a umblat la dispozitivul de reglare a indicatoarelor de adîncime. După efectuarea acestei operații, cei doi aveau obligația să execute cu coliviile o cursă de probă, lucru pe care nu l-au făcut, trecînd

direct la transportul de personal. Datorită faptului că mecanicul în cauză umblase la dispozitivele menționate, s-a produs o dereglare în funcționarea indicatoarelor de adâncime, acestea arătând poziția coliviilor în mod eronat. Din acest motiv, coliviile în loc să se oprească la orizontul unde trebuia să coboare personalul, au fost „scăpate” în adîncul puțului, ajungîndu-se astfel la accidentarea mai multor persoane.

Și acest caz ar fi putut fi prevenit, cu toate că ofițerul era plecat, dacă ar fi existat o rezidență de genul celor menționate mai sus sau dacă acel colaborator ar fi respectat întocmai instructajul făcut, de a semnală conducerii întreprinderii, în calitate de angajat, unele stări negative pe care le constată. El însă a observat în mai multe rînduri modul de lucru necorespunzător al mecanicilor, dar văzînd că nu se întîmplă nimic, a considerat cu ușurință că poate aștepta pînă la sosirea ofițerului.

În munca noastră au existat situații în care și unii ofițeri au manifestat superficialitate în formarea unor rezidențe. Am avut, de pildă, un caz cînd atît rezidentul cît și persoanele ce i s-au dat în legătură fuseseră recent recutate și erau fără experiență în munca informativă. Altui rezident, abia introdus în rețea, i s-au predat informatori și colaboratori care-l depășeau din punct de vedere al aptitudinilor necesare muncii informative. Consecința formării de rezidențe necorespunzătoare a constat în aceea că ofițerul a fost lipsit de

aportul informativ al rețelei ce compunea rezidența.

Așa se explică faptul că la o exploatare minieră din cadrul Centralei metalelor neferoase Deva, nu s-a știut timp de un an de zile despre dispariția unui explozor, deși în sectorul respectiv existau colaboratori dați în legătura unui rezident. Dispariția explozorului a fost constatată abia cu prilejul unui control, efectuat de către organele noastre, asupra păstrării și manipulării mijloacelor explozive ale întreprinderii.

Din exemplele redată mai sus, rezultă că formarea de rezidențe constituie o problemă actuală în munca de securitate, o problemă nu ușoară, dar care dă rezultate pozitive concludente. Situația operativă cere o rețea numeroasă, a cărei coordonare, instruire și educare nu s-ar putea realiza bine de către ofițer, adică de către un singur om, în ipoteza în care ar avea rețeaua integral în legătura sa personală.

Rezidențele prezintă mari avantaje nu numai cu privire la asigurarea condițiilor necesare pentru desfășurarea unei munci organizate, calificate și permanente cu toate persoanele din rețea, dar oferă posibilitatea degrevării ofițerului de colaboratorii și informatorii care sînt folosiți mai ales pe linia supravegherii informative generale. În felul acesta ofițerul se poate ocupa îndeaproape de urmărirea informativă specială.

Maior POMPILIU POPA
Locotenent-major E. LUCHIAN

INCULPAȚI ÎN SUTANĂ

Ațiunea de urmărire informativă a numiților Petru Dermendjin și Zoltán Benócs a pornit de la unele semnalări din care rezulta că cei doi sînt des vizitați de unii emisari ai Vaticanului, care își făcuseră apariția în ultimul timp la parohia romano-catolică din Arad.

Între cele două persoane existau deosebiri. Petru Dermendjin era în vîrstă de 28 de ani, necunoscut în baza de lucru, în timp ce Zoltán Benócs ne era cunoscut, fiind inclus în baza de lucru.

Ce legături puteau exista între ei și emisarii străini ?

Informatorul „Titi”, care a fost dirijat inițial asupra celor doi, ne-a semnalat că Petru Dermendjin și-a creat un anturaj de tineri, că evită contactele cu ceilalți preoți, cu excepția celor ce au relații în străinătate.

Avîndu-se în vedere această particularitate a cazului, pe lîngă cel în cauză am selecționat și dirijat pe informatorul „Radu” în vîrstă de 25 ani, de naționalitate bulgară ca și Petru Dermendjin, precum și pe informatorul „Kaufman”, preot romano-catolic, de naționalitate germană, cu legături în R.F. a Germaniei și Austria.

Pe lîngă Zoltán Benócs au fost selectați și dirijați informatorii „Bocu” și „Biró”. La această selectare s-a ținut cont, în mod deosebit, de faptul că Benócs, în alegerea cercului său de prieteni, se orienta asupra preoților și în special asupra celor de naționalitate maghiară.

În urma măsurilor informative întreprinse, s-au obținut materiale care atestau faptul că Petru Dermendjin și Zoltán Benócs desfășoară activitate de propagandă ostilă orînduirii socialiste, că denigrează conducerea

de partid și de stat. Aceste informații ne parveneau de la informatorul „Radu” care, pe lângă aspectele de mai sus, relatează și numele persoanelor care au participat la asemenea discuții. S-au mai obținut materiale din care rezulta că Petru Dermendjin întreține legături prin corespondență, în mod direct sau prin unele persoane intermediare, cu diferite elemente din Occident, precum și faptul că intenționează să plece din țară sub orice formă. În acest sens, „Radu” ne informa că Dermendjin vrea să obțină pașaport pentru a merge ca turist în Iugoslavia sau în Turcia, de unde să plece în Occident. Aceste aspecte se verificau și prin informațiile furnizate de informatorul „Bocu” și „Kaufman” precum și prin alte surse, din care aveam cunoștință și de numele unor persoane care știau despre intențiile obiectivului.

În legătură cu Zoltán Benócs, pe lângă materialele de mai sus, s-au obținut date din care rezulta că acesta posedă o carte cu titlul „În jugul lui Dumnezeu”, carte cu conținut naționalist-șovin și anticomunist, pe care o împrumută și altor persoane spre citire, precum și faptul că este foarte des contactat de diferiți emisari ai Vaticanului.

Cele două cazuri au fost analizate în cadrul inspectoratului. Cu ocazia acestei analize, au atras atenția mai multe note date de informatorul „Radu”, din care reieșea că Dermendjin l-ar fi solicitat să-i copieze două hărți, dar că, de fiecare dată când „Radu” se interesa de aceste hărți, obiectivul îl amîna.

Verificările făcute asupra informatorului dovedeau că acesta este sincer față de noi. El a fost atunci instruit să-i reproșeze lui Petru Der-

mendjin această neseriozitate, explicându-i că a crezut într-o posibilitate de câștig prin copierea hărților și că nu se aștepta ca Dermendjin să încredințeze altuia lucrarea.

Acționînd conform instructajului, „Radu” l-a determinat pe obiectiv să recunoască inexistența celor două hărți. El i-a explicat informatorului că a folosit acea tactică doar pentru a vedea dacă „Radu” nu este „omul securității”. Această discuție a întărit poziția și posibilitățile de informare ale informatorului față de Dermendjin, iar pe de altă parte, ne-a oferit posibilitatea unei dirijări mai concrete, mai ofensive.

În urma măsurilor speciale care au început să fie folosite în acțiune, s-a stabilit că legătura principală din străinătate a lui Dermendjin este Alois Tăutu, de la Vatican, originar din România, actualmente redactor șef al revistei „Buna vestire”, revistă care desfășoară o intensă propagandă dușmănoasă împotriva comunismului și în special împotriva țării noastre. În acest sens, informatorii „Bocu”, „Kaufman” și „Radu” ne semnalau faptul că Dermendjin întreține o corespondență intensă cu Alois Tăutu.

„Radu” ne-a mai informat că Dermendjin ține un fel de jurnal unde își notează foarte pe scurt activitatea zilnică, precum și faptul că păstrează copii ale scrisorilor pe care le trimite lui Alois Tăutu. (Această informație s-a dovedit a fi deosebit de utilă la percheziția domiciliară, precum și în procesul urmăririi penale. Găsirea și ridicarea jurnalului și a copiilor de pe scrisori au concurat atât la o mai bună găsire și selectare a martorilor, cît și la demascarea lui Dermendjin, în timpul anchetei.)

La 21 aprilie 1969, Alois Tăutu îi trimitea urmăritului o scrisoare, care a fost introdusă în mod ilegal în țară prin intermediul cetățeanului italian Pugliesi Sebastian și a numitului „Mișu Grigorescu”. În scrisoare i se comunica lui Dermendjin că ordinul „Mercedarilor” (ordin călugăresc înființat în secolul al XIII-lea și modernizat în 1964, care își propune în prezent să lupte împotriva comunismului) „vrea să pună piciorul în România”. În acest scop se preconiza pentru început recrutarea a două-trei elemente care să activeze apoi, la timpul potrivit. Alois Tăutu îi mai solicita să sondeze posibilitățile realizării celor propuse de ordinul „Mercedarilor”. Se mai preciza că, nu peste mult timp, vor sosi la Petru Dermendjin unul sau doi reprezentanți ai acestui ordin, care trebuiau ajutați pentru a-și putea duce la îndeplinire planurile lor. Ca semn de recunoaștere se menționa că cei doi vor avea la ei o scrisoare, semnată cu numele Alois Tăutu, pe care i-o vor arăta lui Petru Dermendjin.

După cum a rezultat din informațiile furnizate de informatorii „Bocu” și „Radu”, precum și din sursa „F”, Petru Dermendjin a acceptat propunerea și a trimis două scrisori de răspuns. Pentru reușita realizării celor prevăzute în scrisoare, a făcut și unele propuneri; de exemplu, reprezentanții ordinului „Mercedarilor” să vină cu autoturismul, pentru ca astfel să poată acționa mai bine, să aducă discuri de muzică ușoară, care să fie folosite la atragerea tineretului.

Data exactă a sosirii celor doi emișari nu am putut-o stabili. De fapt, nu o cunoștea nici obiectivul.

În ziua de 9 august 1969, informa-

torii „Radu” și „Bocu” ne-au semnalat că, o seară în urmă, Petru Dermendjin fusese vizitat de doi preoți veniți cu un autoturism din Italia. Aceștia au dormit la Petru Dermendjin și au plecat împreună cu el într-o călătorie prin țară.

Elaborarea noilor măsuri care se impuneau în această situație a fost facilitată de informația furnizată de informatorul „Kaufman” din care reieșea că profesorul „lanker” de la teologia romano-catolică din Alba Iulia a venit și i-a povestit că Petru Dermendjin a fost la el împreună cu doi italieni, că au dormit la camera de oaspeți, dar că la plecare au uitat să lase cheile de la cameră. „lanker” l-a rugat pe informator să meargă la Dermendjin și să-i spună să trimită cheile la Alba Iulia.

În baza celor de mai sus, informatorul a fost instruit și trimis la Petru Dermendjin, dar, negăsindu-l acasă, a mers la Zoltán Benócs. Când a început să-i relateze acestuia cele spuse de profesorul „lanker”, a intrat cineva în cameră și Benócs l-a oprit imediat pe informator din discuție, spunându-i să vină peste două zile. Peste două zile „Kaufman” s-a dus la Zoltán Benócs unde l-a găsit și pe Petru Dermendjin care se reîntorsese. Cu această ocazie cei doi i-au povestit informatorului că italienii, despre care i-a vorbit „lanker”, au fost reprezentanții ordinului „Mercedarilor” din Roma, ordin care și-a propus să activeze împotriva comunismului, „pentru eliberarea bisericilor din suferință”. Au mai relatat că italienii au venit să se informeze despre situația religioasă din România, despre posibilitățile înființării și recrutării unor membri în favoarea or-

dinului „Mercedarilor”, precum și că acești reprezentanți i-au adus lui Petru Dermendjin o broșură a ordinului „Mercedarilor”. (Această broșură, găsită ulterior la percheziția domiciliară, s-a constatat că are un caracter deosebit de dușmănos.)

Pe parcursul desfășurării urmăririi informative speciale, informatorii „Radu” și „Kaufman” îl mai semnalaseră pe Dermendjin, pentru discuții avute în prezența unor turiști din Occident, dar și a unor legături din țară, discuții în cadrul cărora avusese manifestări de propagandă împotriva orînduirii socialiste din țara noastră, aducînd în același timp grave calomnii la adresa conducerii de partid.

Aceiași informatori ne mai semnalaseră că Petru Dermendjin se ocupă în mod intens de „catehizarea” unor tineri, pentru atragerea cărora recurge la diferite metode, oferindu-le băuturi și organizînd un fel de audiții de muzică ușoară. Concomitent, în orele de catehizare, Petru Dermendjin căuta să-i terorizeze pe tineri cu anumite pedepse „spirituale”, să le creeze o optică falsă despre ateism și despre viață.

Pe de altă parte, în a doua jumătate a anului 1969, Zoltán Benócs fusese semnalat de informatorii „Bocu” și „Kaufman” că a polarizat în jurul său unii tineri de naționalitate maghiară care frecventau orele de catehizare. Cu ocazia acestor ore, Zoltán Benócs căuta să le inspire o atitudine naționalist-șovină, căuta să le demonstreze că Ardealul ar aparține Ungariei, aducea calomnii grave la adresa conducerii de partid și de stat din țara noastră.

În baza materialului de mai sus și în baza unor materiale informative

furnizate de informatorul „Victor”, din care rezulta că niște turiști italieni pregătesc scoaterea din țară în mod ilegal a numitului Petru Dermendjin, în ianuarie a.c. s-a început urmărirea penală asupra numiților Petru Dermendjin și Zoltán Benócs.

Pînă la 9 septembrie 1970, cercetarea penală a celor în cauză s-a efectuat în stare de libertate, iar de la această dată sub stare de arest.

Încă de la începutul urmăririi speciale și pe tot parcursul urmăririi penale a acestor două elemente, o preocupare de bază a fost aceea de a scoate din cauză informatorii.

În vederea realizării acestui dezerat, s-a pornit de la faptul că într-o notă, informatorul „Radu” ne semnalase că Petru Dermendjin își manifestase îngrijorarea în legătură cu atitudinea unui oarecare „Dănciulescu Ionel”. Reieșea că acesta, fiind sub influența băuturilor alcoolice, s-a lăudat că ar fi de la securitate. Or, urmăritul știa că „Dănciulescu Ionel” cunoaște multe aspecte din activitatea lui, că ar putea să-i facă mult rău. Informatorul „Kaufman” semnalase și el că Petru Dermendjin îl suspectează pe un oarecare „Lanek Hans” ca fiind informator al organelor noastre, deoarece „Lanek Hans” era foarte insistent în vizitele pe care i le făcea și foarte curios.

Aceasta fiind situația, primii martori audiați au fost numiții „Dănciulescu Ionel” și „Lanek Hans”. Aceștia au fost prelucați să nu spună despre audierea lor lui Petre Dermendjin. Declarațiile celor doi martori au fost folosite numai în ultima fază a cercetării penale, cînd deja Petru Dermendjin era arestat. Cu această ocazie, cînd i s-a prezentat un pa-

saj din declarația martorului „Dănciulescu Ionel”, Petru Dermendjin a întrebat doar despre data când i s-a luat declarația martorului.

La proces, în fața completului de judecată și a întregii asistențe, Petru Dermendjin a afirmat că, încă în perioada urmăririi penale a observat că cel care l-a cercetat nu i-a spus nimic de audierea ca martori a numiților „Dănciulescu Ionel” și „Lanek Hans” și că situația în care se află se datorește numai acestora.

În ceea ce privește pe informatorul „Kaufman”, i s-a luat o declarație de martor, în care s-a consemnat doar faptul că acesta a primit de la Zoltán Benócs cartea cu titlul „În jugul lui Dumnezeu”. Apoi informatorul a fost instruit să meargă pe la Zoltán Benócs și să-i reproșeze că din cauza lui a ajuns într-o „încurcătură”, precizând totodată că nu a declarat la securitate decît despre primirea cărții menționate mai sus. Zoltán Benócs a căutat să se scuze și l-a rugat pe informator, dacă cumva va mai fi ascultat la securitate, să nu mai facă declarații și despre celelalte aspecte pe care le cunoaște din activitatea lui.

Cunoscîndu-se caracterul informatorului „Kaufman” (mai exact faptul că dacă ar fi ascultat ca martor de către completul de judecată, ar face declarații detaliate asupra activității lui Zoltán Benócs), el a fost instruit să se prezinte la proces cu întîrziere și după sosire să se așeze în primele bănci. Aceasta, pentru că instanța respinge pe acel martor care se află în sala de ședință.

Într-adevăr, cînd lui „Kaufman” i-a venit rîndul să fie ascultat ca martor de către completul de judecată, a

fost sesizat faptul că el se afla în sală și astfel s-a renunțat la ascultarea lui.

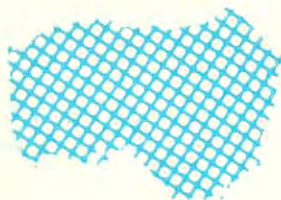
În procesul urmăririi penale, Petru Dermendjin și Zoltán Benócs și-au recunoscut în mare măsură faptele infracționale, confirmate prin declarațiile mai multor martori, precum și prin rapoartele de constatare tehnico-științifice și prin corpurile delictive.

În perioada urmăririi penale s-au mai administrat probe din care rezulta că, în timpul călătoriei pe care au întreprins-o cei doi reprezentanți ai ordinului „Mercedarilor” prin țară (la Radna, Alba Iulia, Iași, Galați, București și Constanța) s-au interesat de posibilitățile înființării în țara noastră a ordinului „Mercedarilor”, au căutat să se informeze despre situația bisericii și a credincioșilor romano-catolici, precum și de posibilitatea recrutării de membri în favoarea ordinului. În acest sens, au acționat asupra lui „Voicu Ioan”, pe atunci student la Institutul pedagogic din Constanța, iar actualmente profesor în județul Constanța.

Întrucît faptele numiților Petru Dermendjin și Zoltán Benócs întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de propagandă împotriva orînduirii socialiste, prevăzută de art. 166 alin. 2 C. pen., cele două dosare au fost înaintate Procuraturii militare Oradea, cu propunerea de trimitere în judecată a celor doi.

În ziua de 13.XI.1970, completul de judecată al Tribunalului militar Timișoara, întrunit în ședință publică, a pronunțat pedeapsa de 8 ani închisoare în cazul lui Petru Dermendjin și de 7 ani închisoare în cazul lui Zoltán Benócs.

Maior MIHAI DAVID

ÎNCERCĂRI LEGIONARE PREZENTE DE INFLUENȚARE A UNOR TINERI

Încă de la începutul activității sale, organizația legionară a acordat problemei atragerii tineretului o atenție deosebită.

Speculînd spiritul de aventură, lipsa de experiență și discernămint politic al unor tineri, folosind lozinci demagogice și un vast arsenal menit să trezească interesul și să înflăcăreze imaginația (uniforme, marșuri, ceremonii nocturne, jurăminte, cîntece, arme), propaganda legionară a vizat fanatizarea tineretului, transformarea lui în unelte capabile să se supună orbește, gata să asasineze cu sînge rece pe oricine se opunea ideilor fasciste. Evident, în acest cadru, ura împotriva comuniștilor a ocupat un loc principal.

Este adevărat că de la marșurile și de la atrocitățile legionare au trecut ani. Este adevărat că schimbările care au avut loc în țara noastră, munca de educare dusă de către organizațiile de partid și de către organizațiile de masă au determinat

transformări în concepțiile multor legionari, care în prezent s-au încadrat în normele de conduită ale noii societăți. Așa cum știm însă, nu toți foștii legionari au făcut acest lucru. Elementele fanatice în special, foștii conducători legionari și-au modificat în unele cazuri doar tactica de luptă. Înlocuind uniforma verde cu blazarea zeflemitoare a „omului cu experiență”, revolverul cu întrebarea abil strecurată și aparent inofensivă, foștii legionari își concentrează acum ultimele forțe în direcția atragerii și îndoctrînării unor tineri.

Așa cum vom vedea în continuare, foștii legionari încearcă să exploateze aici un sentiment de familie, dincolo un caracter influențabil, o pregătire politică superficială sau pur și simplu curiozitatea tinerească.

Vom argumenta cele de mai sus cu cîteva exemple concrete, desprise din activitatea Inspectoratului de securitate al județului Iași.

O riginar de prin părțile Sucevei, „Pascu Mircea” a luat contact cu organizația legionară în anul 1936, în timpul liceului. A ajuns apoi șef de unitate F.D.C., continuându-și activitatea legionară la Iași în cadrul Facultății de drept. În 1944, s-a refugiat cu facultatea la Alba Iulia, unde a desfășurat o intensă activitate dușmănoasă, împreună cu unii legionari trădători de patrie parașutați în țară cu misiuni de spionaj și diversione. Reîntors la Iași în 1945, organizează activitatea subversivă a legionarilor din C.S.L. Iași. Anii 1947–1948 îl găesc desfășurând activitate dușmănoasă împotriva comuniștilor atât la Iași, cât și la București. În 1948 a fost arestat și condamnat la 25 ani muncă silnică. În detenție s-a menținut pe o poziție dușmănoasă. A fost eliberat în anul 1964 și s-a stabilit la Iași, unde are rude și unde s-a căsătorit. Schimbarea sa părea radicală : un om corect, care s-a convins de realitățile existente, care se preocupă de îndatoririle lui de serviciu și de familie. A izbutit să-și atragă simpatia rudelor și a cunoscuților familiei, precum și a colegilor de serviciu, simpatii pe care avea să încerce a le utiliza în scopuri dușmănoase.

Astfel, în mod treptat a început să fie preocupat de situația unui nepot, „Viorel”, student la politehnică, ai cărui părinți nu locuiau în Iași. Sub pretextul că vrea să-l ajute, „Pascu” a luat legătura cu părinții tinărului, cu ocazia unei vizite făcute de aceștia la Iași și, procedând cu abilitate, i-a determinat să i-l lase pe „Viorel” în grija lui. Avea acum acoperirea necesară pentru a se ocupa de acest tinăr. Prin discuțiile purtate, abordând domenii care-l interesau pe „Viorel”, a început să se bucure din ce în ce mai mult de autoritate față de acesta.

Cu timpul însă, printre unele discuții cu caracter inofensiv, „Pascu” a început să strecoare în mod abil unele idei de „orientare” a nepotului său în activitatea zilnică. Sub pretextul că-l sfătuiește pe „Viorel” să studieze cât mai mult, „Pascu” încerca de fapt să-l îndepărteze de la activitatea desfășurată pe linia Asociației studenților și a organizației U.T.C.

În această fază a desfășurării acțiunii, noi am luat mai multe măsuri menite a-l îndepărta pe tinăr de fostul legionar. Astfel, cunoscând nemulțumirea pe care o avea „Viorel”, datorită faptului că unchiul său începuse să-i administreze fondurile bănești trimise de părinți, s-a acționat prin informatorul „Tănăsescu” care i-a explicat lui „Viorel” că ar fi mai convenabil să obțină o bursă. Paralel cu aceasta, s-au luat măsuri ca pe linia Asociației studenților să i se încredințeze unele sarcini care să-l apropie tot mai mult de colegi și să-i ocupe timpul liber, iar prin organizațiile de partid și de U.T.C. din facultate s-au întreprins măsuri de a fi ajutat la învățătură de către colegii din grupă, pentru ca astfel să se ridice la nivelul studenților bursieri. În felul acesta, obținând cazare la cămin, masă la cantină și fiind tot timpul ocupat, relațiile dintre „Viorel” și unchiul său s-au întrerupt.

Eșecul suferit cu „Viorel” nu l-a descurajat însă pe „Pascu”. El a intrat în legătură cu tinărul poet ieșean „Adrian Constantinescu”, cu ai cărui părinți era prieten. Prin discuții despre literatură, domeniu care-l interesa pe poet, prin aprecieri pozitive făcute la adresa unor poezii, „Pascu” a început să și-l apropie ; vi-

zitele poetului la domiciliul lui „Pascu” deveneau tot mai frecvente. Cu ocazia unei asemenea vizite, la care a participat și informatorul nostru „Manolescu”, obiectivul a abordat probleme legate de tematica poeziei lui „Adrian”, încercînd să-l convingă pe acesta că trebuie să caute alte teme, care să asigure poeziilor lui „longevitate peste secole”, pretextînd că poeziile cu temă actuală, în care se cîntă hărnicia poporului nostru în activitatea de edificare a societății socialiste, nu se pot impune. I-a sugerat subiecte din mitologie, din natură sau poezii cu caracter filozofic. În toată discuția, obiectivul s-a arătat dezinteresat, preocupat numai de a-i da lui „Adrian” „un sfat bun”, în vederea valorificării talentului său.

În fața acestei situații, pentru a contracara încercările lui „Pascu”, organele de securitate au întreprins măsuri imediate. Prin Comitetul de cultură și artă, a fost stimulat poetul, publicîndu-i-se unele poezii cu tematică actuală, poezii reușite și pe care încerca de mult să le publice. I s-au cerut asemenea poezii pentru unele aniversări culturale, astfel încît „Adrian” a devenit tot mai interesat în munca de creație, axată pe realitățile zilelor noastre. Paralel cu aceasta, s-a acționat prin informatorul „Manolescu” care, în prezența lui „Adrian”, a elogiut talentul lui „Pascu”, solicitîndu-i totodată să le citească niște poezii de ale lui, pentru a se convinge „pe viu” de valoarea tematicii mitologice propuse. Obiectivul, neavînd ce să prezinte, s-a scuzat față de cei doi interlocutori, pretextînd că nu prea are timp să scrie... Poetul „Adrian” a rămas dezamăgit, constatînd că, de fapt, „Pascu” se pricepea să dea

doar sfaturi. Angrenat ulterior în activitate de Comitetul de cultură și artă, poetul a rărit vizitele la obiectiv, întrucît își dăduse seama că nu are ce sprijin să primească de la el.

„Pascu” nu a dezarmat însă nici de data aceasta. Lucrînd la serviciu într-un birou cu mai mulți tineri, a început o activitate subtilă de studiere a acestora. Stabilind unele goluri în pregătirea lor politico-ideologică, a început să se pregătească în legătură cu unele evenimente petrecute în timp sau chiar asupra unor probleme din filozofia marxistă. Și, în mod aparent naiv, pune în discuție cîte o chestiune, spre a fi lămurită de ceilalți. Apoi se prefăcea că încercă el să o clarifice, arătîndu-se binevoitor în a-i ajuta ori de cîte ori se iveau probleme mai complicate.

Pentru a curma această stare de fapt, prin conducerea întreprinderii, s-a luat măsura ca „Pascu” să fie mutat în alt sector de activitate unde aveam și noi posibilități de informare mai bune, iar el nu mai avea legături cu tineri. De asemenea, a fost informat organul de partid din întreprindere pentru a intensifica activitatea de pregătire politico-ideologică a tinerilor în cauză. „Pascu Mircea” a rămas desigur în atenția noastră.

Privind retrospectiv un alt caz, al numitului „Ene Nicolae”, am putea spune că el a fost simplu. Dar acest „simplu” a avut la bază mai multe măsuri luate de către organele de securitate pentru buna asigurare informativă a anilor de studii. Iată cum s-au petrecut faptele.

Informatorul „Aurel” a relatat la una din întîlniri că i s-a părut cu-

rioașă atitudinea unor colegi de cameră care, într-una din zile, discutau despre o întâlnire avută cu un bătrîn de la care aflaseră unele „aspecte interesante din istoria contemporană a României” (respectivii erau studenți la istorie). Cînd informatorul i-a întrebat despre cine este vorba, ei i-au spus că nu știu, că nu-l cunosc, că l-au găsit întîmplător pe bătrîn la cofetăria „Amandina” și că au discutat cu el doar unele probleme de istorie. Informatorul a relatat că nu a reușit să afle mai multe amănunte de la colegii lui, deoarece aceștia discutau destul de aprins, chiar se contraziceau în legătură cu unele aprecieri făcute de bătrînul respectiv la adresa unor personalități ale vieții politice românești dinainte de cel de al doilea război mondial. Informatorul a fost dirijat să procedeze în așa fel încît să se afle în anturajul acelor colegi în afara orelor de curs și să frecventeze și el cofetăria „Amandina”, în scopul identificării cetățeanului respectiv.

La cîteva zile, a fost identificată persoana care purtase discuția cu studenții. Era „Ene Nicolae”, un bătrîn de 66 ani. Din verificările efectuate asupra lui, s-a stabilit că, sub masca acestui bătrîn inofensiv, se ascundea un legionar cu vechi state de serviciu în organizația legionară, element înrăit și dușman al orînduirii socialiste. „Ene Nicolae” luase legătura cu organizația legionară în perioada 1932–1933, în timp ce lucra la o firmă cu capital străin din zona petroliferă a Ploieștiului. Legionarii s-au orientat asupra lui întrucît, în perioada crizei economice din 1929–1933, participase la unele acțiuni îndreptate împotriva muncitorilor petro-

liști. Element imoral, laș și ușuratic, „Ene Nicolae” a căutat în întreaga lui activitate să ducă o viață ușoară, de lux, indiferent de prețul cu care obținuse aceasta de la stăpînii lui. Aceste trăsături de caracter au fost completate cu educația naționalist-șovină și mistic-religioasă ce i s-a făcut în organizația legionară.

Din materialele informative furnizate de „Aurel”, a rezultat că „Ene Nicolae” frecventa cofetăria „Amandina”, precum și alte locuri vizitate în mod curent de studenți. La o cafea, intra în vorbă cu unii studenți și, sub aspectul lui de unchiș sfătos căruia îi place să-și amintească de tinerețe, nu trezea nici un fel de suspiciuni atunci cînd se interesa, în mod mai amănunțit, despre situația interlocutorilor lui (familia, facultatea, anul de studii etc.). Reținea destul de bine figurile celor cu care discuta o dată și, dacă-i întîlnea, îi oprea și relua o chestiune, astfel că devenise destul de cunoscut în rîndul studenților. În discuțiile pe care le purta cu cei pe care-i cunoștea mai bine (și-i alegea în funcție de modul în care reacționau în convorbirile cu el), „Ene Nicolae” începea să abordeze probleme politice, elogiind organizația legionară și pe foștii ei conducători, pe care-i prezenta ca pe niște „eroi ai neamului, patrioți care s-au jertfit pentru binele țării și al poporului”. Făcea comparații în diverse domenii, căutînd în special să speculeze anumite lipsuri din prezent și stimula nemulțumirile unor studenți. Aducea argumente, menționînd fapte și întîmplări pe care pretindea că le-a trăit, astfel că studenții erau puși în situația de a nu-l putea combate.

Prin infiltrarea informatorului „Mitruț”, au fost stabilite și alte aspecte ale activității obiectivului și anume faptul că acesta încerca să-și creeze la Iași un anturaj din elemente legionare care activaseră în alte localități, scontînd pe faptul că acestea nu sînt în atenția organelor de stat.

În această fază, analizîndu-se acțiunea la nivelul conducerii inspectoratului, s-a luat hotărîrea să se întreprindă măsuri de curmare a activității lui „Ene Nicolae”. Vîrsta înaintată a acestuia, sănătatea destul de subredă, precum și faptul că, din analiza acțiunii, s-a ajuns la concluzia că fapta sa nu întrunește încă toate laturile constitutive ale unei infracțiuni, ne-au determinat să trecem la avertizarea elementului urmărit. Paralel cu aceasta, s-a discutat cu studenții în cauză (unul dintre ei fiind ulterior recrutat ca informator), iar prin conducerea Universității „Alexandru I. Cuza”, s-au luat măsuri de prelucrare a cazului respectiv, pentru întărirea vigilenței în rîndul studenților.

La fel de interesant a fost și cazul lui „Vlădescu Ilie”, fost student la Facultatea de mecanică a Institutului politehnic din Iași.

Și acesta părea — la prima vedere — un student corect, atașat, cu un simț al dreptății foarte dezvoltat. Datorită activității lui pe linie obștească și a rezultatelor obținute la învățătură, fusese ales în funcții de răspundere pe linie de U.T.C. și era apreciat de colegii de facultate. Iată însă că informatorul „Constantin”, student la aceeași facultate, a semnalat că l-a văzut de cîteva ori pe „Vlădescu”

mergînd la biserică, unde uneori spunea „crezul” și chiar cînta în strană. Întrucît „Constantin” nu avea posibilități să se apropie de „Vlădescu”, a fost dirijat pe lîngă cel în cauză informatorul „Dan”, coleg de an cu „Vlădescu”. Acest informator a reușit într-un timp relativ scurt să furnizeze material informativ din ce în ce mai interesant. În cele din urmă s-a deschis acțiune informativă asupra lui „Vlădescu”, folosindu-se și alte mijloace ale muncii noastre, în raport de necesități.

În cadrul urmăririi informative speciale, a rezultat că obiectivul invita cîte un coleg la băutură și, la un moment dat, începea discuții pe teme religioase. Dacă interlocutorul era mai influențabil, „Vlădescu” începea să-i facă o educație mistică, încerca să-l convingă de existența unei puteri supranaturale și îl îndemna să meargă la biserică. Îi dădea apoi să citească unele cărți cu conținut idealist ca : „Arta de a trăi”, „Pe urmele creatorului” și altele. Față de cei care împărtășeau concepțiile lui, „Vlădescu” avea și manifestări dușmănoase deschise. Astfel se arăta nemulțumit de condițiile create studenților, se declara împotriva conținutului jurămîntului militar, elogia regimul hitlerist și succesele obținute de armatele fasciste în cel de al doilea război mondial. În ultima fază, „Vlădescu” iniția discuții pe teme naționaliste și, în mod treptat, trecea la discuții cu privire la activitatea organizației legionare, elogiînd pe conducătorii acestei organizații, pe care-i considera „adevărați români”, care „au luptat pentru puritatea națiunii române”.

În încercarea de a atrage cît mai mulți aderenți de partea sa, „Vlă-

descu" nu acționa la întâmplare, ci îi căuta de regulă pe cei care erau nemulțumiți de ceva, care aveau anumite situații în familie etc. Așa a procedat cu studenții P.A. și J.C. (care au avut câte un unchi arestat), cu D.E. (fiu de preot), cu I.A. (al cărui tată a fost condamnat) și cu alții, pe care se oferea să-i și ajute în diferite împrejurări.

Pentru a stabili de unde proveneau asemenea concepții, am extins verificările asupra familiei urmăritului și am constatat că era vorba de o familie legionară. Astfel, tatăl celui în cauză a fost legionar în perioada anilor 1938-1941 într-o comună din județul Argeș. În perioada cooperativizării agriculturii a creat greutăți organelor locale, a avut și are manifestări ostile, fiind în anturajul altor foști legionari din comună. Unchiul lui „Vlădescu” fusese șef de cuib legionar, cunoscut ca un bătaș în perioada guvernării legionare. După 23 August fusese condamnat pentru uneltire contra ordinii sociale. Cei doi frați ai lui „Vlădescu” au provocat dezordini cu ocazia cooperativizării agriculturii, fapt pentru care unul dintre ei a fost arestat și reținut timp de patru luni.

În întreprinderea de unelte și scule din Brașov, obiectivul lucrase în aceeași secție cu două elemente legionare, A.N. și B.A., de la care „Vlădescu” afirmă că „a învățat multe”.

În timpul cercetărilor a rezultat că materialele de propagandă legionară le avea de la tatăl său, că în timpul vacanțelor, când mergea la părinți purta discuții pe teme legionare atît cu tatăl, cît și cu unchiul său.

Iată așadar de unde veneau concepțiile acestui element, concepții care acum nu ne mai mirau de loc și pe care încerca la rîndul său să le imprime altor persoane.

După clarificarea întregii sale activități, organele de securitate, cu sprijinul organelor de partid, au organizat demascarea publică a lui „Vlădescu Ilie” în fața studenților și a cadrelor didactice de la Facultatea de mecanică. Cel în cauză a fost, de asemenea, exmatriculat din facultate. Paralel cu aceasta, împreună cu conducerea Institutului politehnic și cu organele de partid și de U.T.C., au fost luate măsuri de contracarare a activității negative pe care „Vlădescu Ilie” încercase să o desfășoare în cadrul acestei instituții de învățămînt.

La Institutul agronomic din Iași a fost admis și tînărul „Horațiu”. Nu mult după admitere, ne-a fost semnalat de către organele de securitate de la locul său de origine, că este fiul unui preot care a fost șef de sector legionar.

Pentru a preveni eventualele acțiuni ostile din partea lui, „Horațiu” a fost luat în lucru în mod organizat, stabilindu-se că este și nepotul fostului conducător legionar „Mărgineanu”, condamnat, eliberat în 1964. Rezulta însă că tînărul nu se cunoștea cu unchiul său, întrucît la data arestării acestuia el avea doar 7 ani.

La un moment dat am interceptat însă o scrisoare, trimisă de „Mărgineanu” nepotului său, în care îi făcea cunoscut că s-a întors acasă, că se bucură de faptul că are un nepot student și că este nerăbdător să-l vadă. Nepotul i-a răspuns și, în continuare, s-au creat relații frecvente de corespondență între ei. În scrisorile pe care „Mărgineanu” le trimitea nepotului, îi dădea acestuia unele sfaturi în aparență bune, privind comportarea la studii și în viața particulară, ne omîțînd însă să strecoare

afirmații cu dublu înțeles. În sfaturile date se puteau întrevădea indicații de conduită asemănătoare cu cele cuprinse în publicațiile legionare cu privire la educația tineretului. În mod foarte discret se interesa despre starea de spirit și despre condițiile de viață ale studenților. Din scrisori mai rezulta că „Mărgineanu” își rezerva dreptul ca unele probleme „de amănunt” să le discute personal, când nepotul va merge în vacanță.

Cunoscându-se că „Horațiu” este un student conștiințios, care activează pe linie obștească și faptul că, în câteva rânduri, își manifestase față de informatori dezacordul în legătură cu activitatea legionară a unchiului său, organele noastre au luat măsuri de influențare pozitivă, folosindu-i în acest scop pe informatorii „Arătescu” și „Mandache”. Paralel, am organizat o discuție cu „Horațiu” sub pretextul solicitării unor relații. Impresionat de încrederea pe care i-o acordăm, „Horațiu” a povestit despre relațiile pe care le are cu unchiul său, manifestându-și din nou dezacordul față de concepțiile acestuia.

În scopul prevenirii unei influențări directe din partea unchiului asupra lui, „Horațiu” este menținut în contact, iar în perioada de vară i s-au încredințat sarcini pe linie de asociație, fiind trimis în tabără cu ceilalți studenți. Astfel i s-a îngăduit posibilitatea de a-și vizita unchiul. Până la terminarea facultății, „Horațiu” s-a dovedit a fi un element corect, iar unchiul său, văzând că scrisorile lui nu mai au ecou, a întrerupt legăturile cu nepotul.

În ultima perioadă de timp, organele noastre au acordat o importanță deosebită și preocupărilor unor tineri din licee de a purta co-

respondență cu posturile de radio străine. Au fost depistați mai mulți tineri care trimiteau scrisori postului de radio „Europa Liberă”, unele dintre aceste scrisori având un conținut dușmănos.

Unul din cazurile mai deosebite a fost acela al elevului „Ardeleanu Gavrilă” (de la Liceul „Mihail Eminescu” din Iași), care avea și manifestări ostile deschise la adresa regimului actual. S-a stabilit că el este fiul numitului „Ardeleanu Valeriu”, fost legionar, element semnalat cu frecvente manifestări de nemulțumire și profesor la același liceu. În timpul instrumentării materialului pentru pregătirea demascării, a rezultat că „Ardeleanu Gavrilă”, în acțiunile pe care le-a întreprins, a fost influențat direct de discuțiile purtate în familie, referitoare la modul de viață din țara noastră, precum și de audițiile emisiunilor postului de radio „Europa Liberă” pe care le făcea în casă. În timpul demascării, elevii și cadrele didactice au luat poziție combativă atât împotriva acțiunilor lui „Ardeleanu Gavrilă”, cât și împotriva modului în care tatăl acestuia s-a ocupat de educația fiului.

Din cazurile prezentate mai sus rezultă în mod clar că, deși izolate, încercările anumitor foști legionari, de a otrăvi gândurile unor tineri, dovedesc utilizarea unor forme de activitate abile, mascate sub cele mai pașnice și părintești sfaturi.

De aici apare și necesitatea ca noi să desfășurăm o activitate permanent ofensivă și calificată spre a preveni, descoperi și lichida din fașă orice încercări ale lor de activitate dușmănoasă îndreptată împotriva statului nostru socialist.

Colonel D. IONESCU
Maior D. BĂLTĂȚEANU

AUTORII ÎNSCRISURILOR DIN ACȚIUNEA „CĂLĂTORUL” AU FOST DESCOPERIȚI

Colonel EREMIA FLOREA
Locotenent-colonel GH. BÎRZOI

În zilele de 30–31 iulie 1969, din localitățile Mărășești, Adjud, Bacău, Brașov, Tg. Secuiesc, Sîntioan Luncă și Gura Humorului, s-au expediat simultan pe calea poștei scrisori anonime adresate primilor secretari ai comitetelor județene P.C.R., comitetelor P.C.R. ale Uzinelor „23 August” și „Grivița Roșie” din București, precum și Comitetului P.C.R. al „Combinatului Siderurgic” din Hunedoara.

Adresele de pe plicuri erau scrise cu litere de tipar majuscule, cu cerneală albastră. Se folosea un toc obișnuit. În interiorul plicurilor se afla câte o filă de hîrtie semivelină

pe care, cu ajutorul unei tiparnițe, era imprimat un text cu un profund conținut dușmănos, prin care autorul (sau autorii) căuta să denigreze politica partidului nostru, instiga pe destinatari să întreprindă acțiuni împotriva conducerii de partid. Înscrierile erau semnate „Comitetul de acțiune”.

Plicurile folosite erau de culoare albă, de calitate inferioară, francate cu timbre de 0,55 lei, lipite în partea superioară din stînga fiecărui plic. Un singur plic (adresat primului secretar al Comitetului P.C.R. al județului Suceava, expediat din Gura Humorului) era de culoare vernil deschis.

În cazul acestui ultim plic și adresa destinatarului era diferită față de celelalte; fusese folosit un stilou, iar scrisul, cursiv tocat, avea tendințe de caligrafiere.

Din studiul traseului de difuzare, al calității tiparniței, din analiza grafică și a conținutului, s-au emis o serie de ipoteze și întrebări cu privire la persoana autorului, dintre care:

Avem de-a face cu unu, doi sau mai mulți difuzatori, care dispun de mijloace de locomotie rapide; sînt elemente care se pricep la confecționarea de ștampile; acțiunea prezintă unele asemănări cu acțiunea „Moldoveanu”, depistată la începutul anului 1969 pe raza Inspectoratului de securitate al județului Bacău; autorii fac parte din rîndul unor foști activiști ori ofițeri, îndepărtați din anumite funcții și nemulțumiți; plicul de la Gura Humorului era o greșeală a autorului? De ce nu se difuzaseră scrisori și din orașul Gh. Gheorghiu-Dej? (deoarece trecerea de la Brașov la Bacău este obligatorie prin acest oraș).

În continuare, inspectoratele de pe raza cărora au fost difuzate înscrisele au trecut la întocmirea unor planuri de măsuri în care se prevedea folosirea rețelei informative, cît și a altor mijloace, pentru depistarea elementelor suspecte.

Un accent deosebit s-a pus pe urmărirea grafică a scrisului de pe plicul expediat din Gura Humorului — scris mai ușor de urmărit și în care se puneau mari speranțe.

Cu toate măsurile întreprinse, nu s-a putut ajunge însă la un fir călăuzitor. În zilele de 2 și 3 octombrie 1969, conducerile Direcției a IX-a și ale inspectoratelor de securitate

ale județelor Bacău, Vrancea și Suceava au analizat stadiul acțiunii, cu care ocazie a rezultat că s-a depus un mare volum de muncă, ca urmare, stabilindu-se unele elemente cu manifestări dușmănoase care nu fuseseră pînă atunci în atenția organelor de securitate. S-au identificat autorii altor înscrisuri cu conținut dușmănos. Nu se făcuseră însă progrese în acțiunea „Călătorul”...

O problemă importantă în discuție a fost aceea a găsirii de plicuri identice cu cele folosite de autor (pentru că s-a emis și ipoteza că autorul a procurat plicuri acolo unde a conceput acțiunea). Și, cînd s-au găsit plicuri la o librărie din orașul Gh. Gheorghiu-Dej, centrul de greutate al verificărilor s-a mutat din Bacău, în acest oraș.

Dar și pista aceasta s-a dovedit incertă.

Pe parcurs, s-a stabilit că plicuri asemănătoare existau și în alte orașe din țară. În cadrul analizei, colectivul a făcut o nouă comparație între plicurile incriminate și cele procurate din orașul Gh. Gheorghiu-Dej. Deoarece s-au emis păreri contradictorii, s-a hotărît să se efectueze o expertiză fizico-chimică la organul specializat din București, pentru înlăturarea oricăror dubii.

Cu ocazia acelei analize, s-au mai apreciat și unele materiale informative privind grupul „Țaga Cornel”, din orașul Gh. Gheorghiu-Dej și alte persoane cunoscute cu manifestări asemănătoare celor din anonime.

Semne de întrebare continua să ridice scrisoarea anonimă expediată din Gura Humorului. Cei însărcinați cu urmărirea acestui fir s-au extins însă, în mod nejustificat, într-o gamă mare de măsuri care nu erau toate

în concordanță cu indicii oferiți de documentele incriminate.

Mult discutată a fost localitatea unde ar putea domicilia autorul și, cu toate că nu s-a ajuns la o concluzie certă, a rămas stabilit că el trebuie să fie din Moldova, județul Bacău, probabil din municipiul Gh. Gheorghiu-Dej. Pentru această ipoteză pledau următoarele argumente :

Municipiul Gh. Gheorghiu-Dej era centrul perimetrului de difuzare. Acolo se găsiseră plicuri din aceeași calitate. Tot acolo exista grupul „Țaga Cornel”, alcătuit din persoane ce aveau manifestări similare cu cele din scrisorile anonime.

În finalul acestei analize, s-a subliniat că autorul (autorii) trebuie căutat în rîndul persoanelor care au deținut funcții pe linie de partid și de stat.

Un accent deosebit s-a pus pe munca informativă, solicitîndu-se rețelei și unor persoane de încredere, să indice elemente care uzează de expresii asemănătoare celor din textul incriminat.

A sporit și atenția acordată urmăririi scrisului în circuitul poștal și verificărilor grafice realizate pe baza altor surse.

Planurile de măsuri au fost astfel completate, punîndu-se accent pe ideea cooperării între inspectorate.

Cercului de suspecti au continuat să i se adauge mereu noi persoane care, cu timpul, datorită trecerii lor printr-o gamă variată de verificări, erau eliminate. S-au stabilit cu această ocazie noi elemente ce aveau manifestări dușmănoase și care nu erau

cuprinse în baza de lucru a organelor noastre. Dar peste „Călătorul” încă nu s-a dat...

Iar „Călătorul”, în noaptea de 17 spre 18 aprilie 1970, și-a reeditat acțiunea, folosind tot calea poștei, dar expediind scrisori din localitățile : Deva, Galați, Adjud și Focșani.

Ce apărea nou de această dată ? Plicurile erau adresate tuturor inspectorilor șefi de securitate și de miliție, unor comandanți de garnizoană M.F.A., comandantului marinei militare din Mangalia, conducerii C.S.S., M.A.I. și M.F.A., Comitetului de partid municipal București și comitetelor de partid de la Combinatele siderurgice Galați, Reșița și de la Uzina de automobile Pitești.

Autorul folosea acum o altă matriță, mai bine executată din punct de vedere tehnic, decît cea folosită la prima difuzare ; textul era mult mai dezvoltat, dar ideile politice erau asemănătoare. Adresele plicurilor erau scrise tot cu litere de tipar majuscule, însă cu tuș de culoare neagră ; caracterele grafice aparțineau aceluiași autor. Pe un număr de 54 plicuri, la expeditor figurau anumite nume de persoane, indicînd și unele orașe unde chipurile ar domicilia acestea, fără a indica însă adresa în clar. Toate înscrisurile erau semnate la fel : „Comitetul de acțiune”.

Din studiul făcut asupra conținutului acestor noi înscrisuri, cît și asupra modului de difuzare (distanța mare dintre localități și difuzarea totuși concomitentă, cam la aceeași oră) s-a ajuns la concluzia că această

activitate este desfășurată de mai multe persoane.

Important de reținut este faptul că, făcându-se o expertiză dactiloscopică la o serie de înscrisuri incriminate, din prima și a doua difuzare, rezultatul a fost negativ, în sensul că nu au apărut nici un fel de urme digitale. Era o dovadă în plus că avem de-a face cu elemente pricepute într-o asemenea activitate.

După cea de a doua acțiune a „Călătorului”, conducerea Consiliului, personal tovarășul președinte al C.S.S., a ordonat înființarea unui comandament, cu reprezentanți din unitățile centrale, cărora li s-a dat dezlegarea de a lua toate măsurile pe care le cred de cuviință spre a urgenta prinderea infractorilor.

Astfel împluternicit, comandamentul a trecut la punerea în aplicare a ordinului pe care îl primise.

Mai întâi s-a făcut informarea tuturor unităților interesate, centrale și teritoriale, în legătură cu acțiunea „Călătorul”, în vederea întocmirii unor planuri de măsuri, formării unor grupe operative și mobilizării întregului aparat și a rețelei informative verificate.

Cunoscute fiind categoriile de persoane ce intrau în sfera suspiciunilor în acțiunea „Călătorul”, s-a cerut aprobarea organelor de partid centrale și teritoriale și, numai după aceasta, s-au făcut verificările ce se impuneau.

În realizarea tuturor sarcinilor prevăzute în planul central, cât și în cele teritoriale, s-a avut în vedere coo-

perarea mai strinsă cu organele de miliție.

Întrucât pe parcurs au apărut mai multe grupuri de elemente **suspecte**, de pe raza mai multor inspectorate, s-a hotărât convocarea unei ședințe de lucru la I.S.J. Brașov, ședință la care au participat majoritatea membrilor comandamentului, inspectorii șefi din inspectoratele pe raza cărora s-a făcut difuzarea și din cele limitrofe, împreună cu un număr de ofițeri din centrală și teritoriu care lucrau în această acțiune.

Punându-se în discuție stadiul urmării grupurilor sus-menționate, s-au reținut, printre altele, grupurile „Țăga Cornel” și „Pascu” din orașul Gh. Gheorghiu-Dej. Întrebarea : de ce difuzatorii au ocolit din nou orașul Gh. Gheorghiu-Dej ? se pune din nou, de data aceasta impunând un răspuns logic.

Cazul „Pascu” prezenta unele caracteristici foarte interesante, deoarece se referea la un grup de foști ofițeri și activiști care se intitulau „adevărați leniniști”, se manifestau în mod profund dușmănos, dovedind o ură neîmpăcată împotriva conducerii superioare de partid și de stat. Mai mult, în unele discuții avute cu cadre active și de rezervă de securitate — persoane în care aveau încredere — elementele din acel grup declarau că acționează organizat pentru înlăturarea actualei conduceri. Deci, în esență, manifestările fățișe ale acestor persoane erau mult asemănătoare cu conținutul înscrisului incriminat din acțiunea „Călătorul”.

În finalul discuțiilor, a fost criticată lipsa de operativitate și s-a cerut să se desfășoare o muncă mult mai organizată și calificată, să se folosească cu multă atenție rețeaua și măsurile speciale, să fie întărite grupele operative și să se impulsioneze munca, în vederea depistării autorilor. De asemenea, s-a hotărât ca, în perioada 8-9 și 10 mai 1970, să se facă supravegherea cutiilor poștale și să se înregistreze, la intrarea și ieșirea din localități, toate mijloacele de locomotie, întrucât s-a presupus că autorii ar putea face o nouă difuzare. Astfel, în baza unor critici și orientări, s-a trecut în continuare la acțiune, completându-se planurile de măsuri cu sarcini concrete ce reveneau fiecărui inspectorat de securitate județean.

Iată însă că în ziua de 10 mai, din orașul Brașov, s-a făcut o nouă difuzare, de data aceasta numai de patru plicuri, destinate redacțiilor ziarelor „Scînteia” și „România Liberă”, președintelui Marii Adunări Naționale și fostului președinte al comisiei de revizie de pe lângă C.C. al P.C.R. Plicurile erau acum de culoare albastră și vernil, adresa destinatarilor era scrisă însă cu litere majuscule de tipar, cu tendințe vădite de deghizare. Cerneala era tot de culoare albastră, iar conținutul identic cu cel de la a doua difuzare.

Avînd în vedere hotărîrea luată cu cîteva zile înainte, imediat după cea de-a treia difuzare se putea presupune că în scurtă vreme organele noastre vor fi pe urmele autorilor,

deoarece trebuia să fi fost fotografiați la cutia poștală și înregistrați la intrarea și ieșirea din orașul Brașov. Constatările ulterioare au dezamăgit însă, întrucît Inspectoratul de securitate al județului Brașov suspendase măsurile pentru ziua de 10 mai 1970. Dar Bacăul ? Poate că Bacăul... a înregistrat intrările și ieșirile și astfel... Nu însă... Și aici se suspendaseră măsurile.

Mai mult, cu o zi înainte de a treia difuzare se suspendase și supravegherea unui membru marcant din grupul „Pascu”, pe motivul că s-ar fi desconspirat filajul...

Într-un cuvînt, putem spune că, datorită felului cum s-a privit ordinul, a fost pierdut un moment operativ de mare importanță. Fusesem la un pas de a-l identifica pe autor, dar el scăpase din nou.

A fost un moment de amărăciune ; nu rămînea altceva de făcut decît ca totul să fie continuat, cu o vigilență sporită. Comandamentul și-a îndreptat cu precădere atenția către grupul „Pascu”, din municipiul Gh. Gheorghiu-Dej.

S-a constatat că în lucrarea acestui grup s-au depus eforturi, dar că elementele componente nu erau lucrate în mod organizat. Unul dintre membrii grupului, pentru manifestări dușmănoase, a fost avertizat la organele de partid încă în ianuarie 1970. Se încercase folosirea măsurilor speciale, însă timid și fără rezultate.

Inspectoratul de securitate al județului Bacău a luat imediat măsuri de lucrare mai calificată a acestui caz.

Era și timpul. Se împlinea un an de când un grup de câteva persoane — este adevărat un grup de indivizi care se dovediseră foarte abili — reușiseră să se strecoare prin ochiurile imensei plase care se întinsese treptat în întreaga țară.

Similitudinea manifestărilor deschise ale grupului din orașul Gh. Gheorghiu-Dej cu conținutul anonimelor difuzate era evidentă. O serie de fapte vorbeau, de asemenea, în defavoarea acestuia. Și atunci... la 4 iulie 1970, tovarășul președinte Ion Stănescu a ordonat arestarea acestui grup, arestare completată cu percheziții domiciliare și cu luarea de probe de scris noi, de la toți membrii familiilor în cauză.

După arestare s-au continuat măsurile de verificare și reconstituire a deplasărilor făcute de cei în cauză, în perioada difuzărilor. S-au luat din nou probe de scris, de la cei arestați și de la rudele apropiate, prietenii acestora etc.

În cadrul acestei acțiuni, când cei arestați căutau să ascundă faptele lor, experții grafici constată caracteristici similare în scrisul soției unui învinuit cu scrisul de pe plic.

Luată în anchetă imediat, aceasta, după mai multe ezitări, recunoaște. Concomitent, reluat în anchetă, recunoaște și soțul ei.

În concluzie, acțiunea „Călătorul” a dovedit încă o dată, că verificarea pînă la capăt, tenace, prin toate mijloacele muncii de securitate a informațiilor, îmbinarea corectă, curajoasă a acestor măsuri ne duc fără

discuție, la aflarea adevărului, la respectarea legalității, la îndeplinirea obligațiilor profesionale.

Să reținem însă că nu s-au folosit întotdeauna măsurile corespunzătoare, ceea ce a dus la trecerea cu ușurință peste unele suspiciuni evidente.

S-a depus totuși un mare volum de muncă, a fost angrenat întregul aparat de securitate de pe întreg teritoriul țării, s-au rezolvat multe cazuri vechi de către inspectorate, munca cu rețeaua a dus la identificarea unor persoane cu atitudini și activități ostile prezente și din rîndul altor categorii decît cele cunoscute în evidențele organelor de securitate.

Deși nu întotdeauna s-au folosit cei mai indicați ofițeri — în special la comparațiile grafice — se poate afirma că toți ofițerii care au muncit în această acțiune s-au străduit să-și facă datoria, au căpătat mai multă experiență.

Rezultatul final a dovedit o dată în plus că, în cazurile mai dificile, îmbinarea în mod deosebit a măsurilor luate și folosirea intensivă a muncii informative garantează reușita tuturor sarcinilor pe care partidul, conducerea statului și a instituției noastre le pun în fața fiecărui ofițer de securitate.

În cadrul acestei acțiuni a fost arestat un grup organizat, compus din opt persoane, care urmează, în scurt timp, să fie deferit justiției pentru infracțiunea de complot și infracțiunea de propagandă împotriva orînduirii socialiste.

TENTATIVA

A EȘUAT

„Corbu”, un individ în vîrstă de 25 de ani, de profesie fotograf, a apărut în atenția noastră încă în 1965, cînd împreună cu alți prieteni nemulțumiți de condițiile impuse de normele de disciplină a muncii, au cerut emigrarea în Canada, unde își imaginau cu seninătate „posibilități nelimitate de cîștig”. Asupra acestei hotărîri a lui „Corbu” a avut influență atît educația retrogradă din familie — este fiu de exploatare, cu puternice sentimente de nemulțumire față de măsurile luate cu ocazia exproprierii părinților — cît și contactul cu unii turiști din diferite țări occidentale.

La începutul lunii august a.c., informatorul „Petrescu” ne-a sesizat că cel în cauză, fiind în fața unui proces (în urma unui accident de motocicletă, pe care o condusese fără permis) și temîndu-se de o eventuală pedeapsă pe care urma să o primească, s-a hotărît să fugă pe căi ilegale din țară.

„Corbu” i-a destăinuit informatorului că are de gînd să folosească calea deturnării unui avion de pe o linie internă, deoarece știe că altfel nu are nici o perspectivă de a ajun-

ge ca turist sau ca vizitator în Occident. Pentru intimidarea piloților, cît și a pasagerilor, își propusese să confecționeze o bombă, în care sens voia să procure materialul exploziv din zonele miniere Remetea sau Abrud, unde avea prieteni și cunoștințe printre artificieri. Lui „Petrescu” i-a solicitat sprijin în privința confecționării bombei.

Informația aceasta ne-a parvenit pe o singură linie. La început, am încercat dirijarea informatorului în ideea de a-l convinge pe „Corbu” să renunțe la aceste intenții. Stăruința lui „Petrescu”, argumentele sale nu au dat însă rezultate, fapt pentru care am hotărît verificarea primei informații, folosind măsurile speciale concomitent cu inițierea și a altor măsuri de siguranță, care să prevină o eventuală acțiune necugetată din partea obiectivului, prin ocolirea informatorului.

Reluarea discuțiilor între informator și obiectiv — în condițiile folosirii măsurilor speciale — ne-a confirmat exactitatea datelor furnizate.

În acest timp, filajul ne-a semnalat că la sfîrșit de săptămînă „Corbu” se deplasa în comuna natală, unde

lua contact cu unele persoane care lucrau în sectorul minier. Se confirmau astfel informațiile date de „Petrescu” din care rezulta că urmăritul face tatonări în scopul procurării de exploziv. Au fost întreprinse măsuri, în aceste localități, pentru a se asigura imposibilitatea sustragerii de exploziv de la exploatările miniere vizate. Cu toate acestea, nu aveam încă certitudinea că măsurile noastre erau suficiente.

În cursul lunii august, „Corbu” s-a deplasat cu avionul pe ruta Cluj-București-Constanța. Comportamentul avut în timpul călătoriei, dar mai ales după întoarcerea la Cluj, ne-a convins că obiectivul avansează treptat în pregătiri.

Urmărirea lui devenise acum mai anevoioasă din cauză că își părăsise locul de muncă, fapt pe care l-am considerat tot ca o componentă a planului său de pregătire a evaziunii.

În această situație, s-a hotărât urgentarea dezbaterii procesului la tribunal, concomitent preocupându-ne să completăm măsurile de control asupra obiectivului. „Corbu” a fost pedepsit de instanță cu amendă, obligat fiind la plata sumei de 3 000 lei. Prin aceasta, mobilul determinat de posibila pierdere a libertății a fost eliminat; dar „Corbu” și-a continuat pregătirile de plecare.

Dându-și seama că pentru deturnarea unui avion are nevoie de colaboratori, „Corbu” a început să-și destăinuiască intențiile unor prieteni, printre care lui „Deak Nicolae”, de la care a obținut consimțământul de a se angrena în acțiune. S-a gândit apoi la posibilitatea procurării de armament, în care sens și-a imaginat atacarea și dezarmarea unor paznici de la paza contractuală. De asemenea, s-a adresat unui prieten, student la Facultatea de chimie din Cluj, pentru a-i

procura unele materiale ca, de exemplu, nitroglicerina, fără a-i spune scopul pentru care are nevoie de această substanță.

În luna septembrie, în urma evenimentului petrecut la Budapesta cu avionul TAROM deturnat, în loc să-l asculte pe informator, care i-a vorbit despre pericolozitatea acțiunii și despre posibilitatea eșuării ei, „Corbu” a declarat că nu va renunța la planul său și că va lua măsuri de urgentare a pregătirilor. Mai mult, în urma insistențelor lui „Petrescu” de a-l determina să renunțe la intențiile de evaziune, a intervenit o oarecare răceală, urmăritul căutând să-l evite pe informator.

În urmărirea lui „Corbu” au apărut și alte noi dificultăți.

Astfel, în urma unor certuri cu sora lui, „Corbu” a părăsit domiciliul, lipsindu-ne astfel de o sursă permanentă de informații. Filajul nu se mai putea continua din motive de conspirativitate. De asemenea, măsurile inițiate la agenția TAROM și la aeroportul local, nu ne asigurau cu certitudine reușita acțiunii de prevenire, nemaivorbind de faptul că aceste măsuri reclamau imobilizarea de forțe umane în detrimentul altor sarcini tot atât de importante.

Analizând acțiunea în acest stadiu, am ajuns la concluzia că este absolut necesar să acționăm mai intens pentru a trece la finalizarea ei.

A fost respinsă ideea avertizării lui „Corbu” — ca fiind o măsură neînsemnată și ineficientă în raport cu gravitatea intențiilor celui urmărit și care ar fi putut duce la descoperirea informatorului „Petrescu”.

A fost abandonată și varianta de a-l lăsa pe „Corbu” să treacă la acțiuni pregătitoare, respectiv la procurarea de armament sau exploziv pentru a-l prinde în flagrant, deoa-

rece o asemenea idee nu se încadra în spiritul ordinelor conducerii Consiliului Securității Statului, privind înțelesul adevărat al „prevenirii”. Nu aveam dreptul nici să-i permitem să-și extindă relațiile, în special în rîndul elementelor tinere, recrutînd sau indoctrinînd și pe alții.

În aceste împrejurări, am trecut la schimbarea opticii de pînă atunci, recurînd la exploatarea unor date rezultate prin extinderea investigațiilor directe, prin dirijarea informatorului „Petrescu” și a altor surse de la fostul loc de muncă al lui „Corbu”. Toate acestea, ne-au pus în fața următoarelor date :

Cu cîteva luni în urmă, „Corbu” comisese infracțiunea de „fals material în înscrisuri oficiale”, prin falsificarea semnăturii președintelui cooperativei și aplicarea ștampilei secției foto pe o adeverință necesară completării dosarului de pașaport în vederea plecării în R.P.U., adeverință din care reieșea că are drept de concediu și că este recomandat să facă o călătorie în R.P.U. Această infracțiune a comis-o după ce a încercat să corupă în această acțiune pe secretara cooperativei.

Cercetarea prin expertiza grafică a documentului incriminat, obținerea în același timp a actului oficial din partea cooperativei și a declarației secretarei au dus la concluzia că fapta constituie infracțiune, fiind prevăzută și pedepsită de articolul 288 alin. 1 C. pen.

Am stabilit și faptul că pe timpul cînd lucra la cooperativă, „Corbu” se ocupa și cu vînzări clandestine de materiale foto, aducînd pagube avutului obștesc, sens în care am cerut sprijin, pentru documentare, organelor de miliție economică.

În urma percheziției secrete, mai stabilisem că cel în cauză dispunea

de o colecție de poze pornografice, pe care le multiplica și le comercializa, că avea asupra lui arme albe, fapte, de asemenea, prevăzute și pedepsite de lege.

Am trecut la documentarea acestor aspecte, cu concursul organelor de miliție din Cluj, reușind să obținem probe suficient de convingătoare pe baza cărora procuratura locală din Cluj a putut să dispună arestarea și trimiterea lui „Corbu” în fața instanței.

Pentru scoaterea din cauză a informatorului „Petrescu”, am procedat astfel : imediat după reținere, „Corbu” a destăinuit altor arestați intențiile și pregătirile făcute în scopul evaziunii, furnizînd chiar și o serie de detalii suplimentare.

Pe baza acestor relatări, a fost invitat la Inspectoratul de miliție și prietenul lui „Corbu”, „Deak Nicolae”.

Acesta a recunoscut discuțiile purtate cu „Corbu”, planul de evaziune, relatînd și alte elemente noi, care ne-au permis să extindem cercetările. În scopul conspirării informatorului „Petrescu”, am consimțit ca „Deak Nicolae” să apară ca „denunțator voluntar” care, luînd cunoștință de arestarea lui „Corbu”, sesizează „benevol” organele de stat despre intențiile și pregătirile de evaziune făcute de cunoscutul său.

Finalizarea acestei acțiuni de înlăturare a pericolului deturnării unui avion, de către un element dușmănos, a fost posibilă numai prin folosirea unei game largi de procedee ale muncii noastre. De altfel, dorința de a demonstra acest lucru ne-a determinat să luăm și hotărîrea de a redacta acest articol.

Locotenent-colonel AL. PEREȘ

Locotenent-major S. BOGDAN

MAI MULTĂ FERMITATE ȘI TEMEINICIE ÎN ÎNCE- PEREA URMĂRIRII PENALE OPERATIVITATE ÎN DESFĂȘURAREA CERCETĂRII

Practica a dovedit că în unitățile centrale cât și în cele teritoriale, ofițerii de securitate și-au însușit în bună măsură prevederile Codului penal și ale Codului de procedură penală, ceea ce a determinat o justă orientare și discernământ în realizarea începerii urmăririi penale și a altor activități de cercetare penală.

Trecerea de la urmărirea informativă la urmărirea penală s-a realizat în mai bune condiții, iar conjugarea măsurilor informative cu cele de cercetare penală au demonstrat faptul că într-o serie de cauze s-au administrat probe concludente, care au permis stabilirea împrejurărilor ce au determinat, înlesnit sau favorizat săvârșirea infracțiunilor și au facilitat tragerea la răspundere penală a elementelor care au încercat sau întreprins acțiuni ostile orînduirii noastre socialiste.

Acționînd astfel, unele unități (Direcția I, Direcția a IV-a, inspecto-

ratele de securitate ale județelor Bihor, Arad, Dolj, Mureș, Sibiu, Suceava, Tulcea) au reușit, într-o serie de cauze, să aprecieze just existența temeiurilor începerii urmăririi penale și prin administrarea obiectivă și operativă a probelor, cei vinovați au fost deferiți justiției, care i-a judecat și condamnat.

Deși în privința începerii urmăririi penale și desfășurării acesteia, unitățile centrale și teritoriale de securitate au obținut în majoritatea cazurilor rezultate ce se înscriu pe linia respectării legii, a ordinelor Consiliului Securității Statului, a asigurării drepturilor și libertăților cetățenești, s-au constatat însă și unele deficiențe care s-au concretizat prin lipsa de fermitate în începerea urmăririi penale și prin luarea unor măsuri necorespunzătoare față de cei care au încălcat legea.

Astfel, în unele cazuri, deși materialele informative ofereau suficiente po-

sibilități de probare a unor repetate activități de propagandă împotriva orînduirii socialiste, în loc să se dispună de îndată începerea urmăririi penale, în vederea tragerii la răspundere penală, unele elemente au fost avertizate.

În acest mod au procedat : Inspectoratul de securitate al județului Caraș-Severin în cazurile privind pe R.I. și V.S., Inspectoratul de securitate al județului Tulcea în cazurile foștilor legionari P.I. și Z.V. (aceștia, în public, au făcut propagandă legionară), Inspectoratul de securitate al județului Cluj în cazul numitului C.A. (cunoscut cu o intensă activitate de propagandă dușmănoasă desfășurată pe cale orală și în scris), Inspectoratul de securitate al județului Mehedinți în cazul privind pe H.N. ale cărui manifestări ostile erau cunoscute de un număr însemnat de persoane.

Toate acestea vădesc faptul că uneori se merge pe calea cea mai simplă de rezolvare a unor cauze, încălcîndu-se astfel prevederile art. 1 C. pr. pen., din care emană obligația pentru organele competente să ia măsuri în vederea tragerii la răspundere penală a oricărei persoane care a săvîrșit o infracțiune.

În contrast cu situația de mai sus, în alte cazuri, s-a constatat la unii ofițeri tendința de a începe urmărirea penală în mod neîntemeiat sau fără a da eficiență instituției actelor premergătoare reglementată de art. 224 C. pr. pen., în baza cărora se pot strînge date pentru a se aprecia dacă fapta respectivă constituie infracțiune, care este calificarea și încadrarea juridică a acesteia, organul competent a soluționa cauza etc.

Edificatoare în acest sens sînt cazurile lui B.N. și D.I. Împotriva acestora, Inspectoratul de securitate al județului Bacău și Inspectoratul de

securitate al județului Suceava, în cursul anului 1970, au început urmărirea penală pentru săvîrșirea infracțiunii de propagandă împotriva orînduirii socialiste, prevăzută de art. 166 alin. 2 C. pen., pe baza unor materiale informative care nu ofereau posibilitatea documentării activității dușmănoase întrucît, cei în cauză, avuseseră manifestări ostile numai față de informatori.

Și Inspectoratul de securitate al județului Olt, la data de 5 iulie 1970, în mod neîntemeiat, a început urmărirea penală — *in rem* — pentru infracțiunea de acte de diversiune în cazul prăbușirii unui planșeu la turnul de pastă din cadrul Combinatului de aluminiu Slatina, deși acest lucru s-a produs în mod fortuit datorită ploilor torențiale din noaptea precedentă, aspect ce de altfel era cunoscut din sesizarea directorului general al combinatului.

De asemenea, Inspectoratul de securitate al municipiului București, în perioada aprilie — iulie 1970, a început urmărirea penală împotriva unor persoane (profesori, medici, asistenți universitari) pentru infracțiunea de divulgare a secretului care periclitează securitatea statului, deoarece acestea au încercat să expedieze în exterior, prin poștă, lucrări științifice, lucrări care nu conțineau date secrete, ba mai mult, fuseseră publicate și în țară, motiv pentru care persoanele respective au trebuit să fie scoase de sub urmărirea penală.

Din cele expuse se desprinde concluzia că atunci cînd începem urmărirea penală, în urma sesizării din oficiu, trebuie să fim în posesia unor date suficiente în legătură cu fapta și dacă este posibil, în legătură cu subiectul, care să ne permită a face o apreciere obiectivă asupra temei-

lui măsurii ce intenționăm să o luăm. Aceasta pentru că, începînd urmărirea penală fără existența unor temeuri, există riscul unor consecințe negative de ordin social-politic, ori ar putea fi afectat prestigiul instituției noastre.

De asemenea, un studiu atent asupra existenței unor astfel de temeuri, corespunde și unui interes practic, acela de a evita supraglomerarea activității noastre de urmărire penală, fapt care ne sustrage de la rezolvarea competentă a unor cazuri ce își găsesc soluția în măsuri penale.

Cu ocazia controalelor efectuate, a mai rezultat că unele unități de securitate manifestă lipsă de operativitate în soluționarea cauzelor în care s-a început urmărirea penală.

De exemplu, Inspectoratul de securitate al județului Constanța, la data de 31 ianuarie 1970, a început urmărirea penală pentru infracțiunea de sabotaj în cazul „Macazul”, dar abia în luna iulie a.c. a început audierea primilor martori; Inspectoratul de securitate al județului Arad, în cauza privind pe B.I. (învinuit de săvîrșirea infracțiunii de propagandă împotriva orînduirii socialiste), deși a început urmărirea penală la 11 septembrie 1969, propunerile de finalizare (trimitere în justiție în stare de libertate) au fost făcute abia după 13 luni. Cauza nu a fost soluționată nici pînă în prezent, deoarece probleme administrate nu evidențiau în mod convingător activitatea ostilă a acestuia, fapt ce a impus restituirea dosarului de către Direcția a XIII-a, pentru completarea cercetărilor; Inspectoratul de securitate al județului Gorj, la data de 31 octombrie 1969, a început urmărirea penală — în rem — în cazul „Electricianul”, pentru infracțiunea de sabotaj și nici pînă în prezent nu a fost soluționat.

(Din analiza dosarului a rezultat că din luna martie a.c., nu s-a mai întreprins nici o măsură, iar pe linie informativă s-a obținut doar un raport fără a fi însă exploatat în procesul urmăririi penale, deși conținea aspecte ce se impuneau a fi verificate.

De asemenea, trăgănarea acestui caz s-a datorat și organizării defectuoase a muncii, întrucît dosarul a fost pînă în prezent la trei ofițeri, iar cel din urmă, fiind mutat din unitate, cauza va trebui dată pentru a patra oară altui ofițer.)

Situații asemănătoare s-au mai constatat la inspectoratele de securitate ale județelor Bacău (în cauza P.M.), Neamț (în cauza C.T.), Ilfov (în cazul I.S.), Cluj (în cazul V.M.), Covasna (în cazul C.C.), Satu-Mare (în cazul B.L.), Prahova (în cazul D.G.). În toate cazurile citate, timp de mai multe luni, nu s-au efectuat acte de cercetare penală, tergiversîndu-se rezolvarea lor, ceea ce impietează în administrarea probelor, aflarea adevărului și lămuririi cauzei sub toate aspectele.

Existența unor asemenea deficiențe în activitatea de cercetare penală, deși nu constituie o caracteristică generală, se datorește, după părerea noastră, superficialității și formalismului, lipsei unui control temeinic din partea factorilor de răspundere din unitățile vizate.

Organele de cercetare penală trebuie să aibă un rol activ în stabilirea adevărului și în rezolvarea operativă a cazurilor. Dezvoltarea conștiinței profesionale, pregătirea multilaterală a cadrelor constituie o garanție pentru ridicarea calitativă a activității de cercetare penală în cadrul aparatului nostru.

Locotenent-colonel ION MARIN
Locotenent-major D. MARINESCU

Asigurarea contrainformativă a aplicațiilor militare

Învățămintele rezultate din activitatea organelor de contrainfor- mații pe timpul aplicațiilor militare

Mergînd pe linia îndeplinirii cerințelor documentelor de partid, a ordinelor date de către Consiliul Securității Statului, în cadrul Direcției a IV-a au fost organizate, în cursul anului 1970, convocări, exerciții și aplicații, care au contribuit la ridicarea pe o treaptă superioară a nivelului de instruire al ofițerilor, la întărirea capacității operative și de luptă a aparatului de contrainformații militare, la îndeplinirea în mai bune condiții a sarcinilor profesionale.

În cadrul acestor activități, s-a acordat o atenție mai mare pregătirii aparatului pentru a fi în măsură să rezolve cu competență sarcinile ce-i revin în situații deosebite și pe timp de război.

Colonel DUMITRU GHERGUȚ

Așa după cum se cunoaște, pe timpul pregătirii și desfășurării aplicațiilor militare, organele de contrainformații au sarcina de a lua toate măsurile pentru apărarea secretului activităților și pentru prevenirea oricăror acțiuni menite să lovească în capacitatea de luptă a trupelor. În acest context capătă o deosebită importanță măsurile ce se iau pentru apărarea secretului hotărârii comandanților de la diferite eşaloane, pentru asigurarea securității punctelor de comandă, a documentelor ce se elaborează, pentru păstrarea secretului în conducerea trupelor și dezinformarea inamicului. Subliniem că organele de contrainformații stabilesc măsurile de asigurare contrainformativă în raport cu sarcinile ce le revin din hotărârile comandanților, deoarece întreaga activitate a acestora trebuie să concure la realizarea lor.

Activitatea ofițerilor de contrainformații, pentru asigurarea contrainformativă a aplicațiilor, se desfășoară sub controlul și îndrumarea organelor de partid. Totodată, ofițerii de contrainformații cooperează cu comandanții de la toate eşaloanele, cu inspectoratele județene de securitate și de miliție.

În cele ce urmează, ne vom referi la unele învățăminte și concluzii ce s-au desprins din activitatea desfășurată în cadrul aplicației operativ-strategice de mare amploare, cu tema „Operația de apărare a frontului (armatei) împreună cu trupele C.S.S., M.A.I. și Gărzile patriotice, pentru interzicerea pătrunderii inamicului pe teritoriul țării; regrouparea trupelor frontului (armatei) și trecerea la ofensivă pe direcția de operații nord-ita-

liană a teatrului de acțiuni militare de sud-vest”, ce a avut loc în iulie-septembrie 1970.

În principiu, concepția aplicației a constat în următoarele :

Ca urmare a încordării situației internaționale, forțele armate N.A.T.O. din centrul și sud-estul Europei, constituite în două grupuri de armate, au trecut la agresiune, fără întrebuintarea mijloacelor de nimicire în masă, astfel : Grupul de armate „Dunărea”, avînd în compunere mari unități operative din armata Italiei și R.F. a Germaniei, acționînd pe direcția Salzburg, Cluj, Bacău, a reușit să pătrundă în Transilvania prin poarta Someșului și în Banat ; Grupul de armate „Balcăni”, format din unități ale armatelor Greciei și Turciei, a reușit să cotopească o parte din teritoriul R.P. Bulgariei, să realizeze capete de pod la nord de fluviul Dunărea, în zonele Bechet, Giurgiu, Oltenița.

Concomitent cu aceste operații, serviciile de spionaj ale statelor din cadrul N.A.T.O. și-au intensificat activitatea, introducînd pe teritoriul R.S. România rezidenți, cu scopul de a activa agentura din conservare și elementele dușmănoase autohtone, parașutînd numeroase grupuri de cercetare-diversiune în diferite puncte ale țării. În centrele mai populate au fost lansate manifeste cu conținut dușmănos prin care se îndemna populația la nesupunere și răzvrătire, iar emisiunile posturilor de radio clandestine și-au intensificat activitatea de propagandă.

Pentru a zădărnici agresiunea, s-a hotărît ca F.I. Sud-Vest, împreună cu trupele Consiliului Securității Statului, ale Ministerului Afacerilor In-

terne și cu Gărzile patriotice, să interzică pătrunderea și să nimicească inamicul pe teritoriul R.S. România, trecînd temporar la apărare cu Armata I pe aliniamentul pantele de vest ale Munților Apuseni, iar cu Armata a 6-a pe fluviul Dunărea, între Bechet și Oltenița. Ulterior, să regrupeze Armata a 6-a în Transilvania, să nimicească inamicul pătruns în fîșia de apărare a Armatei I și, în cooperare cu armatele R.P.U. și U.R.S.S., să treacă la ofensivă către vest, pe direcția operativă nord-italiană.

Pe acest cadru concepțional, au fost organizate acțiunile aparatului de contrainformații militare, care s-au concretizat în această aplicație prin măsuri specifice. Astfel :

Pe lîngă conducerea aplicației a fost creat un colectiv de coordonare a activității contrainformative, cu misiunea de a organiza și conduce serviciile, secțiile și ofițerii de contrainformații care acționau la eșaloanele subordonate, de a centraliza și sintetiza datele rezultate, în vederea informării comandanților și secretarilor consiliilor politice. Totodată, acest colectiv a creat situații și momente operative complexe, pentru instruirea ofițerilor de contrainformații participanți.

De asemenea, la toate comandamentele și unitățile participante au fost constituite organe de contrainformații care au acționat în roluri de executanți.

În principal, activitatea organelor de contrainformații în desfășurarea aplicației a fost axată pe : folosirea judicioasă a forțelor și mijloacelor pentru asigurarea contrainformativă

reală a tuturor activităților desfășurate de comandamentele, marile unități și unitățile participante și prevenirea scurgerii oricăror informații despre aceste activități ; intensificarea măsurilor informativ-operative împotriva elementelor din baza de lucru și inițierea unor măsuri de mascare și de dezinformare referitoare la pregătirea și desfășurarea aplicației ; prevenirea pătrunderii elementelor de cercetare-diversiune în punctele de comandă ; identificarea, reținerea și anchetarea agenților serviciilor de spionaj pătrunși în raioanele marilor unități și unități ; prevenirea sustragerii de documente operative și a interceptării convorbirilor efectuate prin mijloacele de legătură (radio și fir) ; elaborarea de combinații pentru infiltrarea unor informatori în centrele de informații organizate de inamic ; neutralizarea rezidenturilor inamice identificate în spatele trupelor proprii ; prevenirea acțiunilor întreprinse de inamicul de cercetare-diversiune.

Prin toate acestea s-a urmărit antrenarea aparatului de contrainformații la rezolvarea sarcinilor ce-i revin pe timp de campanie, în raport de modul de acțiune al trupelor proprii și al inamicului probabil.

În perioada de pregătire, organele de contrainformații au primit dispoziții preliminare, pe baza cărora au trecut la instruirea și dirijarea rețelei informative, executarea recunoașterilor în teren, pentru a stabili situația operativă din aceste zone, în cooperare cu inspectoratele județene de securitate.

La începutul aplicației, organele de contrainformații participante au primit tema cu situația tactic-operativă a

trupelor, temă în care s-au inclus, de către grupa operativă C.I. de coordonare, o serie de date privind situația „informativ-operativă” din zona teatrului de acțiuni militare.

Pe baza datelor de mai sus, organele de contrainformații executante au întocmit documente pentru asigurarea contrainformativă a acțiunilor și au stabilit măsuri pentru rezolvarea situațiilor ce le-au fost puse în față.

Astfel, grupele operative de contrainformații, pe baza dispozițiilor primite și a hotărârii comandanților frontului armatelor, au analizat situația și au stabilit măsurile ce se impuneau în raport de aceasta, elaborând documentele necesare pentru conducerea muncii de contrainformații.

Concomitent cu întocmirea documentelor și cu aplicarea măsurilor de asigurare contrainformativă, ofițerii de contrainformații au studiat regulamentele de luptă, documentele aplicației și unele materiale de specialitate, lucru ce le-a permis ca, pe timpul desfășurării aplicației, să ia măsuri corespunzătoare situațiilor operative create.

În perioada de pregătire a aplicației, au fost luate măsuri pentru asigurarea păstrării secretului concepției acesteia. Compartimentele din comandamente și direcții centrale M.F.A. și M.A.I., care au lucrat la elaborarea documentelor, au fost asigurate cu rețea informativă, iar prin măsurile luate, s-a prevenit pătrunderea elementelor din baza de lucru în aceste colective.

Un accent deosebit s-a pus pe prelucrarea contrainformativă a efectivelor participante, organizându-se ex-

puneri, discuții individuale, prezentarea unor filme etc. O contribuție importantă pe linia creșterii vigilenței a avut-o activitatea desfășurată de către organele de partid și de comandă.

Plecându-se de la faptul că reușita asigurării aplicației depinde de măsurile luate în perioada de pregătire, s-au întreprins și alte acțiuni, cum ar fi completarea rețelei informative, stabilirea situației operative din zonă și neutralizarea unor elemente străine, urmărirea mai activă a bazei de lucru etc.

Ca urmare a acestor măsuri, activitatea contrainformativă s-a desfășurat în condiții bune. Astfel, pe timpul afluirii comandamentelor și unităților în zona aplicației, s-a prevenit observarea din partea „inamicului”, care a încercat prin diferite procedee să obțină informații cu privire la trupe.

Pentru dezinformarea persoanelor interesate, în mod deosebit a străinilor, în cooperare cu Direcția a III-a, Serviciul „D” și Marele Stat Major, s-au luat măsuri mai complexe, printre care trimiterea de trupe și mijloace de transmisiuni în afara zonei de desfășurare a aplicației, iar prin folosirea unor combinații și legende s-au întărit versiunile lansate. Din informațiile primite ulterior, a rezultat că măsurile combinate luate în acest sens și-au atins pe deplin scopul.

Pentru acoperirea afluirii trupelor și dislocării punctelor de comandă, au fost concepute legende pe baze reale, lansându-se versiunea că trupele merg la munci agricole și la lucrări în zonele sinistrate. Difuzate în mod corespunzător în rîndul

populației din zonă, aceste versiuni au asigurat secretul activităților.

O atenție deosebită s-a acordat : organizării muncii informative în rîndul subunităților de pază, îndrumărilor de circulație și transmisioniștilor de pe traseu ; organizării supravegherii permanente, pentru a se interzice pătrunderea în punctele de comandă. La propunerea organelor noastre, comandanții au instalat posturi de pîndă și patrule, au organizat controale suplimentare la punctele obligatorii de trecere, în unele locuri pretabile de apropiere a elementelor interesate de punctele de comandă.

Ca urmare a măsurilor de mai sus, a măsurilor informative luate în rîndul trupelor și a populației din zonă, s-a prevenit pătrunderea „inamicului” în punctele de comandă, „inamic” marcat prin persoane din Direcția de informații a Marelui Stat Major și Direcția a IV-a, care avușeră misiunea să pătrundă legendat sau neobservat în punctele de comandă, pentru a sustrage unele documente, să asculte (înregistreze) hotărîrile comandanților, să marcheze comiterea unor acte de diversiune, să culeagă informații etc.

Inamicul marcat a acționat sub diferite acoperiri, avînd asupra lui documente false care atestau diferite calități ca : ofițeri topografi, brigadieri silvici, pădurari, localnici, militari din alte unități etc.

În afara momentelor realizate de Direcția de informații a Marelui Stat

Major, Direcția a IV-a a creat momente operative axate pe principalele acțiuni desfășurate de trupe.

Momentele au cuprins probleme din domeniul muncii informative, din criminalistică, filaj, investigații etc., care au fost însușite în cursul anului de învățămînt și care au fost adaptate la condițiile de campanie.

Aceste momente au fost rezolvate în mod corespunzător, dovedind că ofițerii C.I. cunosc modul în care să acționeze în diferite situații și că, în general, au deprinderi pentru aplicarea în practică a celor învățate.

De pildă, s-a creat un moment în care se urmărea să se devieze o coloană militară de la itinerarul de marș. Ca urmare a măsurilor luate de către ofițerii de contrainformații militare, care au acționat cu competență, în colaborare cu organele de miliție, această acțiune nu a fost posibilă.

De asemenea, pentru perfectarea continuă a deprinderilor practice, au fost create momente privind folosirea sistemului legăturii impersonale, a traducerii unor scrisori din limbi străine, utilizarea filajului în condiții de campanie, identificarea scrierilor ascunse (scrisul simpatic și micro-punctul), identificarea unor persoane după semnalmente, folosirea aparaturii tehnice din dotare, pentru identificarea unor posturi de emisie clandestine, aflate în zona de operații etc.

Ca urmare a prelucrării contrainformative a efectivelor participante, la această aplicație, un număr foarte mic de militari au discutat în afara

sarcinilor de serviciu și au corespuns pe tema acțiunilor ce s-au desfășurat.

În preocuparea tuturor ofițerilor de contrainformații a stat prevenirea pierderilor sau sustragerilor de documente secrete, de armament și muniții. În acest scop, împreună cu organele de comandă, s-au efectuat controale periodice și ori de câte ori a fost nevoie, fapt ce a făcut ca, în întreaga activitate, să nu avem asemenea evenimente.

Din desfășurarea aplicației s-au desprins concluzii și învățăminte cu privire la necesitatea cooperării cu inspectoratele județene de securitate, pentru cunoașterea la timp a acțiunilor ce le pot întreprinde elementele din baza de lucru din zonă și pentru neutralizarea acestei activități, pentru prevenirea pătrunderii în zonă a străinilor interesați în culegerea de date privind activitățile militare, pentru luarea unor măsuri de dezinformare, verificarea unor semnalări privind intenția unor elemente de a culege informații militare, identificarea de noi elemente care au manifestat interes în acest sens etc. Rezultate concrete pe această linie s-au obținut în cadrul cooperării cu inspectoratele județene de securitate: Hunedoara, Sibiu, Dolj, Dîmbovița și Cluj.

Cooperarea cu organele M.A.I., în-deosebi cu cele de miliție, a fost mai concretă și mai eficientă. Prin semnalările făcute, aceste organe au contribuit la identificarea și reținerea unor elemente suspecte, la realizarea de posturi de control suplimentare și la însoțirea coloanelor pe itinerariile de deplasare.

Aplicația a constituit pentru ofițerii din Direcția a IV-a un prilej de îmbogățire a cunoștințelor, deosebit de util în organizarea și desfășurarea muncii informativ-operative în aplicații și campanii.

În concluzie, subliniem că activitatea desfășurată de ofițerii de contrainformații pe timpul acestei aplicații a avut o evidentă notă specifică, concretizată în faptul că s-a desfășurat un volum mare de acțiuni reale, în raport cu etapele luptei; că s-a pus un accent deosebit pe perfecționarea deprinderilor ofițerilor de contrainformații participanți de la toate eșaloanele, care au înțeles mai bine concepția acțiunilor de luptă. Foarte semnificativ este faptul că activitățile de contrainformații au constituit o parte integrantă a acțiunilor desfășurate de către marile unități, reușind să asigure realizarea principiului dezinformării inamicului și descoperirii la timp a acestuia.

În scopul generalizării experienței dobândite cu această ocazie, subliniem unele din principalele învățăminte ce s-au desprins:

A apărut necesitatea constituirii și funcționării organului de stat major și operații de contrainformații la Front și Armate, care să ajute șefii de organe în cunoașterea permanentă a acțiunilor de luptă, a situației operative, contrainformative și în elaborarea măsurilor informativ-operative ce se impun. Pentru aceasta, s-au luat măsuri ca, în aplicațiile viitoare, să se pună accent pe antrenarea ofițerilor de contrainformații în funcțiile

ce urmează să le îndeplinească în situații deosebite și de război.

În această aplicație care s-a desfășurat pe spații mari, cu schimbări bruște de situații, a rezultat necesitatea ca ofițerii de contrainformații, șefii de birouri și de servicii să acorde o atenție deosebită completării permanente a rețelei informative, organizării ei în rezidențe și căutării de metode și procedee în raport de situație, pentru realizarea unei legături și informări complete și oportune. Cu ocazia aplicațiilor ce vor avea loc în viitor, la nivel de divizii și armate, vom lua măsuri pentru perfecționarea sistemului legăturilor impersonale cu rețeaua informativă de bază, în scopul asigurării conspirativității și operativității de informare.

Organizarea și aplicarea măsurilor de dezinformare pe timpul pregătirii aplicației, în cazarmă, în timpul afluirii trupelor și desfășurării operației, precum și scotocirea și curățirea raioanelor de concentrare a marilor unități și unități, au dat posibilitate organelor noastre să devanseze „inamicul” în acțiunile sale. La viitoarele aplicații, pe lângă metodele folosite privind detectarea mijloacelor de ascultare, se vor lua măsuri pentru a se găsi noi metode și procedee în vederea asigurării securității unităților în campanie.

Pe baza experienței dobândite, vor fi organizate la toate aplicațiile viitoare, începînd de la regiment în sus, procedee și mijloace simple dar eficiente ca : ambuscade, capcane, fo-

losirea de mijloace optice și de semnalizare electrică și chimice, în special în locul unde se concentrează documente importante.

Cu ocazia reținerii elementelor care marchează inamicul, în procesul desfășurării anchetei, să se urmărească obținerea de date cu privire la intențiile inamicului, concepția sa de acțiune, precum și scopurile informative ce intenționa a le realiza, iar pe baza acestor date, să se raporteze în mod operativ comandanților și să se stabilească măsuri concrete de către organele de contrainformații, pentru contracararea și lichidarea oricăror acțiuni ostile.

Prin modul în care a fost organizată și s-a desfășurat această aplicație, apreciem că ea a avut un important rol în pregătirea aparatului de contrainformații militare, constituind o valorificare pe toate planurile a experienței acumulate de către ofițerii Direcției a IV-a, în organizarea și conducerea acțiunilor de contrainformații, în condiții complexe, în care toate forțele au participat la lupta de apărare a țării noastre, iar operațiile militare respective s-au desfășurat pe toată frontiera de vest și de sud a patriei.

Aplicația executată a scos în evidență necesitatea perfecționării continue a pregătirii de specialitate și militare a tuturor ofițerilor de contrainformații și a demonstrat nevoia organizării și menținerii permanente a unei cooperări strînse cu organele de securitate, M.A.I. și cu Gărzile patriotice din zonă.

UNELE CONCLUZII REZULTATE DIN DESFĂȘURAREA APLICAȚIILOR CU INSPECTORATELE DE SECURITATE JUDEȚENE

Din ansamblul general al disciplinelor, ce compun pregătirea de luptă, instrucția tactică are un rol predominant, deoarece ea este chemată să asigure acele cunoștințe și deprinderi necesare cadrelor noastre pentru organizarea și ducerea acțiunilor de luptă și informative în toate împrejurările.

Forma cea mai complexă de realizare a instrucției tactice o constituie aplicațiile, prin executarea cărora se urmărește îmbinarea armonioasă a principalelor cunoștințe și deprinderi dobândite la celelalte categorii de pregătire. Organizarea și desfășurarea, în acest an, cu toate inspectoratele de securitate județene, a unor aplicații tactice de securitate ne-a dovedit din plin acest lucru.

Aplicațiile executate în conformitate cu Ordinul pe anul 1970 al tovarășului președinte al C.S.S. au prilejuit evidențierea a numeroase învățăminte, a căror generalizare urmează a se face în noul an de pregătire. În cadrul prezentului articol, mă voi referi la unele din principalele concluzii ce s-au desprins din întocmirea, organizarea, pregătirea și desfășurarea acestor aplicații.

Întocmirea aplicațiilor a dovedit o creștere simțitoare a posibilităților și a deprinderilor metodice ale cadrelor cărora li s-a încredințat sarcina redactării documentelor necesare atît conducătorului cît și participanților la aplicații.

Astfel, în majoritatea unităților, pentru întocmirea aplicațiilor, au fost constituite colective compuse din 3-4 ofițeri, în care au fost incluși, de regulă, un inspector șef adjunct, ofițerul cu pregătirea de luptă și ofițerul cu învățămîntul de specialitate. Pe baza indicațiilor inspectorului șef, colectivele menționate au trecut la întocmirea unui plan concret de executare a tuturor sarcinilor ce se impuneau pentru această activitate.

În plan au fost incluse sarcini bine precizate ca responsabilitate și timp de executare, cu privire la studiul bibliografiei de către colectivul care urma să întocmească aplicația, studiul situației informativ-operative din județ, pe probleme și obiective, cînd să fie terminată și prezentată concepția aplicației, cînd și cine să execute diferite recunoașteri în teren, cînd să fie prezentate în întregime documentele aplicației (harta cu concepția, tema tactică, planul de desfășurare, planul de instruire a inamicului, planul organizării materiale etc.), de unde să fie luat și cine să instruiască „inamicul”, pînă cînd și de către cine să fie procurate diverse materiale, cu ce probleme să fie pregătiți participanții și pînă cînd etc.

Din experiența unor colective desemnate să întocmească aplicații, a rezultat că la studiul bibliografiei este indicat a fi prevăzute memoratoarele și lecțiile cu privire la lupta inamicului din principalele țări capitaliste, din care s-au reținut, direcțiile operativ-strategice probabile de acțiune ale acestuia și organizarea unităților și marilor unități, concepția și posibilitățile lor în ofensivă și apărare, concepția de folosire a desantului operativ și tactic etc. Au fost, de asemenea, prevăzute lecții cu privire la organizarea și modul de acțiune ale inamicului de cercetare-diversiune, alarmarea unităților, dislocarea unităților din garnizoanele de reședință, apărarea și atacul unui obiectiv etc., din care s-au extras principalele probleme ce urmau să fie experimentate sau executate în cadrul aplicației. Totodată, în studiul bibliografiei au fost incluse, în scopul de a fi revăzute, ordine și instrucțiuni pe diverse linii de muncă, planul de alarmare al unității, părți din planul de mobilizare ce urmau să fie verificate, părți din regulamentul de luptă al trupelor de securitate, atlasul de semne convenționale, documente privind metodică întocmirii aplicațiilor etc.

Documentarea temeinică a colectivelor care au întocmit aplicațiile a asigurat, la I.S.J. Prahova, Hunedoara, Buzău, Constanța, Timiș etc., formularea unor concepții corespunzătoare, în concordanță cu posibilitățile și modul de acțiune al inamicului și metode adecvate de luptă ale unităților proprii pentru contracararea acțiunilor acestuia.

La realizarea unor concepții juste a contribuit în mod substanțial și studiul temeinic al situației informativ-operative existente pe raza județului, din care au fost desprinse cele mai caracteristice probleme ale muncii fiecărui compartiment, probleme la care urmau să fie verificate sau antrenate cadrele unității în desfășurarea aplicației.

Bine au procedat acele unități care după fixarea problemelor din

concepția aplicației au trecut la executarea unor *recunoașteri*, în scopul stabilirii locurilor în care urmau să se desfășoare diferite acțiuni de luptă și informative care au fost apoi materializate pe hartă grafic și text, pe etape și în timp.

Aplicațiile desfășurate au evidențiat necesitatea ca la întocmirea concepției și planului de desfășurare să se aibă în vedere o mai bună sincronizare în timp și spațiu a situațiilor create și o mai mare preocupare pentru angajarea integrală și pe toată durata aplicației a tuturor cadrelor din toate compartimentele de muncă. Experiența acestui an ne-a dovedit că trebuie să antrenăm mai mult în rezolvarea unor sarcini specifice ofițeri și subofițeri din compartimentele „T”, „C”, „B”, tehnic-administrativ, contrainformații militare, secretariat și să creăm mai multe momente care să impună folosirea de către cadre a cunoștințelor însușite pe linie de criminalistică, cifru, cercetare penală, limbi străine, filaj, mînuirea tehnicii din înzestrare, geniu, chimic, auto, topografie și pregătire fizică. De asemenea, este indicat să fie mai mult verificate, cu păstrarea regulilor de strictă conspirativitate, unele prevederi ale documentelor de mobilizare și ale celor operative.

Din modul cum au fost întocmite unele aplicații, a rezultat și necesitatea de a fi mai activ antrenate subunitățile de securitate existente pe raza județului (la municipii sau obiective), cărora, după alarmare, li s-au creat foarte puține situații de rezolvat.

Învățămintele prețioase au rezultat și din modul cum au fost organizate și conduse aplicațiile tactice de securitate. Astfel, practica a dovedit ca fiind unul din cele mai indicate procedee acela de a folosi la conducerea aplicației aceiași ofițeri care au participat și la întocmirea ei. Repartiția de principiu a atribuțiilor ce revin acestor ofițeri în conducerea aplicației ar fi următoarea :

- inspectorul șef conduce aplicația în ansamblul ei, ordonă personal alarmarea efectivelor unității, supraveghează activitatea grupei de stat major și ascultă propunerile pentru hotărîre ale acesteia.

De asemenea, verifică desfășurarea în teren a celor mai importante momente din cadrul aplicației și reține principalele concluzii pentru bilanț. Ordonă includerea de noi situații pe timpul desfășurării aplicației sau modifică unele prevederi ale planului de desfășurare în raport de nevoi ;

- inspectorul șef adjunct, care a participat la întocmirea aplicației, instruește și coordonează activitatea „inamicului” și reține principalele concluzii ce se desprind din modul cum acesta își îndeplinește misiunile. Verifică în teren modul de executare a diferitelor acțiuni de luptă și informative și reține aspectele principale pentru bilanțul aplicației. Participă nemijlocit la întocmirea principalelor documente ce se vor folosi în desfășurarea aplicației (delegații și acte false, note informative etc.) ;

— ofițerul cu pregătirea de luptă și instructorul de învățămînt transmit prin mijloacele obișnuite de legătură ordine ale eșaloanelor superioare, rapoarte sau informări ce vin de la alte surse informative decît cele ale inspectoratului și ajută pe inspectorul șef sau pe adjunctul acestuia la realizarea unor momente, asigurarea materială a aplicației, verificarea unor situații în teren etc.

De asemenea, din conducerea aplicației a mai făcut parte și ofițerul delegat al Comandamentului trupelor de securitate, care a participat la organizarea, desfășurarea și realizarea arbitrajului pentru situațiile create companiei de securitate ce deservește operativ inspectoratul de securitate județean respectiv.

Pentru acțiunile „inamicului”, s-a dovedit a fi foarte indicat procedeul adoptat de majoritatea unităților de a folosi ofițeri necunoscuți de la inspectoratele vecine sau, cu acordul comandanților, chiar unii ofițeri de la alte unități din garnizoană ce nu erau cunoscuți de către cadrele noastre. Pentru îndeplinirea unor misiuni, în special pe linia verificării modului de păstrare a secretului de stat în unele instituții, au fost folosiți cu rezultate bune ofițeri din cadrul inspectoratului respectiv. Pentru acțiunile de luptă executate în cooperare cu trupele de securitate, au fost folosiți militari în termen de la o altă subunitate din cadrul batalionului decît acei care urmau să îndeplinească misiuni în cadrul inspectoratului.

Doresc să remarc că selecționarea și pregătirea minuțioasă a militariilor care acționează ca „inamic” este una din condițiile cele mai importante care determină reușita aplicației. Acest lucru a fost pe deplin demonstrat în aplicațiile organizate de către inspectoratele de securitate Maramureș, Dolj, Gorj, Mureș, Suceava etc., inspectorate care, instruind în mod temeinic „inamicul”, au reușit să creeze momente deosebit de interesante, ce au prilejuit numeroase concluzii pentru munca de securitate.

Cu privire la organizarea și atribuțiile ofițerilor din cadrul grupei de stat major, au existat opinii controversate. Experiența a demonstrat însă că din compunerea acestui organ, creat ad-hoc pentru îndeplinirea unor misiuni, este indicat să facă parte toți șefii de compartimente, care sînt cei mai în măsură să prezinte propuneri de folosire a forțelor și mijloacelor din subordine și să organizeze realizarea măsurilor prevăzute în hotărârile inspectorului șef. Acest lucru nu înseamnă că ei trebuie să stea în permanență la reședința inspectoratului ci, dimpotrivă, să controleze și să coordoneze executarea celor mai importante misiuni ce se execută în teren, în special pe linia compartimentelor pe care le conduc.

Pentru asigurarea permanenței în primirea și transmiterea informațiilor, rapoartelor și ordinelor, precum și pentru a ține la zi harta de lucru

a inspectorului șef, au fost organizate, în cadrul grupelor de stat major, colective de operații compuse din 2–4 ofițeri din compartimentele mai puțin angajate în acțiuni de luptă sau informative (secretariat, transport, corespondență, arhivă), care prin rotație, pe schimburi, îndeplineau această misiune.

Învățăminte prețioase au rezultat și din *pregătirea* aplicațiilor. În acest sens, aș dori să remarc activitățile organizate de către unele inspectorate în perioada premergătoare desfășurării aplicațiilor, referitoare la asigurarea bazei materiale, indicarea bibliografiei de studiat de către cadre și organizarea unor verificări cu privire la cunoașterea conținutului acestora, organizarea unor exerciții pe compartimente în vederea alarmării, dislocării și modului de acțiune în diferite împrejurări, revederea cu ofițerii, maiștrii militari și subofițerii, a unor probleme de folosire a tehnicii, sistemelor de cifru și codificare, deplasării în teren cu harta etc.

Etapa cea mai plină de concluzii și învățăminte a constituit-o însă *desfășurarea* aplicațiilor. Prin intermediul ei s-au putut verifica cunoștințele și deprinderile cadrelor în problemele muncii informative, a celor din domeniul pregătirii de luptă, a pregătirii juridice, a cunoașterii tehnicii din dotare, limbilor străine etc. Totodată, au fost evidențiate și posibilitățile rețelei informative în depistarea și sesizarea cu operativitate a problemelor ce interesează securitatea statului și gradul de instruire al acestora, pentru rezolvarea diferitelor situații.

Învățăminte prețioase au rezultat din modul cum funcționează legătura impersonală cu rețeaua informativă, eficiența unor măsuri întreprinse pentru depistarea și documentarea activității unor elemente dușmănoase, viabilitatea planurilor de pază și apărare, a măsurilor luate pentru apărarea obiectivelor cu caracter politic, economic și social-cultural. Au fost depistate, de asemenea, unele fisuri existente în păstrarea secretului de stat, a vigilenței unor cetățeni, a familiilor cadrelor sau chiar a unor organe de stat.

Aplicațiile au scos în evidență necesitatea ca la acțiunile întreprinse să fie angrenate cât mai multe forțe, care să mărească potențialul informativ sau să acopere executarea unor misiuni, cum ar fi, de exemplu, cele de filaj. Astfel, unele inspectorate de securitate au folosit în mod eficient ofițerii de rezervă, familiile cadrelor, lucrătorii din paza contractuală și obștească, pădurarii, brigadierii silvici etc.

De asemenea, de importanță deosebită a fost cooperarea cu celelalte unități ale M.A.I., M.F.A. și cu gărzii patriotice de pe raza județului. Cu ocazia aplicațiilor a rezultat necesitatea de a se păstra în permanență un contact strâns cu acestea și a se perfectă în continuare procedeele și

metodele de realizare a cooperării în diferite situații, bineînțeles sub conducerea nemijlocită a organelor de partid.

Practica a demonstrat că pentru exploatarea în folosul muncii a învățămintelor rezultate din aplicații, de mare însemnătate este organizarea bilanțurilor pe unitate și pe compartimente, cu care ocazie să fie analizate în mod amănunțit acțiunile întreprinse, rezultatul lor, precum și neajunsurile ce s-au manifestat.

Învățămintele rezultate din desfășurarea aplicațiilor trebuie să fie materializate în măsuri concrete și să fie folosite de către fiecare ofițer, maistru militar și subofițer în activitatea practică.

În prezentul articol au fost prezentate în mod foarte succint doar câteva din concluziile și învățămintele rezultate din aplicațiile desfășurate în acest an.

Avînd în vedere că și în anul viitor sînt prevăzute a se executa de către fiecare inspectorat de securitate județean aplicații tactice specifice muncii de securitate, este necesar ca învățămintele rezultate să fie exploatare în procesul de întocmire, organizare, pregătire și desfășurare a acestora. Avînd în vedere experiența dobîndită de fiecare unitate, va trebui să milităm în viitor pentru a asigura în desfășurarea aplicațiilor acțiuni cît mai variate și mai complexe, întinse pe o perioadă mai mare de timp, antrenînd forțe de pe întreg teritoriul județului și folosind, pe cît posibil, în mod egal toate compartimentele la îndeplinirea misiunilor de luptă și informative.

În concepția aplicațiilor, accentul va trebui să fie pus pe verificarea potențialului uman și material ce ne stă la dispoziție în rezolvarea unor situații deosebite.

Dată fiind importanța și complexitatea problemelor ce urmează a se executa în cadrul aplicațiilor, este necesară o preocupare sporită pentru găsirea metodelor și a procedeeleor de antrenare și verificare a întregului personal în rezolvarea diferitelor situații, împletită cu grija deosebită pentru păstrarea conspirativității și compartimentării muncii.

Este necesar să extindem folosirea și în continuare a aplicațiilor pentru verificarea și antrenarea cadrelor în cele mai importante probleme ale activității noastre, îmbinînd în mod judicios, în organizarea și desfășurarea lor, cunoștințele dobîndite la toate categoriile de pregătire, în scopul asigurării creșterii neconținute a calității și eficienței muncii de securitate în toate împrejurările.

Colonel EUGEN JELEDINȚAN

AL VII-LEA SIMPOZION INTERNAȚIONAL DE CRIMINALISTICĂ

BUCUREȘTI — 1970

Între 16 și 21 noiembrie 1970, s-au desfășurat la București, în Sala Mică a Palatului Republicii Socialiste România, lucrările celui de al VII-lea Simpozion Internațional de criminalistică, organizat de către Ministerul Afacerilor Interne. Au participat delegați din Uniunea Sovietică, R.P. Polonă, R.P. Ungară, R.D. Germană, R.S. Cehoslovacă, R.P. Mongolă, R.P. Bulgaria și R.S. România.

Tema Simpozionului, „Folosirea mijloacelor și a metodelor criminalistice pentru apărarea avutului obștesc“, a suscitat mult interes în rîndul participanților, fapt marcat de importante lucrări prezentate.

Simpozionul a pus în valoare și unele noutăți criminalistice menite să întărească potențialul de luptă împotriva elementului infracțional.

Lucrările care pot fi utile în activitatea ofițerilor de securitate se pot grupa în patru categorii pe care le prezentăm în continuare :

1. Sisteme pentru pază și prevenirea comiterii unor infracțiuni

Una dintre lucrările din acest domeniu a fost comunicarea intitulată „Întrebuințarea mijloacelor de semnalizare pentru prevenirea și reprimarea sustragerilor din avutul obștesc“, prezentată de delegația Uniunii Sovietice.

În cuprinsul comunicării se menționa

că aparatura de semnalizare pentru pază trebuie să îndeplinească următoarele cerințe: siguranță în exploatare, simplitate de construcție și de manipulare, volum mic.

Printre tipurile aparaturii de semnalizare au fost traductoarele cu contacte electrice care se folosesc pentru semnalizarea deschiderii porților, ușilor etc. și traductoarele dirijate cu magnet, care se compun dintr-un generator de tipul R.E.M.-1 și dintr-un magnet permanent.

Viitorul va aparține însă traductoarelor cu vibrator, care pot fi folosite pentru blocarea ușilor, ferestrelor și a altor locuri vulnerabile.

Pentru paza încăperilor închise se folosesc traductoarele cu ultrasunete, de tipul „Ficus“, cu ajutorul cărora se pot asigura încăperi cu un volum de până la 3 500 m³.

În prezent se găsesc în stadiul experimental și traductoarele cu fascicul fotografic.

Același aspect a fost subliniat și în lucrarea prezentată de delegația Republicii Populare Bulgaria, intitulată „Folosirea rețelei electrice de distribuție pentru transmiterea informației de semnalizare și pază“.

Specialiștii din țara vecină au ajuns să folosească rețeaua de distribuție de forță 220/380 V, pentru transmiterea informației de semnalizare. Acest sistem oferă posibilitatea construirii unor canale ieftine și sigure pentru tele-semnalizare.

Pe baza cercetărilor întreprinse, în R.P. Bulgaria s-a început elaborarea unui sistem de tele-semnalizare cu zece canale. Ideea a plecat de la necesitatea de a se păzi zece obiective cu tehnică de semnalizare, alimentate la un singur transformator de forță. Informația de semnalizare se transmite prin cablul rețelei electrice de distribuție la punctul de dispecer, alimentat de același transformator de forță.

Aparatura de semnalizare poate să fie utilizată cu deosebit succes și de către ofițerii de securitate pentru efectuarea

pazei întreprinderilor, uzinelor și fabricilor, pentru asigurarea încăperilor în care se găsesc documente și date secrete, strict secrete și strict secrete de importanță deosebită, pentru asigurarea pazei punctelor vulnerabile etc.

Folosirea acestei aparaturi poate avea un rol deosebit de important în prevenirea comiterii infracțiunilor de sabotaj, de diversiune, de spionaj etc.

2. Evenimentele ce se pot produce în construcții

Referindu-se la construcții, reprezentantul delegației cehoslovace a definit trei grupe de evenimente care se pot produce în acest domeniu și anume: **defecțiuni** — atunci când consecințele au mai mult un caracter estetic și mai puțin de funcționare; **avarii** — atunci când se produce defectarea sau dărîmarea unor piese sau părți de construcție ce au o importanță deosebită și **distrugerea** unor construcții întregi sau a părților importante ale acestora.

În comunicarea sa intitulată „Cu privire la avariile comise pe șantiere“, autorul a abordat probleme ca: descoperirea cauzelor care pot genera avarii la acoperișurile metalice, măsurile adoptate cu privire la avariile construcțiilor metalice pe plan național, datele ce trebuie stabilite în cursul urmăririi penale, rolul experimentelor în cursul cercetării penale.

Aceeași problemă a fost aprofundată și în comunicarea intitulată „Combaterea infracțiunilor economice din sectorul de construcții în R.P. Bulgaria“.

Cunoașterea acestei lucrări poate ajuta ofițerii de securitate în activitatea de cercetare la fața locului, în special pentru a stabili care evenimente au fost cauzate de factori externi și care evenimente sînt rezultatul unor defecțiuni de proiectare, producție ori de montare a unor construcții metalice.

3. Aspecte ale turismului internațional pe linia organelor securității statului

Lucrarea mai sus-menționată a fost prezentată de delegația Republicii Socialiste Cehoslovace.

În cuprinsul ei se subliniază că prin dezvoltarea turismului se crează și posibilitatea unor persoane de a fugi din țară. De asemenea, se menționează că dezvoltarea turismului trebuie să pună probleme în plus pe linia asigurării secretului de stat. În cuprinsul lucrării se vorbește și despre importanța pe care o prezintă, în acest scop, colaborarea dintre organele de securitate, miliție și grăniceri.

4. Metode și mijloace de descoperire, fixare și expertizare a urmelor infracțiunii

În lucrarea intitulată „Metode de reproducere a șoaptelor și a vocii în condițiile de intensitate a paraziților sonori”, prezentată de delegația R.P. Polone, se enunță principalele categorii de paraziți sonori și influența lor asupra organului perceptiv, precum și asupra exactității și inteligibilității vorbirii, posibilitatea corectării și compensării dinamicii parazitare precum și principalele proprietăți fonetico-acustice ale șoaptelor.

Cercetările întreprinse în acest domeniu, până în prezent, de către organele de specialitate poloneze au creat posibilitatea reținerii și conservării în bune condiții, cu ajutorul unei aparaturi speciale a vorbirii și chiar a șoaptelor, care se produc într-un mediu cu paraziți sonori.

Această realizare prezintă o deosebită importanță în activitatea ofițerilor de securitate, cunoscut fiind faptul că în prezent, reprezentanții agențiilor de spionaj caută să evite interceptarea și înregistrarea discuțiilor purtate de ei, fie vorbind în șoaptă, fie producând o serie de zgomote parazite în timpul discuțiilor (se dă drumul apei, se pune muzică etc.).

Această problemă a fost abordată și în lucrarea intitulată „Identificarea persoa-

nelor după voce, un nou mijloc de probă în dovedirea infracțiunilor”, prezentată la simpozion de delegația Republicii Socialiste România.

Delegația Republicii Democratice Germane a prezentat comunicarea intitulată „Metodele tehnico-științifice moderne pentru descoperirea infracțiunilor comise în dauna avutului socialist”.

În această lucrare s-au abordat și unele probleme de mare actualitate în munca aparatului de securitate.

Printre altele se sublinia că cercetarea operativă a urmelor nu trebuie și nici nu poate să înlocuiască expertiza criminalistică. Ea trebuie să facă posibil ca, prin mijloace simple, să se poată sesiza imediat conținutul informativ al urmelor, care este mai puțin important pentru probațiunea criminalistică, însă este foarte util pentru continuarea muncii de cercetare și pentru formularea ipotezelor.

Studierea operativă a urmelor, permite ofițerilor de securitate să conducă sistematic cercetarea penală, de la început, în conformitate cu datele ce rezultă din urmele studiate.

De asemenea, autorul face o interesantă clasificare a metodelor folosite în procesul de cercetare a sticlei.

În comunicarea „Microsonda electronică în cercetarea criminalistică a urmelor”, prezentată la simpozion de delegația R.S. România, s-a redat un caz cercetat de către organele de urmărire penală ale Consiliului Securității Statului.

Ofițerii de securitate au descoperit, la fața locului, la compartimentul unui vagon de clasa I, un geam care prezenta o spărtură. După o muncă asiduă și migăloasă s-a reconstituit, prin lipire cu scoci a bucăților de geam căzute, un orificiu care avea circa 20 mm, de format neregulat.

În cursul cercetării orificiului, s-a stabilit cu probabilitate că acesta a fost produs prin percutare de către un proiectil tras cu o armă de foc.

Fiind trimisă la laborator, porțiunea de geam cu orificiul litigos a fost grafitat și supus studiului cu ajutorul microsondei electronice J.X.A.-3 A., din țara noastră. Prin „măturarea” zonei de frecare cu fasciculul electronic au fost identificate două granule de cupru metalic aderente pe microsuprafața de sticlă corespunzătoare orificiului. După aceea, prin varierea unor parametri de lucru, suprafața ocupată de granulele de cupru a fost localizată cu precizie și fixată fotografic de pe ecranul tubului catodic anexat aparatului.

În urma cercetării efectuate cu ajutorul microsondei electronice, supoziția organelor de urmărire penală ale Consiliului Securității Statului a fost confirmată: orificiul a fost creat de către un proiectil având cămașa din cupru.

Din comunicarea intitulată „Folosirea microscopului electronic de analize în cercetările criminalistice”, prezentată de delegația R.P. Polone, se desprinde ideea că microscopul electronic oferă nu numai posibilitatea observării configurației suprafeței cercetate, ci și a determinării unor parametri interesați ca deosebiri ale materiale ale obiectului dat. De asemenea, tipul radiant de funcționare a microscopului electronic de analize își găsește aplicare și în studierea reliefului suprafeței obiectului care poate fi fixat prin fotografiere.

Microscopul electronic de analiză se folosește la cercetarea: conductibilității electronoluminiscente, poziției potențialului, compoziției și structurii mostrei.

Tot atât de utilă pentru munca aparatului de securitate este și tema prezentată de delegația R.S. România referitoare la „Unele aplicații criminalistice ale radiațiilor de frînare x produse de radiațiile beta ale stronțului 90”.

Folosirea radiațiilor penetrante gama și x, la ora actuală, este recunoscută în criminalistică pentru cercetarea nedistructibilă a unor mecanisme, arme, încuietori, lacăte, armături din interiorul betoanelor folosite în construcții etc. Ceea ce prezintă interes sub aspect probatoriu este faptul că cele stabilite cu ajutorul razelor gama sau x se pot fixa pe fotografii și clișee.

Nu puține au fost cazurile în care unele persoane urmărite au scris bilete sau și-au făcut adnotări, lăsând pe unele coli de hîrtie trasee grafice latente formate prin apăsare. Pot fi oare acestea valorificate ca mijloace materiale de probă? Se pare că răspunsul a fost dat de lucrarea intitulată „Procedee de evidențiere a traseelor grafice de apăsare latente”, prezentată la simpozion de delegația R.S. România.

Lucrarea enumeră și descrie o serie de procedee tehnice care reliefează traseele grafice latente. Vom descrie acel procedeu care poate fi aplicat cu mai multă ușurință și eficacitate în activitatea noastră.

Pe coli de hîrtie sau carton, care prezintă șanțuri ale urmelor de apăsare, se

toarnă un aliaj fluid cu punctul de topire la 47,2°C, format din 45% bismut, 23% plumb, 8% staniu, 5% cadmiu și 19% iridiu, aliaj care poate fi preparat cu ușurință. După solidificare, aliajul reproduce în relief șanțurile traseelor latente. Peste mulajul astfel obținut se aplică un strat subțire de tuș tipografic, după care se presează pe suprafața unei hîrtii obișnuite, printr-o operațiune similară celei de aplicare a unei ștampile, obținându-se textul vizibil.

De reținut că la dosarul de cercetare penală se va anexa atât hîrtia purtătoare a traseelor latente, cât și cea care reproduce vizibil aceste trasee.

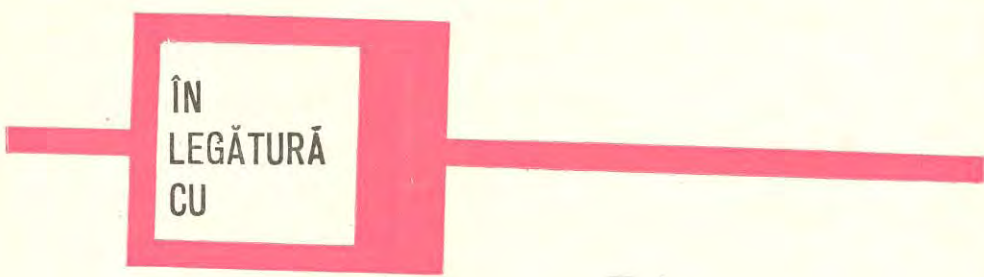
În același scop se folosesc și alte procedee ca cele ale prăfuirii cu ajutorul unui amestec de grafit și negru de fum, cu galben fluorescent etc.

În această succintă prezentare subliniem, de asemenea, importanța lucrării prezentată de delegația R.P. Ungare, intitulată „Examinarea de către expert a microurmelor și submicrourmelor de materiale în cercetarea unor cauze penale”.

Astăzi, în condițiile dezvoltării fără precedent a științei și tehnicii, persoanele care comit infracțiuni fac totul pentru a nu lăsa la locul faptei nici un fel de urme. Prezența microurmelor însă este mai greu observabilă de către cei interesați. Ele pot fi detectate doar de către organele de urmărire penală, cu ajutorul unor mijloace de mare sensibilitate. Examinarea microurmelor se face prin diverse metode fizice sau chimice. Un rol important în rîndul acestora îl au ecranizările electrochimice, spectroscopia (emisivă, de absorbție i.r.), analiza în luminiscentă, determinarea indiciilor de incidență a luminii, cromatografia gazoasă, derivatografia etc. Eficiența metodelor amintite este confirmată de numărul mare de astfel de infracțiuni descoperite, în care un rol important l-a avut și faptul că obținerea probelor s-a asigurat în multe cazuri prin examinare micro a resturilor de materie.

Cele prezentate în acest material pot satisface, doar în mică măsură, dorința manifestată de către ofițerii de securitate, de a cunoaște cît mai multe metode și mijloace noi ce pot fi aplicate în activitatea lor pentru apărarea securității de stat a Republicii Socialiste România. De aceea, celor interesați le comunicăm că materialele prezentate la acest simpozion pot fi solicitate, pentru consultare, de la Direcția a II-a.

Maior ION ANGHELESCU

ÎN
LEGĂTURĂ
CU

POSESORUL DE PAȘAPORT PENTRU CETĂȚEAN ROMÂN DOMICILIAT ÎN STRĂINĂTATE

În conformitate cu Decretul Nr. 156 din 24 martie a.c., privind regimul pașapoartelor, printre alte categorii de pașapoarte specificate la art. 1, face parte și pașaportul pentru cetățean român domiciliat în străinătate.

Articolul 23 al sus-amintitului decret prevede că asemenea pașapoarte se emit pentru o perioadă de 1-2 ani și pot fi prelungite succesiv pentru o nouă perioadă de 1-2 ani, fără a depăși 10 ani de la data emiterii; posesorii unor asemenea pașapoarte sînt obligați să se prezinte, pentru a fi înregistrați la Oficiul diplomatic (sau consular) al R.S. României, din țara în care domiciliază.

Aceste prevederi, împreună cu cele enunțate în articolele 1 și 4 din H.C.M. nr. 424/1970, dau posibilitate unor cetățeni români (care au plecat temporar din R.S. România și care, din diverse motive, nu se întorc în țară în termenul prevăzut la acor-

darea vizei de ieșire-înapoiere) să-și legalizeze situația și să nu se afle în postura de fugit din țară sau în postura de persoană care nu vrea să se mai întoarcă în patrie.

În felul acesta, o serie de cetățeni români, care nu se înapoiază în țară la expirarea vizei, își pot legaliza situația și nu mai sînt în conflict cu legile noastre, conflict ce poate fi exploatat de către organele de informații sau de către organizațiile contrarevoluționare.

Pe de altă parte, situația de posesor al pașaportului de cetățean român cu domiciliul în străinătate permite organelor Ministerului Afacerilor Externe al R.S. România ca, prin oficiile diplomatice, să aibă în evidență asemenea persoane.

Aparatul nostru de contraspionaj are datoria să acorde o deosebită atenție acestor cetățeni. Necesitatea rezultă din faptul că serviciilor de spionaj sau organizațiilor contrare-

voluționare li se mărește perioada de studiu și deci pot avea posibilități mai bune de a recruta, pregăti și instrui pe cei asupra cărora și-au îndreptat atenția.

Organele de securitate dețin date incontestabile că serviciile de spionaj și unele organizații contrarevoluționare acționează frecvent asupra unor cetățeni români care se deplasează temporar în străinătate. Putem crede că unii dintre cetățenii români care au obținut prelungirea vizei de ședere în străinătate sau pașaport pentru cetățean român cu domiciliul în străinătate *nu intră în atenția serviciilor de informații sau organizațiilor contrarevoluționare?* Fără îndoială că acești cetățeni români sînt preferați, deoarece, în cazul atragerii lor la activitate dușmănoasă își face apariția un element nou foarte important: *timpul. Un an, doi ori mai mulți înseamnă un timp pe deplin suficient pentru studiere, recrutare și instruire.*

Într-o expunere făcută de un cadru al „Serviciului Federal de Informații”, expunere privind acțiunile de recrutare a unor persoane din țările socialiste care vizitează oficial sau particular R.F. a Germaniei, se arăta: „Cea mai mare greutate este faptul că *timpul necesar instruirii celui recrutat, pentru legătură prin scriere ascunsă și în special radio este foarte, foarte scurt și de aci o serie de greutăți*”.

Or, în cazul categoriei de cetățeni români despre care vorbim, această greutate dispăre.

De altfel, și pînă în prezent, deși nu s-a dus o muncă suficient de organizată asupra celor care au pașapoarte de cetățean român cu domiciliul în străinătate sau și-au prelungit viza de ședere în străinătate — au ieșit în evidență unele cazuri

care duc la concluzia că trebuie să ne ocupăm mai intens de o asemenea categorie de persoane.

Iată un exemplu: Numitul D.C. din Turnu-Severin, născut în anul 1929, rămas la Viena în luna iulie 1969, are pașaport de cetățean român cu domiciliul în străinătate, cu viză de ședere în Austria pînă în anul 1971. Recent ne-a fost sesizat, de o sursă ocazională, că acesta acostează pe unii cetățeni români care se opresc la Viena, se oferă să le arate orașul și încearcă să-i chestioneze asupra a o serie de probleme ce nu au nimic comun cu activitatea pe care pretinde că o duce (tehnician la o întreprindere). Fără îndoială că, în acest caz, este vorba de o activitate dirijată a vreunui organ de informații sau a vreunei organizații contrarevoluționare, activitate de care trebuie să ne ocupăm serios.

Desigur, nu consider că trebuie să fie luați în lucru toți cei ce își prelungesc viza de ședere în străinătate sau obțin pașaport pentru cetățean român cu domiciliul în străinătate. Dar trebuie să fie selecționați cei ce sînt suspecti, identificați cei ce pot fi utilizați de spionajul advers ori de vreo organizație contrarevoluționară, îndeosebi legionară.

Așa am selecționat noi cazul lui I.P.B., cercetător la un institut din București, plecat în vizită la rude în 1969, care și-a prelungit în două rinduri termenul vizei de ședere în R.F.G. (are aprobare pînă în luna mai 1971), pe motiv că urmează un curs de specializare. Acesta a fost selecționat întrucît, prin verificările inițiale, stabilisem că soția sa lucrează ca cercetător într-un institut central din București, că socrul său este director adjunct științific al altui institut, iar sora sa este, de asemenea, cercetătoare. Există și alte motive,

dar cele arătate mai sus sînt suficiente pentru un organ de spionaj interesat în a-l studia și recruta pe I.P.B. De altfel, chiar și fără acele motive, este bine să cunoaștem activitatea desfășurată de către un om ca I.P.B., în R.F.G., din 1969 și pînă cînd se va întoarce.

Fără a avea o prea mare experiență în urmărirea unor asemenea persoane, consider că este necesar ca ele să fie lucrate în cadrul supravegherii informative generale.

În acest scop, toate persoanele care au plecat din țară în interes particular sau de serviciu și care nu se înapoiază în termen trebuie, în primul rînd, cunoscute și apoi stabilit — prin organele de pașapoarte — dacă și-au prelungit viza sau au primit pașaport de cetățean român cu domiciliul în străinătate.

Prin urmărirea legăturilor și a rudelor suspecte ale celui aflat peste hotare, vom obține unele date despre el. Aceste date coroborate cu cele ce se obțin de către Direcția a IX-a și prin alte mijloace, în multe cazuri foarte importante, ne vor ajuta să stabilim dacă este sau nu cazul să trecem la urmărirea specială a celui în cauză.

Trebuie studiate cu atenție natura și frecvența relațiilor celui aflat în străinătate cu persoanele din țară și îndeosebi cu cele ce dețin funcții, cunoscători de secrete etc. Asemenea date pot fi obținute mai ales de către ofițerii care deservesc contra-informativ diverse obiective.

Trebuie să sesizăm eventuala intensificare nemotivată a unor asemenea relații, prin poștă, dar îndeosebi prin cei ce pleacă temporar din țară sau prin intermediul turiștilor străini.

În cadrul selecției, este necesar să ținem seama și de datele pe care le

avem despre situația operativă din țară, din orașul, instituția, întreprinderea unde respectivul se află, cît și despre metodele pe care le folosește organul de informații din acea țară.

O altă cale de a obține date despre aceste persoane sînt discuțiile ce se poartă, în baza H.C.M. nr. 957 din 1966, cu diferite persoane ce se deplasează în țările, orașele, instituțiile, întreprinderile unde se află asemenea persoane.

De altfel, ofițerii care urmăresc pe cei rămași în străinătate, printre alte măsuri, trebuie să caute ca, prin rețeaua informativă din rîndul rudelor și al legăturilor celor rămași în exterior, să-i determine pe respectivii să-și legalizeze situația ; fie să-și prelungească viza, fie să obțină pașaport pentru cetățean român cu domiciliul în străinătate. Aceasta cu atît mai mult cu cît sîntem interesați să cunoaștem dacă respectivii sînt fugari sau constituie o categorie de persoane care locuiesc peste hotare, în mod legal.

Pentru a obține date despre unele persoane din această categorie, ofițerii care lucrează în problema „plecări în străinătate” trebuie să țină o strînsă legătură cu ofițerii ce lucrează în problema „fugari”.

În articolul de față am expus numai cîteva procedee generale ; în munca practică, fiecare caz este particular și deci, în fiecare caz, va trebui să luăm măsurile ce se impun.

Colonel ION NARDIN

PROCEDEE DE LEGĂTURĂ IMPER- SONALĂ ÎN TRANS- PORTURI ȘI INDUSTRIA MINIERĂ

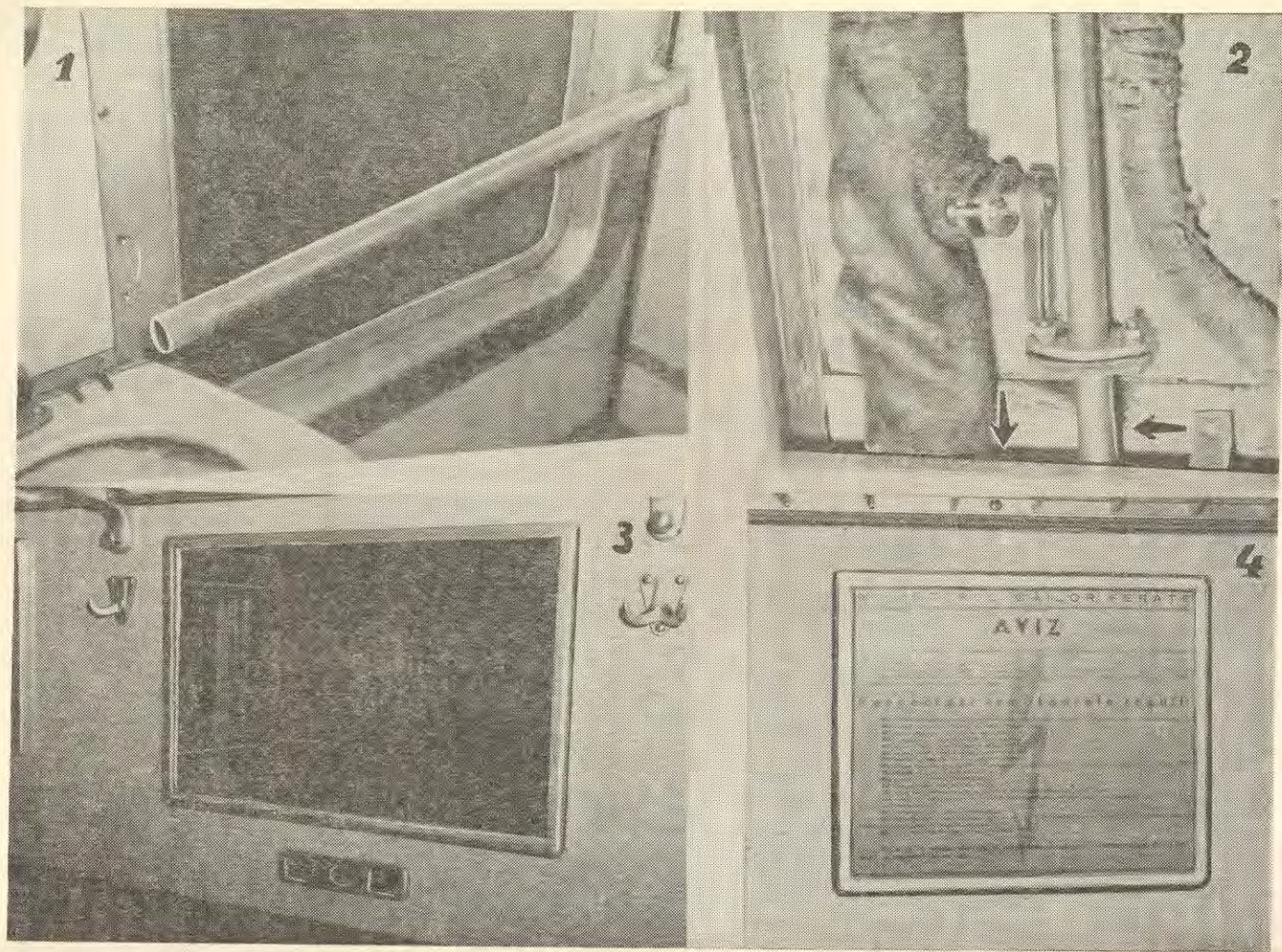
Ofițerii de securitate care lucrează în transporturi și în industria minieră sînt preocupați din ce în ce mai mult de organizarea unor legături impersonale cu rețeaua informativă.

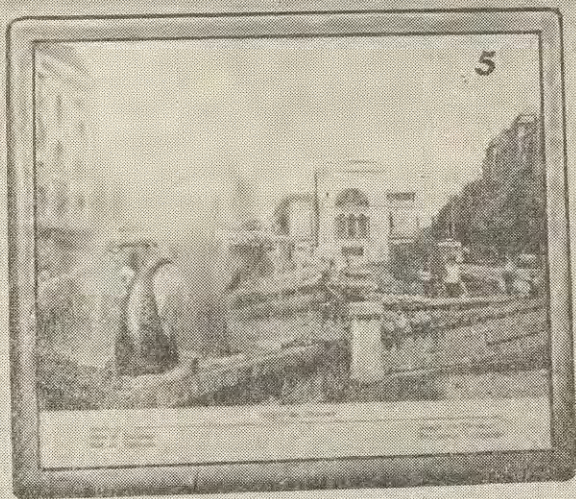
Amenajarea ascunzătorilor pe mijloacele de transport este favorizată de faptul că în vagoane există un mare număr de locuri care, prin destinația și amplasarea lor, nu atrag atenția și nu stîrnesc nici o bănuială.

Pornind de la aceste realități, ofițerii din Direcția a II-a, serviciul transporturi, au realizat legături impersonale cu informatori — salariați ai căilor ferate — care efectuează deplasări în cuprinsul regiunilor. Acești salariați, prin natura muncii lor, constată uneori stări de lucruri și fenomene ce pot constitui surse de pericole pentru securitatea transporturilor.

De pildă, cu informatorul „Ștefănescu”, de la Regionala C.F.R. Craiova, s-a perfectat sistemul de legătură impersonală prin intermediul unei ascunzători existente în cabina toaletei unui vagon clasă. Ascunzătoarea este un tub metalic al barei de protecție de la fereastră. (Vezi foto nr. 1). Prin demontarea celor două șuruburi de la o extremitate a suportului barei se poate introduce în tub informația scrisă cu cerneală simpatică pe o filă pe care există și un scris vizibil cu conținut banal. De menționat că operația de demontare și de montare a șuruburilor durează maximum două minute. Punerea informației în această ascunzătoare se face într-o anumită zi din lună, folosindu-se un anumit vagon al unui tren de călători dinainte stabilit. Ofițerul știe că, la data și cu trenul respectiv, va primi informația.

În cazurile ce reclamă luarea unor măsuri imediate de prevenire, informatorul comunică în prealabil prin fir

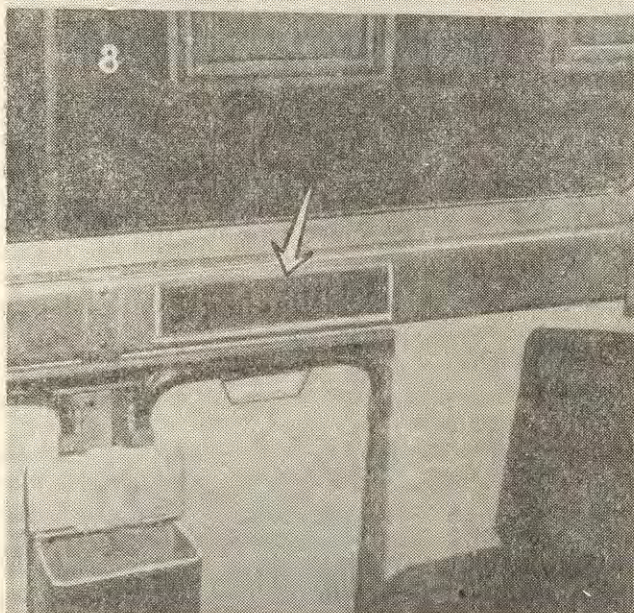

6

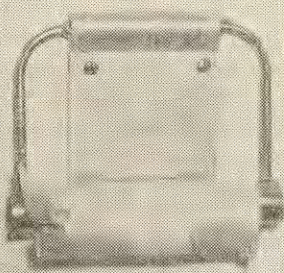

7

IN 1940, THE U.S. GOVERNMENT WAS CONCERNED THAT THE JAPANESE
 WERE USING THE BATTERY TO STORE AND TRANSMIT RADIO SIGNALS.
 THE BATTERY WAS USED TO STORE AND TRANSMIT RADIO SIGNALS.
 THE BATTERY WAS USED TO STORE AND TRANSMIT RADIO SIGNALS.
 THE BATTERY WAS USED TO STORE AND TRANSMIT RADIO SIGNALS.

9

C.F.R. ofițerului că îi va trimite „instrucțiunea cerută”. În asemenea situații ofițerul știe că i se va trimite o semnalare urgentă.

Astfel, acum citva timp, de la informatorul „Ștefănescu” s-a primit un asemenea telefon și, în urma deplasării la trenul stabilit, ofițerul a intrat la timp în posesia materialului introdus în ascunzătoarea respectivă. Informatorul semnala că, din cauza neasigurării vagoanelor necesare pentru îndrumarea cu prioritate la export a unor mărfuri perisabile, se crease pericolul alterării acelor mărfuri, fapt care putea duce la compromiterea unor interese ale statului nostru în relațiile cu beneficiarii străini. S-au luat imediat măsuri de verificare și, în urma confirmării semnalării, a fost sesizată conducerea Ministerului Transporturilor, care a dispus măsurile cuvenite, prevenindu-se astfel consecințele păgubitoare ce ar fi decurs din nerezolvarea la timp a unei asemenea situații. Informatorul în cauză a transmis în acest mod și alte informații referitoare la siguranța transporturilor.

Cu informatorul „Aron” din legătura unui ofițer de la Inspectoratul de securitate al județului Arad s-a perfectat o legătură impersonală, prin introducerea unui container cu informațiile fixate pe un film în negativ, în nișa de vizitare a instalațiilor de încălzire. (Vezi foto nr. 2). În acest caz, s-a stabilit un consemn între informator și ofițer, care constă în cretarea pe vagon într-un punct dinainte stabilit a unui semn.

Un alt exemplu de legătură impersonală îl constituie cel perfectat de ofițerii de la Inspectoratul de securitate al județului Timiș, sistem care constă în depunerea informațiilor scrise cu cerneală simpatică pe o filă care este introdusă sub placa

cu indicații de folosire a toaletei. (Vezi foto nr. 7). În acest mod a fost transmisă o informație din care rezultă că pe magistrala Timișoara-București, în zona km 542-543, linia ferată prezenta grave denivelări, fapt ce putea provoca grave accidente de cale ferată în condițiile circulației trenurilor cu viteze mari. Aspectul respectiv a fost imediat adus la cunoștința conducerii Regionalei C.F.R. Timișoara care a dispus măsuri imediate de remediere. Astfel, pericolul în siguranța circulației a fost înlăturat.

Se mai pot introduce materiale informative în spatele oglinzilor (foto nr. 3), în spatele ramelor cu avize sau fotografii (foto nr. 4-5), sub plăcuțele cu indicații de folosire a semnalului de alarmă (foto nr. 6), sub plăcuțele care indică seria vagonului (foto nr. 8), sub suportul pentru hîrtie din toaleta vagonului (foto nr. 9) etc.

De menționat că atit ofițerii cit și informatorii cu care s-au creat astfel de legături impersonale au asigurat controlul ridicării informației și a notelor de sarcini, prin stabilirea unor consemne de cretare.

Aceste metode de legătură impersonală, prin ascunzători în vagoane, pot fi multiple și pot fi folosite în special de ofițerii de contrainformații în transporturi, ofițeri ce lucrează informativ mai multe secții de circulație din jurul nodurilor de cale ferată, pe unde trec în special trenuri navetă de călători.

★

★ ★

În realizarea legăturii impersonale cu rețeaua informativă din sectorul minier, s-au avut în vedere condițiile de bază reclamate de acest procedeu de muncă: locuri nesupuse aglomerărilor permanente de persoane,

dar cu acces liber, unde pentru depunere sau ridicare să nu fie nevoie de operațiuni care ar putea atrage atenția; locuri ferite de umezeală excesivă etc.

Conteinerele folosite se integrează în aspectul general al locului ales pentru ascunzătoare, pentru ca, prin aspectul lor, să nu atragă atenția sau să prezinte vreun interes pentru eventualele persoane care le-ar remarca prezența.

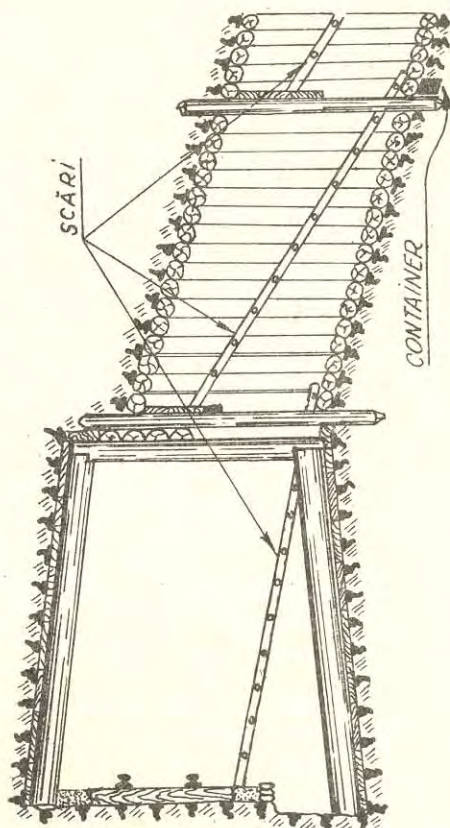
Vom exemplifica cu câteva procedee folosite în minele din Valea Jiului și cu un caz realizat în județul Maramureș (la o construcție de suprafață).

Legătura impersonală în subteran s-a stabilit în acele locuri, aflate pe căile de acces (galerii, suitoare, planuri înclinate etc.) folosite în mod normal de informatori. S-a avut, de asemenea, în vedere ca operațiunile și lucrările din jur să nu provoace oscilații mari, care să determine căderea containerului în care s-a introdus materialul.

Ascunzătorile la guri de rostogol. Se folosesc rostogoale de la diferite locuri de muncă. Rostogoalele trebuie să fie folosite cu intermitență și la intervale mai mari, pentru a se evita aglomerările de persoane în jur. Se exclud în totalitate rostogoalele colectoare sau principale. Containerul folosit va fi confecționat din lemn și se va fixa, sub fundul rostogolului, pe traversa de legătură.

Ascunzători amenajate în suitoare (schița nr. 1). Se folosesc suitoarele principale între orizonturi, pe care circulația personalului este mai redusă decât pe suitoarele care deservește direct locurile de muncă. Locurile amenajate și folosite sînt în general sub podurile de odihnă, fie între poditura de scînduri și tropane, fie între poditura de scîndură și granturi.

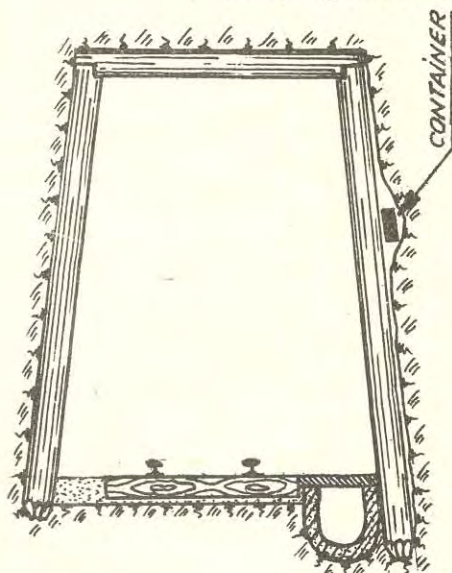
Locurile îndeplinesc condiția de a fixa bine containerul, de așa natură încît acesta să nu cadă din cauza trepidațiilor care se produc la folosirea suitoarelor. Aceste feluri de ascunzători au fost alese și pentru faptul că pe un pod de odihnă nu are loc decît o singură persoană. Mai mult, prin norme este interzisă prezența a două persoane în același timp pe podul de odihnă.

Schița nr. 1

Ascunzători amenajate în galerii armate. Se folosesc atît la galerii armate în desîș cît și armate în cîmpuri.

La galeriile armate în desiș (schița nr. 2), ascunzătoarea este amenajată între armături și pereții galeriei. La

Schița nr. 2

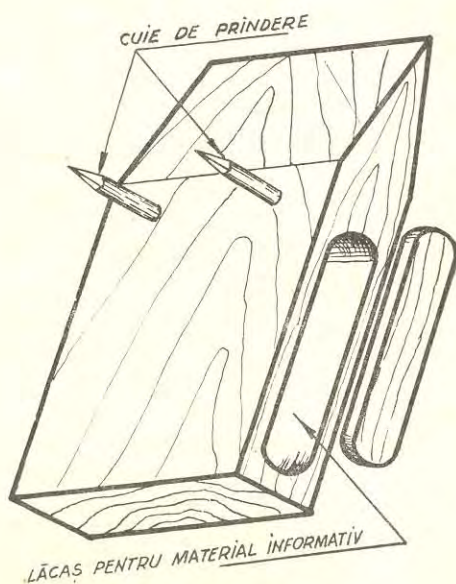
Schița nr. 3

galeriile armate în cimpuri (schița nr. 3), ascunzătoarea este amenajată între bandaje și pereții galeriei.

Conteinere (schița nr. 4). În condițiile lucrărilor miniere armate și amenajate în lemn, se folosesc conteinere confecționate din lemn, care se integrează în ansamblul general al locului.

Pentru fixarea containerului, acesta este prevăzut cu unul sau două cuie bine ascuțite, cu care se fixează prin presare cu mâna pe armături.

Ca ascunzători, în subteran se mai pot folosi diferite fisuri și geode în pereții lucrărilor.

Schița nr. 4

Semnalizarea depunerii și ridicării materialului.

După depunerea materialului de către informator, acesta semnalizează printr-un sistem convențional, în prealabil convenit cu ofițerul. Semnalizarea depunerii se face, în cazurile cunoscute în practică, fie printr-un semn cu creta, făcut pe o armătură sau pe peretele galeriei într-un loc bine sta-

bilit, fie cu o aşchie de lemn introdusă în crăpătura unei armături.

Ridicarea materialului de către ofiţer va fi indicată informatorului, de asemenea, printr-un alt semn convenţional, în altă parte decât semnul de depunere. După verificare, semnul se înlătură pentru a nu se crea confuzii la următoarea depunere.

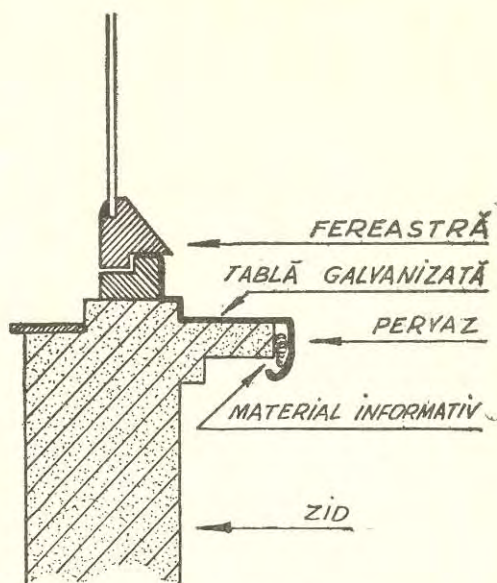
Locurile unde se pun aceste semne sînt la o depărtare de ascunzătoare de aproximativ 300–400 m (în condiţiile de subteran) şi favorizează accesul atît al informatorilor cît şi al ofiţerilor.

Depunerea se face la o oră stabilită, nelăsîndu-se materialul în ascunzătoare mai mult de un schimb. Dacă materialul nu a fost ridicat în acest interval de timp (aceasta se observă prin verificarea semnului de ridicare) se va proceda la luarea materialului (de către cel care l-a depus şi la „stingerea” semnalului de depunere).

O dată pe săptămînă, ofiţerul intră în mină, fără a fi însoţit de alte persoane şi controlează la început semnalele, apoi ascunzătorile, ridică materialul şi lasă eventual, în locul lui, noi sarcini, semnalînd în mod convenţional ridicarea materialului şi depunerea de sarcini, pentru a atrage atenţia informatorului să controleze ascunzătoarea.

În judeţul Maramureş se folosesc cu succes condiţiile oferite de construcţiile miniere existente la suprafaţă. Clădirile administraţiei au, în majoritatea cazurilor, pervazurile exterioare ale ferestrelor acoperite cu tablă, pentru a fi protejate contra intemperiilor. Există suficient loc, între materialul de tablă acoperitor şi zidul ferestrei, pentru a se introduce materialul informativ sau nota de sarcini pentru informator (schiţa nr. 5).

Ținînd seama de faptul că în timpul zilei circulaţia este frecventă, materialul şi sarcinile se depun seara, iar semnalizarea depunerii şi a ridicării informaţiilor se face în oraşul Baia-Mare. Într-un loc convenţional, stabilit în prealabil cu ofiţerul, informa-

Schiţa nr. 5

torul semnalizează dimineaţa că în seara respectivă va depune materialul. Ofiţerul îi semnalizează a doua zi că a ridicat informaţiile.

Desigur însă că, în afara tuturor acestor locuri şi procedee expuse în prezentul articol, realitatea oferă mult mai multe posibilităţi de realizare a unor legături impersonale, eficacitatea şi conspirativitatea lor depinzînd, în ultimă instanţă, numai de ingeniozitatea ofiţerului şi a reţelei sale.

Locotenent-colonel N. BOGDĂNESCU
Căpitan NICOLAE UDUBAŞA

ŞEFUL DE BIROU

ÎN SISTEMUL STRUCTURII FUNCȚIONALE A APARA- TULUI DE SECURITATE

În nota introductivă la articolul intitulat „Stilul de muncă al șefilor — factor esențial în realizarea sarcinilor de securitate. Luarea hotărârii”, publicat în „Securitatea” nr. 1/1970, se menționa că organizarea științifică a muncii, arta de a conduce fac în prezent obiectul unor studii ample în țară și peste hotare.

Preocupările conducerii instituției noastre în direcția perfecționării activității în toate domeniile, precum și ecourile la articolul menționat mai

sus, ne îndreptățesc să continuăm publicarea unor materiale privind stilul de muncă al șefilor de diferite trepte, raporturile care se stabilesc în muncă între aceștia și subordonații lor.

În acest scop, un redactor al nostru a purtat o discuție cu câțiva ofițeri de la Inspectoratul de securitate al județului Mehedinți, pe tema: Șeful de birou în sistemul structurii funcționale a aparatului de securitate.

★

★

★

„Orice sector de activitate — spune locotenent-colonelul Grigore Vișan, adjunct al inspectorului șef — implică o muncă de conducere, iar aceasta atrage după sine din partea celui care o exercită o serie de responsabilități și atribuții.

În sistemul structurii funcționale a aparatului nostru, șeful de birou este acela care organizează și coordonează nemijlocit munca ofițerilor, răspunde de executarea în mod operativ

a ordinelor date de către conducerea unității, sprijină pe ofițeri în rezolvarea sarcinilor profesionale”.

Acestea ar fi, în principiu, responsabilitățile unui șef de birou.

Spunem în principiu, pentru că a conduce înseamnă nu numai a stabili măsuri, a da indicații, a exercita autoritatea funcției, ci a avea și un rol de acțiune, care să se materializeze în munca concretă cu oamenii.

Desigur că în acest proces de con-

ducere intervin o serie de factori hotărâtori, printre care experiența în muncă a șefului de birou, cunoașterea multilaterală de către acesta a problemelor în care lucrează subordonații, cunoașterea gradului de pregătire a fiecărui ofițer și a trăsăturilor politico-morale și profesionale ale acestora.

Indiscutabil, șeful de birou trebuie să aibă un plus esențial de cunoștințe. Dar a poseda numai acest plus de cunoștințe nu este suficient, pentru că rezultatele practice obținute constituie „certificatul” suprem care verifică și pregătirea, iar a cunoaște aprofundat problemele în care lucrează subordonații este o necesitate.

Tot o necesitate este și faptul de a dovedi operativitate și discernământ în selecționarea problemelor din compartimentul pe care-l conduce. Lipsa de operativitate poate duce la pierderea unor momente hotărâtoare în cazul respectiv.

Referindu-se la sarcinile sporite care au revenit birourilor din cadrul Inspectoratului de securitate al județului Mehedinți pe anul 1970, locotenent-colonelul Grigore Popescu, adjunct al inspectorului șef, reliefa preocuparea șefilor de birouri din cadrul unității de a folosi la maximum timpul de lucru afectat. Șefii de birouri au cunoscut întotdeauna sarcinile care au revenit ofițerilor din subordine, au intuit direcțiile în care trebuia acționat, putând astfel să instruiască și să orienteze competent activitatea subordonaților.

O mare importanță prezintă faptul ca șefii de birouri să confere noțiunii de conducere un conținut dinamic, caracterizat prin efort personal, gândire și acțiune; ei trebuie să dovedească capacitate de organizare creatoare. Și, pentru a argumenta această idee, locotenent-colonelul

Grigore Vișan ne-a vorbit de maiorul Ion Floroiu, șeful biroului 1 din cadrul Serviciului 2, ca despre un bun cunoscător al oamenilor și al problemelor, un priceput organizator. De asemenea, pe căpitanul Constantin Parpală, șeful biroului 1 din cadrul Serviciului 1, îl apreciază ca pe un ofițer capabil, având multă capacitate de analiză și sinteză.

De altfel, discuțiile purtate ulterior cu căpitanul Constantin Parpală și cu alți tovarăși din compartimentul pe care acesta îl conduce aveau să confirme cele de mai sus.

Într-un timp relativ scurt, căpitanul Constantin Parpală a reușit să-și cunoască subalternii, puterea lor de muncă, nivelul lor de pregătire sub toate aspectele, fiind apropiat de subordonați. Pe fiecare îl tratează în raport de experiența pe care o are în activitatea profesională, în raport de vîrstă.

De exemplu, la ofițerul Gheorghe Cațan, care are o activitate îndelungată în munca de securitate, îl preocupă mai puțin felul în care respectivul își organizează activitatea în vederea executării lucrărilor ordonate. Nu astfel procedează cu un ofițer mai tânăr, cu un altul care nu are putere de analiză și sinteză. Cu ofițerul Gheorghe Sorescu, de pildă, a fost necesar, o anumită perioadă de timp, să poarte discuții detaliate privind modul în care acesta trebuie să-și organizeze legătura cu rețeaua informativă, să discute cu informatorii, cum să analizeze concret o lucrare, cum să-și extragă ideile esențiale.

În cadrul acestui birou lucrează și ofițerul Ion Dumitru, mezinul colectivului. Cu acesta, căpitanul Constantin Parpală a început-o de la a. Prin frecvente discuții, pe teme diverse, a căutat să-i descopere și să-i stimuleze calitățile, să-i cunoască anumite

defecte. I-a creat posibilități de a se pune la curent cu unele lucrări necesare pregătirii sale în direcția problemelor în care avea să lucreze. Când a trecut la executarea unor sarcini profesionale și era pe punctul de a comite greșeli, căpitanul Constantin Parpală a intervenit pe loc, corectându-l cu răbdare și calm. În prezent, ofițerul Ion Dumitru execută lucrări de calitate, știe să formuleze ipoteze în rezolvarea unor cazuri, să argumenteze în condiții satisfăcătoare o anumită soluție etc.

Fără îndoială că munca șefului de birou solicită un înalt grad de maturitate și responsabilitate. În momentul în care nu-ți cunoști subalternii, nu le cunoști puterea de muncă, nu te preocupi de ridicarea continuă a nivelului lor politic și profesional, nu le cunoști unele frământări personale, nu poți desfășura o activitate de calitate; colectivul pe care-l conduci nu-și va îndeplini în mod operativ sarcinile ordonate de conducerea profesională.

Iată pentru ce perfecționarea stilului și a metodelor de muncă este o cerință mereu actuală. Baza perfecționării stilului și a metodelor de muncă ale șefului de birou subzistă în cunoașterea profundă a tuturor ordinilor și indicațiilor conducerii Consiliului Securității Statului, în cunoașterea a tot ce apare nou în munca de securitate. Aceasta pentru că ordinele și indicațiile conducerii noastre sînt o sinteză a unor experiențe, a unor studii, sînt rezultatul unor schimburi de opinii la toate nivelurile.

Într-un domeniu în care munca cu oamenii se desfășoară nemijlocit, căutarea continuă a unor noi metode de muncă, îmbunătățirea și perfecționarea stilului de muncă, nu este numai o cerință, dar și o necesitate.

Aici, devine evident și un alt aspect

al problemei în discuție, relația șef de birou — subordonați. Legătura nemijlocită dintre șeful de birou și subalterni generează indiscutabil raporturi complexe. Acestea devin chiar o condiție a statornicirii unui climat corespunzător de muncă. Relațiile dintre șeful de birou și subalterni trebuie să fie, în primul rînd, principiale. Un șef de birou trebuie să știe cum să-și apropie cadrele din subordine, să știe ce să le pretindă, cînd și mai ales cum. El trebuie să cultive la subalterni o atitudine sîngurcioasă față de muncă, curajul, fermitatea, cinstea, ingeniozitatea, spiritul întreprinzător și, în orice împrejurare, să le aprecieze activitatea cu maximum de obiectivitate.

Într-un timp, maiorul Ion Floroiu a avut unele greutăți cu un subaltern. Ofițerul respectiv se deplasa deseori la un obiectiv pe care îl avea în lucru, dar aici se interesa doar de aspecte de suprafață. Cînd se izbea de o problemă mai dificilă, dezarma. Sesizînd situația, maiorul Ion Floroiu a trecut la sprijinirea concretă în muncă a ofițerului. Frecvențele discuțiilor și deplasări în obiectiv au statornicit între șeful de birou și ofițer relații trainice și eficiente. Subordonatul a început să vadă în persoana maiorului Ion Floroiu nu numai pe șeful de birou, ci și un coleg cu mai multă experiență.

De asemenea, maiorului Ilie Marciu, șeful biroului 1, din cadrul Serviciului 3, un șef de birou cu multă putere de muncă, fire prin excelență analitică, preocupat continuu în a-și cunoaște subordonații, nu o dată i s-a întîmplat să vină un subaltern și să-i raporteze o problemă considerată de respectivul importantă. Într-o astfel de situație, maiorul Ilie Marciu, în prezența ofițerului, a trecut la o analiză temeinică a cazului, reușind în final să-i

demonstreze contrariul. Au fost momente cînd s-a întîmplat și invers, ca subalternul să considere o problemă importantă drept minoră și atunci a fost nevoie ca șeful de birou să-i explice cu răbdare de ce totuși este un caz deosebit.

Iată deci, că nu e de loc exagerat dacă afirmăm că un șef de birou trebuie să aibă pentru fiecare ofițer din subordine un stil de muncă corespunzător, deoarece fiecare cadru are o personalitate bine conturată.

Schimbul de păreri, luarea în considerație cu solitudine a unor observații, examinarea tuturor soluțiilor preconizate, inițiativa, sînt elemente indispensabile în munca unui șef de birou.

Maiorul Marin Popa, șeful biroului 2, din cadrul Serviciului 1, reliefa că ori de cîte ori poartă discuții pe marginea sarcinilor ce revin biroului, ofițerii vin cu unele propuneri interesante, iar el caută pe toate căile să-i încurajeze în modul de a gândi, să le stimuleze inițiativa.

Ofițerul Gheorghe Șerban are doar cîteva luni de la absolvirea școlii militare și de la repartizarea sa în cadrul Inspectoratului de securitate al județului Mehedinți. Însă în acest interval de timp, arăta maiorul Ilie Marcu, ofițerul Șerban s-a dovedit preocupat de îmbunătățirea continuă a muncii, avînd uneori inițiative lăudabile. Spre exemplu, în problema lucrării unui obiectiv a propus o combinație care a și fost pusă în aplicare.

Iată și un alt exemplu : la un obiectiv industrial, pe care îl avea în atenție ofițerul Gheorghe Serafim, nu se executau niște lucrări de mare importanță, se trena livrarea unor materiale de construcție. Ofițerul a venit la șeful de birou și a propus unele soluții

care, coroborate cu altele și aplicate, și-au dovedit eficacitatea.

În formarea și stimularea inițiativei subordonaților, rolul șefului de birou este de o mare importanță. A lua pe subaltern la rost că a venit cu o propunere care are unele fisuri, înseamnă a comite o greșeală. Într-o astfel de situație trebuie să i se arate subordonatului ce trebuie să facă și trebuie convins de necesitatea găsirii altor soluții. Ofițerul trebuie format să gîndească, să aibă conștiința că efectiv poate contribui la soluționarea sarcinilor ce revin biroului din care și el face parte.

Dacă șefii de birouri sînt receptivi la propunerile juste făcute de subalterni, dacă urmăresc aplicarea lor cu toată convingerea, atunci și rezultatele vor fi pe măsura exigențelor, pentru că ofițerii se simt coautori ai unor hotărîri, sînt pătrunși de sentimentul responsabilității.

Prin aspectele și nuanțele pe care le îmbracă munca șefului de birou, prin ceea ce înseamnă fiecare ofițer în parte și toți la un loc, biroul reprezintă o verigă importantă în realizarea sarcinilor ce revin unității.

Desigur că tema discuției noastre cuprinde și alte aspecte. Poate că ar fi trebuit să reliefăm și modul în care șefii de birouri își planifică munca zilnică, cum aceștia sînt continuu îndrumați de șefii ierarhici. Am considerat însă mai potrivit să consemnăm doar cîteva aspecte ale muncii șefului de birou, relațiile complexe care se statornicesc între el și subordonați, pentru că, în ultimă instanță, șeful de birou și grupul de ofițeri pe care îl comandă alcătuiesc o unitate de acțiune, iar în ansamblul muncii de securitate, o prezență activă.

Locotenent-major V. MIHAILA

DUPĂ O MUNCĂ PERSEVERENTĂ

ACȚIUNEA „DELTA” A FOST FINALIZATĂ

Gioga Tănase, Ionescu Iorgu, Papatânase Adam... Aparent niște nume. Dar aceste nume au o identitate precisă, au un trecut și mai ales... „un prezent” !

Gioga Tănase, fost exploatator, șef de cuib legionar, element cu o activitate intensă în fosta organizație, condamnat la cinci ani închisoare în 1941, pentru participarea la rebeliune, și la 12 ani temniță grea în 1952, pentru activitate contrarevoluționară în banda condusă de Gogu Puiu și frații Fudulea, domiciliat în municipiul Tulcea, a fost eliberat în 1964 ; Ionescu Iorgu, fost legionar, șef de cuib, fusese, de asemenea, condamnat ; Papatânase Adam, macedonean, fost legionar, a întreținut legături cu membri ai bandelor contrarevoluționare din Dobrogea...

Sînt antecedentele unor indivizi, care și în ultima vreme s-au situat

pe o poziție dușmănoasă regimului nostru și ale căror fapte au constituit obiectul unei acțiuni informative complexe, acțiunea „Delta”.

Dar să dăm curs cronologiei faptelor.

★
★ ★

Fiind cunoscut ca element dușmanos potențial, Gioga Tănase a fost încadrat informativ, în scopul cunoașterii poziției, activității și legăturilor lui prezente, prin informatorii „Dinեսcu” și „Popescu Constantin”. (Primul fusese condamnat pentru infracțiuni de drept comun, iar al doilea era legionar, fost condamnat). Aceștia îl cunoșteau pe Gioga Tănase încă din perioada activității sale legionare. La începutul anului 1968 informatorii ne-au semnalat că sus-numitul face încercări stăruitoare de a-i contacta,

de a le determina poziția prezentă față de regim și de a consolida relațiile cu el, urmărind în mod vizibil să-i țină sub influență și să-i atragă de partea sa.

Folosind aceste împrejurări, noi am venit în întâmpinarea „dorinței” lui Gioga Tănase, prin dirijarea celor doi informatori, în direcția acceptării și cultivării „prieteniei” pe care acesta o dorea.

Avînd o linie de conduită corectă în relațiile cu Gioga Tănase și aplicînd cu pricepere instructajele ce li s-au făcut, informatorii au început să ne furnizeze materiale valoroase.

Astfel, în cadrul primelor întîlniri cu informatorul „Dinescu”, Gioga Tănase și-a manifestat unele nemulțumiri față de regimul socialist din țara noastră și regretul după vremurile „bune” din trecut. Cu timpul, căpătînd convingerea că „Dinescu” este un element de încredere, care-i împărtășește convingerile, Gioga Tănase a încercat să-l prelucreze dușmănos și să-l îndoctrineze.

Concomitent — și cu metode identice — a început să acționeze și asupra informatorului „Popescu Constantin”, care a semnalat la sfîrșitul lunii iunie 1968 date similare despre poziția lui Gioga Tănase, verificîndu-se astfel informațiile obținute prin „Dinescu”.

Apreciînd că Gioga Tănase va încerca să intre în legătură și cu alte elemente, rețeaua informativă a fost orientată în mod deosebit spre clarificarea poziției acestui obiectiv.

La începutul anului 1969, informatorul „Dinescu” a semnalat că Gioga Tănase, făcînd frecvente deplasări în țară în calitate de achizitor al unei fabrici din Tulcea, s-a întîlnit cu unii foști legionari, elemente cu o activi-

tate îndelungată în „mișcare” și în diverse grupări contrarevoluționare, pe care i-a cunoscut în detenție. Cu prilejul revederii, și-au evocat activitatea din trecut, au făcut schimb de opinii în legătură cu posibilitățile de acțiune în continuare împotriva regimului din țară, încurajîndu-se reciproc în privința menținerii pe poziție legionară. Fostul legionar Gioga Tănase s-a arătat entuziasmat de fermitatea cu care cei contactați de el își mențin vechile concepții legionare și credința în revenirea lor la conducerea țării.

Începînd din martie 1969, informatorii „Dinescu” și „Popescu Constantin” semnalează că Gioga Tănase contactează pe foștii legionari Ionescu Iorgu, Papatănase Adam și pe Mega Constantin (macedonean, fost legionar, șef de cuib), Marcu Stere (macedonean, fiul unui fost legionar condamnat), Heintz Heinrich (fost membru P.N.Ț.), majoritatea acestora fiind salariați ai întreprinderii la care luca și Gioga Tănase.

În acest stadiu al acțiunii, s-a impus sarcina clarificării noilor legături ale lui Gioga Tănase. Pentru atingerea scopului propus, au fost angrenați, pe lîngă informatorii existenți, și alți informatori.

În urma măsurilor informative întreprinse, s-au obținut date verificate care atestau că fostul legionar Gioga Tănase continua să contacteze legăturile sale, la locul lor de muncă, sub acoperirea relațiilor de serviciu, cît și în oraș în diverse locuri aglomerate sau localuri publice. Legături mai strînse și mai frecvente avea cu Ionescu Iorgu și Papatănase Adam, care s-au dovedit a-i fi foarte atașați.

În cadrul întîlnirilor, Gioga Tănase,

după ce le vorbea despre activitatea sa ca legionar, despre „programul mișcării”, le relata că foștii legionari sînt hotărîți să acționeze împotriva orînduirii socialiste din România, vizînd înlăturarea și preluarea puterii în țară.

Pentru a da o notă de seriozitate acestor intenții și a-și impresiona interlocutorii, Gioga Tănase le spunea că, în vederea realizării acestui scop, foștii legionari ar avea în țară oameni pregătiți, infiltrați în diverse instituții de stat, care în aparență sînt loiali regimului, însă îl subminează sistematic prin orice mijloace. Un rol important ar avea în aceste acțiuni studențimea și în general tineretul, ei scontînd și pe un sprijin din afară. (Gioga făcea referiri la legionarii fugiți din țară după rebeliune și după 1944). Se apreciau ca fiind „momente favorabile” trecerii la acțiuni dușmănoase concrete, unele evenimente interne și externe, care ar putea provoca „o anumită încordare între state”.

Ca urmare a acestei activități, o parte din legăturile lui Gioga Tănase (în mod deosebit Ionescu Iorgu și Papatănase Adam) au început să desfășoare activitate ostilă regimului nostru.

În acest stadiu, conducerea inspectoratului a analizat activitatea dușmănoasă desfășurată de Gioga Tănase și de legăturile sale, luînd hotărîrea de a se intensifica și documenta activitatea acestor elemente, în vederea curmării ei.

Astfel, s-au luat măsuri de a se folosi în mod intens, pe lîngă rețeaua informativă, și măsurile speciale ale muncii de securitate.

Ca urmare, s-a stabilit că în cadrul

întîlnirilor dintre ei, cît și față de legăturile pe care le au, Gioga Tănase și Ionescu Iorgu reliefează faptul că legionarii ar reprezenta astăzi singura forță capabilă să răstoarne orînduirea noastră de stat și să preia puterea.

Gioga Tănase și Ionescu Iorgu au enunțat și cîteva „noi orientări politice”.

Astfel, Gioga Tănase susținea că, după ce foștii legionari ar prelua puterea, spre a se menține, este necesar să schimbe unele din metodele lor de activitate. În acest sens, au arătat că „nu mai trebuie lucrat cu pistolul”, ci că ei trebuie să apară ca fiind oameni pașnici, evlavioși. La rîndul său, Ionescu Iorgu afirma că legionarii s-au lansat în politică în mod greșit, în trecut manifestîndu-și deschis ura și disprețul față de toți prin cîntece și manifestări, în care abundau amenințările cu moartea. A apreciat că aceste manifestări publice i-au costat mult pe legionari, deoarece au atras atenția autorităților și fostelor partide, care au luat măsuri de precauție și i-au doborât. În prezent, acele manifestări și procedee nu mai corespund și, ca atare, legionarii nu vor mai merge pe vechiul sistem de organizare și de activitate.

De menționat că Ionescu Iorgu, spre a-și menține continuu moralul, citea în locuința sa versuri și fredona cîntece legionare. De altfel, la percheziție, asupra sus-numitului s-a găsit un caiet cu versuri și cîntece legionare.

Mergînd pe linia creării de legături în rîndul unor elemente ostile regimului nostru, Gioga Tănase s-a preocupat și de contactarea unor foști

conducători legionari din județul Tulcea. Astfel, l-a contactat pe Cristescu Ion, fost legionar, șef de județ, urmărit prin acțiune informativă. Fostul șef de județ l-a respins însă, afirmând față de rețea că, după modul direct în care Gioga Tănase „l-a sondat”, îl suspicionează ca fiind informator al organelor de securitate.

În ce îl privește pe Ionescu Iorgu, acesta l-a contactat pe Constandache Nicolae, fost legionar, ajutor șef de județ, pe Antohi Mircea, fost șef de garnizoană și pe Comanici Alexandru, fost legionar. Pe aceștia, Ionescu Iorgu îi cunoscuse din perioada detenției, iar prin contactare intenționa să restabilească legături cu ei și să le determine poziția.

De altfel, după restabilirea legăturii, Ionescu Iorgu i-a vizitat de mai multe ori la domiciliu, apoi s-a întâlnit cu ei, în aparență întâmplător, prin oraș.

Fiind luați în lucru în cadrul aceleiași acțiuni, s-a stabilit că sus-numiții l-au sprijinit pe Ionescu Iorgu din punct de vedere moral și material, dându-i în mai multe rânduri alimente și sume de bani, iar Antohi Mircea și Comanici Alexandru i-au facilitat încadrarea în muncă în întreprinderile în care lucrau.

Mai mult, respectivii cunoșteau activitatea dușmănoasă desfășurată de Ionescu Iorgu și Gioga Tănase împotriva regimului nostru și i-a încurajat în menținerea pe poziție legionară.

În afara legăturilor menționate, Gioga Tănase, Ionescu Iorgu și Papatănase Adam au făcut încercări de atragere și a altor salariați ai întreprinderii în care lucrau, îndeosebi tineri. În acest scop, în pauzele pentru masă, cei trei foști legionari in-

vitau tineri între 19 și 22 de ani, precum și pe alți salariați, la un „ceai” sau o „cafea”, într-o încăpere, unde le vorbeau în termeni elogioși despre fosta organizație legionară și denigrau regimul socialist din țara noastră.

Întrucât acțiunile acestora prezentau un pericol din ce în ce mai mare, s-a hotărât să se treacă la curmarea activității lor dușmănoase. Pentru aceasta s-a constituit o grupă operativă care să lucreze la finalizarea acțiunii. De asemenea, s-au stabilit și măsurile care urmau a se lua în acest scop.

Astfel, în luna iunie 1970 s-a început urmărirea penală asupra numiților Gioga Tănase, Ionescu Iorgu și Papatănase Adam, pentru infracțiunea de propagandă împotriva ordinii socialiste din R.S. România (primii doi, art. 166 alin. 1, iar cel de al treilea, art. 166 alin. 2 C. pen.).

O dată cu începerea urmăririi penale, s-au luat măsuri pentru conspirarea rețelei informative. Astfel, în vederea documentării activității dușmănoase desfășurate de învinuți, s-a procedat la ascultarea martorilor, începând cu cei de la locurile de muncă ale sus-numiților.

Ca urmare, învinuții au rămas convinși că unii dintre martorii ascultați au semnalat activitatea lor organelor securității, informatorii fiind pe deplin conștienți, ei continuând să se bucure de încrederea legăturilor lui Gioga Tănase, Ionescu Iorgu și Papatănase Adam.

În cadrul cercetării penale s-au strâns probe de la un mare număr de martori, confirmându-se informațiile și datele obținute prin mijloacele speciale privind activitatea dușmănoasă

a sus-numiților, în mod deosebit activitatea de propagare a ideilor legionare într-un cerc mai larg de persoane.

De asemenea, pentru a-i determina pe învinuiți să declare întreaga lor activitate dușmănoasă, au fost îmbinate metodele și mijloacele cercetării penale cu măsurile informative.

Pe baza probelor administrate, fiind trimiși în justiție, Tribunalul Militar București i-a condamnat la 11 septembrie 1970 pe Gioga Tănase și Ionescu Iorgu la câte 10 ani închisoare, iar pe Papatănase Adam la 6 ani închisoare.

O dată cu trimiterea în justiție a celor trei, s-a trecut la executarea măsurilor de destrămare, compromitere și izolare a celorlalte elemente care au făcut obiectul acțiunii „Delta”.

Întrucît pe parcursul desfășurării acțiunii informative, cît și în perioada cercetării penale, s-a stabilit că Marcu Stere, Heintz Heinrich, Mega Constantin, Anastase Petre și Sterian Radu au întreținut legături cu Gioga Tănase și Papatănase Adam, împreună cu care s-au dedat la manifestări dușmănoase regimului, ei a fost avertizați în fața organelor locale ale puterii de stat și a conducerilor întreprinderilor în care lucrează sau în prezența membrilor lor de familie.

Continuîndu-se urmărirea informativă a acestora s-a constatat că elementele avertizate s-au izolat, manifestînd teama de a nu fi arestate la rîndul lor, că regretă legăturile pe care le-au avut și își dau seama că Gioga Tănase, Ionescu Iorgu și Papatănase Adam urmăreau să-i atragă într-o aventură.

În aceeași perioadă și în contextul

acelorași măsuri, s-a întreprins și acțiunea de compromitere și neutralizare a foștilor conducători legionari din Tulcea, Antohi Mircea și Comanici Alexandru, elemente fanatice și influente în rîndul foștilor legionari.

Aceștia au fost contactați periodic de către organele noastre, de față și cu alte persoane, ascultați cu privire la legăturile pe care le-au avut cu Ionescu Iorgu și la sprijinul moral și material pe care l-au acordat acestuia. În cadrul contactărilor repetate de către organele noastre, celor doi li s-a creat impresia că au făcut declarații unul împotriva celuilalt, fapt care i-a determinat să se suspicioneze și să se evite reciproc, fiind la rîndul lor evitați de ceilalți foști legionari. Ambii afirmau că din zi în zi se așteptau să fie arestați și că trăiesc momente de mare tensiune, neștiind ce intenții are securitatea asupra lor.

Cristescu Ion și Constandache Nicolae au fost ținuți sub influența organelor noastre prin contactări organizate, acționîndu-se în direcția atragerii lor la colaborare. (Cristescu Ion a fost determinat să ne predea două manuscrise, cu lucrări proprii, caracterizate printr-o pronunțată concepție mistico-naționalistă).

După o muncă încordată de zile și nopți, acțiunea „Delta” a fost încheiată.

La finalizarea ei și-au adus din plin contribuția ofițerii : Andrei Spătaru, Ion Apostol, Pavel Iorga precum și un grup de ofițeri în cadrul Direcției a XIII-a care neprecupețindu-și eforturile, dovedind pasiune și spirit de abnegație, trăiesc acum sentimentul datoriei împlinite.

Maior COSTICĂ IOAN
Căpitan TEODOR NICHIFOR

Un sector vulnerabil

INDUSTRIA ALIMENTARĂ

Importanța, ca și vulnerabilitatea obiectivelor industriei alimentare sînt foarte mari. În cazul cînd produsele acestora nu sînt de cea mai bună calitate, se ajunge la îmbolnăviri, la intoxicații în rîndul populației și al armatei.

Dar să ne gîndim ce ar însemna, de pildă, introducerea, de către o mînă criminală, a unor substanțe otrăvitoare în procesul de producție al unei întreprinderi de panificație ori de conserve. Efectul imediat, deosebit de grav, ar fi amplificat de crearea unei stări de spirit în rîndul populației, a unei panici îndreptățite, de blocarea,

pentru verificare, a unor stocuri ș.a.m.d.

Iată de ce credem că alte argumente, pentru a stabili importanța ce trebuie acordată măsurilor de prevenire în acest sector de activitate nu mai sînt necesare.

Și aceasta, deoarece chiar în activitatea obișnuită, de zi cu zi, consecințele unei simple „scăpări” sînt îngrijorătoare. Iată cîteva exemple :

Nu mai departe decît în luna august a prezentului an, în orașul Tîrgu-Mureș s-au îmbolnăvit un număr de 138 persoane care au trebuit internate în spital. Alte 30 persoane au fost îngrijite la domiciliu. Jumătate din

cei bolnavi n-au lucrat în producție cite 14 zile fiecare. De ce ? În produsele de patiserie de la o întreprindere a acestui oraș se introduseseră ouă și lapte alterate...

La o fabrică din orașul București, în 1969, s-a ivit o situație asemănătoare, avînd drept consecință intoxicația a 15 muncitoare care au trebuit și ele spitalizate.

În afara acestor situații, se pot ivi însă și altele, care au drept urmare pierderi financiare considerabile, știrbirea din prestigiul țării noastre și uneori chiar pierderea unui loc pe piața internațională. În vara acestui an, de exemplu, firma „Scheper”, din R.F. a Germaniei, ne-a returnat nu mai puțin de 40 tone de salam de Sibiu. De ce ? Pentru că cele 40 tone din cel mai scump salam românesc, livrate de fabrica din Sinaia, județul Prahova, erau alterate...

Toate aceste aspecte cred că sînt suficiente pentru a ne da de gîndit. Și mai ales pentru a ne mobiliza la o activitate de prevenire pe măsura importanței acestui sector.

În baza indicațiilor date de către conducerea de partid și de stat, prin directivele aprobate la cel de al X-lea Congres al P.C.R., s-a stabilit ca, pentru perfecționarea conducerii și planificării economiei naționale, în industria republicană, veriga activității economice să fie reprezentată de către centrală, combinat, întreprindere industrială județeană etc. Către sfîrșitul anului 1969, aceste indicații au fost aplicate și în industria alimentară, care a trecut la reorganizarea activității economice a întreprinderilor sale.

Astfel, în județele cu mai multe obiective de industrie alimentară s-au creat combinate județene, iar în celelalte s-au creat întreprinderi județene, ambele avînd de rezolvat pro-

bleme pe care înainte ministerul ori întreprinderile competente le aveau în atenție. Ele au preluat chiar o serie de atribuții pe care le avea în trecut Ministerul Industriei Alimentare. Astfel, atît combinatele, cît și întreprinderile județene de industrie alimentară, prin regulamentele lor de funcționare, elaborează propunerile de plan anual, iar după aprobare, stabilesc sarcini obligatorii pentru unitățile subordonate ; organizează și răspund de activitatea de investiții pentru unitățile noi, precum și de modernizarea și dezvoltarea obiectivelor existente ; organizează și conduc activitatea producției pe baze noi, științifice ; asigură aprovizionarea tehnico-materială a unităților subordonate ; încheie contracte pentru livrarea produselor către beneficiarii interni și externi etc.

Lată o serie de atribuții — și deci de răspunderi noi — care facilitează procesul de producție, dar care măresc și posibilitatea de a se greși, datorită lipsei de experiență, inerentă începutului.

Și pentru că această reorganizare economică este nouă în industria alimentară, este necesar ca și munca de contrainformații economice să fie adaptată la acest sistem — combinat ori întreprindere județeană — unde sînt cuprinse toate obiectivele dintr-un județ și anume : fabrici de zahăr, conserve, preparate din carne și lapte, ulei, cosmetice, pîine etc.

Tocmai aceste schimbări, privind organizarea și îndrumarea economiei naționale, au determinat conducerea Consiliului Securității Statului ca, în perioada 2—4 iunie 1970, să organizeze convocarea (pe linia contrainformațiilor economice), unde s-au dat indicații precise privind organizarea muncii de securitate în obiectivele grupate în centrale industriale,

combinate, trusturi, întreprinderi județene etc.

Spre deosebire de alte sectoare ale economiei naționale, industria alimentară are grupate în cadrul unui județ obiective care nu depășesc ca număr cifra 6, chiar dacă au profiluri diferite. Or, tocmai această situație ajută pe ofițerii de contrainformații economice care se ocupă de combinatul sau întreprinderea județeană de industrie alimentară să cunoască bine activitatea economică din unitățile subordonate.

Ofițerul de contrainformații economice, care se ocupă de combinatul sau de întreprinderea județeană de industrie alimentară, trebuie să fie la curent cu modul de organizare pe combinat, să cunoască bine procesul tehnologic al unităților subordonate, punctele vulnerabile și mai ales modul în care sînt respectate sarcinile de export.

Toate aceste aspecte pot fi stăpînite de către ofițeri doar dacă, atît în combinat, în întreprindere sau în unitățile subordonate, își vor crea o rețea informativă capabilă, de la care să primească informații utile. În aceste condiții se poate realiza o muncă de prevenire eficientă. Iată un exemplu :

În luna septembrie a.c., rețeaua informativă din cadrul Combinatului de industrie alimentară Constanța i-a semnalat ofițerului care se ocupă de obiectiv că fabrica de produse lactate Medgidia a produs, pentru o firmă din Liban, cantitatea de 128 tone telemea de oi, care nu corespundea caietului de sarcini. În acest caz, pentru stabilirea persoanelor vinovate de nerespectarea procesului tehnologic, ofițerul a început urmărirea informativă prevenind totodată trimiterea la export a acestui produs, care ar fi putut compromite țara noastră.

Evident, în asemenea probleme, se impune și o cooperare permanentă, un schimb operativ de informații între ofițerii care deservește informativ combinatele ori întreprinderile județene ale industriei alimentare și ofițerii din Direcția a II-a, care se ocupă de acest sector și care pot ajuta la clarificarea unor cazuri concrete aflate în lucru.

O cooperare în acest sens s-a realizat în cazul Fabricii de ulei Slobozia care, aflată în probe tehnologice, nu a dat rezultatele prevăzute în contractul încheiat cu firma belgiană „De Smet”. Luîndu-se măsuri ca recepționarea Fabricii de ulei Slobozia de la străini să nu fie făcută, s-a reușit ca Ministerul Industriei Alimentare să nu plătească furnizorului belgian suma de 500 000 lei valută.

Dar, pentru o lucrare calificată și rapidă a cazurilor aflate în lucru pe linia industriei alimentare, ofițerii din inspectoratele județene de securitate trebuie să trimită la Direcția a II-a, pentru verificare și exploatare, informații care au o legătură reală cu activitatea persoanelor din Ministerul Industriei Alimentare sau cu cele de la Institutul de cercetări și proiectări alimentare.

Uneori se primesc însă de la rețeaua informativă și se trimit la Direcția a II-a, informații care scot mai puțin în evidență activitatea unor elemente suspecte din diferite secții ori servicii, relatîndu-se în schimb : probleme de proastă organizare a aprovizionării cu materie primă și de desfacere a produselor alimentare, reducerea fabricării unor sortimente sau neaducerea din import a unor utilaje pentru obiective etc.

Așa de exemplu, Inspectoratul de securitate județean Bihor, la 15 august 1970, raporta că Întreprinderii de industrializarea laptelui Oradea, pînă la data respectivă, încă nu-i so-

sise din străinătate utilajul pentru îmbuteliat lapte și o mașină de porționat înghețată. Solicita ca Direcția a II-a să dispună măsuri.

Astfel de probleme sustrag atît pe ofițerii din Direcția a II-a, cît și pe cei din județe de la munca principală de contrainformații economice și anume de a preveni, descoperi și lichida acțiunile de sabotaj, diversiune și subminare a economiei naționale. Atunci cînd rețeaua informativă din obiectivele economice, sesizează fenomenele negative de genul celor menționate mai sus, ofițerul este dator să le aducă la cunoștința conducerii combinatului ori a unităților interesate, pentru a se lua măsurile corespunzătoare.

Să reținem încă un aspect: În ultimul timp, în sectorul conservelor de legume și fructe, își fac loc tot mai mult cazurile de fabricare a produselor de proastă calitate, apar refuzuri de produse destinate pentru export, importul de materiale (tablă pentru recipienti) este peste necesarul planului de producție. Se constată depășirea consumurilor specifice, ca urmare a nerespectării procesului tehnologic, precum și depășirea procentului la bombaje etc. — activități negative, care aduc mari pagube economiei naționale. Două exemple, pe care vi le prezentăm în continuare, sînt edificatoare în acest sens.

La Fabrica de conserve „Valea Roșie”, județul Ilfov, în intervalul 1969—1970, s-au înregistrat pagube de 14 milioane lei, iar la Fabrica de conserve Fetești, județul Ialomița, pagubele au atins peste 15 milioane lei, tot în intervalul sus-amintit.

Ofițerii care deserveșc informativ aceste obiective au început urmărirea penală, pentru a stabili persoanele ce se fac vinovate de aceste

pagube. Dar, mai bine era dacă, în spiritul Ordinului pe anul în curs al tovarășului președinte al Consiliului Securității Statului, se prevenea producerea acestor pagube. Dacă s-ar fi acordat o atenție mai mare obiectivelor din industria alimentară din județele în cauză nu s-ar fi ajuns la această situație negativă, iar elementele suspecte de activitate dușmănoasă ar fi fost lucrate informativ din timp.

O problemă căreia i s-a acordat insuficientă atenție este aceea a urmăririi informative a specialiștilor străini veniți în țara noastră pentru a acorda asistență tehnică la obiectivele noi, aflate în construcție. Unele obiective nu au intrat în funcțiune la termenul fixat prin planul de stat. Așa este cazul Fabricii de zahăr Corabia (județul Olt), al Fabricii de amidon Tirgu-Seceiesc (județul Covasna), al Fabricii de ulei Slobozia (județul Ialomița), care au înregistrat pagube pentru economia națională, nedînd la termen producția planificată.

Fiecare ofițer care lucrează informativ obiective din industria alimentară are datoria, prin sarcinile trasate de către partid și guvern, să depisteze, documenteze și să informeze despre toate aspectele negative care aduc prejudicii economiei naționale.

În articolul de față, am prezentat doar unele aspecte ale organizării muncii de securitate în combinatele și întreprinderile județene ale industriei alimentare. Fiecare ofițer însă trebuie să se preocupe pentru a găsi și aplica cele mai variate metode pentru a înlătura posibilitatea oricărei acțiuni dușmănoase în acest sector.

Căpitan ing. TUDOREL STAMATE

MIRAREA INGINERULUI

»M.I.«

După ce și-a cumpărat automobil, primul gând al inginerului M.I. a fost să plece într-o excursie cu familia pe litoral.

Acolo a întâlnit doi turiști turci, persoane de altfel foarte „serioase”, oameni de afaceri și care își permisese „o mică evadare” de cavaleri tomnatici pe litoralul nostru.

În discuțiile purtate cu aceștia, inginerul M.I. le-a vorbit de preocu-

pările sale pentru proiectarea unei mașini, care, deși nu era o noutate în materie, prezenta totuși unele îmbunătățiri și o productivitate substanțial mărită.

Brusc, interesul celor doi oameni de afaceri pentru M.I. s-a mărit, ei avînd chiar amabilitatea de a-l invita pe inginer să-și petreacă, pe cheltuielile lor, concediul, la Istanbul.

Și astfel, cîteva luni mai tîrziu îl gă-

sim pe inginerul M.I. pe terasa unei cafenele din Istanbul, sorbindu-și cafeaua în tăcere, preocupat și foarte atent la spusele interlocutorilor săi, care nu sînt alții decît cei doi turci cunoscuți pe litoral. Aceștia se întrec în a-i argumenta avantajele ce ar putea să le aibă dacă și-ar duce în Turcia schițele mașinii și dacă nu s-ar mai întoarce apoi în țară. Se obligau să-i pună la dispoziție și fondurile pentru construirea prototipului. Profiturile le vor împărți desigur cu el și va fi vorba de sume mari.

Inginerul M.I. tace deocamdată gînditor.

Dar cei doi turci știu foarte bine că plimbările făcute cu el prin cele mai luxoase baruri, cadourile etc. nu vor fi irosite în zadar...

Reîntors în țară, inginerul M.I. se apucă să lucreze cu și mai multă îndirjire, zi și noapte. Schițele mașinii prind tot mai mult contur și, după șase luni, cea mai mare parte din proiect este gata.

În toată această perioadă, cei doi turci au venit pe rînd în România, „în vizită” la prietenul lor, pentru a vedea care este stadiul lucrării, pentru a-i aduce documentația străină ce se impunea pe parcurs și totodată pentru a-l stimula cu diferite cadouri și medicamente străine.

Cu scopul de a avea o acoperire a vizitelor în România, ei intră în tratative comerciale cu o firmă românească, oferind diverse mărfuri.

Și nu după mult timp, printr-un sistem convențional, stabilit încă de la Istanbul, M.I. își anunță „asociații” că lucrarea este terminată. După

două săptămîni descindea la București primul „asociat”.

Inițial, atenția organelor noastre a fost reținută de vizitele destul de dese făcute de cei doi comercianți turci în România, deși afacerile lor nu impuneau acest lucru. Unul dintre ei a vizitat de două ori, în decursul șederii sale de trei zile în România, locuința inginerul M.I.

Inginerul M.I. a început să fie urmărit informativ. Din primele verificări, s-a stabilit că este cotate, la institutul unde lucrează, drept un element foarte bine pregătit și muncitor. În ultimul timp ducea o viață foarte retrasă, neavînd prieteni și neprimind vizite la domiciliu. De asemenea, un fapt ciudat, care atrăsese atenția vecinilor, era acela că, deși inginerul făcuse eforturi pentru a-și cumpăra un automobil, acum treceau zile întregi fără a-l folosi. Își petrecea timpul mai mult în casă, nu vorbea și nu scria nimănui nimic deosebit.

Prin informatorii existenți la institut, s-a mai constatat că M.I. vine uneori cu texte tehnice scurte în limba engleză sau germană, rugînd pe unii colegi care cunosc mai bine aceste limbi, să-l ajute la tradus.

Prin măsurile speciale, timp de cîteva zile, n-au rezultat materiale prea clare, dar s-a putut stabili că urmărirea lucrează intens la proiectul unei mașini.

Iată însă că vine în țară unul dintre prietenii săi turci, care se grăbește să-l viziteze la domiciliu. Discuțiile purtate reliefează interesul deosebit pe care cetățeanul turc îl manifestă pentru proiectul inginerului.

Pornind de la această situație, se organizează efectuarea unei percheziții secrete la domiciliul lui M.I., pentru a vedea concret la ce lucrează și dacă proiectul respectiv prezintă interes pentru economia națională. Pe baza analizării fotografiilor executate cu acea ocazie, se constată că realizarea inginerului M.I. este aplicabilă și că ar aduce apreciable beneficii.

Cu ajutorul măsurilor speciale s-a aflat despre o nouă vizită a cetățeanului turc la domiciliul lui M.I., fără să se poată trage însă o concluzie cu privire la intențiile celor doi.

Se impunea dirijarea pe lângă inginerul M.I. a unui informator care să se bucure de încrederea absolută a acestuia, lucru greu de realizat, din cauza vieții retrase pe care obiectivul o ducea în ultima perioadă. Prilejul s-a ivit totuși, când copilul lui M.I. s-a îmbolnăvit de scarlatină și a fost internat în spital. Informatoarea „Julietta”, doctoriță, a fost dirijată spre inginer, reușind ca prin atenția și devotamentul ei în îngrijirea copilului pe timpul spitalizării și după aceea, în timpul convalescenței la domiciliu, să câștige necondiționat toată încrederea și stima lui M.I. (cu atât mai mult cu cât refuzase orice retribuție materială din partea inginerului).

În timpul vizitelor făcute la domiciliul lui M.I., doctorița l-a găsit însă pe acesta, de câteva ori, lucrând la proiect. Printre altele, în discuții, inginerul i-a povestit informatoarei despre călătoria pe care a făcut-o în Turcia și despre faptul că are acolo cunoștințe, oferindu-se s-o sprijine și pe ea, dacă vrea să facă o excursie.

Prin dirijarea abilă a discuțiilor, „Julietta” a arătat că nu poate înțelege pe cei care rămân afară, fără a avea o situație asigurată, că îi consideră pe acești oameni aventurieri etc. M.I. s-a declarat de acord și apoi, zimbând cu subînțeles, a întrebat-o dacă ar rămâne în Turcia, în cazul în care ar avea o situație asigurată. Informatoarea și-a manifestat îndoiala că cei rămași ar putea primi sprijin dezinteresat din partea cuiva acolo printre străini. M.I. a replicat însă, argumentând că „acolo poate fi valorificată oricând o idee, că totul este să fii om de acțiune și hotărât...”

Pe baza acestor date furnizate de informatoare, natura relațiilor dintre inginer și cetățenii turci se contura acum cu mult mai clar.

În urma unor măsuri luate ulterior, am ajuns la concluzia că M.I. intenționează să plece în vara anului următor în excursie în Turcia, împreună cu familia, și să nu se mai întoarcă. Platforma materială intenționa să și-o creeze prin valorificarea mașinii ale cărei schițe trebuiau să fie scoase din țară cu ocazia mai multor „voiaje”, de către cei doi turci.

S-a recurs atunci la reținerea cetățeanului turc care-l vizitase ultima dată pe M.I., în momentul când încerca să scoată din țară o primă parte a schițelor inginerului.

Și nu mică i-a fost mirarea inginerului M.I. când a fost invitat la o discuție, la sediul organelor noastre, „pentru a i se înapoia schițele furate”.

Maior H. HAIRABEDIAN

DINCOLO DE APARENTE

Este știut că, în cadrul politicii de coexistență pașnică între state cu sisteme sociale diferite, dezvoltarea unor relații cultural-științifice între țări facilitează atât apropierea între popoare, cât și prosperitatea întregii umanități. În acest domeniu s-au făcut simțite, în ultimii ani mai ales, progrese remarcabile.

Există însă, din nefericire, și un revers al medaliei, revers cauzat de intențiile anumitor cercuri de a învârti acest cadru. Este tocmai aspectul care trebuie să rămână mereu în atenția noastră.

S-ar părea, de exemplu, că titulatura „Dezvoltarea relațiilor culturale ale R.F.G. cu străinătatea” nu ar avea decât intenția de a menționa un program cultural inofensiv, obișnuit în relațiile internaționale.

Cîtă vreme însă o asemenea activitate este subordonată sistemului „OSTFORSCHUNG” (Cercetarea răzărului), cu tradiție istorică bogată în fapte care urmăresc expansiunea culturală în țările din Est și prospec-tarea multilaterală a acestor țări, dar mai ales cînd acest fel de activitate este desfășurată de instituții și societăți patronate, ori folosite, în parte, de către serviciile speciale ale R.F.G. și S.U.A., aceste „relații culturale” trebuie văzute în adevărata lor lumină.

Sistemul „OSTFORSCHUNG” a luat ființă încă din vremea cînd Germania intra în stadiul imperialist ; și a că-pătat o deosebită dezvoltare după primul război mondial, în special în epoca hitleristă.

La sfîrșitul celui de-al doilea război mondial, această activitate este re-

luată, încurajată și organizată de către S.U.A. Astfel, în anul 1951, prin „Legea garantării securității reciproce”, Congresul S.U.A. aloca milioane de dolari pentru subvenționarea acestor organizații, prin care, practic, se realizează acțiuni de spionaj și subversiune împotriva țărilor socialiste.

Guvernul Adenauer crează apoi „STIFTVERBAND FÜR DEUTSCHE WISSENSCHAFT” (Uniunea fundațiilor pentru știință germană), fond special, menit să finanțeze organizațiile și instituțiile specializate în studierea Estului.

„Societatea de studii Sud-Est europene”, după cum se știe, a furnizat suficiente exemple care învederău faptul că, dincolo de studiile axate pe teme ale acestui spațiu geografic, erau întreprinse și acțiuni care s-au dovedit a fi tentative clare de a trece, dincolo de limitele unei munci de cercetare sau prospectare, la culegerea de informații...

Un fapt de experiență curentă, dar insuficient studiat și analizat în consecințele lui, este interesul pe care-l manifestă o serie de asemenea institute, fundații, organizații și societăți cu profil tehnico-științific și cultural, oficiale și neoficiale, de a transpune în practică programul de relații culturale ale R.F.G. cu țările socialiste. Acest program constă în acordarea de burse de studii și călătorii de informare oamenilor de știință și de cultură, studenților, activiștilor social-culturali, precum și în invitarea unor persoane particulare, trimiteră unor materiale de propagandă, organizarea unor consfătuiri etc.

lată câteva dintre institutele ale că-

ror nume și adrese sînt insistent difuzate, atît prin prospecte cît și prin oficiile diplomatice sau cu ajutorul unor persoane particulare :

- 1 – INTER NATIONES D. 53 BONN – BAD-GODESBERG L. KENNEDYALLEE 91–103 ;
- 2 – OSTEUROPAINSTITUT (Institutul Est-European) cu sediul în Berlinul Occidental ;
- 3 – FUNDAȚIA ALEXANDER VON HUMBOLDT, 53 BONN, BAD – GODESBERG 1, SCHILLERSTR. 12 ;
- 4 – DAAD (Serviciul Schimbului Academic German) – BONN BAD-GODESBERG, KENNEDYALLEE 50 ;
- 5 – GOETHE-INSTITUT, 8 MÜNCHEN 2 ;
- 6 – INSTITUTUL PENTRU RELAȚII CU STRĂINĂTATEA – 7 STUTTGART 1, CHARLOTENPLATZ 17 ;
- 7 – FONDUL KARL DÜISBURG și altele.

Nu întîmplător am așezat pe primul loc, în această enumerare, organizația INTER NATIONES ; dat fiind profilul și funcționalitatea ei complexă, vom cunoaște rolul ei în acest sistem organizatoric.

Primul lucru care atrage atenția și care-i conferă o notă aparte acestei organizații este caracterul de organ neoficial al M.A.E. de la Bonn. Ea are filiale în principalele orașe ale R.F.G. și întocmește referate pentru fiecare țară studiată.

Înființată în anul 1952 ca organizație particulară, dar finanțată de către stat, INTER NATIONES este con-

siderată o verigă importantă în sistemul de propagandă al Bonn-ului. Scopul declarat este „organizarea relațiilor și a vizitelor unor persoane din străinătate, în mod neoficial, pentru a face cunoscută străinătății noua Germanie”. O a doua funcție însă, care-i atribuie caracterul de „omniprezență”, derivă din faptul că această organizație neoficială oferă servicii invitaților, chiar dacă aceștia vizitează R.F. a Germaniei pe spezele celorlalte organizații (bineînțeles, există unele excepții).

Iată câteva exemple care ilustrează modul cum lucrează INTER NATIONES pentru „lărgirea colaborării Est-Vest”.

Recent s-a întors dintr-o vizită făcută în R.F. a Germaniei un grup de ziariști români care au fost oaspeți, pentru câteva zile, și ai acestei organizații, deservită de persoane „amabile și culante”, cum spunea unul dintre vizitatori.

Ziariștii au fost întâmpinați de un colaborator particular al acestei instituții, care vorbea românește și care avea misiunea să însoțească grupul în vizita ce o avea de efectuat în diferite orașe vest-germane. Trebuie să spunem că „amabilul și atentul” ghid este un vechi vizitator al României și are o lucrare de doctorat cu tema : „Evoluția Constituției în R.S.R.”.

În timpul discuției cu ziariștii, ghidul purta la mână un ceas curios, cu mai multe butoane, pe care le manevra deseori... Din cele stabilite pînă în prezent, acest ghid se ocupă de mult cu stringerea de informații.

Exemplul următor ne va arăta că INTER NATIONES se sprijină în acțiunile sale pe ajutorul substanțial și

eficient al Ambasadei vest-germane. La rîndul ei, Ambasada vest-germană se bazează pe posibilitățile acestei organizații „omniprezente” și uneori „omnipotente”. Iată cum : Un cetățean român a solicitat Ambasadei vest-germane ca, pe timpul studiilor în R.F. a Germaniei, să obțină salariul la Bonn. Pretextînd graba și unele dificultăți financiare, unul dintre diplomați a găsit o altă modalitate : i-a înmînat cetățeanului o carte de vizită către INTER NATIONES și i-a spus : „...Vă prezentați acolo, veți primi 1 500 D.M. fără a mai fi nevoie de rapoarte oficiale la M.A.E.”. Explicația acestei soluții a fost următoarea : „...organizația plătește voiajul acelor cetățeni străini care au conlucrat în diferite domenii, fie cu membrii ambasadelor noastre, fie cu autorități sau cu instituțiile noastre importante. Noi considerăm valoroase convorbirile cu dumneavoastră...”.

O altă ipostază a activității susnumitei instituții ne-o relevă următorul caz : Un lector vest-german de la o universitate din R.S. România încerca să pătrundă în cercurile de intelectuali cu funcții din orașul în care se află universitatea. Atașatul cultural vest-german în România s-a oferit să-l ajute. El a purtat o discuție cu un vechi „client” al burselor oferite de INTER NATIONES, care făcea parte din acele cercuri și, prin el, lectorul a reușit să contacteze unele persoane... care de fapt se aflau în atenția S.F.I. ...

Dar să vedem care este situația în cazul Fundației ALEXANDER VON HUMBOLDT, înființată în anul 1860 și reorganizată în anul 1953.

Ceea ce trebuie să se știe este că această societate se ocupă cu „pregătirea lucrărilor științifice în R.F. a Germaniei” și că au „onoarea” să primească bursă de la această fundație numai oameni deosebiți : doctori în știință, cercetători, specialiști care dispun deja de lucrări și de comunicări științifice, pe care această fundație „trebuie să le cunoască cu orice preț”. Și prețul pentru obținerea unor date și informații de acest gen constă în cadouri, studii gratuite, condiții create pentru ca omul de știință să lucreze în laboratoare speciale, oferirea de instalații moderne pentru laboratoarele din țară etc. Pentru a nu exista însă nici un dubiu asupra persoanelor care urmează a fi înconjurate de aceste atenții, se apelează la serviciile reprezentanțelor oficiilor diplomatice și consulare ale R.F.G., care transmit candidaților chestionare ce cuprind : date de identitate, activitatea profesională, lucrări publicate, unde a studiat, profilul cercetărilor, planurile profesionale...

Semnificativă este, în această privință, grija cu care conducerea acestei societăți se preocupă de organizarea cartotecii cu bursierii pe care i-a gratificat și care vor fi recontactați în alte împrejurări. Pentru că amintita fundație vrea să-și consolideze relațiile cu acești „prieteni”...

Un colaborator al organelor noastre relatează că, în timpul unei specializări științifice la un centru de studii al acestui institut, s-a bucurat de o atenție deosebită din partea directorului institutului. Pentru cercetările personale, i-a fost pus la dispoziție laboratorul în timpul nopții. Costul

analizelor efectuate, în valoare de 1500 D.M., a fost suportat de institut. Șefii de laborator l-au invitat de mai multe ori la ei acasă. După întoarcerea în țară, institutul în care lucrează colaboratorul a primit, ca donație externă, o instalație în valoare de 15000 D.M. Desigur, asemenea „mici atenții” nu se fac dezinteresat, fără un anumit scop.

Aceeași atitudine a întâlnit-o și din partea conducerii fundației HUMBOLDT, respectiv din partea referentului pentru România, a cărei soție este de origine română. De altfel, potrivit datelor ce se dețin, referentul respectiv, deși nu este om de știință, se simte pare-se foarte bine în anturajul compatrioților soției sale. El participă la întrunirile bursierilor români, îi invită acasă „la o tratație”, iar câteodată îi mai vizitează și în România.

Un alt aspect interesant de remarcat este acela că Fundația HUMBOLDT și Organizația INTERNATIONALES au conducerea și finanțarea sub controlul M.A.E., M.A.I., N.A.T.O. și al altor organe specializate, iar rezultatele (informațiile) obținute de ele sînt puse la dispoziția ministerelor și serviciilor care întreprind acțiuni concrete de politică externă, economie și cercetare științifică, diversiune ideologică etc.

În aceeași situație se află și alte acțiuni pe care le întreprind restul institutelor amintite.

De exemplu, DAAD (Serviciul Schimbului Academic German) din a cărei conducere fac parte reprezentanți ai organelor amintite, desfășoară o activitate intensă pe linia acordării de burse unor studenți, absolvenți de facultate, specialiști, artiști, scriitori etc. Ce-i drept, cea mai mare parte a

acestor burse sînt repartizate instituțiilor respective prin M.A.E sau prin Oficiile diplomatice acreditate în țările socialiste. Dar, așa cum am menționat, aceste persoane sînt întîmpinate în R.F.G. de referenți sau colaboratori de la INTER NATIONES, precum și de alți interpuși care se ocupă de ele pe timpul cînd se află în R.F. a Germaniei. Se efectuează adică un studiu al lor, în vederea atragerii la acțiuni îndreptate împotriva securității statului, se încearcă influențarea acestor persoane, în direcția trădării de patrie, ori măcar exploatarea lor în orb etc.

Să deschidem însă mai bine paginile unui material prezentat de un informator care a fost oaspetele acestor organizații. Cităm :

„După ce m-am prezentat acolo, mi s-a urat bun venit și mi s-au dat 1800 D.M. Mi s-a cerut apoi părerea asupra modului în care ar putea să facă INTER NATIONES invitații unor persoane de felul meu, fără ca această acțiune să pară suspectă, ținînd cont că R.F.G. duce lipsă de cadre specializate și s-ar putea naște bănuiala că încearcă să-și procure în felul acesta cadre. De altfel, au adăugat imediat, dacă aș dori cumva să nu mă mai întorc în România, fără ca ei să-mi propună acest lucru, aș avea dreptul de a rămîne, dar ar fi bine să fac asta abia după terminarea programului și într-o formă din care să rezulte că nu INTER NATIONES m-a convins“.

Este de prisos, cred, să mai subliniem abilitatea acestei amabile convorbiri.

O imagine despre „bunavoința” unor referenți sau secretare de la

astfel de organizații întîlnim în relatarea unui alt colaborator, relatare din care rezultă că, pe lingă zîmbetul cald cu care era întîmpinat și de afișarea unei sollicitudini deosebite, se puneau și inocente întrebări de genul acesta : „Cum a decurs călătoria și cum vă simțiți în R.F.G. ? Ce dorințe personale aveți privind documentarea științifică de specialitate ? Ce colaboratori și colegi aveți în institutele dv., care sînt gradele lor universitare, domeniul lor de specialitate și dacă sînt propuși pentru specializare în R.F.G. ?”

În acest cadru nu mai dăm alte exemple. Să reținem însă că unii dintre bursierii români, fie ei studenți, asistenți universitari sau specialiști, „au binevoit” să nu se mai întoarcă în țară.

Asemenea fenomene s-au petrecut și în cadrul Institutului GOETHE din München, instituție particulară de răspindire „a spiritului german”, cu 20 de filiale în R.F.G. și cca. 115 alte filiale în străinătate, institut foarte activ pe linia acordării de burse și de invitații.

Mai trebuie reținut că institutele și organizațiile amintite, care fac parte din sistemul de propagandă culturală și ideologică a guvernului de la Bonn, funcționează și ca acoperire pentru acțiunile pe care le întreprind S.F.I. și C.I.A. împotriva țărilor socialiste, prin cadrele și agenții lor.

În cadrul acestor acțiuni de „culturalizare” intră un număr de intelectuali și specialiști din țările socialiste, în calitate de bursieri sau invitați. Ei sînt contactați în diverse împrejurări,

studiați sau chiar recrutați de către serviciile de spionaj. Este necesar să amintim că pentru anul 1971, acest program a sporit numărul de burse ce se alocă unor cetățeni români.

Menționăm că orientarea acestor burse nu se face în general și gratuit, ci spre obiective precise și, în măsura în care aceste alocații sînt de ordin particular, vizează o anumită categorie de persoane: universitari, cercetători de la Academie, cercetători de la I.F.A., foști bursieri ai acestor instituții ș.a.m.d.

Nu trebuie pierdut din vedere „perspectivismul” unor atari acțiuni, adică așa-numita „bătaie lungă” a acestor oferte: punctări de persoane importante din ierarhia socială a țării noastre, influențări „dezinteresate” etc.

★
★ ★

Așa cum s-a putut observa, articolul de față nu-și arogă pretenția de a fi prezentat în mod exhaustiv o problemă care se dovedește a fi destul de complexă și care, mai ales, nu a fost studiată suficient nici sub raportul tendințelor ce se fac evidente în această „activitate culturală” a institutelor respective, nici din punctul de vedere al formelor pe care le îmbracă aceste acțiuni.

Dar, în limita constatărilor făcute, se poate conchide că, pentru a veni în întâmpinarea acestor acțiuni cu un plan concret de lucru, este necesară cunoașterea adevăratului scop al unor asemenea „programe culturale” și formarea unei concepții comune pentru descoperirea, descifrarea, preveni-

rea și lichidarea unor fenomene nocive, care ar putea fi generate de către aceste institute „generoase”.

În această ordine de idei, se cere ca unitățile și subunitățile care deservesc informativ obiectivele din care sînt selecționați asemenea bursieri sau vizitatori, să se folosească mai operativ și în mai mare măsură de dreptul și obligația, revenite prin H.C.M. Nr. 957/1966, modificat prin H.C.M. Nr. 2115/1969, de a prelucra contrainformativ aceste persoane, de a le verifica înainte și după efectuarea acestor vizite.

Experiența a dovedit că prin contactele de pregătire contrainformativă a acestor persoane se ajunge deseori la descoperirea unor situații care interesează organele de securitate și, în același timp, se crează premisa controlării activității acestor institute.

Fără îndoială, efectuarea acestor contacte reclamă din partea ofițerilor o cunoaștere temeinică a problemelor și mai ales mult tact, pentru a determina aceste persoane să se îndrepte spre organele de securitate cu toată convingerea.

Verificarea acestor persoane, recrutarea din rîndul lor a unor informatori, ori dirijarea de informatori spre astfel de organizații, precum și întreprinderea unor combinații informative în vadul acțiunii acestor institute, sînt acțiuni care ne apar astfel necesare și care vor facilita activitatea organelor noastre în direcția cunoașterii planului inamicului, într-unul dintre cele mai importante domenii de activitate.

Căpitan DUMITRU DĂNĂU

ÎNVĂȚĂMÎNTULUI-

UN LARG CHARACTER

APLICATIV

Colectivul de conducere al Inspectoratului de securitate al județului Mureș, luînd în dezbateră modalitățile prin care se poate ajunge la creșterea eficienței procesului de instruire în unitate, a hotărît un complex de măsuri prin care să asigure învățămîntului un larg caracter aplicativ.

În primul rînd, am socotit necesar să adoptăm unele forme și mijloace care să permită stimularea interesului pentru studiul individual. În acest scop au fost create și dotate corespunzător unele cabinete de specialitate. Astfel, am reușit să amenajăm, cu mijloace proprii, un cabinet pentru pregătirea de specialitate, organizat cu precădere pe probleme privind: cunoașterea mijloacelor tehnice din dotare; instruirea aparatului informativ în domeniul tehnico-criminalistic; realizarea și perfectarea sistemului de legătură impersonală cu rețeaua;

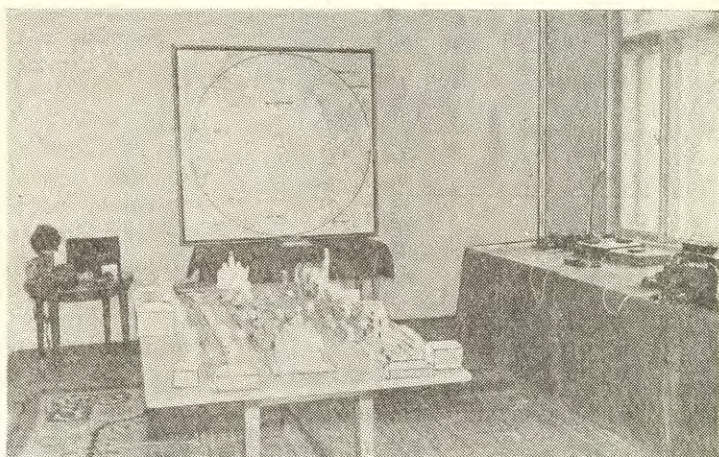
organizarea și efectuarea unor acțiuni de filaj (fotografia nr. 1).

Pentru a vă forma o imagine asupra modului în care a fost concepută organizarea acestui cabinet, vă prezentăm o parte din componentele sectoarelor tehnico-criminalistic și filaj.

Spre exemplu, la sectorul criminalistic, pe lângă expunerea mijloacelor tehnico-materiale din care se compune trusa criminalistică din dotarea unității, s-au realizat o serie de mulaje în diferite medii, accentuîndu-se evidențierea și fixarea urmelor invizibile, cu explicații asupra procedeelor folosite în fiecare caz în parte.

În sectorul filaj, a fost reprodus în miniatură centrul orașului Tg. Mureș, pe care s-a marcat cu becuțe albastre obiectivul filat și cu becuțe de alte culori echipele de filori și mașinile la dispoziția acestora. Cu aju-

Foto nr. 1

torul a patru întrerupătoare se poate urmări traseul parcurs de obiectiv și modul de acțiune a echipelor de filaj. La acestea se adaugă un set de planșe și scheme privind organizarea și efectuarea filajului în diferite situații.

Pentru pregătirea de luptă a fost amenajat un cabinet de lucru, organizat pe categorii de instruire: instrucția focului și cunoașterea armamentului din dotare, instrucția tactică și topografie, pregătirea genistică, antichimică și A.L.A. (fotografia nr. 2).

Pe lângă acestea, în incinta unității s-a amenajat și un poligon care ne-a permis să executăm zilnic antrenamente „la rece” și ședințe de tragere cu pistolul, în mod deosebit cu acei ofițeri care sistematic nu reușeau să îndeplinească condițiile ședințelor de tragere.

Ca urmare a măsurilor luate, în ultima perioadă, la ședințele de tragere executate cu toate categoriile de armament din dotare, am obținut în mod constant calificative generale de „foarte bine” și „bine”.

Noile condiții de pregătire create,

au avut menirea să faciliteze îmbunătățirea metodologică a procesului instructiv-educativ, putându-se astfel înlocui sistemul prelegerilor și al expunerilor teoretice cu o activitate variată de comunicări, lucrări, exerciții și experimente practice.

Spre exemplificare vă prezentăm o oră de pregătire desfășurată pe tema: „Perfecționarea sistemului de legătură impersonală cu rețeaua, sarcină importantă a ofițerului operativ”.

Activitatea a început cu prezentarea unei comunicări care înmănunchea cele mai noi aspecte ale problemei, apărute în publicațiile de specialitate ale Consiliului Securității Statului, precum și unele rezultate pozitive din experiența ofițerilor inspectoratului. Comunicarea, care nu a durat mai mult de 30 de minute, a fost urmată de experimente practice privind realizarea legăturii prin intermediul scrierilor ascunse sau codificate, cu ajutorul containerelor și al ascunzătorilor, precum și prin intermediul mijloacelor tehnice, respectiv al aparatelor de emisie-recepție.

Acest sistem de prezentare a pro-

blemelor a avut o influență pozitivă și asupra dezbaterilor care le-au urmat, mulți participanți exprimându-și opinii originale cu privire la posibilitățile de rezolvare a aspectelor discutate.

La ridicarea pe o treaptă superioară a procesului de pregătire, în ansamblul său, o contribuție de seamă a avut-o și măsura înființării unei biblioteci a unității, care oferă cadrelor bune posibilități de documentare în domeniile politic-ideologic, specialitate securitate, drept și criminalistică, limbi străine și pregătire de luptă.

Colectivul de conducere al inspectoratului, pornind de la constatarea că nivelul actual de pregătire al aparatului reprezintă o suficientă garanție pentru acordarea unei mai mari independențe în aprecierea nevoilor

personale de documentare, a hotărât ca pregătirea acestora, pentru unele teme ce urmau a fi puse în discuție, să fie lăsată la latitudinea fiecărui ofițer în parte, indicându-li-se doar cu titlul facultativ lucrările de bază ce ar trebui consultate.

Măsura adoptată s-a dovedit a fi eficientă, întrucât s-a putut observa o importantă activizare a efectivului, în direcția căutării și folosirii celor mai variate surse de documentare, solicitând din plin concursul bibliotecii și al cabinetelor de specialitate.

După cum este cunoscut, nivelul pregătirii profesionale și de luptă al aparatului de securitate este verificat periodic, în cadrul aplicațiilor tactice cu specific de securitate. În cele ce urmează ne vom referi la principalele obiective urmărite în cadrul unei ase-

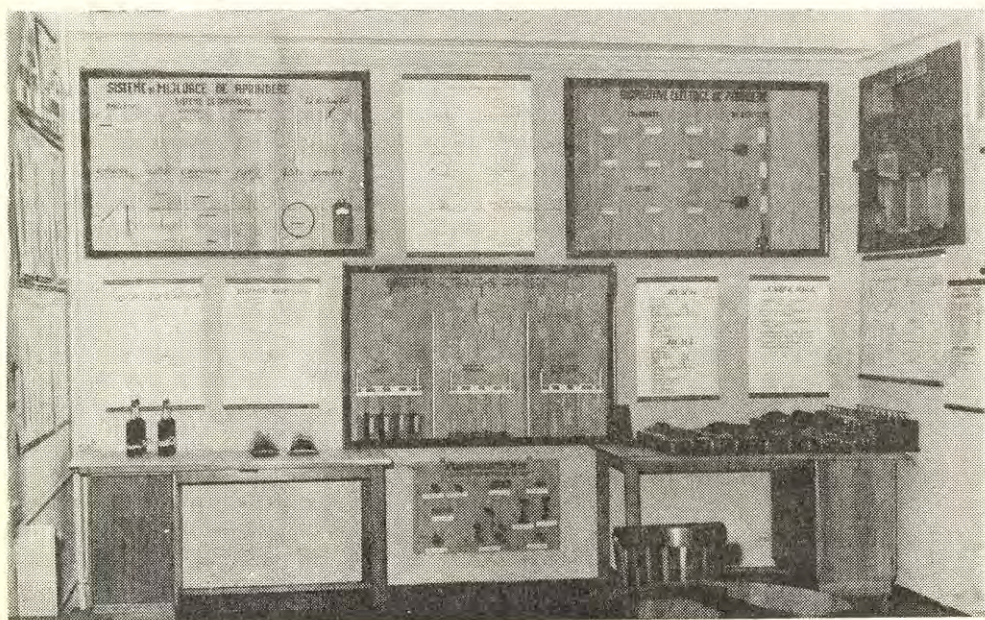

Foto nr. 2

menea aplicații ce a avut loc la Inspectoratul de securitate al județului Mureș în luna septembrie 1970.

Pornind de la necesitatea perfecționii sistemului de cooperare între compartimente și a exploatării cu operativitate a datelor și a materialelor obținute în procesul muncii, am creat mai multe momente operative, la soluționarea cărora trebuiau să concure toate compartimentele informativ-operative.

În acest scop s-a prezentat grupeii de stat major o situație din care rezulta că un element dușmănos, reținut de organele noastre, declară ofițerului de cercetare penală că, din însărcinarea unei legături superioare pe care o cunoscuse în timpul detenției, urma să se întâlnească cu un individ pe care trebuia să-l recunoască după metoda portretului vorbit și pe bază de parolă, iar apoi să realizeze împreună un act diversionist la unul din obiectivele economice importante din oraș.

Pe baza acestor date, s-a putut iniția un joc operativ prin interpunerea ofițerului care deservește informativ obiectivul, putându-se astfel cunoaște în amănunt planul de realizare a actului dușmănos, cât și elementele participante, iar la momentul oportun, s-a hotărît reținerea și demascarea lor.

În cadrul aplicației s-au folosit cu succes măsurile speciale, unele gazde O.N.T. și chiar soțiile unor cadre.

Pentru asigurarea unei depline conspirativități a întregii activități desfășurate în timpul aplicației, s-a pretins tuturor participanților să folosească materialele și documentele de cifru și de codificare, pentru transmiterea informațiilor în toate împrejurările.

Analiza modului în care s-a acționat, pentru rezolvarea momentelor operative create în cadrul aplicației, a permis conducerii inspectoratului să desprindă concluzii importante cu privire la nivelul de pregătire al cadrelor din subordine și să stabilească totodată direcțiile de activitate pe linia cărora procesul de instruire trebuie continuat.

Astfel, participarea sporadică a ofițerilor din sectorul informativ la unele acțiuni de filaj a scos în evidență minusuri în pregătirea lor pe această linie, fapt pentru care s-a hotărît executarea a două lucrări practice în teren, precedate de o reîmprospătare a cunoștințelor teoretice, precum și folosirea pe scară tot mai largă a machiajului și a deghizajului.

Întrucât, cu cadrele dispersate în localități și obiective din afara orașului Tîrgu-Mureș, legătura nu s-a realizat în toate cazurile codificat, s-a hotărît restudierea materialelor și a documentelor de codificare și intensificarea antrenamentelor pe compartimente, în ce privește cifrarea și descifrarea unor texte.

Avînd în vedere că aplicațiile practice complexe constituie un excelent prilej de verificare a potențialului de muncă și de luptă al unității, acestea vor avea loc și în viitor.

Conducerea inspectoratului consideră că măsurile pe care le-a adoptat sînt doar un început al schimbului de experiență, pe care-l dorește cu celelalte unități și subunități ale Consiliului Securității Statului, pe linia perfecționării continue a procesului instructiv-educativ al cadrelor noastre.

Locotenent-colonel ȘTEFAN BLAGA
Căpitan FLOREA GIOADĂ

ASPECTE PRIVIND RAPORTUL DE CAUZALITATE ÎN DREPTUL PENAL

Locotenent-colonel M. MOLEA
doctor în drept

Printre problemele fundamentale ale dreptului, raportul de cauzalitate ocupă un loc de frunte, prezentînd nu numai un interes teoretic, dar și o deosebită importanță pentru activitatea practică de urmărire penală.

Cauzalitatea a constituit obiect de cercetare din cele mai vechi timpuri, căutîndu-se a se determina natura cauzelor fenomenelor și a lucrurilor înconjurătoare.

1 — Pornind de la concluzia întemeiată că lumea este în esență materială, că totul în natură se desfășoară pe baza necesității și cauzalității, iar între cauză și efect există o legătură obiectivă, teoria materialistă a învederat că lucrurile și fenomenele sînt determinate de cauze materiale ¹⁾.

Una din trăsăturile importante ale cauzalității este universalitatea acestei legături care exprimă o însușire inerentă materiei, de a fi izvorul tuturor schimbărilor fenomenelor individuale din univers. Nu există fenomen care să nu aibă o cauză.

Ca și fenomenele, cauzele sînt materiale active, ele generînd efecte corespunzătoare. Cauza are un caracter genetic dar nu toate fenomenele care se succed sînt legate între ele printr-o relație cauzală ²⁾.

Întotdeauna cauza precede efectul și totodată îl produce, îl generează, ceea ce înseamnă că legătura cauzală presupune existența unor condiții, care fac posibilă acțiunea cauzei. Dependența cauzală se află în natura lucrurilor și a fenomenelor,

¹⁾ K. Marx, Fr. Engels, Opere vol. 3, Ed. Politică, București, 1958, p. 130.

²⁾ Fr. Engels, Dialectica naturii, Editura Politică, București, 1966, p. 130.

practica confirmind că activitatea omului face proba cauzalității³⁾.

Efectul are un caracter derivat, fiind produs de însușirile intrinseci ale cauzei. Relația genetică este esențială pentru existența cauzalității, neputînd fi concepută o cauză care să nu acționeze, să nu producă efectul⁴⁾.

O altă trăsătură importantă a cauzalității este caracterul ei necesar, care derivă din universalitatea legăturii cauzale precum și din faptul că ori de cîte ori există aceeași cauză și condițiile sale, se produce cu regularitate și în mod constant același efect⁵⁾.

Tocmai pentru că o anumită cauză cunoscută produce cu necesitate un anumit efect, este posibilă prevenirea consecințelor și se pot lua măsuri pentru a influența apariția și dezvoltarea acestora.

Cauzalitatea este una dintre formele interdependenței universale, alături de necesitate, întîmplare, lege, posibilitate, realitate etc., fiecare constituind o modalitate aparte de manifestare a conexiunii generale a fenomenelor.

Diversitatea formelor de mișcare a materiei explică diversitatea dependențelor cauzale în cadrul aceleiași forme de mișcare cît și în raport cu varietatea formelor mișcării materiei⁶⁾.

De aceea relațiile cauzale, pe lîngă trăsăturile generale comune, dobîndesc și trăsături specifice care acționează în viața socială, fiind generalizate în conținutul categoriei filozofice de cauzalitate.

Fiind o formă superioară de mișcare a materiei, societatea umană are însușiri deosebite care imprimă legăturii cauzale în viața socială trăsături specifice.

Societatea umană nu se reduce la

simpla existență fizică a oamenilor, ci este un ansamblu de relații sociale, între care există anumite raporturi de condiționare, de subordonare și care se schimbă în virtutea unor legi specifice. Omul devine subiectul și creatorul unei noi forme de mișcare a materiei în societate⁷⁾.

2 — Dezvoltarea socială, și în primul rînd dezvoltarea economică a societății, este rezultatul necesității. În viața socială mișcarea are loc prin acțiunea unor forțe conștiente care acționează metodic pentru realizarea scopurilor propuse. Nimic nu se petrece fără o intenție conștientă, transformările sociale înfăptuindu-se prin acțiunea oamenilor, înzestrați cu voință, capabili a-și dirija acțiunile⁸⁾.

Voința socială se manifestă în cadrul determinat de necesitățile sociale, de legile obiective care acționează în societate. Oamenii se sprijină în activitatea lor pe înțelegerea legilor care generează transformările ce se produc în baza materială și în întreaga societate. În condițiile socialismului se creează condiții pentru cunoașterea multilaterală a necesității obiective, care îi determină pe oameni să acționeze în sensul dorit⁹⁾.

Este cunoscut faptul că, infracți-

³⁾ V.I. Lenin, Opere vol. 14, E.S.P.L.P. București, 1954, p. 149; Fr. Engels, *Dialectica naturii*, p. 208.

⁴⁾ Fr. Engels, *Dialectica naturii*, p. 16.

⁵⁾ K. Marx, Fr. Engels, Opere vol. 1, Editura Politică București 1957, p. 113; Mihai Florea, *Concepția materialist-dialectică despre determinism*, în *Revista Cercetări Filozofice* nr. 4/1963, p. 928.

⁶⁾ M.M. Rozental și G.M. Straks, *Categoriile dialecticii materialiste*, Editura Științifică, București, 1957, p. 112.

⁷⁾ K. Marx, Fr. Engels, Opere alese în două volume, vol. II, ediția a 3-a, Editura Politică, București, 1967, p. 362.

⁸⁾ A. Tănase, *Libertate și necesitate*, Editura Academiei, București 1960, p. 106.

⁹⁾ A. Tănase, *Ibidem*, p. 118.

unea poate fi examinată atât ca un ansamblu de fenomene (criminalitatea) cât și ca un fapt izolat, ca parte componentă a criminalității.

Ca ansamblu de fenomene, criminalitatea sau starea infracțională înfățișează totalitatea infracțiunilor comise într-o perioadă dată, reflectând contradicția dintre comportarea anumitor persoane și exigențele sociale materializate în normele de drept penal.

Cercetată ca fapt individual, infracțiunea înfățișează împrejurările concrete în care a fost comisă, modul în care subiectul a acționat și mobilul faptei acestuia. Subiectul infracțiunii trebuie să răspundă pentru fapta comisă, deoarece având discernământ, nu a fost exigent, ci a ales în mod deliberat calea actelor antisociale.

Prin urmare, spre deosebire de alte domenii, în viața socială cauza apare întotdeauna sub forma unei manifestări de voință umană, de natură a determina unele modificări în realitatea socială conforme cu scopurile urmărite de subiect.

În viața socială, trăsăturile specifice acțiunii umane cauzale capătă sensuri distincte pe planul fenomenelor juridico-penale.

După cum se știe, dreptul penal nu se interesează de orice acțiune conștientă a omului, ci numai de acele acțiuni îndreptate spre producerea de efecte dăunătoare societății ¹⁰⁾.

Această distincție fundamentală deosebește acțiunea cauzală umană infracțională, de alte cauze care acționează în cadrul mișcării materiei și chiar în alte domenii ale vieții sociale ¹¹⁾.

În același timp, efectul acțiunii cauzale infracționale reprezintă finali-

zarea unei acțiuni care vătămă un obiect, un interes ocrotit de lege. Numai efectul (rezultatul) socialmente periculos intră în sfera dreptului penal, care poate fi determinat de o cauză unică sau de o pluralitate de cauze ¹²⁾.

Atunci când ne aflăm în fața unei pluralități de cauze, legătura (relația) cauzală trebuie analizată făcându-se distincție între cauzele principale și cauzele secundare, sau favorizante, între cauzele directe și cauzele indirecte.

Pluralitatea poate fi sub forma unui concurs de cauze concomitente, care, independent sau laolaltă, determină efectul, ori sub forma unui concurs de cauze succesive (lanț cauzal), când fiecare cauză determină un efect, iar acesta determină un altul.

În cazul pluralității, rezultatul infracțional poate fi urmarea acțiunii directe a subiectului, ori a mijlocirii altor forțe utilizate de subiect pentru comiterea infracțiunii.

Acțiunea cauzală este un proces fizic și psihic complex dirijat potrivit voinței subiectului spre obținerea rezultatului infracțional. În absența acestui element esențial, fapta apare ca fiind rezultatul culpei subiectului.

Pe lângă cele arătate mai trebuie menționat că, infracțiunea fiind un act antisocial individual, prevăzut și sancționat de legea penală, raportul cauzal va fi influențat și de modul

¹⁰⁾ George Antoniu, Raportul de cauzalitate în dreptul penal, Editura Științifică, București, 1968, p. 45 și urm.

¹¹⁾ Grigore Rîpeanu, Obiectiv și subiectiv în dreptul penal, în Revista română de drept, Nr. 7/1967, p. 44.

¹²⁾ Grigore Rîpeanu, Ibidem, p. 48 și urm.

în care infracțiunile sînt definite de legea penală. La infracțiunile de pericol, de pildă, efectul (rezultatul) se reduce la crearea unui pericol de vătămare a obiectului infracțiunii, pe cînd la alte infracțiuni este necesar ca acest pericol să se fi produs.

3 — Raportul de cauzalitate în dreptul penal are trăsături distincte, înfățișîndu-se ca o relație între acțiunea voluntară (intenționată) infracțională și rezultatul socialmente periculos ¹³).

Actul infracțional de voință al subiectului implică o activitate psihică conștientă în direcția obținerii rezultatului urmărit.

Rezultatul poate consta din producerea unui pericol real, a unui prejudiciu moral sau material, ori a altor consecințe dăunătoare.

Caracterul necesar al legăturii dintre cauză și efect se referă la fenomenele izolate din conexiunea generală. Sub acest aspect, fenomenul cauză, indiferent de caracterul său necesar ori întîmplător, va produce în mod obligatoriu rezultatul (efectul) în prezența condițiilor necesare ¹⁴).

Prin definiție, cauza produce efectul, ceea ce înseamnă că între cei doi poli ai relației cauzale trebuie să existe în mod obligatoriu o legătură.

În dreptul penal, corelația dialectică dintre cauzalitate și vinovăție, nu înseamnă însă identificarea vinovăției cu cauzalitatea.

Dacă practica judiciară nu ar avea în vedere deosebirea dintre cauzalitate și vinovăție, ar însemna ca, o dată stabilit raportul de cauzalitate între faptă și rezultat, să nu se mai

examineze vinovăția subiectului, ori să se caute stabilirea vinovăției fără identificarea prealabilă a cauzei ¹⁵).

Or, existența raportului de cauzalitate, precum și a vinovăției, constituie împreună premisele necesare stabilirii răspunderii penale. A proceda altfel, ar însemna să se subaprecieze tocmai conținutul infracțiunii, ca temei al răspunderii și sancțiunii penale ¹⁶).

Vinovăția nu se identifică deci cu raportul de cauzalitate. Deși interdependente, cele două noțiuni au o independență relativă. Astfel, raportul de cauzalitate în penal condiționează rezultatul (ilicit) de efectul acțiunii subiectului. Vinovăția se referă la modul în care subiectul a cauzat rezultatul (cu sau fără vinovăție) ¹⁷).

Prin urmare, cercetarea vinovăției unei persoane nu poate fi concepută decît după ce s-a stabilit că prin acțiunea sa a cauzat un rezultat.

4 — Stabilirea formei de vinovăție cu care s-a comis o infracțiune este adesea o chestiune destul de complicată, datorită diferitelor împrejurări în care se săvîrșesc unele infracțiuni.

Astfel, într-o speță judecată recent (cazul V.L.), inculpatul a fost învinuit că, intrînd în relații cu niște

¹³) Ion Oancea, *Drept penal. Partea generală*. Editura didactică, București, 1965, p. 133.

¹⁴) Fr. Deak, *Raportul de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu ca element al răspunderii civile*, în *Unele probleme teoretice ale predării științei dreptului*. București, 1966, p. 3.

¹⁵) George Antoniu, *Ibidem*, p. 187.

¹⁶) Gr. Rîpeanu, *Op. citate*, p. 52.

¹⁷) Gr. Rîpeanu, *Op. citate*, p. 53.

comercianți străini, le-a furnizat date nedestinate publicității și totodată prin acțiunile sale a favorizat o firmă străină prin încheierea și derularea unui contract economic dezavantajos țării noastre. Ca urmare a înțelegerii cu acești comercianți, înviuitul a primit unele sume de bani și diferite cadouri ¹⁸⁾.

Analizând acest caz sub aspectul raportului de cauzalitate și al vinovăției, constatăm că scopul acțiunii volitive ilicite a subiectului a fost obținerea unor foloase materiale prin trădarea și subminarea intereselor de stat și obștești.

Consecințele care s-au produs cu efect dăunător au existat anterior în reprezentarea subiectului, stînd la baza autodeterminării voinței acestuia.

Acțiunea cauzală volitivă (intenționată) a subiectului s-a materializat într-o serie de acte întreprinse de acesta, determinate într-un complex concepțional psihic și fizic.

În raport de consecințele care s-au produs (efectul), actul volitiv al autorului apare ca o condiție necesară de care s-au folosit comercianții străini. Această finalitate a existat în mintea autorului, astfel că realizarea efectului dăunător este urmarea directă a acțiunii sale ilicite.

Prin aceasta, acțiunea subiectului a dobîndit caracter cauzal în raport de rezultatul produs, fiind dirijată conștient spre acest efect.

Stabilirea raportului de cauzalitate în speța discutată, evidențiază cauza directă a producerii rezultatului celor două infracțiuni comise de subiect (trădare de patrie și subminare

a economiei naționale). Această cauză directă, nemijlocită sau principală, rezidă în acțiunea deliberată a subiectului.

Raportul cauzal deși are o cauză directă, el a fost posibil datorită existenței unor condiții propice.

Ne referim la acele deficiențe care au înlesnit săvîrșirea acțiunii cauzale și care totodată constituie cauze favorizante ale acesteia. Dacă aceste cauze favorizante lipseau era posibil ca acțiunea cauzală să nu-și producă efectul.

În speța analizată, vinovăția deși este distinctă de cauzalitate, dovedirea ei rezultă din legătura stabilită între cauză și rezultatul dăunător, completată cu elementele actului volitiv intențional.

Așadar, aflîndu-ne în fața unui fapt ilicit pe deplin dovedit, produs cu intenție de autor, vinovăția apare ca o categorie care precede cauzalitatea, determinînd răspunderea subiectului.

5 — Între cauzalitate și vinovăție există o strînsă legătură dar nu orice relație cauzală presupune în mod obligatoriu existența unei vinovății.

Într-un raport cauzal, vinovăția poate lipsi atunci cînd efectul nu este rezultatul unei acțiuni incriminate cum, de asemenea, în procesul autodeterminării voinței subiectului pot intra și elemente care să reflecte o cunoaștere imperfectă sau denaturată a realității.

La infracțiunile din culpă, de pildă,

¹⁸⁾ Hotărîre pronunțată de Tribunalul militar teritorial București, 1970.

acțiunea deși este voită și dirijată spre realizarea unui scop, ea poate să declanșeze consecințe necuprinse în reprezentarea subiectului.

Indiferent de formele în care apare vinovăția din culpă, ea nu este rezultatul unui act intențional, această distincție fundamentală reflectându-se în răspunderea penală diferită. Reglementările din Codul penal cunosc așa numita „omisiune voită în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu“, care însă în realitate nu poate fi sinonimă cu culpa, ci reprezintă un act volitiv (intenție indirectă).

Cercetarea separată a raportului causal în cazul culpei este determinată de specificul vinovăției, când autorii cauzează un rezultat ne voit și ne dorit, dar acceptat.

În cazul acțiunilor cauzale, unde rezultatul socialmente periculos apare ca un scop comun al mai multor persoane (coautori și participanți), existența unei identități volitive, de orientare a acțiunilor ilicite și de scop, înlătură necesitatea examinării independente a raportului causal în raport de activitatea fiecărui coautor sau coparticipant ¹⁹⁾.

Acest mod de rezolvare este întâlnit frecvent în practica judiciară din țara noastră. În unele decizii ale Tribunalului Suprem se arată că în cazul coautoratului cauzele sînt individuale în raport de rezultat. Activitatea coautorilor se completează și se condiționează reciproc, ceea ce înlătură necesitatea cercetării distincte a relației cauzale între fapta fiecăruia și rezultat.

Dacă activitatea inculpaților nu are caracter comun decît sub aspect neesențial, se impune cercetarea in-

dependentă a raportului de cauzalitate pentru fiecare în parte. Aceste particularități ale raportului de cauzalitate complex operează și în cazul infracțiunilor din culpă, atunci cînd efectul dăunător este rezultatul activității mai multor persoane.

Desigur, multiplele aspecte care se referă la raportul de cauzalitate în cazul coautorilor, coparticipanților în cazul culpei cu diferitele ei forme precum și în cazul tentativei ori a actelor premergătoare, necesită cercetări aparte, care exced limitele studiului de față.

Înainte de a încheia trebuie să subliniem că raportul de cauzalitate se poate întrerupe. Subiectul unei infracțiuni are posibilitatea să intervină prin voința sa pentru a schimba cursul acțiunii cauzale, s-au chiar să-l întrerupă. Astfel, desistarea voluntară reprezintă întreruperea acțiunii de către subiect, revenirea acestuia asupra hotărîrii inițiale.

Dar întreruperea relației cauzale mai poate fi cauzată și de intervenția unor factori independenți de voința subiectului, ca de pildă în cazul tentativei.

Prin urmare, există posibilitatea obiectivă a întreruperii acțiunii cauzale, ceea ce dă naștere la diferite consecințe pe planul răspunderii penale.

În studiul de față am relevat numai cîteva din multiplele aspecte pe care practica judiciară le-a ridicat în legătură cu raportul de cauzalitate, cu convingerea că, prin aceasta, ne vom aduce contribuția la înțelegerea acestei instituții deosebit de complexe a dreptului penal.

¹⁹⁾ George Antoniu, Op. citate, p. 231.

Schimburi utile de păreri

scurte însemnări pe marginea unor consfătuiri

Discutarea metodelor de muncă înaintate, schimbul de experiență la toate nivelurile a devenit o practică curentă în activitatea aparatului nostru de securitate. Pe această linie se înscriu și consfătuirile organizate în cursul lunii noiembrie la Suceava și Sibiu, în problema legionară, precum și consfătuirile care au avut loc la Pitești, Turnu-Măgurele și Petroșani, în cadrul cărora s-au discutat aspecte ale muncii de contrainformații economice, desfășurate în sectoarele petrol, chimie și minier.

*
* *

La consfătuirile de la Suceava și Sibiu au participat reprezentanți din cîte opt județe.

Din cuvîntul celor 25 de ofițeri care au luat parte la discuții a reieșit că, în cursul anului 1970, măsurile întreprinse pentru contracararea acțiunilor ostile ale foștilor legionari, s-au dovedit a fi mai combative și eficiente.

Principala preocupare a ofițerilor de securitate în urmărirea foștilor le-

gionari a fost aceea de a pătrunde mai intens în clandestinitatea legionară. În acest scop, ei și-au diversificat metodele de muncă și au întreprins măsuri eficiente de destrămare, de compromitere și izolare a elementelor active. În cazurile în care s-a constatat săvârșirea de infracțiuni îndreptate împotriva securității statului, s-a acționat energic prin trimiterea în judecată a celor vinovați.

Au fost subliniate rezultatele bune obținute în muncă, ca urmare a cooperării în lucrarea unor acțiuni și s-a fundamentat necesitatea dezvoltării acesteia în realizarea unor sarcini concrete, impuse de acțiunile care se duc în comun cit și în cazurile în care se impune trimiterea de informatori dintr-un județ în altul, pentru contactarea unor elemente care au deținut funcții în fosta organizație legionară.

Majoritatea celor care au luat cuvântul s-au referit la faptul că pe raza inspectoratelor de securitate din care fac parte, au fost luate măsuri complexe de verificare a rețelei informative ; au fost introduși în rețea un număr apreciabil de informatori, cu calități și posibilități de pătrundere pe lângă elementele aflate în lucru și există o preocupare continuă de reîmprospătare a rețelei cu informatori recrutați din rîndul foștilor legionari, care au deținut grade și funcții în organizație și care nu sînt compromiși față de legăturile lor.

De asemenea, în discuții s-au făcut referiri la faptul că în acțiunile de destrămare a anturajelor, în unele

cazuri, informatorii proveniți din rîndul foștilor legionari au continuat să fie dirijați chiar către persoanele care, practic, de teama consecințelor, luaseră hotărîrea de a întrerupe orice relații cu aceștia. S-a indicat să se analizeze cu mai mult discernămint astfel de situații pentru a preîntîmpina desconspirarea informatorilor și a metodelor noastre de muncă.

În cadrul consfăturilor s-au făcut numeroase propuneri menite să contribuie la îmbunătățirea activității desfășurate de organele de securitate, în acest domeniu, propuneri care au fost reținute de conducerea Direcției I.

În încheierea dezbaterilor, la ambele consfătuiri, a luat cuvîntul tovarășul general-maior Constantin Stoica, vicepreședinte al C.S.S., care a făcut aprecieri asupra muncii desfășurate pentru prevenirea și contracararea activității dușmănoase a foștilor legionari și a indicat direcțiile în care trebuie acționat pe viitor.

Multe dintre problemele dezbătute în cadrul acestor consfătuiri sînt de un real folos și pentru redacția noastră, în sensul că ele constituie idei pentru o serie de materiale viitoare. De fapt, unele dintre acestea au și apărut în prezentul număr.

★
★ ★

La consfăturile organizate de către Direcția a II-a la Pitești, Turnu-Măgurele și Petroșani au luat parte tovarăși cu munci de răspundere în aparatul central și de la unele inspec-

torate, precum și un număr însemnat de ofițeri care, așa cum s-a menționat la început, se ocupă de sectoarele petrol, chimie și minier.

Consfătuirea de la Pitești a început cu prezentarea unui material de către ofițerul Ion Oprea, cu privire la organizarea muncii informative în obiectivul Rafinăria Pitești.

După ce a reliefat câteva rezultate obținute în muncă de către ofițerii care deservește acest obiectiv economic, vorbitorul s-a referit și la diverse sisteme de alarmare folosite în unele puncte vulnerabile.

Ofițerii care au urmat la discuții au pus accentul, în relatările lor, pe aspectele esențiale din activitatea pe care ei o desfășoară, au făcut propuneri interesante pentru îmbunătățirea muncii.

Spre exemplu, ofițerul Nicolae Sandu (I.S.J. Olt), pornind de la necesitățile sectorului în care își desfășoară munca, a ridicat problema unei noi repartizări a responsabilităților pe ofițeri, care lucrează pe diverse linii, deoarece dînsul, spre exemplu, nu poate să cuprindă singur obiectivele ce le are în atenție, obiective răspîndite pe o rază de 200 km.

El a ridicat și problema unei cooperări mai eficiente între inspectoratele de securitate și între inspectoratele de securitate și miliție, în sectorul petrolier.

În încheierea acestei consfătuiri a luat cuvîntul tovarășul general-maior Constantin Stoica, vicepreședinte al C.S.S., care a arătat că orice părere sau propunere contribuie

la îmbunătățirea muncii noastre, asigură mobilizarea tuturor forțelor la îndeplinirea ordinelor conducerii Consiliului Securității Statului.

Tovarășul general-maior Constantin Stoica a subliniat că discuțiile purtate au constituit un util schimb de păreri, că ofițerii stăpînesc bine problemele din sectorul petrolier, muncesc cu multă pasiune și dăruire.

După ce a arătat că dezbateră în colectiv a celor mai importante probleme este o metodă principală, care permite unirea laolaltă a tot ce este valoros într-un sector de muncă, vorbitorul a reliefat și unele aspecte negative cum ar fi faptul că ofițerii, care desfășoară activitate informativă în obiectivele economice din sectorul petrolier, îndeplinesc încă sarcinile altor organe (pe linia controlului documentelor ce constituie secrete de stat), se folosesc de rezidenți în prea mică măsură, își declină cu ușurință competența în unele cazuri.

Pentru viitor, a spus printre altele tovarășul general-maior Constantin Stoica, ofițerii noștri trebuie să fie preocupați continuu de stabilirea cazurilor de sabotaj și de subminare a economiei noastre socialiste, să rezolve în termenul cel mai scurt problema formării de rezidenți în sectorul petrolier, la nivelul cerințelor actuale.

★
★ ★

Consfătuirea de la Turnu-Măgurele a întrunit, de asemenea, un număr mare de ofițeri. Materialul prezentat de către unitatea de securitate din

Turnu-Măgurele a fost apreciat ca un material bun, documentat, din care s-au putut desprinde multiple învățăminte. Numeroși vorbitori au purtat discuții vii pe marginea problemelor expuse, au raportat rezultate curente din activitatea lor, au pus numeroase întrebări conducerii Direcției a II-a, în vederea clarificării unor aspecte ivite în munca de zi cu zi.

Această consfătuire ar fi trezit și mai mult interes dacă o mare parte din timp n-ar fi fost irosit prin prezentarea unui raport incoerent, de-a dreptul plictisitor, de către ofițerul de la Inspectoratul de securitate al județului Dolj, care se ocupă de sectorul chimie.

La consfătuirea de la Petroșani, primul material a fost prezentat de către ofițerul Emilian Luchian, privind munca informativă în bazinul carbonifer de pe raza județului Hunedoara.

Referindu-se la unele aspecte din activitatea desfășurată de organele noastre în sectorul minier, locotenent-colonelul Gheorghe Simon — șeful Inspectoratului de securitate al județului Hunedoara — a subliniat importanța cunoașterii de către ofițeri a planului de situație a obiectivului. El a propus ca la nivelul Direcției a II-a să se elaboreze unele materiale ajutoare, pentru a veni în sprijinul ofițerilor ce desfășoară muncă informativă în sectorul minier.

Analizând rezultatele pozitive cât și unele deficiențe, participanții la consfătuire au reliefat noi posibilități pentru îndeplinirea sarcinilor trasate în acest domeniu de către conducerea instituției noastre.

În cuvântul său, locotenent-colonelul Ioan Hendly (I.S.J. Maramureș) a arătat că se întâmpină greutăți în activitatea de prevenire, deoarece, la aplicarea N.T.S.-ului, diverse persoane, chiar factori de răspundere din întreprinderi, nu-și fac datoria în acest sens. Au fost numeroase situații când, din această cauză, s-au produs evenimente ce s-au soldat cu victime omenești și pagube pentru economie.

Cei care au luat cuvântul s-au referit și la diversele forme de legătură impersonală cu rețeaua, folosite în sectorul minier. Totodată ei au făcut propuneri concrete cu privire la modul de pregătire al ofițerilor care lucrează în sectorul minier, la organizarea activității profesionale a ofițerilor instalați în obiective. De asemenea, s-au purtat discuții despre modalitatea schimbului de informații dintre inspectoratele care au centrale industriale pe raza lor de activitate și cele care au întreprinderile subordonate.

În încheiere, luând cuvântul, tovarășul colonel Nicolae Sidea a mulțumit participanților pentru modul în care s-au pregătit, a reliefat rezultatele dobândite și a făcut unele precizări cu privire la felul în care trebuie acționat pentru îndeplinirea ordinilor conducerii Consiliului Securității Statului.

RĂZBOIUL SECRET DIN LAOS

Sub acest titlu, Mihail Ilinski semnează în revista sovietică „Tems Nouveaux” Nr. 43/1970 un amplu reportaj din Laos.

După cum arată și titlul, reportajul descrie mai puțin culoarea locală și pitorescul Laosului și mai mult modul cum Washingtonul duce războiul secret împotriva mișcării de eliberare națională din Laos.

În cele ce urmează, vom reda câteva date din acest material :

Acordurile de la Geneva din 1954 interziceau intervențiile în treburile interne ale țărilor din Indochina, dar nu la mult timp după aceasta, S.U.A. și-au introdus „consilieri” și în Laos. După bombardamentele din 17 mai 1964, asupra teritoriului Laosului, avioanele americane au continuat să violeze spațiul aerian laotian. În anul 1970, deasupra teritoriului Laosului, avioanele americane au făcut peste 500 de raiduri aeriene pe zi.

În Laos au fost create tot felul de organizații, ca misiuni militare și civile. În martie 1970, Casa Albă arăta că în Laos se află 1040 de americani.

Presa internațională preciza însă că încă din 1969 erau în această țară peste 12 000 de militari și civili din S.U.A.

Oficial, suma dată de S.U.A., sub formă de ajutor militar pentru Laos, ar fi de 60 milioane de dolari. Și de data aceasta presa nu este de acord, vorbind de o sumă mai mare : 300 milioane de dolari.

Desigur, serviciile militare și de informații sînt cu grijă întreținute în această țară, care constituie un cap de pod politic și militar în strategia americană din Indochina. Operațiunile secrete : „Acvila de aur”, „Triunghiul”, „Planul 404” și altele au avut scopul de a dirija acțiuni militare și civile pe teritoriul Laosului. Diferite organizații militare au fost create de americani. P.E.O., de pildă, care a devenit în 1961 M.A.A.G. (Grupul de consilieri pentru ajutorul militar), iar apoi, finanțată de Pentagon și C.I.A., a devenit U.S.O.M. (Misiunea operațională americană), vizează sprijinirea cu arme a reacțiunii laotiene.

Misiunea economică americană a

Agenției pentru dezvoltarea internațională (U.S.A.I.D.) lucrează intens în Laos. În realitate, C.I.A. acționează, încă din anul 1960, sub acoperământul acestei organizații. Prin U.S.A.I.D. sînt trimise în junglă arme pentru detașamentul generalului reacționar Vang Pao. Un soldat al lui Vang Pao consumă mulți dolari din bugetul american (armamentul, 30 de dolari soldă pe lună, alcool, țigări, uniformă) și se subordonează „Statului major 333” (Comandament C.I.A.), care dirijează lupta împotriva patrioților laoțieni. Miile de mercenari ai lui Vang Pao sînt recrutați din Laos ori din alte țări și sînt îndrumați de consilieri americani. Cînd Vang Pao a fost rănit într-o luptă cu patrioții, a fost internat în spitalul „Statului major 333” al C.I.A. Reședința lui Vang Pao se află la Longcheng, unde C.I.A. a construit o puternică stație de radio. C.I.A. are personal propriu în Laos, condus de colonelul Lawrence Devlin, iar atașa-

tul forțelor militare americane din Laos servește, prin toate mijloacele, cauzei C.I.A.

În Laos activează și grupuri ale Serviciului internațional de voluntari (I.V.S.) care, ca organizație particulară, spre deosebire de Corpul păcii, se consideră nesubordonată organelor guvernamentale, dar slujește cu aceeași ardoare C.I.A., Pentagonul și U.S.A.I.D.-ul.

Deși, potrivit acordurilor de la Geneva, nu pot fi înființate organizații străine care să transfere materiale militare pe teritoriul Laosului, totuși Compania Air America, cu avioane ușoare, transportă arme și muniții pentru Vang Pao, iar C.I.A. a organizat mici aeroporturi pentru aceasta.

Intervenția în treburile interne ale Laosului este evidentă, iar căile secrete de acțiune sînt îndreptate împotriva patrioților laoțieni care își apără libertatea și independența.

PIRATERIA AERIANĂ

Pirateria aeriană, sau deturnarea de avioane, a devenit în ultimul timp un fenomen care nu mai poate fi considerat izolat. Numărul avioanelor deturnate anul acesta (cu mult peste 100) egalează numărul tuturor avioanelor deturnate în 20 de ani anteriori, iar aria deturnărilor a depășit teritoriul S.U.A., extinzîndu-se pe toate continentele. Peste 10 000 de persoane au fost expuse să-și piardă viața (unii pasageri și membri ai echipajelor au fost omorîți sau răniți) ori au ajuns în locuri pentru care nu se pregătiseră să călătorească. Avioane au fost distruse în aer sau pe sol.

Au fost deturnate, ori s-au încercat deturnări de avioane ale unor companii aeriene din S.U.A., Polonia, Japonia, Israel, Italia, Marea Britanie, Ungaria, Grecia, Cehoslovacia, Iran, U.R.S.S., Brazilia, Argentina, Elveția, Spania, Columbia, Iugoslavia, R.D.G., România și altele. Alarma împotriva acestor acțiuni a fost dată atît de guvernele țărilor respective cît și de organizații internaționale ca : „Organizația internațională pentru aviația civilă” (O.A.C.I.), „Federația internațională a asociațiilor piloților de linie” (I.F.A.L.P.A.), „Asociația internațională a transporturilor aeriene” (I.A.T.A.), „Interpol”,

O.N.U. În anul 1963, s-a propus la Tokio o convenție care a intrat în vigoare în decembrie 1969, privind condamnarea pirateriei aeriene. În unele țări s-au anunțat pedepse aspre pentru cei care se dedau la asemenea acțiuni. Și, cu toate acestea, deturnarea de avioane nu a încetat. Bărbați și femei, în mare măsură tineri, cei care acționează în direcția deturnării de avioane, sînt fie membri ai unor organizații politice, fie aventurieri, condamnați și urmăriți de poliție, bolnavi mintali ori bețivi. Folosind diferite arme (albe sau de foc), grenade sau alte mijloace de explozie, lichide incendiare sau pur și simplu simulînd posedarea unor arme, asemenea elemente crează situații în care piloții și pasagerii sînt nevoiți să accepte „comenzile” piratilor aerului pentru a preveni catastrofe. Trebuie spus că tentativele nereușite au fost mai puține decît deturnările. De asemenea, au fost puține și situațiile în care s-au angajat lupte la bord ori s-au produs explozii în avioane.

Prin deturnări s-au produs, desigur, greutăți în transporturile aeriene, mărindu-se pericolele de accidente și perturbîndu-se orarele curselor obișnuite.

Ca urmare, pe aeroporturi și în avioane s-au luat unele măsuri de depistare a infractorilor. S-a început controlul pasagerilor și al bagajelor, direct sau cu ajutorul unor aparate, au fost introduse în curse persoane pregătite să anihileze acțiunea de deturnare. În S.U.A. se efectuează pregătirea unui corp special de pază a avioanelor, cheltuindu-se pentru aceasta peste 28 milioane de dolari.

La rîndul său, „Interpol”-ul a trecut de la discutarea problemei deturnărilor la aceea a depistării sau urmăririi unor eventuali infractori. S-ar părea deci că aceste măsuri sînt liniștitoare. În octombrie, anul trecut, a fost deturnat însă un avion în care se găseau doi reprezentanți ai poliției peruviene ce participaseră la o întîlnire a „Interpol”-ului (la Montreal) unde se discutaseră și unele măsuri împotriva pirateriei aeriene.

CÎT COSTĂ DELINCVENȚA ÎN S.U.A.

Ziarul francez „Le Figaro” publică în numărul 144/1970 un articol în care se prezintă, pe baza unor date din 1965, costul delincvenței în S.U.A. Concluzia este că delincvența costă anual cît zece programe Apollo. (Costul direct al delincvenței este de 26 miliarde de dolari anual, dar adăugînd cheltuielile indirecte se

depășește de zece ori suma de 3 miliarde dolari, costul planului Apollo pe an.)

De asemenea, folosind unele statistici ale F.B.I., care a clasat delincvența în 28 de categorii, se arată efectele economice ale delincvenței și cheltuielile pe care le antrenează (în milioane de dolari).

Ziarul menționează că

atunci cînd se face studiul delincvenței în S.U.A., trebuie să se țină cont de bandele organizate care dețin garaje, restaurante, magazine de îmbrăcăminte, firme industriale. Este luat ca exemplu un singur „sindicat al crimei” care posedă proprietăți imobiliare evaluate la circa 300 milioane de dolari.

SINUCIDERILE

Nu peste tot statisticile arată toate cazurile de tentativă sau de sinucidere. În Elveția, se arată că de la 23,5 la 100 000 de locuitori în anii 1911-1915, procentajul a scăzut în 1966 la 18,2. În Ungaria era în 1966 de 29,6, în S.U.A. de 10,9, în Franța de 15,5, în Austria de 23,1, în Suedia de 20,1 la 100 000 de locuitori.

Se zice uneori că tineretul dă cel mai mare număr de sinucigași, dar nu este adevărat (după unele statistici). În 1965 au fost în Suedia 118 sinucigași de 15-24 de ani, 132 de 25-34 ani, 176 de 35-44 ani, 200 de 45-54 ani, 216 de 55-64 de ani, 151 de 65-74 ani, 76 peste 75 de ani, iar în S.U.A., la aceleași vârste, 1 876, 2 721, 4 064, 4 554, 4 040, 2 525, 1 616.

Numărul sinuciderilor în rîndul bărbaților este mai mare decît în rîndul femeilor. În același an, în Elveția s-au sinucis 789 de bărbați față de 298 de femei, iar în S.U.A. 1 425 de bărbați față de 451 de femei.

Mijloacele de care se folosesc sinucigașii pentru a-și pune capăt zilelor sînt foarte diferite. În Franța, de exemplu, în 1965, mijloacele de sinucidere preferate au fost pentru bărbați spînzurătoarea (54%) și armele de foc (15%), iar pentru femei spînzurătoarea (32%) și înecul (23%).

Se observă că sinuciderile sînt mai frecvente la persoane divorțate. Pentru 15 țări importante și la 100 000 de locuitori pe țară apar 85,9 femei și 24,6 bărbați din această categorie. Vin apoi văduvele 64,7 și văduvii 16,4.

Problema sinuciderilor este o importantă problemă socială și prevenirea acestora trebuie să constituie o preocupare începînd din familie, școală, pînă la organele de stat. Pentru că e mare tributul de cca 1 000 de sinucideri pe zi pe glob și de opt ori mai multe tentative. E vorba deci de milioane de persoane pe an, care încearcă să-și sfîrșească viața.

DROGURI INTERZISE ȘI NEINTERZISE

Problema drogurilor și lupta împotriva toxicomaniei a intrat în preocuparea multor guverne și organizații internaționale. În fiecare zi, apar în lumea întreagă lucrări, broșuri, articole care tratează pe larg această problemă și avizează asupra efectelor toxicomaniei. Acțiunile represive, publicitare și educative sînt întreprinse de state,

iar creditele acordate de acestea cresc în raport cu situația dată. De exemplu, în S.U.A., creditele federale pentru programul de luptă împotriva toxicomaniei au fost în 1969 de 66,5 milioane de dolari, în 1970 de 105,8 milioane de dolari, iar pentru 1971 sînt prevăzute 135,6 milioane de dolari. După unele statistici ale Biroului de narco-

tice și de droguri periculoase, în S.U.A. au fost înregistrați la începutul acestui an 68 088 de toxicomani, dintre care 4 830 minori, 33 306 de la 21 la 30 de ani, 21 215 de la 31 la 40 de ani, 8 737 peste 40 de ani. Numărul bărbaților a fost de 57 461 și al femeilor de 10 627. Se utilizează în special marijuana, heroina, morfina, opiumul.

La data de 15 aprilie 1970, V.I. a pătruns în locuința lui G.N. (prin folosirea unor chei mincinoase), de unde a furat o mașină de scris portabilă, marca „Olimpia“, cu ajutorul căreia urma să multiplice, în vederea răspîndirii, mai multe capitole traduse din „Mein Kampf“.

Dîndu-și seama că imobilul în care locuia nu oferea suficiente garanții de conspirativitate, V.I. a trecut la căutarea unei locuințe care să îndeplinească astfel de condiții. Aflind că B.D. — care deținea un spațiu corespunzător desfășurării unei astfel de activități — își construiește apartament proprietate personală, V.I. a intrat în legătură cu el, prin intermediul lui C.V. și la data de 29 aprilie 1970 i-a dat

personal suma de 2 000 lei pentru a-i preda o cheie a ușii de la intrarea în locuință, cînd acesta se va muta în apartamentul nou construit. Conform înțelegerii, la data de 15 mai 1970, B.D. a predat lui V.I. cheia promisă. A doua zi, V.I. a ocupat în fapt, fără forme legale, locuința eliberată de B.D.

La data de 20 mai 1970, V.I. a dat lui A.M. — inspector la S.G.L. — suma de 5 000 lei, primind de la acesta ordinul de repartiție pentru locuința ocupată în condițiile arătate.

În perioada 25 mai — 20 august 1970, V.I. a tradus și multiplicat în 5 exemplare capitolele IV (Personalitatea și concepția rasistă a statului) și X (Propagandă și organizare) ale lucrării „Mein Kampf“, pe care le-a răspîndit, înmîinîndu-le numiților A.B., B.C., D.I., V.S. și T.N.

La data de 25 august 1970, V.I. a fost prins de către organele securității în momentul în care multiplica, în aceleași condiții, capitolul XV (Dreptul de legitimă apărare).

Din probele administrate a mai rezultat că materialele — înmîinate de V.I. numiților A.B., B.C., D.I., V.S. și T.N. — au fost găsite la locuințele acestora de către organele de cercetare cu ocazia perchezițiilor efectuate.

Cei care au primit materialele traduse și multiplicare de către V.I. le-au citit și nu au discutat cu alte persoane asupra conținutului lor; fiecare dintre ei a cunoscut că V.I. a înmînat altora aceste materiale fără a ști însă cui anume.

Situația de fapt expusă fiind pe deplin dovedită, se cere să se facă încadrarea juridică a faptelor și să se indice măsurile procedurale ce se impun a fi luate în legătură cu corpurile delictive.

REZOLVAREA SPEȚEI PUBLICATE ÎN Nr. 3 (11)-1970

1. P.S. urmează a fi tras la răspundere penală pentru :

— Infracțiunea de complot prevăzută și pedepsită de art. 167 alin. 1 C. pen. raportat la art. 163 C. pen. constînd în aceea că la data de 30 aprilie 1969 a constituit împreună cu I.H., D.M. și S.B. gruparea „Răzbunătorul”, avînd drept scop săvîrșirea unor acte de diversiune.

— Infracțiunea de furt în paguba avutului obștesc, prevăzută și pedepsită de art. 224 alin. 1, combinat cu art. 208 alin. 1 și art. 209 lit. c C. pen. constînd în sustragerea materialului explozibil de la șantierul hidrocentralei „Lotru”, faptă săvîrșită la data de 5 mai 1969.

— Infracțiunea de nerespectare a regimului materiilor explozive, prevăzută și pedepsită de art. 280 C. pen., constînd în deținerea și transportul

materialului explozibil furat în condițiile arătate.

— Infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal, prevăzută și pedepsită de art. 189 alin. 1 și 2 C. pen., constînd în lipsirea de libertate, prin narcotizare, a portarului A.C.

— Tentativă de diversiune prevăzută și pedepsită de art. 20 și 21 combinate cu art. 173 alin. 1 și art. 163 C. pen., constînd în punerea în executare a hotărîrii de a distruge instalația de decantare a apei de la Grozăvești, executare întreruptă la 7 mai 1969 prin intervenția organelor de cercetare penală ale securității.

Lui P.S. îi sînt aplicabile prevederile art. 33 și următoarele din C. pen., referitoare la concursul de infracțiuni.

De asemenea, se reține și starea de recidivă prevăzută de art. 37 lit. b C. pen.

2. I.H., D.M. și S.B. vor fi trași la răspundere penală pentru :

— Infracțiunea de complot prevăzută și pedepsită de art. 167 alin. 1 C. pen., raportat la art. 163 C. pen., constînd în aceea că la data de 30 aprilie 1969, împreună cu P.S. au constituit gruparea „Răzbunătorul”, în scopul săvîrșirii unor acte de diversiune.

— Infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal, prevăzută și pedepsită de art. 189 alin. 1 și 2 C. pen., constînd în lipsirea de libertate prin narcotizare a portarului A.C.

— Tentativă de diversiune, prevăzută și pedepsită de art. 20, 21, 173 alin. 1 și art. 163 C. pen., constînd în punerea în executare a hotărîrii de a distruge instalația de decantare a apei de la Grozăvești, executare întreruptă la data de 7 mai 1969 prin intervenția organelor de cercetare penală ale securității.

— Tentativă de trecere frauduloasă a frontierei prevăzută și pedepsită de art. 20, 21 și 245 alin. 1 și 2 C. pen., constînd în punerea în executare a hotărîrii de a ieși din țară prin trecerea frauduloasă a frontierei, executare întreruptă în seara zilei de 7 mai 1969, la punctul de frontieră Giurgiu de către organele care asigurau paza frontierei.

— Infracțiunea fiind amnistiată prin art. 1 al Decretului nr. 591/1969, se va propune încetarea urmăririi penale în baza art. 11 punctul 1 lit. c, raportat la art. 10 lit. g C. pr. pen.

— Infracțiunea de uz de fals, pre-

văzută și pedepsită de art. 291 C. pen., constînd în folosirea de pașapoarte false la punctul de frontieră Giurgiu.

Față de toți sînt aplicabile prevederile art. 33 și următoarele, referitoare la concursul de infracțiuni.

Pentru a stabili dacă I.H. este sau nu recidivist, trebuie cercetată fișa cu antecedente spre a vedea cînd a expirat executarea pedepsei de trei ani închisoare corecțională, pronunțată împotriva sa în anul 1960.

Dacă pedeapsa a fost executată integral înainte de prima decadă a lunii noiembrie 1963, nu este recidivist deoarece art. 38 alin. ultim prevede că la stabilirea stării de recidivă nu se ține seama de condamnările în privința cărora s-a împlinit termenul de reabilitare.

Dacă executarea pedepsei a expirat după prima decadă a lunii noiembrie 1963, I.H. va fi considerat recidivist.

În funcție de rezultatul acestei verificări, se va stabili dacă lui I.H. îi sînt aplicabile prevederile art. 1 al Decretului 591/1969 privind amnistierea tentativei de trecere frauduloasă a frontierei.

3. B.D. nu va fi tras la răspundere penală pentru complicitate la tentativa de diversiune, deoarece beneficiază de cauza de nepedepsire prevăzută de art. 172 alin. 1 C. pen.,

întrucît a denunțat în timp util săvîrșirea infracțiunii.

4. C.D. va fi tras la răspundere penală pentru infracțiunea de fals, prevăzută și pedepsită de art. 288 alin. 1 C. pen., constînd în contrafacerea a trei pașapoarte pentru care a primit suma de 15 000 lei.

★

★ ★

Întrucît prin publicarea acestei spețe am urmărit să sondăm nivelul de pregătire al unor ofițeri, situația de fapt a fost prezentată fără unele date și precizări necesare soluționării diverselor probleme.

De exemplu, datele înfățișate în situația de fapt cu privire la antecedentele penale ale lui I.H. nu permit să se soluționeze problema de a ști dacă infractorul se găsește sau nu în stare de recidivă. Cu toate acestea, din cele șapte soluții trimise la redacție de către ofițeri din cadrul Direcției a XIII-a și din inspectoratele județene de securitate Caraș-Severin, Ialomița, Iași, Mehedinți, Suceava și Vaslui, numai în cea dată de maiorul Mihai Voicu din Inspectoratul de securitate al județului Iași și de un grup de ofițeri din Inspectoratul de securitate al județului Vaslui a fost făcută sesizarea că față de I.H. se pune problema aplicării prevederilor art. 38 alin. ultim C. pen. În celelalte materiale s-a reținut că I.H. este recidivist fără a

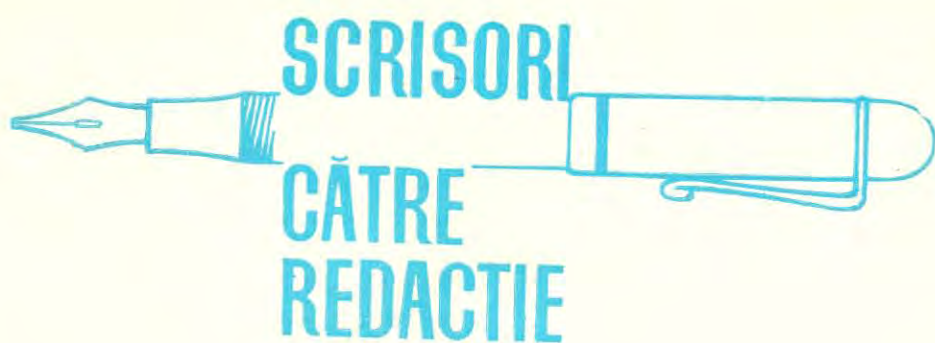
se observa că situația de fapt expusă nu conține date suficiente pentru formularea unei astfel de concluzii.

De asemenea, numai în rezolvarea dată de colonelul D. Roșca din Inspectoratul județean de securitate Suceava a fost pusă chestiunea de a ști dacă fapta numiților P.S., I.H., D.M. și S.B. de a narcotiza pe portarul A.C., pentru a-l pune în imposibilitatea de a se opune la pătrunderea lor în incinta unității, cade sau nu sub incidența legii penale.

În încheiere, facem mențiunea că marea majoritate a problemelor au fost rezolvate corect în materialele de răspuns adresate redacției. În special acest lucru a fost făcut de locotenent-colonelul T. Ticea, din cadrul Direcției a XIII-a și de către un grup de ofițeri din Inspectoratul de securitate al județului Vaslui.

Ne exprimăm convingerea că în viitor, tot mai mulți ofițeri, desemnați ca organe de cercetare penală, se vor strădui să rezolve spețele publicate, deoarece numai prin exerciții repetate, vor reuși să dobîndească deprinderea necesară aprofundării analizei și rezolvării problemelor pe care le ridică activitatea de urmărire penală, la nivelul cerințelor legalității socialiste.

N.R. Eroarea materială strecurată în procesul de tipărire al publicației, constînd în indicarea datei de 7 iulie 1969, în loc de 7 mai 1969, a fost observată de către toți cei care au colaborat la rezolvarea cazului.

CÎND SE ACȚIONEAZĂ CU PROMPTITUDINE

Ofițerii din Inspectoratul de securitate al județului Caraș-Severin acordă o deosebită atenție prevenirii unor fapte infracționale care pot avea loc în obiectivele economice.

Astfel, în urma măsurilor luate în cursul anului 1970, ofițerii din acest inspectorat și-au adus contribuția la prevenirea a 40 cazuri mai importante, care dacă s-ar fi produs ar fi adus pagube materiale mari obiectivelor în care au existat.

Iată câteva exemple : În luna iunie, rețeaua informativă ne-a semnalat faptul că la sudarea flanșelor la inelul superior al aparatului director, de la turbina K.V.V. 178 MW Nr. 3 pentru Sistemul hidroenergetic și de navigație Portile de Fier, nu se respectă prescripțiile tehnologice, din care cauză au fost devieri la aparatul automat de sudură, inclusiv al electrodului față de axa șanfrenului. Aceasta a condus la o sudură depusă

numai pe o margine, care revărsându-se, a închis șanfrenul, rămânând la bază goluri în sudură, umplute parțial cu fondant, creîndu-se denivelări pe lungimea cordonului de sudură.

Efectuîndu-se cercetări la fața locului, s-a constatat la rădăcina șanfrenului, într-o zonă cu defecte sub cordonul de sudură, o bucată de sîrmă în lungime de 300 mm și grosime de cinci mm. Fiind supusă analizei chimice, a rezultat că ar fi sîrmă din cea folosită la ambalaj.

În urma sesizării făcute de către organele noastre, s-au luat măsuri, de către conducerea uzinei și de proiectant, de remediere a situației create. Din discuțiile purtate cu unii specialiști în probleme de turbine, a rezultat că sudura necorespunzătoare ce se executase putea duce la ruperea inelului superior al aparatului director, care la rîndul său ar fi de-

teriorat întreaga turbină și unele părți aferente. Pagubele ce s-ar fi înregistrat, numai în cazul distrugerii turbinei, s-ar fi ridicat la peste 50 milioane lei. În prezent, cei vinovați de executarea necorespunzătoare a sudurilor urmează să fie trași la răspundere.

Un alt caz. Acum câteva luni am fost informați că la pompele auxiliare de la locomotivele Diesel electrice s-au montat pinioane și roți dințate care nu au fost tratate termic în mod corespunzător, ceea ce ar fi periclitat funcționarea pompelor. (Lotul de motoare Diesel, în acea perioadă, era destinat exportului în unele țări socialiste.)

Verificându-se informațiile obținute, s-au găsit gata pentru expediere șase pompe montate cu roți dințate și pinioane tratate necorespunzător.

În urma informării de către noi a organelor competente, s-a oprit livrarea respectivelor pompe la beneficiar.

În cadrul Uzinei de construcții metalice și mașini agricole Bocșa s-a executat tablierul metalic necesar pentru podul de peste Dunăre de la Giurgeni - Vadul Oii. În uzinarea tablierului inițial, au fost ignorate prescripțiile tehnologice care prevedeau, printre altele, ca electrozii folosiți să fie uscați în cuptoare la temperatura de 300°C, iar tablierul, înainte de a se începe operația de sudare, să fie preîncălzit. De asemenea, s-au folosit electrozi Böhler Fox EV-50, în loc de EV-47.

Aceste încălcări ale tehnologiei de execuție au dus la fisurarea cordoanelor de sudură la primele tablriere executate. Cunoscându-se la timp această situație, au fost informate organele de partid și conducerea uzinei, prevenindu-se astfel apariția altor fisurări.

Au fost prevenite, de asemenea, o serie de stări de lucruri și pe linie de transporturi. Astfel, Întreprinderea de gospodărie orășenească Reșița a montat în centrul orașului o pompă de benzină pentru alimentarea autobuzelor. Verificându-se modul în care s-a executat lucrarea, s-a constatat că recipientul în care este introdus sorbul pompei este legat printr-o conductă sudată de rezervor. Prin tasarea pământului, se putea rupe conducta de legătură, scurgându-se astfel în pământ cantitatea de benzină din rezervor, ceea ce ar fi prezentat pericol de incendiu, explozie și poluarea apei potabile. (Rezervorul are o capacitate de 25 000 litri.)

Cunoscându-se această situație, s-a discutat cu conducerea întreprinderii, adoptându-se o altă soluție constructivă, care prezintă siguranță.

Nu în toate cazurile însă ofițerii noștri au manifestat operativitate în verificarea informațiilor primite.

Astfel, în luna mai a.c. a avut loc perforarea vetrei cuptorului nr. 4 O.S.M. de la Uzina „Oțelu Roșu“, pierzându-se 70 tone de oțel. Începându-se urmărirea penală, s-a stabilit că reparația capitală a cuptorului a fost amânată în mod nejustificat din 1969 în 1970, deși vatra cuptorului avea un grad de uzură avansată. Însă ofițerul care deservește acest obiectiv nu s-a documentat în mod temeinic asupra situației existente în oțelăria Siemens Martin și s-a mulțumit doar să sesizeze conducerea uzinei asupra faptului că acest cuptor necesită să intre în reparație capitală.

Din cele relatate rezultă că elementul determinant al activității ofițerului de contrainformații economice îl constituie prevenirea.

Căpitan ANDREI ZENO

TĂBLIȚA DE AVERTIZARE

Cu ocazia Tîrgului Internațional București 1970, au vizitat Capitala un mare număr de specialiști din țară și de peste hotare.

Cu acest prilej, au fost exprimate și unele păreri foarte interesante ale specialiștilor străini, în legătură cu paza obiectivelor economice și de apărare din țara noastră.

Iată, de exemplu, ce s-a comentat în legătură cu o uzină mecanică cu profil special din județul Alba.

Delegatul uzinei în cauză l-a întâlnit pe reprezentantul firmei străine „Fortuna”, care vînduse uzinei românești o licență ce prezenta unele deficiențe. Pe bună dreptate, i s-a reproșat străinului faptul că nu venise la uzina din județul Alba, deși fusese solicitat în vederea punerii la punct a tehnologiei produsului (o broșă pentru mașina de rectificat).

Comerciantul străin a răspuns însă prompt :

— Îmi pare rău, dar eu am fost personal, cu cîțva timp în urmă în România, tocmai în acest scop. Mergînd însă cu autoturismul, pe șosea, am întîlnit o tăbliță pe care scria în cinci limbi : „Accesul cetățenilor interzis”. Am dedus că uzina dumneavoastră are un profil special și, pentru a nu avea neplăceri la poliție, m-am întors...

Alt exemplu : Un comerciant, care a livrat aceleași uzine un strung automat necesar executării fuselor pentru mașini de țesut, făcînd o legătură între tăblița mai sus-menționată și eschivarea uzinei de a trimite reperul de executat pe strung (în realitate era o neglijență a uzinei) a ținut să anunțe „discret” că firma pe care o reprezintă poate primi cu toată încrederea și repere sau desene pentru

țevi de armament ușor, întrucît sînt specializați în punerea la punct a unor asemenea tehnologii. Pentru a documenta acest lucru, a scos din servietă două desene pe care le-a prezentat spre consultare și apreciere, dînd totodată și asigurări cu privire la „păstrarea secretului”.

Cetățenii din orașul în care este amplasată uzina în cauză sînt de părere că tăblițele de avertizare sînt absolut inutile, de vreme ce nimeni nu veghează dacă cele înscrise sînt sau nu respectate. Practic, ele au doar rolul de a atrage atenția călătorului.

Dar nu numai atît. Întrucît din diferite surse cunoaștem că asemenea plăcuțe au fost plantate și în jurul unor obiective militare de apărare secrete, ne punem întrebarea : Oare măsura luată, fiind vorba de obiective reale, este nimerită ?

Căpitan VICTOR ANTONESCU

GERMANUL, CARE DE FAPT ERA SPION EVREU

1 în schimbul a 4481

1

Decembrie 1967. De o jumătate de an, războiul de șase zile este sfârșit. Miile de soldați egipteni morți în pustiul Sinai sînt devorați de vulturi și șacali, ori îngropați de beduini în nisip. Pe cîmpul de luptă al războiului fulger, tunurile și mașinile de luptă distruse au început să ruginască. Grupe de turiști evrei vizitează pozițiile de luptă israeliene victorioase. Pentru ei războiul de șase zile este deja istoric. Nu însă și pentru fiecare dintre cei 4481 de soldați egipteni, care sînt închiși în lagărele israeliene de prizonieri și, de asemenea, nici pentru cei doi piloți și cinci scafandri care au căzut în mîinile egiptenilor. Ei așteaptă în continuu eliberarea...

De aproape șase luni se duc tratative, prin intermediul Crucii Roșii Internaționale, între Cairo și Tel Aviv pentru eliberarea celor 4481 egipteni, contra celor șapte israelieni. De ce nu se rezolvă problema? De ce Israelul preferă să hrănească o perioadă atît de îndelungată un număr atît de mare de prizonieri?

Abia astăzi, s-a ridicat vîlul asupra unui om care a jucat un rol-cheie în cadrul tratativelor dintre Cairo și Tel Aviv. Numele acestuia, atunci, nu a fost dez-

văluit. Pentru Israel el era așa-zisul al 8-lea, pe care voia să-l aducă acasă din Egipt. Luni de zile, Cairo nu accepta punerea în libertate a acestui om. Și Israelul, la rîndul său, se abținea de la eliberarea prizonierilor săi. Al 8-lea om era pentru ei valoarea celor 4481 prizonieri. În timpul desfășurării tratativelor, acest om era strașnic păzit ca deținut cu nr. 388, într-o mică celulă a închisorii din Cairo, pentru grave crime politice. În august 1965, egiptenii l-au condamnat la închisoare pe viață în cadrul unui proces public spectaculos, deoarece el se dovedise a fi un spion valoros, în solda serviciului de spionaj israelian. Despre omul acesta, egiptenii știau că se numește Iohann Wolfgang Lotz, că era un cetățean german născut în 1921 la Manheim, fost căpitan în cel de al doilea război mondial, sub comanda lui Rommel în Africa. După război se ascunsese în Australia, ocupîndu-se cu creșterea cailor, iar după 11 ani, se întorsese la Berlin, devenind profesor de călărie. Acolo a fost recrutat ca spion de un agent israelian, în schimbul unei sume mari de bani. S-a pregătit ca agent la München și, în sfîrșit, în 1961 pătrundea în Egipt, unde a trecut drept milionar și ahtiat după cai, spionînd timp de patru ani pentru Israel.

Nota biografică de mai sus pare interesantă. În realitate este falsă. Aceasta era doar povestea pe care Lotz le-a îndrugat-o ofițerilor anchetatori egipteni. Și numai funcția de căpitan nu o credeau adevărată. Ei îl considerau pe atleticul cavaler, cu ochii albaștri și păr blond, drept un ofițer superior, fost comandant S.S., șantajat de Serviciul de spionaj israelian.

De fapt, Lotz era maior în armata israeliană. Dacă egiptenii ar fi știut aceasta, super-spionul Lotz nu ar mai fi fost condamnat la închisoare pe viață în 1965, ci spînzurat pe loc.

*
* *

Iohann Wolfgang Lotz aparține puținilor spioni care au lucrat sub numele lor real. Pașaportul, carnetul de identitate, actul de căsătorie, certificatul de naștere nu au fost falsificate. Lotz a spus adevărul cînd, în fața Tribunalului militar egiptean, a indicat orașul Manheim ca loc de naștere. El s-a născut acolo, în 1921, ca fiu al regizorului berlinez și mai tîrziu director al Teatrului de stat din Hamburg, Hanns Lotz. Mama sa, Helene, născută Hirsch, a fost artistă. Micuțul Iohann Wolfgang, al cărui nume îl datorează tatălui său, care a fost un entuziasmat admirator al lui Goethe, a crescut la Berlin, unde din 1931 a frecventat gimnaziul Mommsen.

În acea vreme părinții săi erau deja divorțați. Cînd, în 1933 naștii au venit la putere, evreica Helene Lotz, împreună cu fiul ei de 12 ani, a luat calea Palestinei.

Micul Lotz s-a regăsit repede în țara străină. Frecventează o școală agricolă în Ben-Schemen și își descoperă pasiunea pentru cai, pasiune care mai tîrziu a jucat un rol hotărîtor în viața sa. Cînd Lotz avea 17 ani, încep în Palestina neînțelegerile între arabi și evrei. Tînărul intră în Haganah, un batalion care apăra satele evreiești contra atacurilor arabe și care făcea contrabandă în secret cu arme.

Un an mai tîrziu, izbucnește al doilea război mondial. Fiindcă nu împlinise vîrsta pentru recrutare, Lotz și-a falsificat data nașterii, astfel că, peste un an, intră ca volunar în armata britanică. Tînărul soldat care pe lîngă germană, engleză și ebraică, vorbea cursiv și araba, a fost transferat curînd de englezi în Egipt. Patru ani se află în serviciul englez pe Canalul de Suez. Acolo a învățat dialectul egiptean al limbii arabe, care se deosebește mult de dialectul palestiniano-arab.

După sfîrșitul războiului este trecut în rezervă, se întoarce ca civil în

Palestina și preia un post la o rafinărie de ulei din Haifa. Pe lângă aceasta, face și contrabandă cu arme pentru Haganah. Rămîne numai trei ani civil. În 1948 izbucnește primul război arabo-israelian. Lotz este reactivat ca locotenent-major. Din cei trei ani de război al evreilor contra arabilor, primul a fost cel mai greu și năimicitor.

La sfîrșitul acestui război a luat naștere statul Israel. Wolfgang Lotz rămîne în armată, devenind ofițer de carieră; ca maior și comandant al unei companii de infanterie intră în cel de al doilea război arabo-israelian din 1956. Trei ani mai tîrziu, viața sa face o cotitură hotărîtoare. Funcționari ai serviciului de informații l-au întrebat pe maiorul de 38 ani, dacă este pregătît să lucreze ca spion în Egipt, sub acoperirea unui cetățean german. Lotz a meditat la acest lucru 3 zile, după care a acceptat.

Serviciul secret israelian era în căutarea unui agent potrivit, de tipul maiorului de infanterie.

Lotz, care era pe jumătate neamț, blond, înalt, cu statură athletică, robust și rezistent la băutură, arăta ca un ex-ofițer german. El poseda și alte însușiri care la un loc îl făceau neamț get-beget: o anumită modestie, fler, era tipic și oarecum afectiv. Pe lângă acestea, Lotz poseda încă trei însușiri care-l caracterizau ca bun spion. Avea un talent de a juca teatru remarcabil, nervi de fier și o anumită doză de poftă de aventură. Pe scurt, Lotz era un ideal în carne și oase pentru Serviciul de spionaj israelian.

Lotz trebuie să învețe să devină din nou german

Întîi a fost învățat să se descurce în arta cernelurilor simpatice, a transmisiunii, a telegrafiei și a scrisorilor ucigăse. Însă problema pregătirii sale nu a constat numai în însușirea cunoștințelor tehnice. Construcția legendei sale, a acoperirii, era tot atît de importantă. Lotz, care părăsise Germania la vîrsta de 12 ani, a trebuit să învețe din nou să devină german, să-și amintească trecutul și să-și motiveze perioada 1933—1959. Legenda sa a fost concepută simplu și rezistibil. Lotz nu a părăsit Germania în 1933, ci și-a luat bacalaureatul la gimnaziul Mommsen, în Berlin. În final, a fost încorporat în Wehrmacht și trimis cu gradul de căpitan în Divizia 115 a corpului de armată Africa. Serviciul de spionaj israelian a stabilit exact numele tuturor comandanților de divizie și regimente, care au aparținut la timpul respectiv de Divizia 115. După război — conform legendei — Lotz a fost 11 ani în Australia și a făcut avere mare de pe urma creșterii cailor și a organizării de curse, pînă ce dorul de Germania l-a mînat înapoi acasă. Săptămîni întregi a trebuit deci să studieze spionul, din cărți și filme documentare, viața din Australia.

La începutul anului 1960, Serviciul de spionaj l-a trimis pe Wolfgang Lotz în Germania. Însărcinarea sa: în orașul natal Berlin, să se prezinte autorităților și să declare că a părăsit definitiv Israelul, că vrea să devină, din nou, cetățean german. Reîncetățenirea sa nu a constituit o problemă. Fiindcă se născuse la Mannheim, ca fiu al unui german, Lotz a ridicat automat pretenția acordării cetățeniei și a unui pașaport german. Cum era și firesc, cînd Wolfgang Lotz a completat formularul său de anunț la poliția din Berlin, a îndepărtat orice urmă care patru ani mai tîrziu l-ar fi costat viața... În rubrica „de unde vine“, a trecut adevărul: Haifa. El știa de atunci deja cît de periculos era acest lucru, căci, la o cercetare minuțioasă, ar fi atras atenția asupra originii sale israeliene. Serviciul de spionaj israelian a acceptat conștient acest risc, fiindcă din aceasta a tras un avantaj hotărîtor. Lotz a primit un pașaport german real, eliberat pe numele său adevărat... Reîncetățenitul Iohann Wolfgang Lotz nu avea nevoie să lucreze ca spion în Egipt cu documente false: el era, cel puțin în sens birocratic, un german

veritabil. Ca să-și piardă urma din Berlin, el și-a schimbat, sub diverse pretexte, de mai multe ori, domiciliul în Germania: La Manheim, Köln, München etc. Totul era adevărat, numele, pașaportul, certificatul de naștere.

Lotz stă un an în Germania. Pentru însărcinarea lui de viitor, era important ca el să aibă prieteni în Germania, să învețe cuvintele și expresiile germane la modă, să cunoască cluburile de noapte, pe proprietarii lor și cîntăreții renumiți. Numele unora dintre aceștia trebuiau să-i fie tot atît de bine cunoscute, precum programul de televiziune pentru copii.

La sfîrșitul lui 1960, Lotz și-a terminat de învățat rolul. La 7 ianuarie 1961, cu o zi înainte de cea de a 40-a aniversare a zilei sale de naștere, închiria la hotelul „Sahara” din Cairo un apartament cu perspectivă spre malul Nilului.

Cît prețuiește un compliment

A doua zi după sosirea la Cairo, Lotz a întrebat pe recepționarul hotelului unde se poate face călărie. Recepționarul l-a îndrumat la Clubul de cavalerie, care era frecventat în principal de ofițeri de carieră și de poliție, dar accepta și oaspeți străini. În apropiere era clubul poliției egiptene, un bazin de înot și terenuri de tenis, precum și clubul sportiv „Gezira”, construit de englezi, și care odinioară a aparținut regelui Faruck; trecea pe atunci, drept cel mai frumos club din lume.

Wolfgang Lotz a mers la clubul de cavalerie, s-a plimbat puțin prin club și a privit instalațiile de călărie. Cu acest prilej a fixat din priviri un ofițer superior de poliție care radia în șa. O jumătate de oră mai tîrziu, ofițerul a venit la Lotz și s-a prezentat: „General Iussef Ghorab”. Generalul l-a invitat pe turistul german la un pahar de răcoritoare, iar Lotz i-a făcut generalului complimente la adresa artei acestuia de a călări și i-a povestit că posedă în Germania o crescătorie de cai, că ar fi interesat de caii pur sînge arabi, intenționînd să încrucișeze această rasă cu rasa englezească de cai focoși. Generalul Ghorab, președinte de onoare al clubului de cavalerie, a fost entuziasmat de idee și a promis imediat să facă totul ca să-i poată veni în ajutor germanului crescător de cai. După două zile de cînd sosise în Egipt, Lotz cîștigase încrederea unui prieten influent. Totul mergea strună.

Ziua următoare a început însă cu o mare spaimă. Telefonul l-a trezit pe Lotz din somn. Recepționarul hotelului s-a prezentat: „Domnule Lotz, la mine se află doi ofițeri de poliție care doresc să vă vorbească urgent!”. Pe jumătate mort, Lotz s-a îmbrăcat și a coborît în holul hotelului. Ofițerii de poliție l-au salutat. Unul spuse:

— Domnule Lotz, generalul Ghorab ne-a însărcinat să vă invităm pentru diseară. Generalul dă, în onoarea dumneavoastră, un dineu!

*

* *

Peste cîteva zile, Lotz era deja oaspete de onoare al clubului cavalerilor și se afla în orice moment pentru el un cal la dispoziție, iar serile le petrecea de la un dineu la altul. Lotz a savurat ospitalitatea orientală și se simțea, în societatea influentă, ca acasă.

Prima sa sarcină suna cam așa: două luni aclimatizare în Egipt și pros-

pectarea terenului, pentru a stabili domeniul care i-ar oferi posibilitatea unei rămăneri îndelungate în Egipt. În martie 1961, Lotz s-a întors în Europa, când era gata plantat deja, a trecut prin München numai formal, pentru a se anunța la poliție, spre a realiza o întărire a legendei de acoperire, după care a mers la Paris, la cartierul general al Serviciului de spionaj israelian, unde și-a prezentat raportul asupra activității sale. Aici i-a fost acceptat planul cu privire la aco-Paris, la cartierul general al Serviciului de spionaj israelian, unde și-a prezentat legendei, prin dotarea cu o pereche de cizme de călărie, în tocul cărora erau instalate emițătoare miniaturizate. O simplă înepătură cu un ac într-o găurice abia vizibilă făcea ca tocul cizmei să se desfacă. Aici se afla, în afară de emițător-receptor, codul cu care Lotz trebuia să poarte convorbirile radio. Codul consta dintr-o filă a unei simple cărți de creștere a cailor, pe care o purta la început în bagajele sale, iar mai târziu în șa.

„Păcatul“ din Orient-Express

La începutul lunii iunie, Wolfgang pleacă cu Orient-Express-ul de la Paris spre München. Pe drum săvârșește un păcat de moarte pentru un spion și anume, se îndrăgostește. Aceasta s-a petrecut scurt timp de la plecarea din Strassbourg. . .

Pe culoarul vagonului de clasa I, Lotz intră în discuție cu o tânără care-i plăcea nu numai din cauza părului blond ce-i acoperea umerii. El i-a povestit că are bani în München însă, momentan, s-a mutat la Cairo, pentru a crește acolo cai. Tânăra îl măsoara cu plăcere. Ea se numea Waltraud Neumann, avea 28 de ani și provenea din Silezia. După război se refugiase cu familia în R.F.G. Mai târziu plecase în America, unde lucrase la recepția unui mare hotel din Florida. Momentan își făcea concediul în Europa și, înainte de toate, voia să-și viziteze părinții în Heilbraun. Când Waltraud a coborât la Stuttgart, avea deja în geantă numărul de telefon din München al spionului. După o săptămână îl suna de la Fischbau, unde-și vizita o prietenă. Lotz s-a urcat în mașină și a plecat imediat după Waltraud.

Au conviețuit câteva zile la München, unde au petrecut clipe de bună dispoziție la teatre, localuri de noapte și circiumi deșuchiate. Timpul s-a scurs ca în vis și, necruțător, se apropia vremea când Lotz trebuia să-și înceapă periculoasa sa misiune în Cairo. Împărțirea sa între obligație și înclinație devenea tot mai apăsătoare. Era convins că a găsit femeia vieții sale. Însă legea nescrisă a spionajului îi interzicea să pună mâna pe fericirea care-i era atât de aproape.

După patru zile a trebuit să meargă la Veneția, de unde urma să se imbarce spre Egipt. Lotz o roagă pe Waltraud să-l însoțească la Veneția. Ignorând legile spionajului, fără a sufla o vorbă serviciului de spionaj israelian, Lotz o întreabă pe Waltraud dacă acceptă să-i devină soție. Waltraud, care abia aștepta acest lucru, acceptă imediat, cu atât mai mult când află parțial ce viață periculoasă o așteaptă lângă acest om. Lotz a pus-o în temă în mare, fără aprobare, cu privire la misiunea sa, iar Waltraud nu a șovăit nici o clipă a se căsători cu un spion.

Luna de miere a durat doar două zile. Apoi, Wolfgang Lotz cu 17 geamantane mari și un Volkswagen s-a îmbarcat pe „Austonia”.

În portul egiptean Alexandria, spionul israelian a fost primit ca un înalt demnitar. Doi polițiști în uniforme strălucitoare îl așteptau la debarcare, la capătul punții, iar jos, pe chei, polițiștii cu bastoane deschideau calea, printre vânzătorii de mărunțișuri și cerșetori, lui Lotz și hamalilor săi. Iar la capăt era așteptat de însuși generalul Iussef Ghorab, însoțit de o duzină de înalți funcționari de poliție. Spionul israelian și generalul de poliție egiptean s-au îmbrățișat după obiceiul oriental ca o pereche de îndrăgostiți, sărutându-se pe obraji. Cei doi polițiști, care l-au însoțit pe Lotz de la coborîrea sa de la bord, s-au îngrijit de bagaje și de rezolvarea formalităților privind viza de intrare. Controlul vamal a fost rezolvat printr-un singur semn al minii generalului Iussef Ghorab. Cele 17 geamantane au fost încărcate, fără a fi deschise, într-un camion al poliției și transportate direct la Cairo. Generalul Ghorab spera că în unul din aceste geamantane se află un cadou pentru el : un magnetofon stereo. Și nu se înșela...

După servirea prânzului la Clubul ofițerilor din Alexandria, Lotz a plecat cu convoiul de polițiști pe urma geamantanelor sale. Faptul curios că el, un multimilionar, călătorea într-un biet Volkswagen l-a explicat prietenilor săi egipteni prin considerația sa deosebită pentru această marcă. De fapt, în această privință serviciul de spionaj israelian își dovedise sgîrcenia.

Foarte rar se întîmplă ca un spion în țara adversă să savureze atât de ușor acoperirea sa ca Wolfgang Lotz. El era obligat profesional să trăiască la Cairo ca un pașă. Se mută de pe insula Zamlek pe Nil, într-un cartier general din Cairo, pe strada Ismail Mohammed nr. 16, într-un elegant apartament de cinci camere mobilate. Servitorii săi purtau uniforme scumpe și mănuși atunci cînd serveau meniul oaspeților lui Lotz. Comparativ cu stilul de viață al maiorului Lotz din Israel, la Cairo se simțea ca în Paradis.

La început a căutat să-și întărească rolul de crescător de cai. Prietenul său, generalul Iussef Ghorab i-a mijlocit angajarea unui expert din Ministerul agriculturii egiptean care să-l ajute la procurarea cailor egipteni pur sînge. Afacerile decurgeau după stilul oriental. Vînzătorul, care vorbea numai araba, oferea un armăsar contra 120 pfunzi egipteni. Funcționarul de la Ministerul agriculturii traducea în engleză :

— Dumneavoastră ați avut noroc. Armăsarul poate fi cumpărat în schimbul sumei de 170 pfunzi.

Lotz — care vorbea araba cursiv — accepta însă oferta și îi înmîna funcționarului suma cerută, care era trecută în socoteala Serviciului de spionaj israelian. A cumpărat șase cai : trei cai de curse și trei de călărie. Caii de călărie i-a dus la club. Pentru caii de curse a căutat un antrenor și un grajd. Au urmat mai multe oferte. Lotz a ales-o pe cea mai convenabilă. A închiriat un grajd care, întîmplător, se afla lîngă o mare unitate de tancuri...

Acum, crescătorul de cai Lotz mergea zilnic la Abbasia, se cățăra, la marginea terenului de călărie, într-un turn de lemn de circa trei metri înălțime și

observa prin binoclu cum antrenorul se ocupa de dresarea cailor săi. Dacă Lotz rotea însă binocul numai 90° spre stînga, avea o privire deschisă în depozitul de tancuri al armatei egiptene. Totdeauna, cînd aveau loc manevre de tancuri, încărcări și descărcări de armament greu, Lotz avea posibilitatea să observe, apoi urmărirea drumul tancurilor în mașina sa, pe stradă, spre Suez și Ismailia. Imediat ce stabilea exact puterea și direcția mișcărilor de trupe, scotea emițătorul miniaturizat din tocul cizmei de călărie și raporta la Tel Aviv.

Una din sarcinile importante ale lui Lotz consta în aceea de a verifica exactitatea informațiilor furnizate de „forțele locale“. În Tel Aviv se știa că pe agenții arabi îi puteau în cel mai bun caz mitui, dar nu cumpăra. Fiindcă setea lor de bani este singurul motiv, nu se știa dacă aceste „forțe locale“ lucrează și pentru adversar sau dacă nu vor să cîștige mai mult prin comunicări senzaționale.

Primită la Cairo ca o regină

Cînd a sosit Waltraud la Cairo, Lotz a pregătit o mare petrecere de bun venit, iar prietenii săi egipteni au salutat-o ca pe o regină din Apus. Locuința din strada Ismail Mohammed arăta ca un magazin de flori. Cel mai mare buchet a fost adus de generalul Ghorab. Pe lîngă alți ofițeri, erau de față și generalul de brigadă Faud Osman și maiorul Moshen Sabri, șeful Serviciului secret al armatei egiptene. Chiar și Serviciul federal de informații german avea reprezentant la acest dineu, în persoana lui Gerhard Bauch care lucra sub acoperirea de reprezentant al grupului industrial Quandt.

Servitorii lui Lotz umpleau sînguincioși paharele cu whisky, iar spionul israelian trăgea cu urechea la conversațiile purtate de oaspeții săi arabi. Discuțiile ofițerilor egipteni nu s-au limitat la obișnuita bîrfă, ci discutau despre intrigile din armată și grijile profesionale. Ei nu bănuiau că gazda lor stăpînea perfect limba arabă și că orice cuvînt scos de ei putea fi înțeles.

La rîndul ei, Waltraud corespundea întrutotul tipului de femeie germană. Înaltă, blondă, cu ochii albaștri și plăcută, da gata prin entuziasmul său, pe bărbații arabi slabi de înger. În cercul simpatizanților ei egipteni, juca cu plăcere rolul de naivă.

Cu o mină nevinovată, puneă întrebări pe care Lotz nu le-ar fi putut pune fără risc. Și egiptenii încercau s-o impresioneze, răspunzînd cu lux de amănunte la întrebările ei. În scurt timp, Waltraud a devenit pentru Wolfgang Lotz partenera ideală în afacerile lui de spionaj. În cadrul seratelor importante se comporta ca o tanti bîrfitoare și gazdă excelentă. Era rezistentă la băutură, avea nervii tari și era disciplinată. Pasiunea soțului ei o fascina și cînd centrala din Tel Aviv i-a transmis prin radio agentului ei să elucideze misterul unei baze egiptene de rachete SAM-2, în apropierea Canalului de Suez, Waltraud a ținut să fie prezentă și ea.

Misiune deosebită

Ordinul suna: „Lotz trebuie să se deplaseze la fața locului și să constate dacă după paravanele secrete se află o bază de rachete SAM-2, care a fost reperată și fotografiată de avioanele de vînătoare israeliene, sau este numai o bază fictivă“.

Îmbrăcați în costume de pescuit și cu costumele de baie la ei, Wolfgang și Waltraud Lotz au plecat din Cairo, în mașina lor, pe stradă, apoi prin pustiu, în

direcția Canalului de Suez, spre Ismailia. Ei știau că baza de rachete ar trebui să fie așezată pe undeva în partea dreaptă a drumului, însă unde anume, nu aveau habar. De pe stradă, în nici un caz nu se putea vedea. Zile întregi s-au tîrît prin arșița pustiului, zadarnic, în necunoscut. După circa o săptămînă au identificat o întăritură unde însă nu era în nici un caz baza SAM-2. În sfîrșit, concentrîndu-și atenția asupra unui drum de nisip care cotea din strada principală, la capătul drumului, descoperiră o inscripție „Telefon la distanță“. Aici făcea de strajă, zi și noapte, un soldat egiptean lîngă o inscripție : „Circulația interzisă“. În afară de aceasta, se mai afla și o barieră care de cele mai multe ori era închisă. Lotz a mirosit aici urma adevărată. Însă, cum putea să treacă de santinelă ? De cîte ori familia Lotz trecea prin fața acestui loc, santinelele erau la postul lor.

Totuși, într-o după-amiază, Lotz a observat în oglinda retrovizoare a mașinii sale cum santinela egipteană a părăsit ghereta, s-a îndepărtat circa 20 de metri în pustiu pentru a-și face necesitățile. Era o ocazie unică, mai ales că bariera era deschisă. Wolfgang Lotz a strigat soției sale care se afla la volan :

— Întoarce repede !

Waltraud a întors rapid și a pornit cu toată viteza pe drumul de nisip. În oglindă, Lotz a observat cum santinela a sărit în sus ținîndu-și cu o mînă pantalonii, iar cu cealaltă gesticula și striga în urma mașinii.

Lotz și-a făcut un calcul. Într-un minut santinela putea să ajungă la telefon și să comunice întîmplarea, iar în cel mai scurt timp ar fi alarmată o întregă armată pentru prinderea lui. În timp ce Waltraud apăsă pe accelerație, Lotz i-a expus planul :

— Eu am adormit. Tu, din neprevădere, ai pătruns pe drumul fals, iar cînd ai observat, de teamă să nu te împotmolești în nisip, ai accelerat. Eu m-am trezit și am început să te înjur groaznic.

Soția sa a priceput repede. Cînd a observat în depărtare un Jepp al armatei gonind spre ei, a virat cu fața în nisip. Imediat, Jepp-ul a oprit lîngă ei. Un locotenent-major și cinci oameni au sărit din Jepp cu pistoalele automate dezasigurate. Lotz sta în picioare lîngă mașina sa, gesticula cu mîinile în sus și urla la soția sa :

— Tu, gîscă proastă, nu puteai să fii atentă ?

Scena a decurs exact așa cum a prevăzut-o Lotz. El s-a adresat în germană locotenentului-major care nu înțelegea o boabă. Acestuia i s-a părut faptul foarte suspect și a ordonat arestarea imediată a intrușilor. Familia Lotz s-a urcat protestînd în Jepp. Șoferul a întors și a pornit. Peste zece minute au pătruns în incinta bazei de rachete SAM-2. Lotz a privit curios în jur. Nu, acestea nu sînt false. Acum trebuia să iasă cu fața curată din această poveste și să transmită secretul la Tel Aviv.

Locotenentul-major a dus familia suspectă în baraca șefului său. Au trebuit să aștepte în anticameră, în timp ce locotenentul-major a dispărut în biroul comandantului. Prin ușă, Lotz a auzit cum acesta raporta mîndru comandantului că a pus mîna pe doi suspecti.

— Unde-s ? — întrebă comandantul.

— I-am adus cu mine — sună răspunsul. Așteaptă în anticameră !

— Tu, fiu sârman de măgar ! — a țipat atunci comandantul — I-ai adus cu tine în mijlocul bazei de rachete ? ! Le-ai legat cel puțin ochii ?

— Nu — răspuns locotenentul-major cu voce scăzută.

— Dacă sînt spioni, atunci cei de la securitate îți vor suci gîtul ! — a țipat comandantul și apoi : Adu-i înăuntru !

(Continuare în numărul viitor)

Locotenent-colonel Tudor Vladimirescu
(Bacău)

În finalul articolului pe care ni l-ați trimis, menționați că persoana aflată în atenția dumneavoastră urmează a fi recontactată și „în raport de rezultatele obținute, se va hotărî asupra modului de acțiune”. Față de această situație, materialul dumneavoastră, deși interesant, nu poate fi deocamdată publicat, din motive de conspirativitate.

**Locotenent-colonel Traian Chirculescu și
căpitan Valeriu Săveanu** (Satu-Mare)

Ne pare rău, dar nu putem publica materialul pe care ni l-ați trimis. Credem că ar fi mult mai interesant dacă ne-ați scrie despre rezultatele acelei ședințe de lucru, prezentând cititorilor câteva fapte din activitatea dumneavoastră ulterioară datei de 19.X.1970.

Maior Emeric Buzaș (Bihor)

Tema articolului dumneavoastră nu a fost prevăzută în planul nostru pe anul în curs. În plus, argumentarea pe care o faceți în material ni s-a părut insuficientă pentru a suscita interesul cititorilor. În cazul în care doriți să refaceți materialul, vă rugăm să ne comunicați.

Locotenent-colonel Alexandru Călinoiu (Vaslui), **locotenent-colonel Ion Coșer** (Arad), **locotenent-colonel Gheorghe Lungu** (Dolj), **maior Marin Luca** (Harghita), **maior Liviu Creța** (Teleorman), **căpitan Gheorghe Oargă** (Sălaj).

Ne-a bucurat atenția pe care ați acordat-o problemei abordate în articolele pe care le-am primit din partea dumneavoastră.

Marea majoritate a materialelor au ridicat probleme interesante, care dovedesc o reală preocupare pentru găsirea ori extinderea unor soluții novatoare.

Intrucât tema abordată este analizată în prezent, la nivelul conducerii Consiliului Securității Statului, în vederea elaborării unor soluții diriguitoare de muncă, am considerat necesar să oprim deocamdată publicarea articolelor respective.

Locotenent-colonel Tiberiu Coroianu, căpitan Constantin Badea (Caraș-Severin).

Tema abordată de dumneavoastră, în materialul pe care ni l-ați trimis, a constituit subiectul și altor articole ce au apărut în paginile publicației „Securitatea”. Tocmai de aceea, ne-am fi așteptat să veniți cu unele aspecte inedite, aspecte reieșite din activitatea practică a ofițerilor din inspectoratul dvs. Exemplele pe care le-ați relatat sînt sărace în fapte, cititorii noștri neputînd desprinde învățăminte utile activității lor.

INDEX

LEGISLATIV

Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 1322 din 24 septembrie 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 114/1970), pentru modificarea H.C.M. nr. 2501/1969 (publicată în Buletinul oficial nr. 157/1969), referitoare la stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele privind apărarea, conservarea și folosirea terenurilor agricole.

Prin modificările făcute, s-a dat o reglementare completă regimului contravențiilor din sectorul funciar, care asigură mai multe posibilități coercitive în vederea aplicării întocmai a dispozițiilor Legii nr. 12/1968 (publicată în Buletinul oficial nr. 63/1968), cu privire la apărarea, conservarea și folosirea terenurilor agricole.

H.C.M. nr. 2501/1969, cu modificările la zi, a fost republicată în Buletinul oficial nr. 122/1970.

Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 1324 din 24 septembrie 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 118/1970), privind aplicarea experimentală a sistemului contractual în activitatea cabinetelor județene, municipale și orașenești pentru probleme de organizare științifică a producției și a muncii.

În vederea măririi eficienței activității cabinetelor respective, prin acest act normativ s-a dispus extinderea experimentală — pe timp de un an — a sistemului contractual stabilit de H.C.M. nr. 77 din 5 februarie 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 13/1970).

Decretul nr. 432 din 30 septembrie 1970 (publicat în Buletinul oficial nr. 119/1970), pentru ratificarea Tratatului de prietenie, colaborare și

asistență mutuală între Republica Socialistă România și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste, semnat la București la 7 iulie 1970.

Tratatul sus-menționat prevede intensificarea colaborării multilaterale dintre cele două state, pe timp de douăzeci de ani, cu posibilitatea de prelungire pe noi perioade de cîte cinci ani, baza acestuia constituind-o principiile suveranității și independenței naționale, egalității în drepturi și neamestecului reciproc în treburile interne, ajutorului frătesc și avantajului reciproc. Totodată, părțile contractante și-au formulat hotărîrea de a-și respecta întocmai obligațiile asumate în cadrul alianței defensive a Tratatului de la Varșovia.

Decretul nr. 433 din 30 septembrie 1970 (publicat în Buletinul oficial nr. 120/1970), pentru aderarea Republicii Socialiste România la Convenția vamală, relativă la importul temporar de material științific, întocmită la Bruxelles la 11 iunie 1968.

În această convenție se prevede că părțile contractante admit importul de instrumente, aparate, mașini, accesorii ale acestora, precum și piese de schimb — utilizate în scopul cercetării sau al învățămîntului de către instituții oficial recunoscute din țara importatoare — cu scutire de taxe de import, dar cu obligația reexportului.

Prin același instrument de aderare, statul român a formulat o rezervă împotriva clauzei coloniale și a declarat necesitatea deschiderii posibilității de participare universală la această convenție.

Decretul nr. 434 din 30 septembrie 1970 (publicat în Buletinul oficial nr. 121/1970), pentru aderarea Republicii Socialiste România la Acordul privind importul de obiecte cu caracter educativ, științific sau cultural, încheiat la Lake Success, New York la 22 noiembrie 1950.

Prin acest acord, încheiat sub auspiciile UNESCO, se facilitează difuzarea unor astfel de obiecte, prevăzîndu-se obligația părților contractante de a asigura vămuirea rapidă a acestora și scutirea de taxe vamale la import.

Cu ocazia aderării la acest acord, Consiliul de Stat al R.S. România a formulat o rezervă la clauza colonială și a subliniat necesitatea ca acesta să fie conform principiului universalității, întrucît reglementează probleme ce privesc comunitatea internațională în ansamblul său.

Decretul nr. 435 din 30 septembrie 1970 (publicat în Buletinul oficial nr. 123/1970), pentru acceptarea amendamentelor la Regulile anexe ale Convenției internaționale pentru ocrotirea vieții omenеști pe mare, încheiată la Londra la 17 iunie 1960.

Amendamentele sus-menționate au fost adoptate la 30 noiembrie 1966 și 25 octombrie 1967 de Adunarea Generală a Organizației Maritime Consultative Interguvernamentale (IMCO) și prevăd unele măsuri speciale de protecție contra incendiilor, aplicabile navelor de pasageri, unele precauții împotriva electrocutărilor, aparatura și echipamentul necesar de

salvare și intervenție, ce trebuie să existe la bord, precum și alte probleme de ocrotire a vieții omenești în timpul navigației maritime.

Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 1436 din 12 octombrie 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 124/1970), privind unele măsuri pentru îmbunătățirea activității de colectare a deșeurilor de hîrtie.

Prin această hotărîre se prevede obligativitatea valorificării tuturor deșeurilor de hîrtie, interzicîndu-se în mod expres distrugerea prin ardere sau irosirea acestora.

Pentru recuperarea deșeurilor de hîrtie rezultate din documentele secrete, strict secrete și strict secrete de importanță deosebită, se prevede obligația organizațiilor socialiste deținătoare de a-și procura mașini de tocat hîrtie. Pînă la procurarea unor astfel de mașini, deșeurile provenite din asemenea documente vor fi totuși valorificate, în condiții care să asigure păstrarea secretului de stat.

Prevederile hotărîrii sus-menționate sînt obligatorii și pentru unitățile Consiliului Securității Statului, cu deosebirea că activitatea de strîngere, depozitare și predare a deșeurilor de hîrtie se va face în conformitate cu instrucțiunile interne.

Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 1437 din 12 octombrie 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 125/1970), privind unele măsuri pentru îmbunătățirea colectării obiectelor textile scoase din uz, a deșeurilor textile și pentru valorificarea rațională a acestora.

Potrivit prevederilor acestui act normativ, este interzisă distrugerea sau degradarea unor asemenea materiale, prin ardere, aruncare sau pe orice altă cale, fiind obligatorie — pentru toate organizațiile socialiste — strîngerea și predarea lor în vederea valorificării.

Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 1558 din 12 noiembrie 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 130/1970), prevede noi condiții pentru colectarea și valorificarea uleiurilor minerale uzate și a altor produse petroliere lichide degradate.

COLEGIUL DE REDACȚIE

General-maior DUMITRU BORȘAN — **președinte**, general-maior ALEXANDRU DUMITRAȘCU — **vicepreședinte**, colonel GHEORGHE SIMIONESCU, colonel GEORGE ALEXANDRESCU, colonel EMILIAN GEORGESCU, colonel ARISTOTEL STAMATOIU, colonel ION MORARU, colonel GHEORGHE BĂLEANU, locotenent-colonel ION BARBULEA, locotenent-colonel EUGEN PANDELESCU, locotenent-colonel ION GEAGLĂ, maior MIHAI DIMA — **redactor șef**.

